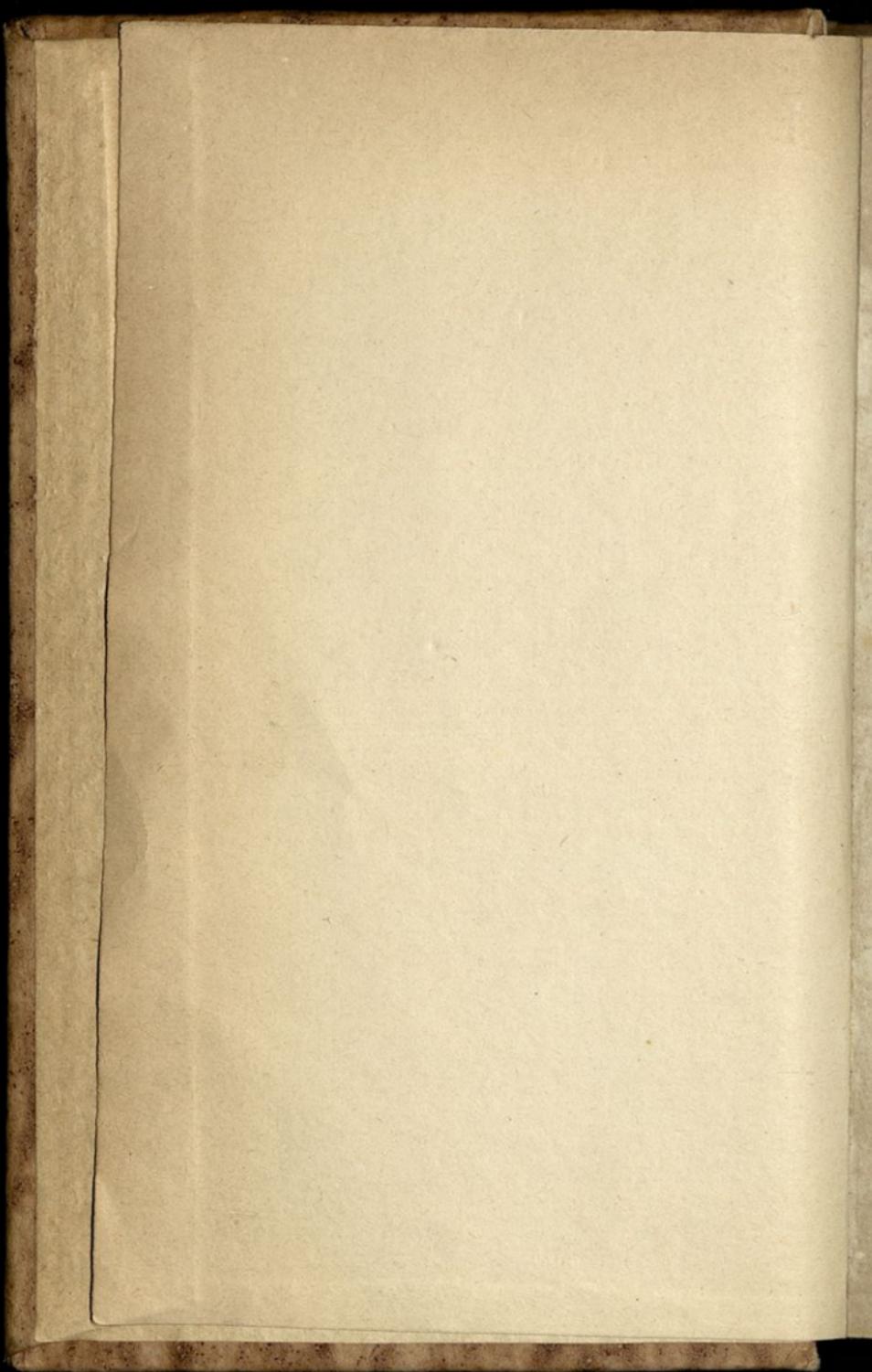

44825

L.

SVÉTO PIŠMO
stare savése
okrajshano.

I. DÉL.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΟΤΤΩΝ
Ορθόδοξα Εκκλησίαι
οντοτήτων

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΟΤΤΩΝ

PETÉRE
MOJSEŠOVE BUKVE,
okrajshane.

—
SLOVA MOTRA
z uženika dečete skole.

Na favelo dal
Dr. Simon Kolanžnik,

z. k. uženik dečete skole.

Jan Šehovc

—
V LJUBLJANI,
natisnil Joshef Blasnik.

—
1840.

44825

V' natif teh dukev so milostljivi Firsh, Gospod Gospod
ANTON ALOJS,
Ljubljanski Shkof, dovolili 18. dan Kosoperska 1839,

IN=030002396

PREDGOVOR.

She sdavno je pervi d l sv tiga pisma stare savése, ki im  pet re Mojsesove bukve v' sebi, in ki je bil v' letu 1791 natisnjen, prodan, in ljudjé védno po Mojseovih bukvah popra hujejo, k r sposnajo, de je branje sv topismiskih sgódeb in naukov prij tno in koristno; kar tudi s. pismo stare in nove savése uzh , in zerkv ni ozhaki perpor zhajo.

Tode kmalo se rasum , de se v' s. pismu stare savése, slasti v' Mojseovih bukvah marsikej najde, kar je njega dni prav potrébno bilo, sdaj pa ne. Postava Mojsesova je bila sa tiste zha-

se in sa Israelsko ljudstvo prav dobra; ali bolj popolna postava je bila namenjena, jo nasledvati, in to postavo je Jezus Kristus osnanil. Šé prerok Jeremias takó govorí: „Glejte! pridejo dnévi, pravi Gospod, in bom s' Israelovo hisho in s' Judovo hisho novo savéso narédil“ 31, 31. (Glej Hebr. 8, 13.) Takó so, postávim, v' njih na tanko popisane rhege ali zeremonije ozhitne flushbe boshje; kar je bilo sa Israelsko ljudstvo potrébno, de bi se ono nedalo od sošedov v' malikovanje sapeljati i. t. d.

Tudi se najde v' tih bukvah veliko deshélskih postav; kér je bil Bog tudi deshélni kralj Izraelzov, in jim je dal savolj téga veliko deshélskih postav, které Kristjana ne sadévajo. Desiravno je té in enake sapóvdi véditi bolj uženim koristno ali zlo potrébno, se vunder to ne more terditi od menj uženih.

Branje nektérih sgódeb bi utegnijo bersh ko ne, slasti neodrašhenim shkodvati. Bog je ukasal takih sgódeb sapisati, de bi se hudobija pregréh Israelzam, ki so bili vši meséni, prav shivó pred ozhí postavila, in de bi bili s'studam nad njimi navdáni. In tudi Judovski uženiki so nektére déle s. pisma le odrašhenim brati perpuščali.

Torej bi utegnilo prav koristno biti, de se is s. pisma stare savése vše to sostávi, kar bi menj uženi in priprosti kriftjani v' svoj prid brati samôgli, bodijo she odrašheni, ali ne. V' tému svesilu so tedaj sgodbe is petérih Mojsesovih búkev odbrane in vezhidél s' besedami s. pisma popisane; kar je tudi s' ufhészi (,,") sasnamvano. Rasdélik, ki je napisan „Desét boshjih sapóvd“ naflédvajo nektére posámesne sapovdi, postave ubogim, fushnjim v' prid i. t. d., in vfléd téga se najde popis

snidniga šhotóra, posvezhenih oséb ali perphon, darov i. t. d., kar je s' prosto besedo nasnanjeno.

Nektere sgodbe so, kakor tudi v s. pismu nove savése, vezhkrat v' misel vséte, in se po tem takim ena drugo rasvitlajo; leté so tukej po posámes nih delih tako sverstene, kakor bi sibile ena drugo naſlédvati utégnile.

V Ljubljani 5. Maliga serpana 1839.

I. Stvaritev svetá.

I. Mojs. 1, 1 - 25. 2, 4 - 6.

„**V**sazhétku je Bog stvaril nebó in semljo. Semlja pa je bila pusta in prasna in temá je bila nad bresnam, in duh boshji se je prostiral nad vodámi. In Bog je rékel: ,Bodi svetlôba.' In svetloba je bila. In Bog je vidil svetlobo, de je bila dobra; in je lózhil svetlobo od temé, In svetlôbo je imenoval dan, temò pa nozh. In je bil vezhér, in je bilo jutro; pervi dan.“

„In Bog je rékel: ,Bodi nébes med vodami, in lózhi vodé od vodá.' In Bog je stvaril nébes, in je lózhil vodé, ktere so bile pod nébesam, od njih, ki so bile nad nébesam. In takó je bilo. In nébes je Bog imenovál nebó. In je bil vezhér, in je bilo jutro; drugi dan.“

„In Bog je rékel: ,Vodé, ktere so pod nébam, naj se sberó na en kraj, in naj se perkashe súho'. In takó je bilo. In súho je Bog imenoval semljo, in sbiralo vodá je imenoval morjé. In Bog je vidil, de je bilo dobro. In Bog je rékel: ,Semlja naj rodí seleno selishe, ktere séme déla, in rodovitne drevésa, ki sad

storé po svojim rodu, in séme v' sebi imajo na semlji.“ In takó je bilo. In semlja je pognala seleno sélishe, ki séme déla po svojim rodu, in rodovitne drevésa, ki sléherne po svojim rodu seme imajo. In Bog je vidil, de je bilo dobro. In je bil vezhér, in je bilo jutro; tretji dan.“

„In Bog je rékel: ,Luzhi naj bodo na nébesu, in naj lozhijo dan in nozh: in naj bodo v' snamnja zhasov, dní in lét; de svétijo na nébesu, in rasvitlajo semljo.“ In takó je bilo. In Bog je stóril dvé velíke luzhi; vézhi luzh, de bí bila zhes dan, in manjshi luzh, de bi bila zhes nozh; in svésde. In Bog jih je postavil na nébes, de bi svetile na semljo, in bile zhes dan in nozh, in lozhile svetlobo in temò. In Bog je vidil, de je bilo dobro. In je bil vezhér, in je bilo jutro; zheteriti dan.“

„In Bog je rékel: ,Mergolí naj po vodi lasijozha shival, in ptize naj letajo nad semljo pod nébesam.“ In Bog je stvaril vélike some in vse shive in lasijozhe stvarí. ter so mergoléle po vodi, po svojih rodóvih; in vse ptize po njih rodéh. In Bog je vidil, de je bilo dobro. In jih je blagoslovil rekozh: ,Rasite in mnóshite se, in pólnite vodé morjá; in ptize naj se mnóshijo na semlji.“ In je bil vezhér, in je bilo jutro; péti dan.“

„In Bog je rékel: ,Semlja naj da shival po njih rodóvih, shivine in lasníne, in sverin semlje po njih rodéh.“ In tako je bilo. In Bog je stvaril sverine semlje po njih rodóvih, in shivino in lasnino semlje po njih rodéh. In Bog je vidil, de je bilo dobro.“

„To je sazhétik nebá in semlje, ko sta bila stvarjena. Kadar je Gospod Bog stvaril nebó in semljo, ni bilo germovja po polji na semlji, in nobeno poljsko selishe she ni pognalo; sakaj Gospod Bog she ni dal deshevati na semljo, in ni bilo zhlovéka, de bi semljo obdeloval; temuzh studenz je is semlje isviral, in jo je poverhu mozhil.“

II. Perva zhlovéka.

I. Mojs. 1, 26. 2, 7. 19. 20. 18. 21-25. 1, 27-31. 2, 1-3.

„In (*Bog*) je rékel: ,Naredimo zhlovéka po svojim obrasu in svoji podobi, in naj bo zheribe morja in ptize neba, in zhes sverine, in vso semljo, in vso lasijozho shival, ktera po semlji lási‘. Gospod Bog je tedej zhlovéka isprahú semlje sobrasil, in mu je ydihnil v’ oblichje duhá shivljenja; in zhlovek je oshivel.“

„Po tem tedej, ko je bil Gospod Bog issemelje stóril vše shivali polja, in vše ptize neba, jih je pred Adama peljal, de bi vidil, kako de jih bo imenoval; sakaj, kakor je Adam sleherno shival imenoval, tako ji je imé. In Adam je imenoval vše shivali, in vše ptize nebá, in vše sverine semlje po njih imenih; sa Adama pa ni bilo najti pomozhnize, njemu enake.“

„Gospod Bog je tudi rékel: ,Zhlovéku ni dobro samimu biti; naredimo mu pomozhnizo njemu enako. Tedej je Gospod Bog poslal nad Adama terdo spanje; in ko je bil saspal, mu je vsél eno réber, in je njega kraj s’ mésam na-

pólnil. In Gospod Bog je is rebra, ktero je is Adama vsel, sheno narétil, in jo je peljal k' Adamu. In Adam je rékel: „To je sdej kost is mojih kostí, in mesó is mojiga mesá; torej bo imenovana móshevka (*shena*); sakaj is mosha je vséta. Sa téga voljo bo zhlovek svojiga ozhéta in svojo mater sapustil, in se svoje shené dershal, in bota dva v' enim mesu.“ *) Oba sta pa bila naga, Adam namrežh in njegova shena, in se nista framovala.“

„In Bog je stvaril zhlovéka po svoji podobi; po boshji podobi ga je stvaril; moshá in shenó ju je stvaril. In Bog ju je blagoslovil, rekozh: „Rásite, in mnoshite se, in polnите semljo, in podversite si jo, ter gospodujte s' ribami morjá, in s' ptizami nebá, in s' všimi shiválmi ki lasijo po semlji.“ In Bog je rékel: „Gléjte, vše sélisha vám dam, ki séme délajo na semlji, in vše drevésa, ki séme v' sebi imajo po svojim rodu, de so v' jed vam, in všim shivalim semlje, in všim ptizam nebá, in všimu kar se giblje na semlji, in v' zhimir je mozh shivljenja; de shivesh imajo.“ In tako je bilo. In Bog je vidil vše, kar je stóril, in je bilo prav dobro. In je bil vezhér, in je bilo jutro; shésti dan.“

„Tedej sta bila dodelana nebó in semlja, in vše nju lepota. In Bog je dokonzhal sédmi dan svoje delo, . . . ter je blagoslovil sédmi dan, in ga je posvétil; kér tisti dan je pozhival od všega svojiga déla . . .“

*9 Shé med Adamam in med Evo je Bog nerásvesliv sa-véso svetiga sakóna vpeljal sa vše prihodnje zhase in narode, kakor Jésus uzhi. Matth. 19, 4 - 6.

III. Raj.

I. Mojs. 2, 8-17.

„Gospod Bog je pa od sazhétka vèrt veselja sasadil, in tjè postavil zhloveka, kteriga je bil narétil. In Gospod Bog je dal is semlje rasti mnogih drevéf, ki jih je bilo lepo viditi, in prijétnih v' jéd; tudi drevó shivljenja na frédi rája, in drevó sposnanja dóbriga in húdiga.“

„In voda je tekla is kraja veselja, in je vert mozhila, in se je od ondod rastékala v' štiri réke. Eni je bilo imé Fishon; ta obtéka vso deshelo Havilsko, v' kteri je slató. In slató tiste semlje je nar bolji; tam se dobí tudi bdelji (*dishezha smôla*) in kamen oníh (*drag kamen.*) In drugi vodi je bilo imé Gehon; ta obtéka vse Kushtko deshelo. Imé tretje vodé je Tiger; ta tezhe proti Afirskimu. Zhertva voda pa je Evfrat.“

„Gospod Bog je tedej zhlovéka vsél, in ga je postavil v' vert veselja, de bi ga obdéloval in varval. In mu je sapovedal, rekózh: ,Od vfiga drevja po vertu jéj; od drevesa sposnanja dóbriga in húdiga pa ne smésh jésti. Sakaj, kteri dan koli od njega jesh, boš mogel umréti.“

IV. Pervi greh.

I. Mojs. 3, 1-24.

„Kazha je pa bila bolj prekanjena, kakor vse shivali semlje, které je bil Gospod Bog stvaril, in je rekla sheni: Sakaj vama je Bog sapovédal, de bi ne jédla od vfiga drevja po vértu?“ In shena ji je

odgovorila: „Od sadú drévja po vertu jéva; od sadú drevésa pa, ktero je v' frédi vertá, je nama Bog sapovédal, ne jésti, in ne dotakniti se ga, de kje ne umerjeva.“ Kazha pa je rekla sheni: „Kratko nikar ne bota umèrla; sakaj Bog vé, de kteriori dan koli bota jésla od njega, se vama bodo ozhi odperle, in bota kakor bogova, in sposnala dóbro in húdo.“

„In shena je vidila, de je drevó dobro v' jéd, in lépo viditi, in prijétno glédati; torej je vséla od njegoviga sadu in je jedla; in je dala svojimu móshu, in je jédel. Obéma so se pa ozhí odperle, in ko sta bila sposnala, de sta naga, sta figovo listje spletla in si ogrinjala naredila.“

V. Shtrasinga perviga gréha.

I. Mojs. 3, 8-24.

„Ko sta - pa slíshala glaf Gospoda Bogá, kteri se je ob hladu popoldne na vertu sprehal, sta se Adam in njegova shena pred oblizhem Gospoda Boga med drévje verta skrila. In Gospod Bog je saklizal Adama, in mu je rékel: „Kjé si?“ Je odgovoril: „Sim slíshal twoj glaf na vertu in se sbal, ker sim nag; tedej sim se skril.“ In (Bog) mu je rékel: „Kdo ti je néki povédal, de si nag? Ali si jédel od drevésa, ki sim ti sapovédal, ne jésti od njega?“ In Adam je odgovoril: „Shena, ktero si mi sa tovarshizo dal, mi je dala od drevésa, ter sim jédel.“ In Gospod Bog je rékel sheni: „Sakaj si to storila?“ In je odgovorila: „Kazha me je sapeljala, ter sim jésla.“

„In Gospod Bog je rékel kazhi: ,Kér si to storila, bodi prekléta med všimi shivalmi in sverinami semlje; po svojim trebuhu se bosh plasila in prah jésla vse dni svojiga shivljenja. Sovraſhtvo bom narétil med teboj in shenó, in med tvojim saródam in njénim saródam; ona ti bo glavo ſterla, in tí bosh njé peto salesovela.“ In sheni je rékel: ,Namnóshil bém nadlóge tvojiga noſézhiga ſtanú; ſ' teshavo bosh rodila otroke, in pod oblaſtjo bosh moshá, in on bo ſ' teboj gospodoval.“ Adamu pa je rékel: ,Kér si poſluſhal glaf svoje shene, in si jédel od drevéſa, ki ſim ti ſapovedal, ne jéſti od njega: bodi prekléta *) ſemlja ſavoljo tebe; v' trudu ſe bosh ſhivel od njé, vše dni svojiga shivljenja. Ternje in osat ti bo rodila, in ſelishe poljá bosh jédel. Š' potam v' svojim obrasu bosh kruh jédel, de ſe poverneſh v' ſemljo, is ktore ſi vsét; sakaj prah ſi, in v' prah ſe bosh povernil.“

„In Adam je imé svoje shene iménoval Eva; ſató, ker je bila mati vſih shivih. Gospod Bog je tudi ſuknize is kosh narétil Adamu in njegovi sheni, ter ju je oblékel, in je djal: ,Gléjte, Adam je kakor eden ſmed naſ, in vé dobro in húdo; torej de ſdej svoje roké ne ſtégne, in ne vsame tudi od drevéſa shivljenja, in de ne jé, in ne ſhiví véko-ma —. Tedej ga je Gospod Bog pahnil is verta veſelja, de bi obdéloval ſemljo, is ktore je bil vsét. Ter je isignal Adama, in je poſtavil pred vèrt veſelja Kerube ſ' ognjénim in ſhigajozhim mèzhem, de bi varvali pót k' drevéſu shivljenja.“

*) Boshje prekléſtvo poméni ſhtraſinge, bódijo zhaſne ali věžne.

VI. Kajn in Abel.

I. Mojs. 4, 1-16.

„Adam je pa sposnal svojo shenó Evo ter je spozhela, in rodila Kajna, rekozh: ,Po Bogu sim dobila zhloveka.' In sòpet je rodila Abelna, njegoviga brata. In Abel je bil ovzhar, Kajn pa kmet. Pergodilo se je pa zhes veliko dni, in Kajn je pernésel Gospodu dar od sadú semlje; Abel je tudi daroval pervénzov svoje zhéde, in njih maští. In Gospod je poglédal na Abelna in na njegov dar; na Kajna pa in na njegov dar ni poglédal. Ter se je Kajn filno jesil, in obras mu je vpadal. In Gospod mu je rékel: ,Sakaj se togotish, in sakaj ti obras vpada? Ali ne bosh plazhila prejél, ako storish dòbro; zhe pa hudo, bo kmalo gréh pred durmi; to de podversi si njegovo posheljenje, in gospoduj s' njim.'“

„In Kajn je rékel Abelnu, svojimu bratu: ,Pojva vùn.' In ko sta bila na polji, se je Kajn vsdignil soper svojiga brata Abelna, in ga je ubil. In Gospod je rékel Kajnu: ,Kjé je tvoj brat Abel?' In je odgovoril: ,Ne vém; sim li jest varh svojiga brata?' In (*Gospod*) mu je djal: ,Kaj si storil? glaf kerví tvojiga brata vpije s' semlje do mene. In preklet bodi sdej na semljì, která je sinila in kri tvojiga brata is tvoje roke prejéla. Kadarsjo bosh obdéloval, ti ne bo dala svojiga sadú; v' bégu bosh, in se klatil po svétu.'“

„In Kajn je djal Gospodu: ,Moja pregréha je prevelika, in ne saflushim odpuszenja. Gléj, isshenesh me dans is deshele, in skriyal

se bom pred tvojim oblizhjem; v' bégú bom, in po svetu se klatil; torej me bo ubil, kdorkoli me dobí.“ In Gospod mu je rékel: „Ne bo takó, temuzh kdorkoli Kajna ubije, bo sédemkrat kasnovan.“ In Gospod je Kajna sasnamnjal, de bi ga ne ubil, kdor ga najde. In Kajn se je prez h podal spred oblizhja Gospodoviga, in je beshezh stanoval v' Nodishki desheli, na jutrenji strani Edena.“

VII. Adamov sárod.

I. Mojs. 4, 17 - 26. 5, 4-31.

„Kajn pa je sposnal svojo shenó, ter je sposhela in rodila Henoha; in je sidal mésta, kteřiga je imenoval po imenu svojiga sinu Henoh. In Henoh je rodil Irada, in Irad je rodil Maviaela, in Maviael je rodil Matusaela, in Matusael je rodil Lameha. In ta je vsél dve shené; *) eni je bilo imé Ada, in drugi Šella. In Ada je rodila Jabelna, kteři je bil ozhe stanovajozhiih v' shtotórih in pastirjev. Njegovimu bratu pa je bilo imé Jubal, in ta je bil ozhe njih, kteři so na zitre in harpe bili. Tudi Šella je rodila Tubalkajna, kteři je s' kladvam délal mnoge orodje is medí in shelesa. Tubalkajnova sestra pa je bila Noema.

„In Adam je soper sposnal svojo shenó; in je rodila fina, in ga imenovala Šet, rekózh:

*) Lameh je sveto savéso sakóna, ki ga je Bog v' raji vpeljal, rasderl.

,Bog mi je dal drug sárod namésti Abelna, kté-
riga je Kajn ubil' . . . In ko je Adam rodil Šetu,
so bili njegovi dnevi natekli do osem sto lét, in
je rodil sinove in hzhére. In vfiga zhaza Ada-
moviga shivljenja je bilo devét sto in trideset
lét, in je umerl. Tudi Šetu je bil sin rojen,
ktériga je imenoval Enof. On se je sazhél kli-
zati po imenu Gospodovim. Enof pa je rodil
Kajnana, . . . in Kajnan Malaleela, . . . in Ma-
laleel Jareda, . . . in Jared Henoha . . . In vših
dní Henohovih je bilo tri sto in petinšestdesít
lét; ter je shivel po Bogu, in ni ga bilo vezh;
sakaj Bog ga je vsél. In Henoh je rodil Matu-
salama, . . . in Matusala Lameha . . . In vših
dní Matusalovih je bilo devet sto in devetinšest-
deset lét, in je umerl. In Lameh . . . je rodil
sinú, in je njegovo imé imenoval Noe, rekoz: :
,Ta naš bo tolashil déla in truda naših rók na
semlji, ktero je Gospod preklél . . .‘ Ko je bil pa
Noe pét sto lét star, je rodil Šema, Hama in Jafeta.“

VIII. Sprida perviga sveta.

I. Mojs. 6, 1-9. 11-18.

,Kadar so se pa ljudjé na semlji namnóshi-
li in hzhere rodili; so boshji sinovi vidili, de
so zhloveshke hzhere lepe; tedej so vséli sa shené
smed vših tiste, ktere so jim bile vſhezh. *) In Bog
je rekel: ,Moj duh ne bo vékoma oſtal v' zhlové-

*) Boshji sinovi so bogabojezhi, zhloveshki sinovi pa hu-
dobni ljudjé.

ku ; sakaj on je mesó , *) in njegovih dní bo le sto in dvašet lét.‘ Tiste dní pa so bili velikani na semlji . . .“

„Ko je pa Bog vidil , de je hudobija ljudí na semlji velika , in de vše misli serza le na hudo gredó ; se je Bogu milo storilo **), de je stvaril zhlovéka , na semlji , in ushalilo se mu je v’ serzu , ter je rekел : ,Potrébil bom zhloveka , kteriora sim stvaril s’ semlje ; zhloveka in sverí , lasijozhe shival in ptize nebá ; sakaj shal mi je de sim jih stvaril.‘ Noe pa je milost dosegel pred Gospodam ; (sakaj) pravizhen je bil in popoln mosh med svojim rodam ; bogabojezhe je shivel... Semlja pa je bila spridena pred Bogom , in polna krivize.“

„Bog je tedej vidil , de je bila semlja spazhena (sakaj vši ljudjé so hodili po napzhni poti) , ter je rékel Noetu : ,Konzhanje sim sklenil vših ljudí ; semlja je polna njih krivize ; potrébil jih bom s’ semljo vréd. Naredi si barko is obdélania lesá ; v’ barki napravi predala , in jo sazmoli s’ semljino smolo snotrej in sunej. Naredi jo pa takó : Tri sto komolzov naj bo dolga , pétdeset shiroka , in trideset visoka. Okno napravi v’ barko , in njé stréha naj bo komolz visoka ; vrata barke naredi na strani ; in napravi (naštropje) spodnje , in frednje , in sgornje.

*) Shivljenje ne bo v’ zhlovéku ostalo , ker shivi po svojih sheljah ; to de she 120 lét mu dam odlóga sa pokóro.

**) Bog se ne more ksfati , sakaj on je nespremenliv ; s. pismo pa ſ’ zhlovékam tudi po zhlovékovo govorí , in ſ’ késam boshim nasnani , de Bog s’ spremenlivim zhlovékam po svojih vězchno nespremenlivih fklépih ravná.

Gléj, jest bom dal grosno povodinj po vši semlji, de pokonzham vše, kar shiví in diha pod něbam; vše, kar je na semlji, bo konez vsélo. Š' teboj pa bom savéso narétil; ter pojdesh v' barko tí, in tvoji finovi, tvoja shena, in shené tvojih finov s' teboj"

IX. Vesoljni potop.

I. Mojs. 7, 1-24.

„In Gospod je rékel Noetu: *) ,Pojdi v' barko tí, in vša tvoja drushina; sakaj tebe sim sposnal pravizhniga med sedanjem rodam. Vših zhifstih shival vsemi po sedmére . . . , nezhistih shival pa po dvoje . . . In tudi ptiz nebá po sedmére . . . , de se pleme ohrani po vši semlji. Sakaj, she sédem dní je, in po tem bom rekel deshevati na semljo shtirdefet dní in shtirdefet nozhí, ter bom potrébil s' semlje vše stvari, ki sim jih stvaril.‘ Noe je tedej vše stóril, kar mu je bil Bog ukasal . . . , in je v' barko shel s' svojimi finovi, s' svojo shenó, in s' shenámi svojih finov, savoljo vód potópa. Tudi zhifstih in nezhistih shivil, in ptiz, in vfiga, kar se giblje na semlji, je po dvoje s' Noetam v' barko shlo . . . , kakor mu je bil Bog ukasal; in Gospod je sa njim od sunej saperl.“

„Ko je bil Noe shéšt sto lét star, sédemnajsti dan drugiga mésza, so vši viri vélikiga

*) 1656 lét po stvaritvi svetá, ali 2348 lét pred Kristufovim rojstvom.

bresna predèrli in lijaki nebá so se odpèrli; in na semljo je desh líl shtirdefet dní in shtirdefet nozhí . . . In voda se je naráshala, in je vsdignila barko od tal na kvishko; sakaj grosno se je napéla, in vše napolnila verh semlje; barka pa je plavala po vodi. In voda je le vézhi perhajala na semlji, in vše visoke goré pod všim nebam so bile pokrite. Pétnajst komolzov visoko je voda stopila nad hribe, které je pokríla. In pokonzhane so bile vše stvarí, ki so se gibalé na semlji, ptize, shivina, sverine in vše lasijozhe shivali, které po semlji lasijo; vši ljudjé, in vše, kar diha na semlji, je konez vsele . . . Šam Noe pa je ostal, in uni, kteri so bili s' njim v' barki. In voda je na semlji stala sto in pétdeset dni.“

X. Noe otét.

I. Mojs. 8, 1 - 19.

„Bog se je pa spomnil Noeta, in vših shival, in vše shivine, která je bila s' njim v' barki; ter je poslal véter na semljo, in voda je jéla vpadati. In so se saperli víri bresna, in lijaki nebá, ter je jenjalo deshevati spod nebá. In voda se je vernila s' semlje, in se odtékala semtertje; in je pádala, konez sto in pétdeset dní. In sedem in dvajseti dan sédmiga mésza je barka obstala na (*Araratu*) gori Armenški. Voda se je pa odtékala in vpadala do desétiga mésza; sakaj pervi dan desétiga mésza so se verhovi gorá perkasali.“

„In ko je pretèklo shtirdeset dní, je Noe odperl okno, ktero je bil v' barki narétil, in je spustil orla; ta je sletil, in ga ni bilo nasaj, de so se vodé posušhile na semlji —. Tudi golóba je spustil sa njim, de bi bil svédil, ali je she voda vpadla na semlji; pa nima se nikamor všesti; tedej se verne k' njemu v' barko; sakaj voda je bila po vši semlji. (*Noe*) je tedej roko stégnil, ga je prijel, in vsel v' barko. She drugih sédem dní je zhakal, in spet spustil goloba is barke. In svezher je k' njemu nasaj prishel, nesózh oljkino véjzo s' selenim perjizhem v' svojim kljunu. Noe je tedej svédil, de je voda odtekla s' semlje. Vunder je pa she drugih sédem dni zhakal, ter spustil goloba; in ni ga bilo vezh k' njemu nasaj.“

„Shest sto in pervo léto tedej, pervi dan perviga mésza (*Noetoviga shivljenja*) je voda odtekla s' semlje; in Noe je odkril strého barke, ter je vidil, de je bilo suhó po semlji. Sédem in dvajseti dan drugiga mésza je bila semlja prav posušhena. *) Bog je pa Noetu govóril, rekozh: „Idi is barke, tí in tvoja shena, tvoji sinovi in shené tvojih finov s' teboj. Tudi vse shivali, ki so bile s' teboj . . . , pelji vùn seboj, in pojte vùn na semljo; rasite in mnóshite se na njéj.“ Noe je tedej vùn shel s' svojimi finovi, s' svojo shenó, in s' shenámi svojih finov. Tudi vse shivali, so shle is barke.“

*) Vesoljni potòp, se je perzhél. 17. dan, 2. mésza (*Litovgnója*) v' létu 1656 po stvar. svetá; in po semlji je bilo suhó 27. dan, ravno tistiga mésza 1657 po stvar. svetá.

XI. Noetov hvalni dar.

I. Mojs. 8, 20-22. 9, 1-15.

„Noe pa je postavil altar Gospodu, in je vsel zhishih shival in ptiz, in je pernésel shgavin dar na altarji. In prijétin duh je bil vshézh Gospodu, torej jo rékel: ,Nikoli vezh ne bom preklél semlje savoljo zhloveka; sakaj zhut in misel zhlovekoviga serza grésta na húdo od njega mladosti; ne bom tedej vezh pokonzhal vfiga, kar shiví, kakor sim stóril. Dokler bo semlja, ne bo prejenjala ne sétev ne shétev, ne mras ne vrozhina, ne polétje ne sima, ne nozh ne dan.“ In Bog je blagoslovil Noeta in njegove sinove, in jim je rekел: ,Rasite, in mnóshite se, in pólnite sémlio. Strah in trepet pred vami naj obhaja vse shivali in vse ptize neba s' všim, kar se giblje na semlji; vse ribe morjá so vam v' last dane. In vse, kar se giblje in shiví, vam bodi v' jéd; vse sim vam dal, kakor selene sélischa. To de mesá s' kervjó ne jéjte . . . Kdorkoli bo krí zhloveka prelil, njega kri bo (*tudi*) prelita; sakaj po boshji podóbi je zhlovek stvarjen. Vi pa rásite, in mnóshite se; idite po semlji in jo pólnite.“

„Tudi to je Bog govoril Noetu in njegovim sinovam: ,Gléjte, jest naredim savéso s' vami in s' vašhim saródam sa vami; in s' všako shivo stvarjó, ktera je s' vami; s' ptizami, s' vso veliko in malo shivino semlje, ki je shla is barke, in s' všimi sverinami semlje. Svojo saveso naredim s' vami; in nikoli vezh ne bo pokonzhano, karkoli shiví s' vodó potópa; v' pri-

hodnje ne bo vezh potòp semljo rasdéval.‘ In Bog je rékel: ,To je snamnje savése, ki jo na-redim med menoij in med vami, in vñimi shivimi štvarmí, ki bodo s’ vami v’ vednih rodovinah. Švojo mavrizo poštavim v’ oblakih, ter bo snamnje savése med menoij in semljo. Kadar bom nebó s’ oblaki prevlékel, se bo moja mavriza v’ oblakih perkasala; in se bom spomnil svoje sa-vese s’ vami, in s’ vñimi shivalmi; in vezh ne bo-do f’ potópam vše shive štvari konzhane . . .‘

XII. Noetovi sinovi. Nemrod.

I. Mojs. 9, 18-29. 10, 8-11.

,Noetovi sinovi pa, kteri so shli is barke, so bili Šem, Ham in Jafet. Ham pa je bil Kanaanov ozhe. Tí so trijé sinovi Noetovi, in od teh se je vèl zhlovéshki ród po vñi semljji saré-dil. In Noe se je kmetije lotil, in je nograd sa-sadil. Ter je vino pil, in se vpijanil, in rasodét leshal v’ svojim shotóru. Ham je to vidil... in sunej svojima bratama povédal. Šem pa in Jafet sta vséla plajsh na rame, ter sta shla ritin-skó, in odéla raskritiga ozhéta . . .‘

,Kadar se je bil pa Noe is pijností prebudil in svédil, kar mu je njegov mlajshi sin storil, je rékel: ,Preklet bodi Kanaan, fushinj bodi fushnjev svojih bratov.‘ In je djal: ,Hvaljen bodi Gospod, Šemov Bog; Kanaan bodi njegov fu-shinj. Rasfhiri Bog Jafeta in naj prebiva v’ Šemovih shotórih, in Kanaan bodi njegov fu-shinj.‘ Noe je pa shivel po potópu tri sto in

pétdeset lét. In vših njegovih dní je bilo devet sto in petdeset lét, in je umerl.“

„Ino Ham je rodil tudi Huf; in Huf je rodil Nemroda; ta je mogozhin perhajal na semlji, in je bil mozhan lôvz pred Gospodam. Savoljo téga se je sazhél pregovor: „Mozhan lôvz pred Gospodam, kakor Nemrod.“ Šo pa bile sazhétik njegoviga kraljestva (*méstá*) Babilon, in Arah, in Ahad, in Halanne v' Šenaarski desheli. Is té deshele je prishel Asur, in je fosidal Nînive, in méstne ulize, in Hale . . .“

XIII. Babilonski turn.

I. Mojs. 11, 1-9.

„(*Ljudjé*) so pa na semljí le en jesik govorili. In kadar so bili sapustili Jutrovo, so nashli ravnoto v' Šenaarski desheli, in so se tam ostanovili. In so rekli eden drugimu: „Dajmo na redimo zeglov in shgímo jih s' ognjem.“ In so iméli zégle namésti kamnja, in sémljino smolo namésti ilovze. In so djali: „Dajmo, fosidajmo si mésto in turn, ktériga verh se bo neba dotikal, in storimo slovézhe svoje imé, predin se raskropimò po vši semlji.“

„Gospod je pa doli stopil, de bi vidil mésto in turn, ktériga so Adamovi otrozi stavili, in je rékel: „Glej, le en rod je, in vši le en jesik govoré; in kér so sazhéli, ne bodo jenjali naréjati, kar so storiti sklénili. Torej dajmo, stopimo doli in smeshajmo jím jesik, de ne rasuméjo eden drugiga.“ In tako jih je Go-

spod is tištiga kraja po vši semljji raskropil, in so jenjali mésto sidati. In savoljo tega je bilo tišto mésto imenovano Babel (*smešnjava*), kér je tam Gospod jesik všiga svetá sméshal, in od ondod jih je Gospod po vših deshelah rasvél.“

XIV. Pokliz Abrahama.

I. Mojs. 12, 1-10.

„Bog je pa rékel Abramu: *) ,Idi is svoje deshele, in od svoje sorodovine (*ali shlahte*), in is hishe svojiga ozhéta, in pojdi v' deshelo, ki ti jo bom pokasal; ozhéta te bom narédil velíkiga naróda, in te bom blagoslovil, in svishal tvoje imé; ter bosz blagoslovljen. Blagoslovil jih bom, kteri bodo tebe blagoslovili; in preklél, ktéri bodo tebe kléli; in po tebi bodo blagoslovljeni vši naródi semlje.“ Abram je teda j storil, kakor mu je bil Gospod ukasal; in s' njim je shel Lot. Abram je bil pét in sedemdeset lét star, ko je shel is Harána. In je vsél seboj Šarajo svojo shenó, in Lota sinú svojiga brata, in vše premoshenje, ki so je iméli, in vso drushino, ki so jo v' Haránu perdobili; ter so se vsdignili, in so shli v' Kanansko deshelo. In kadar so vanjo pershli, je Abram deshelo

*) Od Sema do Tareta je bilo osem rodov, in Taretov finovi so bili Abram, Nahor in Aran. Nahorjevemu finu je bilo imé Batvel, in Aranovimu Lot. Abram je bil rojen v' letu 1994 pred Kristusom; po stvarjenji svetá 2008 lét.

prehodil do Šihemskiga kraja, do dola Mambre ; takrat pa so bili Kananeji v' desheli.

„Gospod se je pa Abramu perkasal, in mu rekel : „Tvojimu saródu bom dal to deshelo.“ Tam je tedaj altar postavil Gospodu, ki se mu je bil perkasal. Od ondod se je k' gori preselil, ktera je na jutrenji strani Betela, in je ondi svoj shotor raspél; in je imel proti sahodu Betel, in Haj proti vs-hodu; tudi tam je altar postavil Gospodu, in je klizal v' njegovo imé. In Abram se je she dalje podal, in shel proti jugu. Tode lakota je vstala v' desheli ; Abram je tedaj v' Egipt shel, de bi ondi prebival; sakaj, grosna lakota je bila po vsej desheli.“

XV. Abrahamova mirnost.

I. Mojs. 13, 1 - 18.

Nekoliko zhasa po tému „je Abram shel is Egipta s' svojo shenó, in s' všim, kar je imel, in s' Lotom proti jugu. Je bil pa silno bogat slatá in srebrá. In je nasaj shel po poti, po kteri je bil prishel od juga do Betela; do kraja, na kterim je poprej shotôril med Betêlam in Hajem; tje, kjer je bil poprej altar postavil, in ondi je klizal v' Gospodovo imé. Pa tudi Lot, ki je s' Abramom bil, je imel zhéde ovaz in govéd, in shotore. In nista iméla prostora v' desheli, de bi bila vklup stanovala; sakaj nju no premoshenje je bilo velíko; torej nista mogla vkupej prebivati.“

„Sa téga voljo se je tudi prepir sazhél med

pastirji Abramovih in Lotovih zhéd . . . Abram je tedaj rekel Lotu: „Naj ne bo kréga med menoj in teboj, med mojimi in tvojimi pastirji; sakaj brata sva. Gléj! vfa deshèla je pred teboj; prosim, lózhi se od mene; ako se na lévo stran vernesh, se bom jest désne dershala; ako si désno isvolish, grem jest na lévo.“ Lot je tedaj svoje ozhí vsdignil, in je pregledal vlo Jordansko okrajno, která je bila vodénzhina in kakor vert boshji, . . . predin je Bog Šodomu in Gomoro rasdjali. In Lot si je isvolil Jordansko okrajno, in se podal na Jutrovo; in brata sta se lozhila. Abram je stanoval v' Kanan-ski desheli, Lot pa v' mestih Jordanske okrajne, in je prebival v' Šodomu. Šodomljani pa so bili silno hudobni, in grosoviti greshniki pred Bogom.“

„In Gospod je rékel Abramu, potem, ko sé je bil Lot od njega lozhil: „Vsdigni svoje ozhí, in pogléj is kraja, na kterim si sdaj, proti séverju in jugu, proti vs-hódu in sahódu. Vlo deshelo, ki jo vidish, bom dal tebi in tvojimu sarodu vékoma. In tvoj sarod bom po-mnóshil, kakor prah semlje; ako samore kdo prah semlje rasfhteti, bo tudi tvoj sárod rasfhtel. Vsdigni se tedaj, in obhodi deshelo na dolgo in na shiroko; sakaj tebi jo bom dal.“ Abram je tedaj svoj shotor prestavil, in se vstanovil v' dolu Mambre, ki je bliso Hebróna; in ondi je postavil altar Gospodu.“

XVI. Abrahamova pravizhnošt. Melkisedek.

I. Mojs. 14, 1-24.

Kmalo po tem je s' vojsko prišel Kedor Laomor, Elámski kralj, in s' njim trijé kralji v' dolino Šidimsko nad kralje Šedome, Gomore, Adame, Šebójma in Šegora; in jih je premagal, in tudi Lota vjél. Abram, to svéiti, je vkùp sbral svojih tri sto in osemnajst hlapzov, in je shel nad Elamskiga kralja, in nad njegove tovarshe. On jih je ushugal, jim vsel ves rop, in reshil tudi Lota in njegovo premošenje.

„In Melkisedek, Šalemski kralj je kruh in vino daroval (sakaj duhoven je bil Bogá Narvishiga), in je blagoslovil (*Abrama*), rekozh: „Blagoslovljen bodi Abram od Bogá Narvishiga, kteri je stvaril nebó in semljo; in hvaljen bodi Bog Narvishi, ki so s' njegovo pomozhjo sovrashniki v' tvojih rokah. In Abram mu je dal desetíno vfiga.““

„Šodomski kralj pa je rékel Abramu: „Ljudí meni pústi, drugo sa-se obdershi.“ Ali (*Abram*) mu je odgovoril: „Svojo rokó vsdignem proti Gospodu Narvishimu, oblašniku nebés in semlje; od vfiga tvojiga nezhem ne niti podlage, ne jermenja od zhévljev, de ne porezhes: Jest sim obogatil Abrama; rasun tistiga, kar so hlapzi povshili, in rasun délov mósh, ki so s' menj shli, . . . tí naj si vsamejo svoje déle.““

XVII. Abrahamova véra.

I. Mojs. 15, 1 - 21.

„Kadar se je bilo to sgodilo, je Bog v' perkasni Abramu govóril, rekozh: ,Nikar se ne boj Abram! Jěst sim ti varh, in prav veliko plazhilo.' In Abram je djal: ,Gospod, moj Bog! kaj mi zhesch dati? Jěst bom bres otrók umerl; in ta Damashzhan Eliezer, fin ofskerbnika moje hishe — Meni pa, je Abram dalje govoril, nifi dal otrók; gléj, mojiga hlapza fin bo moj délesh (érb).' In sdajzi mu je Gospod odgovoril, rekozh: ,Ta ne bo tvoj délesh, ampak nékoga svojiga saróda bosh imel sa délesha.' Na té ga je vùn speljal, in mu je rékel: ,Pogléd na nebó, in rashtéj svésde, zhe jih moresh. Toliko, je djal, bo tvojih mlajshev.' Abram je Bogu verjél, in v' pravizo mu je bilo shtéto.“

„In (*Bog*) mu je djal: ,Jěst sim Gospod, ki sim te speljal is Ura Kaldejskiga (*mefta*), de bi ti dal to deshelo, in de bi jo tí v' last dobil.' On je pa odgovoril: ,Gospod, Bog moj! Kako morem véditi, de jo bom v' last dobil?' In Gospod je odgovoril rekozh: ,Vsemi trilétno junízo, trilétno koso, in triletníga ovna; tudi gerlizo in golóba.' In je vše to vsél, in jih po srédi rasdélil, in déle eniga drugimu nasproti poloshil; ptize pa ni rasdélil. Tizhi so pa planili na mertve trupla, in Abram jih je odganjal.“

„Ob sonzhnim sahodu se je Abrama terdno spanje lotilo, in velik šrah ga je obshel, in temá je bila. In (*Bog*) je rékel Abramu: ,Védi

v' naprej! tvoji mlajšhi bodo ptujzì v' ptuji desheli; sa fushnje jih bodo storili in terdo iméli shtiristo lét. Pa bom vùnder jest sodil ljudstvo, ktérimu bodo sa fushnje; in potém bodo s' velikim premoshenjem vun shli. Tí pa pojdefh v' miru k' svojim ozhétam, in bošh pokopan v' lépi starosti. V' zhetertim rodu bodo lesem nasaj prishli; sakaj hudobija Amorejov she ni dopolnjena. Ob sonzhnim sahodu tedaj je temna megla nastopila, in dimnata pezh se je perkasala, in svetehz oginj je med déli shvigal. Tisti dan je Gospod s' Abrahamam savéso narétil, rekozh: Tvojimu sarodu bom dal to deshelo, od Egiptovske réke do vélike réke Evfrata . . .“

XVIII. Bog naredi savéso s' Abrahamam.

I. Mojs. 17, 1-23.

„Kadar je bil Abram devét in devétdeset lét stár, se mu je Gospod perkusal, in mu je rekel: „Jest sim Vsigamogozhni Bog; hodi pred menoju, in bodi popoln . . . Savéso svojo bom narétil med menoju in med teboj, in te bom slò slò namnoshil.“ Abram je padel na obras, in Bog mu je rekel: „Gléj! moja savesa je s' teboj, in ti bošh ozhe veliko narodov. Tvoje imé se vezh ne ho imenovalo Abram, ampak Abraham; sakaj ozhéta te bom dal veliko narodam. Rasti te bom stóril prav slò, in te dal perváka narodam, in kralji bo do tvoji mlajšhi. Svojo savéso bom naredil med menoju in med teboj in tvojim sarodam sa tabo po njegovih rodovinah, kakor vézhno saveso; de bom

Bog tvoj, in tvojiga saróda sa teboj. In bom dal v' last vékoma tebi, in tvojimu sarodu deshelo, v' kteri ptujujesh, vso Kanansko deshe-lo; in Bog jim hozhem biti. In Bog je spet rekel Abrahamu: ,Ti in tvoj sarod sa teboj po svojih rodovinah se dershite moje savése. Ta je moja savésa, ktero imate dershati med menoij in med seboj, in svojim sarodam: Vsakteri moshkiga spola bodi obresan... v' snamnje savése med menoij in med vami. Vsako déte osem dni staro po vashih rodovinah bodi obresano...“

„Bog je tudi rékel Abrahamu: ,Şarajo svojo sheno ne imenuj Şarajo, ampak Şaro. Jest jo bom blogoslovil, in po njéj ti bom dal finú, in ga bom blagoslovil; on bo ozhe narodov, in kralji ljudstev bodo njegovi mlajshi.“ Abraham se je pa vergel na svoj obras, se našméjal, in djal v' svojim serzu: ,Bo li sto lét starimu fin rojen? Bo li Şara, ki je stara devétdeset lét, she rodila?“ In je rékel Bogú: ,O de bi le Ismael *) shivel pred teboj?“ In Bog je odgovóril Abrahamu: ,Şara, tvoja shena ti bo fina rodila in imenuj ga Isak; in bom narédil svojo savéso s' njim in s' njegovim saródam sa njim, kakor vézhno savéso. Tudi kar Ismaela tizhe, sim te uslifhal; gléj, blagoslovil ga bom, in silno namnóshil; dvanajst vójvodov bo rodil, in vélík sarod mu bom dal. Şvojo savéso pa bom rarédil s' Isakam, kteriga ti bo k' létu obforej Şara rodila.“ In kadar je bil Bog dogovoril, se je vsdignil od

*) Ismael je bil sin Abrahama in Agare, ki je bila sushinja Abrahamova.

Abrahama. Abraham je pa vsél Ismaela svojiga sinú, in vše rojake svoje hishe . . .“ in je njih, in samiga sebe obrésal.

XIX. Abrahamova postréshnost.

I. Mojs. 18, 1 - 15.

„Gospod se je pa perkasal Abrahamu v' dolini Mambre, ko je per vratih svojiga shotóra sedel, opoldne. On je vsdignil svoje ozhí, in je ugledal tri moshé, ki so bliso njega stali. To viditi, jim je od vrat svojiga shotóra naproti tékel, in se do tal perklonil, in djal: „Gospod, ako sim milost sadobil pred teboj, ne hodi mémo svojiga hlapza. Bom pernésel némalo vodé, de si nogé umijete; ter pozhíjte pod drevéšam. Tudi mervizo kruha bom pernésel, de si svoje serzé okrepzhate; po tem snate dalje iti; kér, se je nakljužhilo, de ste do svojiga hlapza prišli.“ In so odgovorili: „Štóri, kakor si djal.“ Abraham je hitel v' shotor k' Šari, in ji je rekел: „Hitro smesi tri mére pshenizhne móke, in spézi podpepelníkov.“ On je pa tékel k' zhédi, in je odbral nar mezhjiga in lépshiga teléta, in ga je dal svojimu hlapzu, kteri ga je hitro perpravil. Tudi je pernesil kisliga in sroviga mléka in teleta, ki ga je perpravil, in je pred-nje polóshil; on pa je stal per njih pod drevesam, ko so jéldi.“

„Po jedi pa so rekli: „Kjé je pa tvoja she-na Šara?“ Je odgovoril: „Ondi le v' shotoru.“ (*In vikshi smed njih*) mu rezhe: „K' létu obforej

bom spet prishel, ako shivish, in twoja shena Šara bo finú iméla. Šara, to slishati, se je smejala sa durmi shotóra; bila sta pa oba stara in perlétna . . . In Gospod je rekел Abrahamu: „Sakaj se Šara posmehuje, in pravi: „Ali bom res rodila, ker sim she stara. Je mar Bogu kaj nemogozhe? K' letu obforej, kakor je bilo rezheno, bom k' tebi prishel, ako shivita, in Šara bo finú iméla.“ Šara se je prestrashila, ter je tajila rekozh: „Se nisim smezala.“ In Gospod je rekel: „Ni tako, temuzh smezala si se.“

XX. Abrahamovo usmiljenje.

I. Mojs. 18, 16-33.

„Moshjé so se tedaj vsdignili, in se proti Šodomí podali; in Abraham jih je, s' njimi gredé, posprémil. In Gospod je rekel: „Bom kali Abrahamu skrival, kar mi je misel storiti; ker on bo veliko in mozhno ljudstvo, in po njem bodo blagodarjeni vši narodi semlje? Šej vém, de bo on svojim otrokam, in svoji hishi perporozhal, dershati se bôshje poti, in ravnati po resnizi in pravizi; de Gospod vše spolne nad Abrahamam, kar mu je govoril.“ Gospod je tedaj rekel: „Vpitje s' Šodome in Gomore zshedalje vezhji perhaja, in njih hudobija je grosovitno velika. Jest bom tedaj dôli stopil, in pogledal, ali je njih djanje takó hudobno, kakor (*je veliko*) vpitje, ktero je do menę prishlo; de vém, ali je takó, ali ne.“

„(Moshjé) so se tedaj od ondod vernili,

in so shli na Šodomo. Abraham pa je she postavil pred Gospodam, se perblishal, in rekel: „Bosh li pokonzhal pravizhniga f' krivizhnim vred? Morebiti je she petdeset praviznih po mestu; bodo tudi ti pokonzhani? Bi ti ne mogel temu kraju persanesti savolj pétdeset, ako se v' njem dobé? Nikar téga ne stóri, de bi moril pravizhniga f' krivizhnim vréd, in de bi se pravizhnemu in krivizhimu po enakim sgodilo; to ni tebi v' navadi. Ne bosh tako sodil, ker si sodnik vfiga svetá.“ Gospod mu je odgovoril: „Ako najdem v' Šodomi le petdeset praviznih po mestu, hozhem sanesti vslimu mestu savolj njih.“ Abraham dalje govorí, rekozh: „Sim jél govoriti s' svojim Gospodam, desiravno sim prah in pepél. Morebiti jih je pet menj od petdeset; bosh mar, ker jih je pet in shtirdeset (*praviznih*), vse mesto rasdjali?“ In Gospod je djal: „Ne bom ga rasdjali, zhe jih v' njem pet in shtirdeset najdem.“ In mu je spét rekel: „Morebiti bi jih bilo v' njem shtirdeset?“ Gospod rezhe: „Ne bom nizh storil, savolj shtirdeset.“ „Ne bódi hud, Gospod!“ rezhe (*Abraham*), de she sínem: Morebiti se jih vslaj trideset v' njem dobí?“ Gospod odgovorí: „Nizh ne bom storil, ako jih tam le trideset dobím. (*Abraham*) pravi spet: „Kér sim shé jél govoriti s' svojim Gospodam, morebiti bi se jih ondi dvajset dobilo?“ (*Gospod*) rezhe: „Ne bom jih pokonzhal, savolj dvajset.“ In (*Abraham*) je djal: „Ne bodi hud, prosim te, o Gospod! de she énkrat pregovorim: Morebiti jih bo v' njem vslaj desét?“ (*Gospod*) odgovori: „Ne bom rasdjali mesta, sa-

volj desetih.“ In Gospod je prozh shel, kadar je bil nehal s’ Abrahamam govoriti; Abraham pa se je vernal na dom.“

XXI. Spazhenost po Šodomii.

I. Mojs. 19, 1-11.

„Na vêzher sta prishla angela *) v’ Šodomo, in Lot je ravno pred mestnimi vratmi sedel. Ko je nju sâgledal, je vstal, jima naproti shel, in se do tal perklonil, in rekel: ,Prosim, Gospoda, stopita v’ hisho svojiga hlapza, in ondi prenozhita; umijta si nogé in sjutrej snata iti svojo pot!“ Šta odgovorila: ,Kratko nikar; na ulizah bova prenozhila.“ Lot pa ju le moral, de bi s’ njim shla; in kadar sta bila v’ njegovo hisho prishla, jima je vezherjo napravil, in opresnikov spékel; ter sta jésla.“

„In predin so spat shli, so ljudjé Šodomskiga mésta hisho obsuli; mladi in stari, vse ljudstvo vkupej; in so klizali Lota, in so mudjali: ,Kjé sta moshá, ki sta to nozh k’ tebi prishla? Perpelji ju vùn, de ju sposnamo.“ Lot je shel k’ njim is hishe, je saperl duri sa seboj, in je rekel: ,Nikar, bratje moji, prosim, ne storite te hudobije . . .“ Oni so pa djali: ,Poberi se nasaj.“ In dalje: ,Kakor ptujiz si prishel, in hozhesh ukasovati? Šhe huji kakor oná te bomo nadleshevali.“ S’ veliko filo so tedaj planili

*) Tréti angel se je nekoliko zhasa s’ Abrahamam muštil, in kadar se je bil od njega lozhil, je sginil.

adar
n pa
na Lota, in shé so hotli vrata ulomiti. — Pa angela sta ségla is hishe po Lota, in ga va-njo potegnila, ter sta saklenila duri; une pa, ki so sunej bili, sta oslepila, vélike in male, de niso mogli vrat najti.“

XXII. Pokonzhanje Sodomskiga mésta.

I. Mojs. 19, 12 - 29.

„In angela sta rekla Lotu: ,Ali je she ktéri tvojih tukej? Set, ali finovi, ali hzhére? Vše svoje pelji is téga mésta. Sakaj, rasdjala bova ta kraj, kér njih hudobija zhedralje bolj vpije pred Gospoda, ktéri je naju poslal, jih pokon-zhat.“ Lot je tedaj vùn shel, in s' svojimi seti govoril, ki so mislili njegove hzhére vséti; ter je djal: ,Vsdignite se, ter pojrite is téga kraja; sakaj Bog bo to mesto potrébil.“ In setam se je sdélo, de shali.“

„Sjutrej pa sta angela morala (*Lotu*) rekozh: ,Vstani, vsemi svojo shenó, in svoje hzheri, ki ji imash, de tudi tí konez ne vsamesh s' pregreshnim mestam vred.“ Ker se je pa she obotavljal, sta angela per roki prijéla njega, njegovo shenó, in njegove hzhéri; sato ker mu je Bog sanesti hotel. In sta ga vùn peljala, in su-nej mesta postavila, in mu govorila rekohz: ,Otmi svoje shivljenje, ne osiraj se, in nikjér se ne mudi po tih okrajinah; na góro béshi, de tudi tí kônz ne vsamesh.“ In Lot je rékel njima: ,Prosim, Gospod moj! kér je tvoj hlapez milost doségel pred teboj, in si jo skasaI v' tim, de si mi shivljenje otél; in ker v' hrib ne morem

sbeshati: de bi me nesrézha ne sadéla, in de bi ne mogel umréti —, ondi bliso je uno malo mésto, vanj naj beshím; in bom otét; vsaj ni veliko, de le shivljenje ohranem.“ In mu je odgovoril: „Gléj, tudi kar to tizhe, tvojo proshnjo uslischem, ne bom rasdjali mésta, ki si sa-nj govoril. Hiti in ôtmi se vanj; nizh ne morem storiti, dokler ne pridešh tje . . .“ Savoljo tega je bilo imé tistiga mesta imenovano Ŝegor (*to je: Malo.*)“

„Sonze je ravno posijalo na semljo, in Lot je perbéshal v' Ŝegor. Gospod je tedaj od Gospoda desheval s' néba shvêplo in ôginj na Šodomu in Gomóro, in je pokonzhal té mésta,*) in vso deshelo okoli, vse prebivavze mést, in vse sélisha po polji. In (*Lotova*) shena se je oserla, in se spremenila v' solnjat steber. Abraham je pa sjutrej vstal, (*in shel na kraj*) kjer je bil préd ta dan s' Gospodam; in je poglédal proti Šodomi in Gomori, in po vseh okrajnah tiste deshele, ter je vidil pepel vsdigovati se s' semlje, kakor dim is pezhí. **) Ko je Bog rasdéval mesta tiste deshele, se je spomnil Abrahama, in je otél Lota is rasdertije mést, v' ktérih je Lot stanoval.“

*) „Shtiri mesta so bile pokonzhane: Šodoma, Gomora, Adama in Šeboim.

**) V' dolini Sidimski, kjér so bile rasdjane mésta, je nastopilo veliko jésero, ki se mu mertvo morjé pravi; ono je tolikanj flano, de nobena shival ne more shvéti v' njem; karkoli se v' jésero dene, se s' foljo prevlézhe; okrajne jésera so puste, sakaj semlja je flana in shvepljéna. Vse rasodéva strahno mashevanje boshje.

In Lot je imel dva sinova; enimu je bilo imé Moab, in drugimu Ammon; Moab je ozhe Moabljanov, Ammonovi mlajšhi pa so bili imenovani Ammonjani.

XXIII. Isak in Ismael.

I. Mojs. 21, 1 - 20.

„In Gospod je obiskal Šaro, kakor je bil obljudil; in je dopolnil, kar je bil govoril. Ter je spozhela in rodila finú v' svoji starosti, ob zhasu, ki ga je bil Bog pred povédal. In Abraham je svojiga finú, ki mu ga je Šara rodila imenoval Isak; in ga je obrésal osmi dan; kakor mu je bil Bog učasal. Abraham je bil sto lét star, ko mu je bil Isak rojen . . . Déte je pa raslo, in je bilo odstavljen; in Abraham je napravil velike gostí na dan, ko je bil Isak odstavljen.“

„Šara je pa vidila, de je (*Ismael*) sin Agare Egipzhanke, njeniga finú Isaka sasmehoval, ter je djala Abrahamu: „Isshéni to fushnjo in njéniga finú; sakaj fin fushnje ne bo délesh (érb) s' mojim finam Isakam.“ To je Abrahama slobolélo savolj njegoviga finú Ismaela. In Bog mu je rekel: Naj ti ne bo britko savolj otroka in tvoje fushnje; vse kar ti Šara porezhe, flusnaj; sakaj po Isaku se bo tvoj sarod klizal. Pa tudi finú fushnje bom storil veliko ljudstvo, sakaj tvoj sarod je.“

„Abraham je tedaj sjutrej vstal, in vsel

kruha in méh *) s' vodó, je njéj na ramo sadèl, ji otroka isrozhil, ter jo odpravil. In (*Hagar*) je shla, in hodila po pushavi Bershebski. Kadar je pa bila voda v' mehu poshla, je posadila otroka pod drevó, ki je ondi bilo. In je stran shla, in se vsédla njemu nasproti, lokov strelaj delezh, ter je djala: „Ne morem glédati otroka umirati.“ In njemu nasproti sedé, je jóm sagnala na glaf. Bog je pa uslifhal jok otrokov, in boshji angel je poklizal Agaro s' neba, rekozh: „Agara, kaj ti je? Nikar se ne boj! Bog je uslifhal vék otroka, ki tam leshí. Vstani, pomagaj mu na noge in pelji ga sa roko; sakaj vélík sarod mu bom dal.“ Bog ji je pa odperl ozhí, ter je uglédala studenz; in je shla, je napolnila méh in napojila otroka. Bog je pa bil s' otrokam; in je rasel in v' pushavi prebival, in je bil stréliz.“

XXIV. Abrahamova pokorfhina.

I. Mos. 22, 1-19.

„Kadar se je bilo to sgodilo, je Bog Abrahama skufhal, in mu rekel: „Abraham! Abraham!“ In je odgevoril: „Tù sim.“ In Bog mu je djal: „Vsemi svojiga ediniga finú Isaka, ktríga ljubish, in pojdi v' deshelo Morjo (*perkasni*), in mi ga daruj v' shgavin dar na gori, ktréro ti bom pokasal.“ Abraham je tedaj sjutrej sgodej vstal, je

*) „She dan danashni na Jutrovim vodo, vino i. t. d. v' méhovih nosijo.

svojiga ofla oblóshil, in vsél seboj dva hlapza in svojiga finú Isaka. In kadar je bíl dreva sa germado naklal, je shel na kraj, na ktériga mu je bil Gospod ukasal. Trétji dan pa je ozhí vsdignil, in uglédal kraj od delezh. In je rékel svojima hlapzama: „Pozhakajťa tukej s' oflam; jest in fin gréva hitro gôri; in kadar bova od-molila, bova k' vama nasaj prishla. Tudi je vsél dreva sa germado, in jih je sadel na svojiga fina Isaka; on je pa v' rokah nésel oginj in nosh.“

„In ko ſta vkupej ſhla, je Isak djal svoji-mu ozhetu: „Ozhe!“ In je odgovoril: „Kaj ho-zhesh, ſin moj!“ „Gléj, pravi Isak, tukej je oginj in dreva; kjé je jagnje ſa daritev?“ In Abrahám je rekel: „Sa jagnje v' daritev, ſin moj! bo Bog ſkerbel.“ In vkupej dalje gredé ſta prishla na kraj, ktériga mu je bil Bog pokasal; ter je po-stavil altar, in na-nj drevá ſloſhil; na té je ſve-sal Isaka svojiga finú, in ga polohil na altar verh drevá. In je ſtegnil svojo rokó in ſa nosh prijél, de bi saklal svojiga fina.“

„Angel Gospodov pa je s' neba ſavpil, re-kozh: „Abraham! Abraham!“ In je odgovoril: „Tù ſim.“ In (*angel*) je rekel: „Ne ſtégni ſvoje roké nad mladéñha, in nizh mu ne ſtóri; ſdaj ſim sposnal, de ſe Bogá bojish, kér ſavoljo me-ne niſi ſvojimu edinimu ſinu ſanéſel.“ Abraham je pa ſvoje ozhí vsdignil, in ſa ſeboj ſaglédal ovna, ki je ſa rogé med ternjem tizhal; in ga je prijél, in namesti svojiga fina v' ſhgavin dar pernéſil. In je tiſti kraj imenoval: Jehova jireh (*Gospod vidi*).“

„In Angel Gospodov je Abrahama v' drugizh

s' neba poklizal, rekózh: Šam per sebi sim persé-gel, pravi Gospod; kér si tí to storil, in níši svojimu edinimu sinu savolj mene sanéfil: te hozhem blagosloviti, in pomnóshiti tvoj sarod, kakor svésde na nébu, kakor pések ob kraji morjá; tvoj sárod bo mesta svojih sovrashnikov v' last dobil; in po tvojim sarodu bodo oblagodarjeni vfi narodi semlje; sató, ker si bil pokórin moji besédi. In Abraham se je vernil k' svojima hlap-zama, ter so vkupej nasaj shli v' Bersebo; in je tam stanoval.“

XXV. Sara umerje.

I. Mojs. 23, 1 - 19.

„In Šara je shivéla sto sedem in dvajset lét; in je umerla v' mestu Arbe, ktero je Hebron v' Kananski desheli; in Abraham je prishel jo obshalovat in objokovat. In kadar je bil opravil dolshnost po mertvi, je djal Hetovim mlajshem, rekózh: ,Jest sim ptujiz in popótnik per vas; dajte mi pravizo pokopalisha med vami, de svojiga merlizha pokopljem.“ Hetovi mlajshi so odgovorili, rekózh: ,Poslughaj naš, gospod! tí si kakor boshji vójvoda v' srédi naš; pokoplji svojiga merlizha v' nar lepshim pokopalishi, ki ga imamo; in nobedin naš naj ti ne brani, de v' njegovim pokopalishi svojiga merlizha sagernesf!“

„Abraham se je vsdignil, in se perklonil ... pred Hetrovimi otrózi, in jím je rékel: ,Ako vam je vshézh, de svojiga merlizha pokópljem, me saſlischitè in profite same Efrona, Ŝeorjeviga

finú, de mi da dvojno jamo, ki jo imá konez svoje njive; sa dobro plazhilo naj mi jo prizho vas v' last prepustí v' pokopalish. In Efron je odgovoril Abrahamu prizho vših, ki so shli skosi vrata tistiga mésta, rekozh: „Kratko nikar, gospod moj! temuzh tí poslushaj, kar porezhem: „Njivo ti prepustím, in jamo, ki je na njéj v' prizho mlajshev svojiga ljudstva; ter pokoplji svojiga merlizha.“

„Abraham je pozhaštild ljudstvo deshele, ter je djal Efronu prizho ljudí: „Profim poslushaj me! Dam dnarjev sa njivo; vsémi jih, in po tem bom na njéj svojiga merlizha pokopal.“ In Efron je odgovoril: „Gospod moj! poslushaj me! Semljo, ki sa-njo proslísh, veljá shtiri sto srebernih fiklov; *) to bodi kupshina med menoij in med teboj; tote kaj hozhe to biti? le pokoplji svojiga merlizha.“

„Abraham, to slíshati, je dnarjev, kolikor jih je Efron hotel v' prizho Hetovih finov odvagal **); shtiri sto srebernih fiklov dobriga obzhjiga dnarja. In njiva, ki je bila poprej Efro-nova . . . je bila s' jama in s' všimi drevesi vréd, ktere so bile po vših mejah krog in krog, Abrahamu v' last dana . . . In po tem takim je Abraham svojo shenó Šaro na njivi pokopal v' dvojni jami, která leší proti Mambru.“

*) En fikel je ob tistim zhasu snésel po nashim okoli 27 krajzerjev; ob Kristusovim zhasu je pa en fikel snésel 1 goldinar in 24 krajzerjev.

**) Takrat she ni bilo dnarjev l' podobo in s' napisam, to-rej so kosóve slatá in srebrá odvagovali, in s' njimi plazhevali.

XXVI. Abrahamova skerbljivošt.

I. Mojs. 24, 1-14.

„In Abraham je bil star in perlétin, in Gospod ga je s' všim oblagodaril. In je rékel nar starejimu hlapzu svoje hishe, ki je vše oskerboval: „Polôshi svojo rokó na moje stegno, in perséshi mi per Gospodu, Bogu nebél in semlje, de ne bosh sbral mojimu finu shene smed hzhér Kananejev, ki med njimi prebivam; temuzh idi v' mojo deshelo in do moje sorodovine (*shlahte*), in od ondod vsemi shenó mojimu finu Isaku.“ Hlapez je odgovoril: „Ako pa shena ne bo hotla s' menoj priti v' to deshelo, zhem li tvojiga fina tje peljati, od kóder si tí prishel?“ In Abraham je rékel: „Varuj, de mojiga finú tje nasaj ne péljesh. Gospod nebéshki Bog, ktéri me je peljal is hishe mojiga ozhéta, in is moje domovine; ktéri mi je govoril in perségel, rekózh: Tvojimu saródu bom dal to deshelo; on bo poslal svojiga angela pred téboj; in od ondod vsemi shenó mojimu finu. Ako pa shena ne bo hotla s' teboj iti, si persége odvésan; le mojiga finú ne pélji tje.“ Hlapez je tedaj polóshil svojo rokó na stegno Abrahama, svojiga gospoda, in mu je s' perségo vše to obljudil.“

„In hlapez je vsél defet kamél od zhéde svojiga gospóda, ter je shel; in je nésel seboj veliko njegoviga blagá; in se je na pot podal, ter shel v' Mesopotamijo proti Nahorjevemu méstu. Svezhér pa je pustil kaméle sunej mésta lèzhi, ob zhasu, ko so shénske hodile vodé sajemat, in je djal: „Gospód, Bog mojiga gospóda

Abraháma, prosím stoj mi danf na strani, in skashi milost mojimu gospódu Abrahamu. Gléj! stojím per studenzu, in mestne hzhére pridejo vodé sajémat. Zhe tedaj dékliza pride, in ji porezhem: Nagni mi verzh, de pijem; in ona odgovorí: Pí, in bom tudi troje kaméle napo-jila; letá naj bo tista, ktero si svojimu slushabniku Isaku isvólil; in po tém bom sposnal, de si milost skasal mojimu gospódu.“

XXVII. Rebeka in Laban.

I. Mojs. 24, 12 - 53.

„Predin je to sam per sebi isgovernil, gléj! pride Rebeka, hzhí Batvela, kteri je bil sin Melke, in ta shena Abrahamoviga brata Nahorja, s' verzhem na rami; bila je sala dekliza, prav lépa deviza, ki she ni posnala moshá. Prishla je pa na studenz, ter napolnila svoj verzh, in se vernila. In hlapez je nji naproti shel, in je rékel: „Daj mi némalo vodé piti is svojiga verzha?“ Je odgovorila: „Pí, gospod moj; in je hitro verzh na rozhe djala, in mu dala piti. In kadar se je bil napíl, je perstavila: „Tudi twojim kamélam bom vodé sajéla, de se vše napijó.“ Jaderno je sprasnila verzh v' korito, je tekla na studenz vodé sajemat, in je natózhila v'sim kamélam.“

„Mósh je pa molzhé premishljeval, de bi svédil, ali je Bog njegóvo pot ofrézhil ali ne. Kadar so se pa kaméle napíle, je vsél slate uhane in sapélnize . . . in ji je rékel: „Zhigava hzhí si? povéj mi; je v' hishi trojiga ozhé-

ta prostóra sa prenozhiti?“ Je odgovorila: „Sim hzhí Batvela, kteri je bil fin Melke, Nahorjeve shene.“ In je she djala: „Imamo tudi dosti slame in sená, in prostóra sa pernozhiti.“ Mosh se je perklonil, in je molil Gospoda, rekózh: „Hvaljen bodi Gospod, Bog mojiga gospoda Abrahama, kteři ni kratil svoje milosti in sveštobě mojimu gospódu, in me je na ravnost perpeljal v’ hisho brata mojiga gospóda.“

„Dekliza je tedaj tekla, in v’ hishi svoje matere vše povédala, kar je bila flishala. Rebeka pa je iméla brata, Labana po iménū; ta je shel hité k’ móshu, kjér je bil studenz. In ko je vidil uhane in sapéstnize na rokah svoje sestre, in flishal vše, kar je sestra pravila, rekózh: „To mi je mosh govoril“ je shel k’ móshu, kteři je ravno per kamelah stal bliso studenza, in mu je rekel: „Pojdi noter, prijatel boshji; kaj stojíš sunej? Sim pospravil hisho, in prostora (*je tudi*) sa kamele.“ Ter ga je perljal v’ hisho, in raspravil kamele, in vodé pernésel, de bi se nogé umíli on in moshjé, ki so s’ njim prishli; tudi kruha so pred-inj poloshili.“

XXVIII. Rebeka vsame Isaka.

I. Mojs. 24, 34-67.

„(*Eliezer*) je pa rékel: „Ne bom jédeł, pré-din ne povém, kar mi je govoriti.“ In (*Laban*) mu je odgovóril: „Govôri.“ In je djal: „Sim hlapéz Abrahamov; in Gospod je silno oblagodaril mojiga gospóda, in on si je opomogel; Bog mu

je dal ováz in govédine, srebrá in slatá, fush-njev in fushinj, kamél in oslov. In Šara, mojiga gospóda shena, je mojimu gospódu v' stárosti fi-nú rodila, kterioru je vše isrózhil, kar imá. In moj gospód me je savéril (*sarótíl*), rekózh: Ne sbéri mojimu finu shene smed hzhér Kananejev, ki v' njih desheli prebivam; temuzh pojdi v' hisho mojiga ozhéta, in smed moje sorodovíne vsémi mojimu finu shenó. In sim odgovoril svo-jimu gospódu: Kaj pa, zhe shena ne bo hotla s' menoj iti? In je djal: Gospod, ki hodim pred njegovim oblizhjem, bo poslal s' teboj svo-jiga angela, in te bo vodil na póti; ter vsémi smed moje sorodovíne, in is hishe mojiga ozhéta shenó mojimu finu. Tí si pa té persége odvesan, ako k' mojim soródníkam pridesh, in ti jo ne dajo. In dansi sim prishel k' studenzu, in sim rekel: Gospod, Bog mojiga gospóda Abraha-ma! ako si me vodil po póti, ki sim jo hodil doslé; gléj! stojím per studenzu, in ako pride dekliza vodé sajémat, in ji porezhem: Daj mi némalo vodé piti is svojiga verzha; in mi od-govorí: Pí tí, in tudi twojim kamelam bom sajéla; ona bódi tista, ktero je Gospod isvolil finu mojiga gospóda. Ko to sam per sebi pre-mishljujem, gléj, pride Rebeka s' verzhem na rami, gré na studenz, in sajeme vodé. In ji rezhem: Daj mi piti. Ona hitro verzha s' rame doli postavi, in rezhe: Pí, in tudi twoje kamele bom napojila. Ješt sim tedaj pil, in tudi moje kamele je napojila. In sim jo prashal, rekózh: Zhigava hzhí si tí? Je odgovorila: Šim hzhí Batvela, ki je sin Nahorja, kterioru ga je Melka

rodila. Tedaj sim ji djal uhane v' ushesa, in sa-péšnize na roke; in sim perklonjen molil Gospoda, in hvalil Gospoda, Boga mojiga gospoda Abrahama, kterior me je ravno pot peljal, de sim hzhér brata mojiga gospoda sa sheno dobil njegóvimu finu. Ako tedaj s' mojim gospodam milostivo in svestobno ravnati hozhetè, mi povéjte; ako pa kej drugiga mislite, mi tudi povéjte, de se vernem na délno, ali na lévo.“

„In Laban pa Batvel sta odgovorila: To je boshja narédba; mí ti ne moremo nizh drugiga rēzhi, kakor kar njemu dopade. Gléj! Rebe-ka je pred teboj; vsemi jo, ter idi, in naj bo shena finú tvojiga gospóda, kakor je Gospod go-vóril.“ Abrahamov hlapez, to slíshati, se je ver-gel na semljo, in je molil Gospóda. In je ségel po srebernino in slatnino, in po oblazhila, in jih je podélil Rebeki; tudi njé brate je obdaroval, in njé mater. Nató so iméli gostí, so jédlí in píli, in tam prenozhili.“

„In sjutrej je hlapez vstal, in rékel: „Pušlite me, de grém k' svojimu gospódu.“ Brat pa in mati sta rekla: „Naj bo deklè vsaj desét dni per nas, in po tem naj gré.“ On je pa djal: „Nikar me ne muditi, kér me je Gospod vodil na póti; pušlite me, de grém k' svojimu gospodu.“ In so rekli: „Poklizhimò dekleta, in vprashajmo jo, kaj ona misli.“ Poklizhejo tedaj Rebeko, in jo vprashajo: „Hozhesh iti f' tém moshem?“ Je odgovorila: „Pojdem.“ Tedaj so jo ispušteli, in njé pesterno, tudi Abrahamoviga hlapza, in nje-gove tovarshe; in so ji frezho voshili, rekozh: „Nasha sestra si; bodi mati od tavshentkrat tav-

shent (*mlajšhev*), in tvoj sarod dôbi v' last mésta svojih sovrashnikov. Rebeka in njé dékle so te-daj safédle kamele, in shle sa móshem, kteri je hitel k' svojimu gospódu.“

„Tisti zhaf je Isák nasaj prishel od studen-za Lahai roi (*Shiv in vidózh*); sakaj na jushni strani je stanoval; in na vézher je shel na polje premishljevat; in je svoje ozhí vsdignil, in vi-del od délezha kaméle priti. Tudi Rebeka je u-gledala Isaka, ter je stopila s' kamele, in rekla hlapzu: „Kdo je uni zhlovek, ki po polji nam naproti pride?“ In ji je odgovoril: „Ta je moj gospod.“ Tedaj je hitro vséla sagrinjalo, in se je sakrila. Hlapez je pa Isaku vše povédal, kar je bil opravil. In Isak jo je peljal v' shôtor svoje matere Šare, ter jo vsél sa shenó; in jo je tako ljubil, de je bila smanjshana shalošt, ki jo je savolj smerti svoje matere imel.“

XXIX. Esav in Jakob.

I. Mojs. 25, 7-34. 26, 1-5. 34. 35.

„Dnévi Abrahamoviga shivljenja so se pa natekli do sto pét in sédemdesét lét; in on je oslabel, in umerl v' lépi starosti, perletin in sadovóljin shivljenja; in je bil k' njega ljudstvu perdrushen. Isak pa in Ismael, njegova finóva sta ga pokapala, v' dvojni jami, ktero . . . je bil on od Hetovih finov kupil: ondi so pokopali njega, in njegovo shenó Šaro . . . Ismael je pa doshivel sto sedem in trideset let; ter je oslabel in umerl; in je bil njegovimu ljudstvu perdrushen.“

„In po (*Abrahamovi*) smerti je Bog oblagodaril njegoviga sinú Isaka . . . , in ko je bil šestdeset lét star, sta mu bila dvojzhika rojena.“ Enimu je bilo imé Esav, in drugimu Jakob. „In kadar sta bila srasla, je bil Esav lôvz, in je kmetoval; Jakob pa je bil pohlévin in je shivel v’ shotorih (*je bil pastir*). Isak je ljubil Esava, sató, ker je vezhkrat jédel od njegoviga lova; in Rebeka je ljubila Jakoba.“

„In Jakob je perpravljal jedí, in Esav je prišel ves trudin is polja, ter je rékel (*Jakobu*): ,Daj mi od té rudezhe jedí, sakaj slò sim trudin.“ Savolj tega je bil imenovan Edom (*Rudézhi*). In Jakob mu je odgovoril: ,Daj mi sa-njo svoje pervénstvo.“ *) In je djal:, Gléj! sej bom umerl, zhimu mi je pervénstvo.“ In Jakob je rékel: ,Perséshi mi tedaj.“ Esav mu je perségel, in prodal pervénstvo. Tedaj je dobil kruha in léžhno jéd; je jédel, in píl, ter stran shel; in mu ni bilo mar, de je pervénstvo prodal.“

„Ko je pa lakota v’ desheli vstala . . . je Isak shel v’ Geraro. In Gospod se mu je perkasal, in je djal: ,Ne hôdi dôli v’ Egipt, te muzh vstani v’ desheli, ktéro ti bom odkasal. In ptujuj v’ njéj, ter bom f’ teboj, in te blagoslovil; sakaj tebi in tvojimu sarodu bom dal vše te deshele, in bom dopónil perségo, ki sim

*) Pervénzi so 1) duhovske opravila opravljali po rodovinah. 2) „So imeli ozhétovsko oblast do svojih bratov in festrá; 3) „So tudi dobivali dva déla od ozhétovigá premošenja.

jo storil Abrahamu, trojimu ozhétu. In bom namnóshil tvoj sarod kakor svésde na nebu; in tvojim mlajshem bom dal vše te deshele; in po tvojim sarodu bodo oblagodarjeni vši narodi semlje. Sató, kér je bil Abraham moji besédi pokorin, in se je dershali mojih povélj in sapóved, shég in postav.“ Is Gerare se je Isak pre-félik v' Bersebo.

„Esav pa, ko je bil shtirideset lét star je vsél sa shenó Judito, ki je bila hzhi Beera Heteja, in Basemato hzhér Elona, ki je bil is ravno tistiga kraja; té obé so Isaka in Rebeko filno shalile.“

XXX. Jakob blagoslovljen.

I. Mojs. 27, 1 - 29.

„Isak se je pa postaral, in njegove ozhí so otemnéle, in ní vidil; ter je poklizal svojiga staréjga sinú Esava, in mu je rékel: „Sin moj!“ Je odgovoril: „Tù sim.“ In ozhe mu je rékel: „Gléj, postaral sim se, in dnéva svoje smerti ne vém. Vsemi svoje oroshje, tul in lók, ter ídi na polje, in dobi mi lova, in napravi mi jéd is njega, kakor vésh, de jo rad imam; in mi jo pernesi, de jém in te blagoslovím, predin umerjem.“

„In Rebeka je slíshala, kar je Isak narózhil svojimu sinu Esavu; in ko je Esav na polje odshel po ozhétovim povelji storiti, je rekla svojimu sinu Jakobu: „Sim slíshala tvojiga ozhéta govoriti s' Esavom, tvojim bratam, in mu rezhi: „Pernesi mi od svojiga lova, in naredi

mi jéd, de jém in de te blagoflovím pred Gospodam, predin umerjem. Torej, moj sin poslughaj moj svet. Pojdi k' zhédi, in pernesi mi dva nar bolshi koslizha, de naredim is njih tvojimu ozhétu jéd, ktero rad jé; potlej mu jo ponesesh, in bo jédel, in te blagoflovil, predin umerje.“ In on ji je odgovoril: „Vésh, de je Esav moj brat košmat, in jest gladek. Kadar me bo poshlatal moj ozhe, in to obzhutil, se bojím, de bi ne ménil, de sim ga hotel goljsati, in de bi si ne nakopal klétev namésti blagoflova.“ Mati mu rezhe: „Nad mé naj pride ta klétev, moj sin! Le flushaj mojo besédo, in pojdi, ter pernési, kar sim rekla.“

„Je shel in pernésel, ter dal materi, in jenaredila jéd, kakor je védila, de ima rad nje gov ozhe. In ga je oblékla s' Esavovimi nar bolshimi oblazhili, ktére je per sebi doma iméla, in mu je s' koslinama roko cvíla, in goli vrat pokrila. In potlej mu je dala jéd, in srozhlila kruhe, ktére je bila spekla. In je to nésel, in rékel: „Moj ozhe!“ On pa je odgovoril: „Slíshim, ktéri si tí, moj sin?“ In Jakob je djal: „Jeli sim tvoj pervéniz Esav; sim storil, kakor si mi ukasal. Vstani, sédi in jéj od mojiga lóva, de me blagofloví tvoja dusha.“ In Isak je spet rékel svojimu sinu: „Kako si mógel tako hitro najti, moj sin?“ Je odgovoril: „Volja boshja je bila, de mi je hitro naproti prishlo, kar sim hotel.“

„In Isak je djal: „Štópi lesem, de te pochlalam, moj sin! in skusim, ali si tí moj sin Esav, ali ne?“ On je stópil k' ozhétu, in Isak

ga je poshlatal, ter je rékel: „Glas je sizer Jakobov glas, pa roké so Esavove roké.“ In ga ni posnal, kér so kosmate roké podóbo stariga iméle. Tedaj ga je blagoslovil, in je rékel: „Ali si tí moj fin Esav?“ Je odgovoril: „Jest sim.“ On pa je rekел: „Pernéfi mi jéd od svojiga lova, moj fin! de te blagosloví moja dusha.“ Mujo je pernésel, in ko jo je bil pojédil, mu je pernésel tudi vina. In ga je pil, in mu rékel: „Štópi k' meni, in kushni me, moj fin!“ Je stopil in ga kushnil. In ko je zhutil lépi duh njegoviga oblazhila, ga je blagoslovil in je rekел: „Gléj duh mojiga finú je kakor duh rodovitne njive, ktero je blagoslovil Gospod! Bog ti daj od rose nebéshke in od mashôbe semljiske obilno shita, in vina, in olja; slushijo naj ti narodje, in rodóvi naj se ti perklanjajo! Bodi gospod svojih bratov, in finovi tvoje matere naj se ti uklanjajo! Kdor te bo preklinjal, naj bo sam preklét; in kdor te bo blagoslovil, naj bo s' blagoslovi napolnjen!“

XXXI. Esav blagoslovljen.

I. Mojs. 27, 30-40.

„Komej je Isak néhal govoriti, in Jakob odshel; je Esav prishel, in skuhano jéd pernésel ozhétu, rekozh: „Vstani, moj ozhe, in jéj od lova svojiga finú, de me blagosloví tvoja dusha! In Isak mu je rékel: „Kdo si pa tí?“ Je odgovoril: „Jest sim tvoj pverojéni fin Esav.“ Isak je ostermel, in se filno prestrashil, in se je

savsél bolj, kakor se more verjéti, ter je rékel: „Kdo je tedaj uni, kteří mi je popré vjéto divjazhino pernésel, in sim od vfiga jédel; predin si tí prishel, in sim ga blagoslovil?“ Ko je bil Esav saflishal beséde ozhétové, je s' velíkim vpitjem sarjul, in prestrashen rékel: „Blagoslôvi tudi mene, moj ozhe!“ On pa je djal: „Prishel je tvoj brat s' svijazho, in je prejél tvoj blagoslòv.“

„Esav pa je dalje rékel: „Ni saftonj imenovan Jakob; sakaj v' drugizh she me je ogoljsfal. Popréj je is mene pervénstvo spravil, in sdaj mi je vsél she moj blagoslòv!“ In rezhe spel ozhétu: „Ali nísi nizh blagoslova meni perhra nil!“ Je odgovoril Isak: „Tvojiga gospoda sim ga postavil, in vše njegove brate sim podvergel njegovi fushnosti. V' poséstvu shita, in vina, in olja sim ga uterdil, in kaj hozhem po tem tebi storiti, moj sin?“ Esav mu je odgovoril: „Ali imash le en blagoslòv, ozhe? Profim te, blagoslovi tudi mene!“ In ko je filno vpil, in jokal, je bil Isak omezhèn, in mu je rékel: „V' mashobi semlje, in v' rosi nebés bódi tvoj blagoslov!“

XXXII. Jakob beshí pred Esavam.

I. Mojs. 27, 41-46. 28, 1-4. 10 - 22.

„Esav je tedaj védno sovrashil Jakoba savolj blagoslova, s' kterim ga je bil ozhe blagoslovil; in je sam per sebi rekел: „Prishli bodo dnévi sha lovanja po mojim ozhétu, in bom ubil Jakoba

je ré-
oopréj
ga jé-
gosflo-
tétove,
rékel:
e djal:
El tvoj
neno-
oljsfal
n sdaj
e spet
erhra-
a sim
vergel
vina,
o tem
voril:
m te,
il, in
ékel:
i tvo
am.
savolj
lovolj
i sha-
koba

svojiga brata.“ To je bilo Rebeki povedano; ona je tedaj poslala po svojiga sinú Jaboba, in mu je rekla: „Gléj! Esav tvoj brat shuga, de te hozhe ubiti. Torej, sin moj! slushaj mojo besedo; vstani in béshi na Haransko, k' Labanu mojimu bratu; in bodi per njem nékoliko zhasa, de se togota tvojiga brata vléshe, in njegova jésa mine; de posabi, kar si mu storil; po tem bom po tebe poslala, in te od ondod vséla; sakaj bi en dan obá finóva sgubila.“

„In Rebeka je rekla Isaku: „Meni se studi nad shivljenjem savolj Hetovih hzhér (*Esavovih shená*); zhe (*tudi*) Jakob smed rodovine té deshele shenó vsame, mi ni vezh shivéti.“ Isak je tedaj poklizal Jakoba, ga je blagoslovil, in mu sapovédal, rekozh: „Ne vsemi shéne smed Kananskiga rodú, temuzh vsdigni se, in idi v' Mesopotamijo, v' hisho Batvela, ozhéta tvoje matere, in od ondod si vsemi sheno smed hzhér Labana, svojiga ujiza. Vsigamogozhni Bog pa naj te blagosloví, in pomnóshi, in rasfhíri, de bosh ozhe veliko naródov; in naj da Abrahamov blogoslov tebi in tvojimu saródu sa teboj, de v' last dobish semljo svojiga ptujevanja, ktero je tvojimu dédu obljubil.“

„Jakob je tedaj popustil Bersebo, in je shel na Haransko. Ko je pa na néki kraj prishel, na kterim je hotel po sonzhnim sahódu prenozhiti, je vkup snésel kamnov, ki so okrog lesháli, ter jih je djal pod glávo, in je ondi safpal. V' spanji pa je vidil gréd (*lojtro*), ktera je na semlji stala, in se s' verham dotikala nebés; in angele boshje po njéj gori in doli hoditi. In gléj!

Gospod je na lojtri slonel, in rékel njemu: „Jest sim Gospod, Bog Abrahama, tvojiga ozhéta, in Bog Isaka; semljo, na ktéri spíš bom dal tebi in tvojimu saródu. In tvoj sarod bo kakor prah semlje; rasfhirjal se bosh proti sahódu in vs-hódu, proti séverju in jugu; po tebi in tvojim saródu bodo oblagodarjeni vši naródi semlje. In jest ti bom varh, kamer koli pojdesh, in te bom nasaj peljal v' to deshelo; in ne bom jenjal, dokler ne spolnem vše, kar sim govoril.“

„Kadar se je tedaj Jakob is spanja sbudil, je djal: „Resnizhno je Gospod na tem kraji, in jest nisim védel.“ In je ves prestrashen rékel: „Kakó strashán je ta kraj! Tù je gotóvo hisha boshja, in vrata nebéshke.“ Jakob je tedaj sju-trej vstal, je vsél kamen, ki ga je bil pod glavo djal, in ga je postavil v' snamnje, in ga s' oljem oblíl. In je imé kraja imenoval Betel . . . Jakob je tudi saljubo stóril, rekózh: „Ako bo Bog s' menoj, in me varval na poti, ktero grém; in mi bo dal kruha v' jéd, in oblahila v' obléko; in ako srézhno nasaj pridem v' hisho svojiga ozhéta; mi bo on Bog, in kamen, ki sim ga postavil v' snamnje, bo imenovan hisha boshja; in od všega, bar mi bosh dal, ti bom de-setino pernašhal.“

XXXIII. Jakob per Labanu.

I. Mojs. 29, 1-28. 30, 25-43.

„Jakob se je tedaj prez h podal, in je pri-shel na Jutrovo. In je ugledal vodnízo na polji,

in sravin njé leshati tri zhéde ovaz; sakaj is njé se je shivina napajala; vodniza pa je bila s' velikim kamnam pokrita. In navada je bila, kámin odvaliti, kadar so vše zhéde vkupej bile; in ko so bile zhéde napojéne, so sopet vodnizo s' kamnam pokrili. In (*Jakob*) je rekel pastirjem: „Bratje, od kod ste?“ So odgovorili: „Is Harana.“ In jih je vprashal: „Posnate Labana, Nahorje-viga finú?“ So odgovorili: „Posnamo ga.“ On rezhe: „Ali je sdrav.“ So odgovorili: „Sdrav je; in gléj! Rahel njegova hzhi pride s' zhédo.“ In Jakob je rekel: „Sonze je she visoko, in she ni zhaf zhéde vgnati; napojíte ovzé, in jih she shenite na pasho.“ Ter so odgovorili: „Ne moremo kamna od vodnizé odvaliti, in napojiti shivino, dokler niso vkupej vše zhéde.“

„So she govorili, in gléj! Rahel pride s' ovzami svojiga ozhéta; sakaj tudi ona je pašla. Ko jo je Jakob ugledal, in svédil, de je njega sestrichna, in de so ovzé Labana, njegoviga užiza, je odvalil kámin, s' kterim je bila vodniza pokrita. Kadar je pa bila shivina napojena, jo je on kushnil in se jokal na glaf; in ji povédal, de je brat njéniga ozhéta, in Rebekin sin. Ona je pa hitéla, svojimu ozhétu povédat. Ko je Laban slíshal, de je prishel Jakob, njegove sestre sin, mu je naproti tékel, ga je objél, in kushnil, in v' svojo hisho peljal. In ko je slíshal, sakaj se je bil na pot podal, je rékel: „Ti si moja krí, in moje mesó (*moj soródnik*).“

„Ko je pa bil mésez pretékel, mu jo djal: „Ali mi bosh, kér si moj brat, sastojn flushil? povéj, kakoshno plazhilo hozhesh iméti?“ Laban

pa je imel dvé hzhére ; starjishi je bilo imé Lia, in mlajshi se je imenovala Rahel. Pa Lia je iméla bolne ozhí, in Rahel je bila snashniga obrasa.“ Jakob si je isvolil Rahelo, in je sa-njo flushil sedem lét; kadar so pa bile pretekle, mu je Laban namesti Rahele, Lio dal sa shenó. Nevésta je namrežh tisti zhaf oblizhje s' sagrinjalam pokrito iméla, dokler ní bila shenitev konzhana. Ko je tedaj Lia sagrinjalo odgernila, je Jakob vidil, de ga je Laban goljsal;“ ter je djal svojimu taſtu : „Kaj si mi storil? Ali ti nisim sa Rahelo flushil? Sakaj si me goljsal?“ Laban je odgovoril : „V' nashim kraji ni navada, mlajshi poprej omoshiti;“ ter mu je ponudil Rahelo, ako sopeč sedem lét flushi; Jakob je dovolil, in vnovizh sedem lét flushil . . .

„Kadar so bile leté pretekle, je on djal svojemu taſtu : „Pusti me iti na svoj kraj, in v' svojo deshelo. Daj mi sheno, in moje otroke, sa ktere sim ti flushil, de prozh grem; vésh, kakó sim ti flushil.“ Laban mu je rekел : „Naj sadobim milost pred teboj; is skushnje vém, de me je Bog po tebi oblagodaril. Isgovori si plazhilo, in ti ga bom dal.“ On pa je odgovoril : „Vésh, kakó sim ti flushil, in kako se je tvoje premoshenje v' mojih rokah naraflo. Malo si imel, predin sim prishel k' tebi; in sdaj si obogatil, in po mojim prihodu te je Gospod oblagodaril. Meni je treba tudi svojo hisho oskerbeti.“ Ko ga pa Laban le ne spustí, je Jakob she ostal, in si isgovoril vse lisaste in pisane kosé, in vse zherne jagnjeta. Kosé so v' tisti desheli vézhji dél zherne, jagneta vézhji dél sgolj héle. Ko so pa

Lia,
ia je
aniga
a-njo
, mu
. Ne-
rinja-
kon-
a, je
e djal
im sa
an je
lajshi
, ako
vno-
svoji-
svojo-
ktere
ó sim
m mi-
e Bog
in ti
kako
henje
redin
in po
Meni
ga pa
in fi
zher-
ji dél
so pa

kosé pisane mlade iméle, in jagnjeta zherne, je Laban plazhilo sprevergel, in mu je zherne kosé in béle jagnjeta v' plazhilo odménil; pa drobniza je iméla zherne kosizhize in bele jagnjeta. „In takó je Jakob filno obogatil, in je imel veliko zhéd, fushinj in fushnjev, kamel in oslov.“

XXXIV. Jakob gré domú.

I. Mos. 31, 1-55.

„Ko je pa Jakob slíshal besede Labanovih sinov kteri so djali: ,Jakob je vše pobral, kar je bilo nashiga ozhéta; s' njegovim premoshenjem je obogatil, in imeníten postal;‘ in ko je tudi Labanu po ozhéh posnal, de ní do njega, kakor popréj; slasti pa, ker mu je Gospod rekел: ,Verni se v' deshelo svojih ozhakov, in k' svoji sorodovini; in jest bom f' teboj;‘ je on poslal in poklizal Rahelo in Lio na polje, kjér je zhédo pasel, in je djal jima: ,Po ozhéh posnam vajimu ozhetu, de ni do mene, kakor poprej; Bog mojiga ozhéta pa je bil s' menoj. Vé samé vestré, de sim po svoji mozhi vajimu ozhétu slushil. Tode vajin ozhe me je goljsal, in mi je plazhilo desétkrat sprevergel. Bog mu pa vunder ni perpuštil meni shkodovati . . . ; on je vajnimu ozhétu premoshenje vsél, in ga je meni dal . . . (Tudi) mi je angel boshji rékel v' spanji: ,Jakob!‘ In sim odgovoril: ,Tukej sim.‘ In je rekел: . . . ,Vše sim vidil, kar ti je Laban storil. Jest sim Bog Betelski, kjér si kámin masil, in meni saljubo storil. Sdaj se tedaj vsdig-

ni, in pojdi is té deshele, in verni se v' de
shelo, v' kteri si bil rojen.“

„In Rahel pa Lia slé odgovorile: „Ali imave
she kaj prejéti od premoshenja in dédine (érbshi
ne) v' hishi svojiga ozhetá? Ali naji ní po ptuje
imel, in predal, in ves naji saflushik povshil. Bog
pa je najimu ozhetu blagá vsél, in ga dal nam
in našhim otrokam. Štóri tedaj vše, kar ti je Bog
sapovedal. Jakob se je tedaj vsdignil, je svoje
otroke in svoje shené na kaméle posadil, in
odrínil. Tudi je vsél vše svoje premoshenje
in zhéde, in vše, kar je v' Mesopotamii perdo
bil, in je shel k' Isaku, svojimu ozhetu v' Ka
nanško dešhelo.“

„Tisti zhab je Laban shel ovzé strizh . .
in Jakob ni hotel svojimu taſtu povédati, de
misli prozh iti. Kadar je pa bil odshel
všimi svojimi . . . je tréji dan Laban svédil
de je Jakob pobégnil. Laban je tedaj svoj
brate seboj vsél, in sedem dní hodá sa njih
hitel, in ga dofhél na Galaadski góri. V' spa
nji je pa Laban vidil Bogá, kteri mu je djal
„Varuj se Jakabu kaj shaliga rezhi.“ Jakob je
she shotor raspél na góri . . . in Laban ga
na ravno tisti Galaadski góri postavil. Ter
djal Jakobu: „Sakaj si takó ravnal, de si mo
hzhére odpéljal, kakor v' vojski vjéte? Sakaj
hotel sbeshati; in jest bi ne smel véditi; in m
niſi nizh povedal, de bi te bil sprémil f' veſe
ljem in f' pesmami, in s' božni, in f' zitrami.
Mi niſi perpuſtil svoje finove (vnuke) in svoj
hzhére kufhniti. Nespametno si ravnal; in sda
bi ti ſizer samógel hudo f' hudim poverniti“

pa Bog vashiga ozhéta, mi je rékel vzhérej : „Varuj se, Jakobu kaj shaliga rezhi . . .“

„In Jakob je odgovoril : ,Kaj sim storil, kaj sim preghesnil, de si se nad nemoj takó rasserdil . . .? Ali sim bil sató per tebi dvajset let? Tvoje ovzé in kosé niso bile jalove, in od ovnov tvoje zhéde nisim jédel; tudi ti nisim pokasal, kadar je bilo kej od sverine vjédeno; jest sim poplazhal vso shkódo; kar je bilo koli ukradeno, si le od mene terjal; nozh in dan sim ali mrasa premíral, ali se od vrozhine pékel; in spanje je beshalo od mojih ozhi. Takó sim ti dvajset lét v' troji hishi slushil, shtirnajst sa hzhére, in shest sa troje zhéde; tudi si desetkrat moje plazhilo sprevergel. Ako bi mi ne bil perstopil Bog mojiga ozhéta Abrahama, in Isakova bogabojezhnost, bi me bil bersh ko ne nagiya odpravil. Ali Bog se je vserl na mojo shalost in na terpljenje mojih rók, in te je vzhérej posvaril.“ Mu je odgovoril Laban : ,Moje hzhéri in sinovi, in tvoje zhéde in vse, kar vidish, je moje; ali kaj (*shaliga*) bi mogel storiti svojim hzhéram in vnúkam? Pridi tedaj, in narediva savéso, de bo prizhevala med menoju in med teboj.“

„Jakob je tedaj vsél kámin, in ga je postavil v' snamnje. In je rekel svojim bratam (*tovarshem*) : ,Nanosite kamnja.“ In so ga vklup snefli, in hribzhik naredili, in verh njega jédli. In Laban ga je imenoval Jegar sahaduta (*hribzhik je prizha*); Jakob pa: Galaad; slehern po svojim jesiku. In Laban je djal : ,Ta hribzhik bodi danf prizha med menoju in med teboj . . . Naj

Gospod varuje in sodi naju, kadar se bova lozhila. Ako bosh moje hzhére hudó imel, in sravin nju she druge shené vsél; in nímava nobene druge prizhe, je Bog prizha, in naji vidi . . . Bog Abrahama, in Bog Nahorja, Bog nju ozhakov naji sódi. Jakob je tedaj perségel per bogabojeznošti svojiga ozheta Isaka. Kadar so pa bili saklane shivali na gori darovali, je Jakob brate k' jedi sklizal; in po jédi so tam prenozhili. In Laban je po nozhi vstál, je kushnil svoje sinove in hzhére, jih blagoslovil, in se vernil na svoj kraj.“

XXXV. Jakob sverstuje svojo drushino.

I. Mojs. 32, 1-32.

„Jakob je shel svojo pot, in angeli boshji so ga frezhali. Ko jih je pa ugledal, je djah: „To je boshje shotorje,“ in je imé kraja imenoval Mahanaim (*shotorje*). On je pa tudi sporozhniko poslal pred seboj k' Esavu, svojemu bratu v' Šeirsko deshelo, na Edomsko semljo; in jim je sapovedal, rekózh: „To sporozhíte Esavu mojimu gospodu, to pravi Jakob tvoj brat: Per Labanu sim ptujeval, in se mudil do danashniga dné. Imam volov, oslov in ovaz, hlapzov in dékel, in poshljem sdaj sporozhenje k' svojimu gospodu, de sadobím milost pred tvojim oblizhjem.“ In sporozhniki so nasaj prishli k' Jakobu, in so djali: „Šmo prishli k' Esavu, tvojimu bratu, in glej! naproti ti hití s' shtiri sto moshmí.“

„Jakob se je tedaj silno sbal, in ves prestrashen je svoje ljudi, tudi zhede ovaz, volov in kamél v' dve trume lozhil, rekozh: ,Ako Esav do perse trume pride in jo pobije, bo vsaj druga odshla.' In Jakob je govoril: ,Bog mojiga ozhéta Abrahama, in Bog mojiga ozhéta Isaka; Gospod, kteri si mi rekel: Verni se v' svojo deshelo, in v' kraj svojiga rojstva; in te bom oblagodaril. Nisim vrédin tvoje velike milosti in tvoje svestobe, ki si jo spolnil nad svojim slushabnikam. S' golo palizo sim shel zhes ta Jordan le; in sdaj grem nasaj s' dvema truma ma. Réšhi me is roke mojiga brata: sakaj slo se ga bojím, de bi ne prishel, in pomóril mater s' otrozi vréd. Tí si mi obljbil, me oblagodariti, in moj sarod pomnoshiti, ko pések morjá, ki se prevelikiga shtevila ne da rashteti.“

„Jakob je tedaj tisto nozh tam prenozhil, in je od všega svojiga daril odbral Esavu svojemu bratu: dvé sto kós, in dvajset koslov; dvé sto ovaz, in dvajset ovnov; trideset molsnih kamél s' njih shebéti; shtirdeset krav, in dvajset junzov, dvajset ofliz in deset shebét; ter je po svojih hlapzov sleherno zhedo posebej poslal, in jim je rekel: ,Idite pred menoj, in pustite prostora med zhedami.' Sprédnjimu pa je djal: ,Kadar te bo moj brat Esav frézhal in vprashal: Zhigav si? ali: Kam gresh? ali: Zhigavo je to, kar shenesh odgovori: Jakoba, tvojiga hlapza je to; on poshlje darila Esavu, mojimu gospodu; tudi sam pride sa nami.' Ravno tako je sapovedal drugimu in tretjimu, in všim, ki so gnali zhede, rekozh: ,Ravno te besede go-

vorite Esavu, kadar ga bote frezhali. In mem téga rezile : Tudi Jakob , tvoj hlapiez pride sa nami sakaj mislil je: S' darili bi ga utégnil potolashiti, ki jih bom pred menoj poslal; in potem mu hozhem pred ozhí priti; morebiti se bo dal spraviti s' mano.“

„Darila so tedaj pred njim shle, in on je v' stanu prenozhil. In je sgodej vstal, in vsél svoje dvé shéni, in dvé dekli , in enajst finov, ter je prebrédil Jakobov brod (*v' Jordanu*). Kadar je bil pa vše zhes spravil, kar je bilo njegoviga, je sam ostal; in glej! mosh se je s' njim metal sa jutra. Ko je pa ta vidil, de ga ne more premagati, se je dotaknil kite njegoviga stegna , in sdajzi se je usushila; in mu je rekel: „Pusti me, sakaj sarja se shé vsdigúje.“ (*Jakob*) je odgovoril: „Ne spustim te, predin me ne blagoslovíš.“ Mosh je tedaj rekel: „Kako ti je imé?“ Je odgovoril: „Jakob.“ In uni je rekel: „Tvoje ime se ne bo imenovalo Jakob, ampak Israel ; sakaj s' Bogam fi se bojeval; bosh torej premagal tudi Ijudí.“ Na to ga je Jakob vprashal: „Povéj mi, kako ti je imé?“ Je odgovoril: „Kaj prashash po mojim iménu!“ in ga je blagoslovil na tistim kraji. In Jakob je imé tistiga kraja imenoval Fanvel , rekozh: „Bogá sim vidil obлизhje v' obлизhje, in moja duša je otéta. In ko je memo Fanela shel, je ravno sonze posijalo; on je pa na eni nogi shantal. Sa tegá voljo Israelovi otrozi she dan danashni ne jedó kite, ki se je bila v' Jakobovim stegnu usushila; sato , ker je oterpnéla, ko se jo je dotaknil.“

XXXVI. Jakob se spravi s' Esavam.

I. Mojs. 33, 1-20. 35, 8. 19-27.

„In Jakob je svoje ozhí vsdignil, in vidil priti Esava, in s' njim shtiri sto mosh; on je tedaj lozhil finove Lijine in Rahelne, in finove obéh dékel. In je djal spredej obé dékle in njine otroke; Lio in njene otroke v' frédo; Rahelo pa, in Joshefa nar sadej. In on je naprej stotpil, in se sedemkrat do tal perklonil, ko se je njegov brat blishal. Esav pa je svojimu bratu naproti tékel, in ga objel; ter se mu je okoli vrata oklénil, ga kuschnil, in se jokal. In Esav je svoje ozhí vsdignil, in uglédal shené in njih otrozhizhe, ter je rékel: „Kdo pa so tí? Ali so tvoji?“ Je odgovoril: „Otrozhizhi so, ki jih je Bog dal meni, tvojimu hlapzu.“ Na tó so se dékli in njuni otrozi perblishali, in se perklonili. Tudi Lia se je s' svojimi otrozi perklonila, in so se ravno takó perklonili; na sadnje sta se Joshef in Rahel perklonila.“

„In Esav je rekел: „Zhimu pa so ti vse une zhéde, ki sim jih frezhal?“ Je odgovoril Jakob: „De milost sadobím per svojim gospodu.“ In Esav je djal; „Imam sam dosti, brat moj! le iméj, kar je tvojiga.“ In Jakob je rékel: „Prosim, nikar takó; zhe sim milost sadobil pred tvojimi ozhmi, vsemi majhno darilo is mojih rók; ker tvoje oblizhje, ki sim ga vidil, se mi je sdélo, kakor boshje oblizhje; bodi mi tedaj milostiv, in vsemi blagodar, kteriga sim ti pernésel, in ki ga mi je Bog dal, kteri vse delí.“ Komej ga je brat persílil, de je vsél.“

„In Esav je rekel: ,Pojva vkupej; spremi te hozhem.“ Jakob pa je rekel: ,Vésh, gospod moj! de imam majhne otroke, in ovzé in krate ... seboj; zhe jih kolikaj š' hojo preshenem, bodo en dan vše zhéde konez vséle. Naj gré moj gospod pred svojim hlapzam, in jest pojdem po zhafi sa njim, kakor bom vidil, de bodo moji otrozi mogli; dokler ne pridem do svojiga gospoda na Šeirsko. In Esav je rekel: ,Prosim; naj te všaj nekteri mojih ljudí sprémijo.“ In Jakob je odgovoril: ,Ni treba; de le pred teboj, moj gospod! milost sadobím.“

„Esav se je tedaj tisti dan vernil na Šeirsko, po potu, ki je po njem prishel. In Jakob je prishel v' Šokot, kjér si je hisho fosidal in shotóre postavil sa shivino, in je imé tistiga kraja iménoval Šokot, to je: Shotóri. In je shel dalje shel do Šalema Šihemoviga mesta, ktero je v' Kananski desheli . . . , in je kupil kóf njive, na ktero je postavil shotóre, od Hemora Šihemoviga ozheta sa sto jagnet. Ter je ondi postavil altar, in klizal v' imé Israeloviga Boga, Narmozhnejshiga, . . .“ Na to je shel v' Betel, ,tisti zhaf je umerla Debora, Rebekna dojniza, in je bila pokopana pod hraastam sravin Betelske gore. In imé tistiga kraja je bilo imenovan Alon Bahut, to je: Hraast jokanja . . . „Od ondod je shel na Efratejsko, kjer je Rahel rodila Benjamina, „in umerla; in so jo pokopali na poti, ki dershí v' Efrato, to je, Betlehem. In Jakob je na njénim pokopalishi postavil snamje . . . Je prishel tudi do Isaka svojiga ozhéta, v' Mambre, v' mesto Arbe, ktero je Hebron;

ondi
Isako
je u
svojin
ljenj
poko

ki je
bil P
dénz
je sa
satós
vše
staro
Njeg
raji,
mu
rilo
pravi
shili.
sanje
na I
vsdig
kteri
snop
nash

ondi sta Abraham in Isak ptujevala. In dnévi Isakovi so se natekli do sto in osemdeset lét; ter je umerl od starosti, *) in je bil perdrushen k' svojimu ljudstvu prav perlétin in sadovoljin shivljenja; in njegova sinova Esav in Jakob sta ga pokopala.“

XXXVII. Joshef pastir.

I. Mojs. 37, 1-11.

„In Jakob je prebival v' Kananski desheli, ki je v' njéj ptujeval njegov ozhe . . . Ko je bil pa Joshef šestnajst lét star, je (kakor) mladénh zhéde pasel s' svojimi brati . . . in jih je savolj filno velike pregréhe svojimu ozhétu satóshil. In Israel je Joshefa ljubil bolj, kot vše svoje otroke; sató, kér ga je bil v' svoji starosti rodil, ter mu je pisano suknjo napravil. Njegovi bratje pa, ko so vidili, de ga imá ozhe raji, kakor vše svoje sinove, so ga zhertili, in mu vezh niso mogli lépe beséde dati. Permériло se je tudi, de je on svojim bratam sanje pravil, ki jih je imel; ter so ga she bolj sovrašili. In Joshef jim je rékel: ,Poslušhajte moje sanje, které sim imel. Sdélo se mi je, de smo na polji snope vesali, in de se je moj snop vsdignil, in po konzu postavil; vashi snopi pa, kteri so okrog stali, so se perklanjali mojimu snopu.“ Njegovi bratje so odgovorili: ,Bosh mar našh kralj? in bomo podversheni tvoji oblasti.“

*) v' letu 2052 pred Kristusovim rojstvom.

„Té sanje tedaj in té beséde so njih nevoshljivošt in sovrašhtvo podshigale. Imel je še druge sanje, ktere je svojim bratam povédal, rekózh: Šim vidil v' sanjah, kakor de bi se mi sonze, in luna in enajst svésd perklanjalo.“ Ko je to svojimu ozhétu in bratam pravil, ga je posvaril njegov ozhe, in je djal: „Kaj hozhejo té sanje, ktere si imel? Ali se ti bom jest, tvoja mati, in tvoji bratje perklanjali na semlji?“ To-rej so mu bili nevoshljivi njegovi bratje; ozhe pa je to rezh na tihim premishljeval.“

XXXVIII. Joshef v' vodnizi.

I. Mojs. 37, 12-24.

„In ko so njegovi bratje pasli zhédo svojega ozhéta v' Šihemu, mu je rékel Israel: „Tvoji bratje pasejo ovzé v' Šihemu; pojdi, te bom k' njim poslal!“ In je odgovoril: „Tukej sim!“ Israel mu rezhe: „Idi in poglej, ali je vše prav per tvojih bratih, in per shivini, in pridi mi povédat, kaj se godí.“ Poslan is doline Hebronske je prishel v' Šihem. In nashel ga je mosh na polji hoditi, in ga je vprashal, koga de ishe. On pa je odgovoril: „Svojih bratov ishem; povej mi, kjé pasejo zhedo?“ In mosh mu je rékel: „So shli prozh od tega kraja; pa sim jih slishal rezhi: „Pojmo v' Dotajn!“ Joshef je tedaj shel sa svojimi brati, in jih je nashel v' Dotajnu.“

„Ko so ga od délezha ugledali, predin je do njih prishel, so ga mislili umoriti. In so med seboj djali: „Gléjte, sanjáviz gré! Dajmo,

ubímo ga, in versimo v' staro vodnizo, in porozhemo: Divja svér ga je snédla, in tedaj se bo pokasalo, kaj mu pomagajo njegove sanje.⁶ Ruben pa, to slíshati; ga je shelel reshit; is njih rók, in je djal: „Nikar mu shivljenja ne jemljimo, in ne prelivajmo kerví; ampak versite ga v' to vodnizo, ktera je v' pushavi, in ohraniti svoje roké nedolshne.“ Tò pa je rekel, ker ga je hotel otéti is njih rók, in nasaj dati svojimu ozhetu. Kakor hitro je tedaj Joshef prishel k' svojim bratam, so mu pisano suknjo slékli, in so ga dôli spustili v' staro vodnizo, ktera ni vode iméla.“

XXXIX. Bratje prodajo Joshefa.

I. Mojs. 37, 25-36.

„In ko so se k' jedi vsecli, so vidili priti popotne Ismaelze is Galaadskiga, in njih kameli, ktere so na Egiptovsko nesle dishave, masilo in miro. In Juda je djal svojim bratam: „Kaj nam pomaga, ako umorimò svojiga brata, in njegovo krí (*smeri*) perkrivamo? Bolji je ga Ismaelzam prodati, in ne gnusiti svojih rók s' njegovo kervjo; sakaj nash brat je in nasha kri.“ Bratje so to poterdili. In ker so ravno memo shli Madjanski kupzi, so ga is vodnize slékli, in Ismaelzam prodali sa dvajset srebernikov, in ti so ga peljali na Egiptovsko. Ruben pa, ko je k' vodnizi nasaj prishel, in ni nashel mladénzha, je rastergal svoje oblazhila, je shel k' svo-

jim bratam, in je djal: „Mladéñza ni vezh; in jest kam se zhem verniti?“

„Oní so pa njegovo suknjo vséli, in jo pomzhili v' kri koslizha, ki so ga saklali, in so jih poslali, kteri bi jo nesli ozhetu, in rekli: „To smo nashli, gléj! ali je suknja tvojiga fina, ali ne!“ Ozhe jo je sposnal, in rékel, „Suknja je mojiga finú, filno huda svér ga je snédla; sverina je Joshefa posherla.“ In je pretergal svoje oblazhila, se oblékel v' rasovnik, in je obshaloval svojiga finú prav dolgo zhafa. Vsi njegovi otrozi so se snidali, mu shalost polajšhat; on pa se ni dal utolashiti, temuzh je djal: „Shalostin pojdem k' svojimu finu pod semljo; ter ga je vùn in vùn objokoval.“

XL. Joshefova zhiftoft.

I. Mojs. 39, 1 - 20.

„In Joshef je bil v' Egipt peljan, in ga je kupil Putifar, kraljev dvórnik, in véliki vójvoda, Egipzhan, od Ismaelzov, kteři so ga tje perpeljali. In Gospod je bil s' njim, ter mu je vše po frézhi shlo, in je prebival v' hishi svojiga gospoda, kteri je dobro sposnal, de je Gospod s' njim, in de vše, kar koli pozhne, se njemu frezhí. In Joshef je milost sadobil pred svojim gospodam, in mu je strégel, in kér je bil od njega zhes vše postavljen, je on gospodoval s' hisho, ki je bila njemu isrozhena, in s' všim, kar mu je bilo saupano. In Gospod je blagodaril hisho Egipzhanovo savolj Joshefa, in je

njega permoshenje pomnoshil v' hishi in na polji; tako, de ni imel druge skerbí, kakor jésti.“

„Joshef pa je bil lépiga obrasa“ in shena Purifarjeva ga je hotla v' greh pregovoriti. „To-de on ni pervólik v' hudobno djanje, in ji je reklo: „Gléj! moj gospod mi je vše isrózhil, in ne vé, kaj imá v' svoji hishi. Nizhésar ní, kar bi ne bilo v' moji oblasti, in kar bi mi ne bil isrozhil, rasun tebe, ki si njegova shena. Kako bi tedaj mogel to hudobijo storiti in soper svo-jiga Boga greshiti.“ S' enakimi besédami je she-na však dan mladéñha nadlégovala; on pa je odrekoval nezhisto djanje. Permerilo se je, pa, néki dan, de je Joshef v' hisho prishel po' svo-jih opravkih, in noben domazhih ni bil s' njim. In ona ga sgrabi sa plajsh,“ in ga spet nago-varja. „On pa je sbéshal, ji plajsh v' rokah po-pustil, in je vùn shel. In shena, ko je obla-zhilo v' svojih rokah vidila, in de je sanizhe-vana, je sklizala vše ljudí svoje hishe, in jim je djala: „Gléjte! letiga Hebreja je v' hisho perpeljal, de bi nas v' framoto perpravil; je prishel k' meni, in me je nagovarjal; in ko sim vpila, in on slíhal moje vpitje, je popustil plajsh, ki sim sanj dershala, in je vùn sbéshal.“

„Kadar je tedaj njé mosh domú prishel, mu je ona v' sprizhevanje svestobe obdershani plajsh pokasala, in je rekla: „Sushinj Hebrejski. kteriga si perpeljal, je k' meni prishel, de bi me bil v' framoto perpravil. Ko me je pa sli-shal vpití, je popustil plajsh, ki sim sanj der-shala, in je vùn sbeshal.“ Gospod to slíhati, in verjél beséde svoje shene, se je grosovitno

rasserdel, in je Joshefa v' jezho vergel, v' kte
ri so bili kraljévi jetniki saperti.“

XLI. Joshef v' jézhi.

I. Mojs. 39, 21-25. 40, 1-23.

„In Gospod je bil s' Joshefam, ter se ga je usmilil, in mu dal milost najti per jézharji. In mu je vše jetnike isrozhil, ki so bili v' jézhi saperti; karkoli se je storilo, je bilo na njego vo povelje; in jezharja ni bilo nizhésar skerh, ker mu je vše dal v' oblast; sakaj Gospod je bil s' Joshefam, in je vše njegovo djanje osrézhil.“

„Po tem se je pergodilo, de sta se dva kr-ljevih slushabnikov pregresnila soper svojiga gospoda, véliki tozháj, in véliki pék. In Faraon se je nad njima rasserdel, in ju ukasal vrézhi v' jezho vélikiga vójvoda, v' kteri je bil tudi Joshef sapert. In jézhar ju je srózhil Joshefa, in ta jim je strégel. Kadar je bilo nekoliko zhasa preteklo, kar sta té dva v' jezhi bila: ſu eno nozh obá iméla sanje, ktere so se dale rasne islagati. In Joshef, ko je sjutrej prišhel k' njima, in ju je vidil shaloſtna; ju je vprashal rekozh: „Sakaj ſta dans bolj shaloſtniga obrata ko drugekrati?“ Šta odgovorila: „Sanje ſva imela, pa nimava nikogar, de bi jih nama islóshil. In Joshef je odgovoril jima: „Ali ni islaga od Boga? pa vùnder mi povéjta, kar ſta vidila.“

„Véliki tozhaj je pervi povédal svoje sanje, Šim vidil vinsko terto pred ſeboj, na kteri ſe bile tri mladike, po zhasu poganjati, odzvételi

in grosdje dosoriti, in sim imel Faraonovo kupo v' svoji roki; tedaj sim vsél grosdja, in ga oshmèl v' kupo, ki sim jo dershala, in sim ga podál Faraónu.⁴ Je odgovoril Joshef: ,To je islaga sanj: Trí mladike so trijé dnévi; v' tréh dnéh se bo Faraon tvoje stréshbe spomnil, in te sopet postávil v' popréjshno slushbo, in mu bosk kupo podájal po svoji dolshnósti, kakor si bil popréj navájen. To de spomni se mene, kadar ti bo dobro, in usmíli se me; ter opómní kralja, de me réshi is té jézhe; sakaj, potatinsko sim bil is Hebréjske deshele speljan, in tukej po krivizhno v' jézho vershen."⁵

,Ko je véliki pék slíšhal, de je Joshef sanje pametno islóshil, je rekел: ,Tudi jest sim sanje imel, in gléj! trí jerbase móke sim na glavi nésel, in v' jerbasu, kteri je bil na verhu, sim nésel sa kralja mnogotérih jedí pékovskiga déla; pa ptize so is njega jédle.⁶ Je odgovoril Joshef: ,To je islaga sanj: Trijé jérbaši so trije dnévi, v' kterih ti bo kralj glavo vsél, in te obésel na lés; in ptize bodo tvoje mesó tergale.⁷ Trétji dan po tem je bil god Faraonov; velíke gostí je svojim slushabnikam naprávil, in med jedjó se je spomnil vélikiga tozhaja, in vélikiga péka. In pèrviga je v' njega slushbo postavil; in drugiga je rékel obésti; in resnizhnost islagavza se je skasala. Pa véliki tozháj je v' frézhi svojiga islagavza posábil."⁸

XLII. Joshef is jézhe réshen.

I. Mojs. 41, 1-17. 25-36.

„Dvé léti po tem je kralj imel sanje. Sdéló se mu je, de ob réki stojí, is ktére je prishlo sédem lépih in debélih krav, ki so se pasle na mozhvirnih krajih. Še sédem drugih je is vode perléslo, ki so bile gerde in s-hujshane; in so se pasle po travi ob brégu réke; in so une, ki so bile takó sale in lepó rejêne, posherle. Kralj se je prebudil, in sopet sašpál, ter druge sanje imel: Šédem pólñih in lépih klasov je pognalo is eniga stebla, in ravno toliko drugih drobnih in snetjavih klasov je perráslo, kteři so perve lépe posherli . . .“

„Ko se je dan stóril, je ves prestrashen poslal po Egiptovske islagavze, in po vse módre; in ko so se snídili, jím je povédal sanje; tóde ni ga bilo, de bi jih bil islóshil. Sdaj se je véliki tozháj spomnil, in je rékel: Še spómnem svojiga gréha! Hadar se je bil kralj rasferdil nad svojima slushabnikama, je ukasal mene in vélikiga péka vrézhi v' jezho vikshiga vójvoda, in ondi sva obá eno nozh sanje iméla, ki so pomile prihódnje rezhí. In je bil tam mladéñz Hebrejski, sushinj vikshiga vójvoda, kterimu sva svoje sanje povédala, ter slíshala, kar se je potlej sa rés sgodilo; sakaj jest sim bil postavljen v' svojo slushba, uni pa je bil obéshen. Per ti prizhi so Joshefa na kraljevo povelje is jézhe vséli, in obrili; ter ga preoblékli in pred kralja postavili. In (*kralj*) mu je djal: Šim imel sanje, in ni ga, de bi jih isloshil, pa sim sli-

shal, de jih ti prav modro islágash.‘ Je odgovoril Joshef: „Bog, ne jest bo kralju frézho nasnánil.‘ Kralj je tedaj povédal, kar je bil vidil . . .“

„Je odgovoril Joshef: „Sanje kralja so êniga poména. Bog je kralju pokasal, kar hozhe storiti. Šédem lépih krav, in sédem pólnih klasov je sédem rodovitnih lét . . ., in sédem f-hujshnih in médliah krav, ki so vsléd unih vùn perlésle, in sédem tånkih in snetjavih klasóv, je sedem lét prihodnje lakote. Ŝe bodo pa dopolnile po téj versti. Gléj! po vši Egiptovski desheli bo sedem prav rodovitnih lét; sa njimi pa bo nastopilo sédem drugih takó nerodovitnih lét, de se bo posabilo vše popréjshne obilnosti; sakaj od lakote bo vsa deshela isstradana, in od prevelikiga pomankanja bodo poshlì velíki perdélki. Si pa imel dvoje sanje êniga pomena v' snamnje, de se bo réf sgodilo, kar je Bog govoril; in de se bo sdajzi spolnilo. Sdaj naj se tedaj kralj preskerbí s' módrim in pridnim móshem, in naj ga postavi zhes vso Egiptovsko deshelo; in ta naj isvóli oblaštnikov po vših krajih, in naj spravi v' shitnize péti dél perdélka sédem rodovitnih lét, ki bodo ravno kar nastopile. In vše shito naj se v' Faraonovim imenu po mestih správi in f-hrani; in naj se perhrani sa sédem lét prihodnje lakote, ki bo Egipt terla; de deshela od lakote kônz ne vsame.“

XLIII. Joshef povikshan.

I. Mojs. 41, 37 - 57.

„Svet je bil kralju vshézh, in všim njegovim flushabnikam, ter jím je djal: „Bomo li ktériga moshá dobili, de bi bil poln boshjiga Duhá, kakor je ta.“ Torej je rekel Joshefu: „Kér ti je Bog vše rasodél, kar si govóril; bom li mogel najti modréjiga moshá, in tebi enakiga? Tí bódi zhes mojo hisho, in vše ljudstvo naj flusha povelje tvojih ust; samó kar kraljévi sédesh tizhe, bom vikshi od tebe.“ In kralj je dalje govóril Joshefu: Gléj! zhès všo Egiptovsko deshelo te postavim. In je snél perstan s' svoje roké, in ga nataknil Joshefu na roko; in ga je oblékel v' drago oblazhilo, ter mu djal slato vervizo okoli vratú. In ga je rékel posaditi v' svojo drúgo kozhijo, in po osnanovavzu pred njím klizati, de naj se pred njím vši perklanjajo, in vedó, de je postavljen zhès všo Egiptovsko deshelo. Kralj je tudi rékel Joshefu: „Jest sim kralj; nihzhe naj ne gane ne roké ne nogé po vši Egiptovski desheli, ako mu tí ne velévash.“ *) In je Joshefu imé spreménil, in ga imenoval po Egiptovskim jesiku Zafenat-Paneah (odreshenika svetá). In mu je dal sa sheno Aſenéto, hzhér Putifarja, ktéri je bil duhoven v' Heliopolitan-skim méstu.“

„Joshef je tedaj shel po Egiptovski desheli (je bil pa trideset lét star, ko je stal pred Egiptovskim

*) To se je godilo v' letu 2289 po stvarjenji svetá, ali 1715 lét pred Kristusovim rojstvom.

kraljem) in je obhodil vse kraje Egipta. In nastopilo je sedem rodovitnih lét, ter so v' snope povesali vso shétev, in jo spravili v' Egiptovske shitnize . . . In je bilo shita obilno, kakor péska ob morji, de ga ni bilo mózhi smériti.“

„In Joshefu sta bila dva sinova rojena, predin je lakota nastopila . . .; imé pavorojeniga je imenoval Manáse, rekózh: ,Bog mi je dal posabiti vsega svojega terpljenja in hishe svojega ozhéta.“ In imé drúgiga je imenoval Efajm, rekózh: ,Bog mi je dal rastí v' desheli svojega ubóshťva.“

„Ko je tedaj v' Egiptu preteklo sedem rodovitnih lét, je nastopilo sedem nerodovitnih lét, ki je bil od njih Joshef govóril; in lakota je bila po vših deshelah; po všim Egiptu pa je bilo dosti kruha . . . In lakota je po vših deshelah zhe dalje vezhi perhajala, ter je Joshef odperl vse shitnize, in je Egipzhanam shito prodajal . . . In is vših deshèl so v' Egipt hodili shita kupovat, de bi se branili grosovitne lakote.“

XLIV. Joshefovi bratje pridejo v' Egipt.

I. Mojs. 42, 1-17.

„In ko je bil Jakob slíshal, de je v' Egiptu shito na prodaj, je djal svojim sinovam: ,Sakaj se obotávljate? Šim slíshal, de je v' Egiptu shito na prodaj; torej idite tjè, in kupite ga, kolikor nam ga je tréba, de se preshivimo in lákote ne umerjemo.“ Tedaj je defét Joshefovih bratov v' Egipt shlo shita nakúpit. Ben-

jaminia pa je Jakob domá obdershal; je djal namrežh njegovim bratam: „Bi se mu snalo po poti kaj hudiga nakljuzhit.“ Oní so tedaj v' Egiptovsko deshelo perfhli s' drugimi, kteri so fhli kupovat; sakaj lakota je bila v' Kananski desheli.“

„In Joshef je bil poglavar v' Egiptovski desheli, in po njegovim povelji se je ljudém shito prodajalo. Ko so se tedaj njegovi bratje pred njim uklonili, jih je sposnal, in je s' njimi, kakor s' nesnanimi ojstro govóril, ter jih vprashal: „Od kod ste prishli?“ Šo odgovorili: „Is Kananske deshele, potrébniga shivesha nakúpit.“ Pa desiravno je on svoje brate sposnal, ga oní vunder niso sposnali. Ter se je spomnil sanj, ki jih je nekdaj imel, in jim je djal: „Ogleđniki ste; deshelo ogledovat ste prishli, kjé de je slabji?“ Šo mu odgovorili: „Gospod, téga ne, temùzh shivesha nakúpit so prishli tvoji hlapzi. Vsi smo finovi eniga moshá; v' miru pridemo, in (mi) tvoji flushabniki ne mislimo nizh hudiga pozheti.“

„Jim je odgovóril: „Drugazhi je, ogledovat ste prishli, kjé de je deshela nar menj obvarovana.“ Oní so pa rekli: „Naš tvojih hlapzov je dvanajst bratov; smo finovi eniga moshá v' Kananski desheli; nar mlaji je per našim ozhetu; eniga pa ni vèzh.“ Je djal: „To je, kar sim rékel; ogléđniki ste. Sdaj hozhem nad vami resnizo sposnati; kakor réf kralj shiví, ne pójdete od tód, dökler vashiga nar mlaji brata ne bo. Torej poshljite èniga smed vaf, in naj ga perpélji; ví pa bote ta zhaf v' jézhi, de se skashe,

kar ste govorili; zhe je réf, ali ne; tode, kakor réf kralj shiví! oglédniki ste.“ On jih je tedaj ukasal na trí dní v’ jézho djati.“

XLV. Bratje gredó domú.

I. Mojs. 42, 18-38.

„Trétji dan pa jih je Joshef rékel is jézhe perpeljati, in jim je djal: „Storíte, kar sim rékel, in bote shivéli; sakaj, bojím se Bogá. Ako ste poshténi, naj ostane éden vas svésan v’ jézhi; ví pa idite, in nesíte domú shito, ki ste ga ku-pili; in perpeljíte k’ meni svojiga nar mlajiga brata, de sposnám rešnizo vashih besedí, in de odíde te smerti.“ So storili, kakor je rékel, ter so eden drugimu rekli: „Prav se nam godí, de to terpimò; nad svójim bratam smo se pregré-shili. Smo vídili britkost njegóve dushe, ko naš je lepo profil, in ga nísmo uſlifshali; sató je ta nadlóga nad naš prishla.“ Ruben pa jím je djal: „Ali vam nísim rékel, ne pregreshite se nad mla-déñhem; tode me niste poslushali? Šdaj se nje-ga krí térrja. In niso védili, de jih Joshef rasu-mé, sakaj pe tolmazhi je s’ njimi govoril. Joshef se je tedaj nékoliko od njih obernil, in se jo-kal; ter je nasaj prishel, in s’ njimi govóril. In je vsél Šimeona, in ga je ukásal v’ prizho njih svésati; in slushabnikam je rékel njih shak-lje s’ shitam napólniti, in fléhernimu dnarje v’ shakelj nasaj djati, in jím she bréshna dati na pót.“

„In so shito svójim oflam naloshili, ter se

podali na pót. In ko je édin smed njih svoj shakelj odvésal, de bi v' gostívni sobati dal shivíni; je na verhu shaklja dnarje ugledal, ter je rékel svojim bratam: „Dnarji so mi bili nasaj dani; gléjte, v' shaklji so!“ In so osterméli, in se prestrashili, in edin drúgimu djali: „Kaj nam je Bog stóril?“ In so prishli do Jakoba, svojiga ozhéta v' Kanansko deshelo, in so mu vsè povédali, kar se jím je pergodilo, rekózh: „Gospod deshele je s' nami terdó govoril, in naš je imel sa oglédnike deshele. Šmo mu odgovorili: Mirni ljudjé smo, in ne mislimo nizh sovrashniga. Dvanajst bratov naš je, rojénih od eniga ozhéta; eniga ni vèzh; nar mlaji je per našhim ozhétu v' Kananski desheli. In nam je rékel: Po tému bom sposnal, de ste mirni; eniga svojih bratov pustite per meni; ter vsemité shivesha, kolikor ga je sa vafho drushino tréba in pojrite prozh; ter perpeljite k' meni svójiga nar mlajiga brata, in bom sposnál, de niste oglédniki; in bote nasaj dobili njega, ki je v' jézhi; in vam bo perpushéno kupiti, kar bote hotli.“

„Kadar so govor konzhali, in shito is shakljev is-súli, je slehern našhel svoje dnarje savité na verhu shaklja; in vši so se prestráshili. In Jakob, njih ozhe, je rékel: „Ob vsè otroke me bote perpravili; Joshefa ni vèzh; Šimeon je v' jézhi; she Benjamina mi hózhete vséti. Vsé té nesrézhe na-me leté.“ In Ruben mu je djal: „Umòri moja dva sína, zhe ti ga ne perpeljem nasaj; v' moje roké ga isròzhi in ga hózhem spet pred tebe postáviti.“ Jakob je pa djal: „Moj

svoj
dal
, ter
na-
ná-
heli,
, Kaj
oba,
mu
ózh:
nas
ovo-
so-
od
per
nam
erni;
vse-
aino
eni
de
ki
kar

ak-
vité
In
me
e v'
té
al:
em
em
Ioj

fin ne bo s' vami tjè hodil; brat mu je umerl,
in sam je ostàl; ko bi se mu kaka nesrézha per-
mérila v' desheli, ki va-njo greste; bi moje five
lašé od shalosti pod sémljo spravili.“

XLVI. Benjamin gré v' Egipt.

I. Mojs. 43, 1-14.

„Med tem je lákota všò deshelo terla. In
ko je shivesh poshèl, ki so ga is Egipta per-
nêssi, je Jakob djal svójim sinovam: ,Pójdite
tjè, in kupite nam nékoliko shita.‘ Je odgovoril
Juda: ,Uni mósh naš je sarotil, rekózh: ,Ne
bote vídili mojiga obrása, zhe ne perpéljete
seboj svojiga nar mlájiga brata; ako ga tedaj
puštish s' nami iti, pojdemo vkúpej, in ti bo-
mo potrébniga nakupili; ako ga pa ne puštish,
ne grémo; sakaj mosh, nam je kakor smo shé
vezhkrat povédali, ukásal, rekózh: ,Kratko in ma-
lo ne bote mojiga oblizhja vídili, zhe ne pride
s' vami vash brát.“ Jim je rekel Israel: ,Méni
v' nesrézho ste mu povédali, de imate she êníga
brata.‘ In so edgovorili: ,Mosh naš je srédama
vpráshal po nashih soródnikih; zhe ôzhe shiví?
zhe imámo she ktériga brata; in smo mu na-
ravno odgovorili, kar naš je vpráshal. Šmo kali
vedili, de bo djal: Perpeljíte seboj svojiga brata.“

„Natò je Juda svojimu ozhétu rékel: ,Posh-
lji mladénzha s' meno, de grémo in svoje shiv-
ljenje ohranemo, de ne umerjemo mí in nashi
otrozhízhi. Jest sim porok sa mladénzha; is mo-
jih rók ga terjaj. Zhe ga ne perpéljem nasaj,

in ga ne postavim pred-te, naj bom pokorjen savolj gréha soper tebe vše vhive dní. Ako bi ne bili oprésovali, bi bili she v' drúgizh nasaj prishli. Israel, njih ozhe jím je tedaj djal: „Zhe takó biti móre, storite kar hózhete: vsemíte v' svojih posodah nar bóljiga sadja té deshele, in nefite móshu daril, nékoliko hladila, in medú, dishav, in mire, pavzhkov in mándelnov. In dvoje dnarje vsemite seboj; (*to je*) tudi tiste, ki ste jih v' shakljih nashli, nasaj nesíte; morebiti je bila kakshina smota. Tudi svojiga brata vsemite, in ídite k' móshu. In moj Bog Všigamogozhni vam daj per njem usmílenje do sézhi, de s' vami nasaj poshlje vashiga brata, ki ga je perdershal, in téga Benjamina. Ješt pa bom (*ta zhas*), kakor bres otrók.“

XLVII. Benjamin pride v' Egipt.

I. Mojs. 43, 15-34.

„Moshjé so tedaj vseli darila in dvoje dnarje, in Benjamina, tér so shli v' Egipt, in se postavili pred Joshefa. Ko jih je uglédal, in Benjamina s' njimi, je sapóvedal svojimu hishniku, rekozh: „Pélji moshé v' hisho, sakoli shival, in gostí napravi; ker opoldne bodo s' menoj jédli. Je stóril, kar mu je bilo sapovédano, in je moshé v' hisho peljal. Téga so se ustrashili, in so med seboj govorili: „Bleso smo savolj dnarjev, ki smo jih sadnizh v' svojih shakljih domú nessli, noter peljani, de na nas krivizo sverne, in s' filo v' fushnost spravi nas, in na-

she ofle.“ Sa téga voljo so she med vratmi k' hishniku stopili in rekli: „Gospod, prósimo, po-slúshaj nas: She popréj smo prishli shivesha kupit; ko smo ga bili kupili, in v' goštivnizo prishli, smo svoje shaklje odvésali, in na verhu dnarje nashli. Ravno toliko smo jih sdaj nasaj pernésli. Tudi drugih dnarjev smo seboj pernesli, de kupimò kar je potrébniga; ne vémo, kdo bi nam jih bil v' shaklje vtaknil.“ In je odgovoril: „Mir vam bodi; nikar se ne bojte; vash Bog, in Bog vashiga ozhetá vam je dal sakláde v' shaklje. Gotóvo sim prejél vashé dnarje.“ In je k' njem perpeljal Šimeona; ter jih je peljal v' hisho, in vodé pernésel, in so si nogé umili; tudi klaje je dal njih oflam. Oni so pa perpravljal darila, predin bi Joshef prishel opoldne; sakaj, slíshali so, de bodo tam jédli.“

„Joshef je tedaj v' svojo hisho shel, in so mu pernesli darila, ki so jih v' rokah dershali, ter so se perklonili do tal. On pa jih je milostvo posdravil, in vprashal rekózh: „Je vash stari ozhe sdrav, ki ste mi pravili od njega? Ali she shivi?“ So odgovorili: „Nash ozhe, tvoj hlapetz je sdrav, in she shivi.“ In so se perklonili, in ga pozhaftili. Joshef pa je ozhí vsdignil, in ugledal Benjamina svojiga praviga brata, ter je djal: „Je li ta vash mali brat, od kteriga ste mi pravili?“ In je she rékel: „Bog ti daj vsè dòbro, sin moj!“ In je vùn hitel; sakaj ushalilo se mu je bilo nad svojim bratam, in solsé so se mu bile vderle; ter je shel v' svojo stanízo, in se je jókal. In kadar si je bil obras smìl, je nasaj prishel, se premagovàl, in rékel: „Dajte obéd.“

In so pernesli jedí, Joshefu posébej, in bratam posébej; tudi Egipzhanam, ki so per mísi bili, posébej. Sakaj Egipzhanam ni perpusheno jéssi s' Hebreji; gnusilo bi se jím nad takimi gostmi. Njemu nasproti so jih posadili, pavorojeniga po njegovim pervénstvu, in nar mlajiga po njegovi mladosti. In so se slo zhudili, ko so dobili od njega všaktéri svoj dél, de je Benjamin nar vézhjiga dobil; je bil pa pétkrat vézhji, kot déli drugih. In so obévali, ter so bili dobre vólje.“

XLVIII. Joshefova freberna kupa.

I. Mojs. 44, 1 - 13.

„Joshef je pa svojimu hishniku sapovédal, rekozh: „Napólni jím shaklje s' shitam, kolikor ga gré va-nje, in dêni slehernimu dnarje na verh shaklja.“ Mojo freberno kupa pa, in dnarje sa shito polôshi na verh v' shakelj nar mlajiga.“ In takó so storili. Ko se je dan sasnal, so jih odpravili s' ofli vréd. Kadar so bili is mésta prishli, in se nékoliko udalili, je Joshef svojiga hishnika poklizal, in mu djal: „Vsdigni se, in hiti sa moshmí, in ko jih dobísh, jím rēzi: Sakaj ste dôbro s' hudim povernili? Kupa, ki ste jo ukradli jí ravno tišta, is ktore moj gospod piye . . . Grosno hudó ste storili.“

„Je stóril, kar mu je bilo sapovédano; in ko jih je doshèl, jím je vše sverstama govoril. So odgovorili: „Pokaj nash gospód pravi, de bi bili mi njegovi slushabniki tako hudobija dopernesli? Dnarje, ki smo jih na verhu v' shak-

ljih nashli, smo is Kananske deshele nasaj per-
nesli; bi se le moglo rēzhi, de smo slatá ali
sebrá is hishe tvojiga gospóda ukradli? Per kté-
rimkoli tvojih hlapzov se bo nashlo, kar ishes,
ta naj umerje, in mí drugi bodimo fushnji svo-
jiga gospóda.“ In jim je djal: „Naj se sgodí po
vashi besédi; per kterior koli se bo nashlo, on
bodi moj fushinj; ví drugi ste nedólshni.“ So
tedaj hitro djali shaklje na tla, in slehern je
svojiga odvésal. Ter jih je preiskovál, sazhén-
shi pér nar starjim, do nar mlajiga, in je na-
shel kupo v' Benjaminovim shakljí. Oní so pa
svoje oblazhila pretergali, so spet osle obloshili,
in se vernili v' mésto.“

XLIX. Lépo Judetova ferzé.

I. Mojs. 44, 13-34.

„Juda je shel s' svojimi brati v' hisho Joshefa, kteri je she ondi bil, in so se pred-inj na sémljo vergli. In jim je djal: „Sakaj ste to storili? Ali ne véste, de ga meni ni enakiga, kteři bi tako snal uganváti, kakor jest?“ Juda mu je djal: „Kaj hózhemo rēzhi svojimu gospódu? ali kaj odgovoriti? ali s' zhim se isgovarjati? Bog je najdel krivizo nad tvojimi hlapzi. Gléj, vši smo fushnji svojiga gospóda, mí in on, per kterim se je kupa nashla.“ Je odgovoril Joshef: „Kratko nikar ne mórem to storiti; kteři je kupo ukradil, bodi moj fushinj; ví pa idite prosti k' svojimu ozhetu.“

„Juda pa je blishej stópil, in je ferzhno djal:

,Te prosim, gospod moj! naj govorí twoj hlapz
 besédo na twoje ushéfa, in ne jesi se nad svojim hlapzam. Tí si sa kraljem moj gospod unkrat si vpráshal svoje hlapze: Ali imate ozhetá, ali brata? In smo odgovorili svojimu gospodu: Imamo stáriga ozhetá, in majhniga mladénya, ki mu je bil na starost rojen, kteříga pravi brat je umerl; ta sam je od njegove matere; torej ga ózhe perserzhno ljubi. In si djal svojim hlapzam: Perpeljíte ga k' meni, in ga bom milostivo poglédal. Šmo tudi rekli svojimu gospodu: Mladénh ne more sapusti svojiga ozhetá; ako ga sapusti, bo umerl. In si odgovoril (*nam*) svojím hlapzam: Ako ne pride s' vami vash nar mlaji brat, ne bote vezh vidili mojiga oblizhja. Ko smo tedaj k' tvojimu hlapzu, k' svojimu ozhetu prishli, smo mu vše povédali, kar je bil nash gospod govóril. In ozhe je rékel: Idite nasaj, in kupíte nékoliko shita. Šmo mu odgovorili: Ne moremo íti, ako nash nar mlaji brat ne gré s' nami; vkup naj grémo; sizer, zhe ga ní s' nami nar mlajiga brata, ne smémo priti pred oblizhje moshá. Na to je (*ozhe*) odgovóril: Véste, de mi je shena dva (*sina*) rodila. Edin je vùn shel, in ste rekli: Svér ga je snédla, in she sdaj ga ní na dan. Zhe she téga vsamete, in se mu kej na poti perméri, bote mojo sive glavó od shálosti pod sémljo spravili. Tedaj, ako bi k' tvojimu hlapzu, svojimu ozhetu prishel, in mladénhu bi ne bilo s' menoj (ki ga ljubi sa shivljenje), in bi vidil, de ga ní per naf, bi umerl, in twoji hlapzi bi njegove sive lase

od shalosti pod sémljo správili. Naj bom raji
jest tvoj fushinj, kér jest sim sanj pôrok, in
sim obljudil rekozh: Zhe ga ne perpéljem na-
saj, naj bom savolj gréha soper svojiga ozhéta
pokorjén vše shive dni. Jest naj tedaj ostanem
tvoj fushinj namésti mladéñha v' flushbi svoji-
ga gospóda; mladéñh pa naj gré na dom s'
svojimi brati. Sakaj bres mladéñha né mórem
iti k' svojimu ozhétu, de ne vidim britkosti,
ki bo mojiga ozhéta podèrla.“

L. Joshef se da sposnati.

I. Mojs. 45, 1 - 24.

„Joshef se ni mógel vezh premagovati, in
kér jih je veliko okrog stalo, je všim ukasal
vùn iti, de bi noben ptuji ne bil vprizho, ko
se bodo eden drugiga sposnavali; in je jók na
glas sagnál, de so ga slíshali Egipzháni, in po-
vsi Faraónovi hishi. In je rekel svojim bratam:
„Jest sim Joshef; ali moj ozhe she shiví?“ Bratje
niši mogli odgovoriti, vši oterpnjeni prevelikiga
strahú. On jim je pa milostivo rekel: „Stopíte
k' meni.“ In kadar so blishej stopili, je djal:
„Jest sim Joshef, vash brat, ki ste me na Egi-
ptovsko prodali. Nikar se ne bojte, in ne bôdi
vam britko, de ste me na ta kraj prodali; kér
Bog me je k' vashi frézhi pred vami poslal na
Egiptovsko. Sakaj dvé léti sté, kar se je lakota
v' desheli sazhéla, in she pét lét bo, v' kterih
se ne bo dalo, ne orati, ne shéti. Bog me je
pred vami poslal, de se perhranite na semlji,

in de dobitè jedí v' shivesh. Nisim poslan sim po vashim naklépu, ampak po Boshji volji; Bog me je sa ozhéta postavil Faraonu, in sa gospoda vše njegove hishe, in sa poglavarja po vši Egipcovski desheli. Jaderno tedaj pójdite k' mojimu ozhétu, in mu povéjte: To ti sporožhi tvoj fin Joshef: Bog me je postávil gospoda vše Egipcovske deshele; dôli pridi k' meni; ne múdi se; in prebivaj v' Gesenski desheli, in bodi te bliso mene tí in tvoji otrozi, in tvojih otrók otrozi; tvoje ovzé, in tvoje govéda, in vše, kar je tvojiga. In te bom ondi preshivel (sakaj she pét lét bo lakota), de ne vsamete kônez tí, in tvoja hisha, in vše kar je tvojiga. Glejte! vase ozhí, in ozhí Benjamina, mojiga brata vídijo, de jest govorím s' vami. Povéjte mojimu ozhétu od vše moje zhaſtí, in od vſiga, kar ste vidili v' Egipcu, ter ga hitro k' meni perpeljite. In je objél svojiga brata Benjamina, in se ga oklénil okoli vratú, ter se jokal; in tudi ta se je jokal nad njegovim vratam. In Joshef je vše svoje brate kushnil, ter se per vſakim jokal. Po tem so si ferzé vséli s' njim govoriti.“

„In se je ſlišhalo, in je saflovélo po krajevim dvóru: „Bratje Joshefovi so prihli.“ In je bil vesél Faraon, in vſa njegova drushina; ter je djal Joshefu, de bi svojim bratam sapovédal, rekozh: „Obloſhíte shivíno, in idite v' Kananskó deshelo, in vsemité od onod svojiga ozhéta, in svojo ſorodovíno (*shlahto*), in pridite k' meni; in vam bom dal od vſiga Egipcovskiga blagá, de imate v' shivesh, kar je nar bóljiga v' desheli. Ukashi jim tudi ſeboj vséti vós is Egipcovske

deshele, de posadé gôri svoje otrôke in shené, in rêzi: Vsemíte seboj svojiga ozhéta in hitite skorej pri ti. In ne pogrészajte nizh svojiga oródja, ki ga tam popustitè, sakaj vse Egiptovsko blagó bo vashe.“

„In Israelovi otrozi so storili, kakor jim je bilo sapovédano. In Joshef jim je dal po Faraonovim povelji vós, in shivesh na pót. Tudi je ukasal pernêšti všakterimu dvoje oblahilo; Benjamin pa je dal trí sto srebernikov, in pet nar lépshih sukinj. Ravno toliko dnarjev in oblahil je poslal svojimu ozhétu, in tudi she desét oslov, de bi Egiptovskiga blagá peljali, in tolíko oslíz, de bi nesle shito in bréshno. Tedaj je svoje brate odpravil, in ko so shli, jim je djal: „Nikar se ne krégajte po póti.“

LI. Jakobovo veselje.

I. Mojs. 45, 25 - 28. 46, 1 - 6. 27 - 34.

(*Bratje*) so se tedaj vsdignili is Egipta, in so prishli v' Kanansko deshelo k' svojimu ozhétu Jakobu, ter so mu povédali, rekózh: „Joshef, tvoj sin, she shiví, in gospoduje s' všò Egiptovsko deshelo.“ Ko je pa Jakob to slíshal, mu je bilo, kakor de bi se bil is terdiga spanja prebudit; jím tedaj ni verjél. Ter so mu perpovedovali vše saporédama. In ko je vidil vosóve, in vše, kar je bil Joshef poslal, mu je duh oshivel, in je djal: „Dosti mi je, de le she moj sin Joshef shiví; bom shel, de ga vidim, predin umerjem.“

„Israel se je tedaj na pót podal s' všim,

kar je imel, in je prishel v' Bersêbo, in kada
je bil tam Bogú Isaka, svojiga ozhéta, saklane
shivali darovâl, je slíhal, ko ga je Bog po nô-
zhi v' perkasni klizal, ter mu djal: „Jakob! Ja-
kob!“ Je odgovoril: „Gléj, tukej sim.“ In Bog
mu je rékel: „Jest sim Vsigamogozhni Bog tvo-
jiga ozhéta: nikar se ne boj; ídi doli v' Egipt;
sakaj Itóril te bom veliko ljudstvo. Jest pojdem
s' teboj tjè, in te bom od ondód nasaj peljal,
tudi ti bo Joshef s' svojimi rokami ozhí satísnil.“

In Jakob se je vsdignil od Bersêbe, in nje-
góvi sinovi so ga s' otrózi in s' shenámi vréd
na vosóve posadili, ki jih je bil Fáraon poslal, de-
bi se péljal starzhik, in vsè, kar je v' Kanan-
ski desheli imel; ter je prishel v' Egipt s' vsim
svojim saródam . . . *) Vsih pa Jakobove hifhe,
ki so v' Egipt prishli, je bilo sédemdeset dúsh.

„Jakob pa je pred seboj poslal Judeta do
Joshefa, mu povédat, de naj mu na Gesénskim
naproti pride. In ko je tjè prishel, je Joshef
svojo kozhijo naprézhi rékel, in je svojimu ozhe-
tu na tisti kraj napróti shel; in ko ga je bil
uglédal, se ga je oklénil, ga objémal, ter se
jókal. In ôzhe je djal Jóshefu: „Rad umerjem
sdàj, ko sim tvoje oblizhje vidil, in te shiviga
sapustím.“ Joshef pa je govóril svojim bratam,
in vši drushini svojiga ozhéta: „Grém góri Fa-
raonu povédat, ter mu porezhem: „Moji bratje,
in drushina mojiga ozhéta, ki so bili v' Ka-
nanksi desheli, so k' meni prishli; ovzharji so,
in zhéde redé; in so seboj perpeljali drobnize,

*) v' létu 2042 pred Kríšusovim rojstvom.

in govéd, in vsè, kar so môgli vséti. In ko
vas bo poklizal in vprashal: Kaj snáte délati?
odgovoríte: Od svoje mladosti doslé smo pastir-
ji, mi tvoji hlapzi, in nashi ozhétje. To pa re-
zíte, de bote prebivali v' Gesenski desheli; sa-
kaj Egipzhani sanizhujejo vsè ovzhárje.“

LII. Jakob pred Faraonam.

I. Mojs. 47, 1 - 13. 27. 28.

„Joshef je tedaj shel do Faraona, in mu
je povédal rekózh: ,Moj ozhe, in bratje, njih
ovzé in govéda s' všim, kar imajo, so prishli
is Kananske deshèle, in gléj! v' Gesenski de-
sheli so ostali.“ Tudi pét svojih mlajih bratov je
pred Faraóna perpéljal, in Faraon jih je vprá-
shal: ,Kaj snate délati?“ Šo odgovorili: ,Ovzhárji
smo mí tvoji hlapzi, in nashi ozhétje. Ptujevát
smo prishli v' tvojo deshelo; sakaj, tvoji hlap-
zi nímajo pashe sa zhéde savolj grosne lakote,
ki je v' Kananski desheli; torej te prósimo, de-
nam, tvojim hlapzam perpuštish ostati v' Ge-
senski desheli.“ In kralj je rékel Joshefu: ,Tvoj
ozhe, in tvoji bratje so k' tebi prishli? Egiptov-
ska deshela je pred teboj, v' nar bolji kraj jih
uséli, in Gesensko deshelo jím dàj. Zhe posnášh
med njimi pridnih mósh, jih postávi zhédnike
moje shivíne.“

„Nató je Joshef svojiga ozhéta h' kralju
peljal, in ga pred-inj postávil; in Jakob ga je
blagoslovil, in od njega (*kralja*) vprashan, ko-
liko lét de je star, odgovoril: ,Što in trideset

lét je mojiga popótvanja; malo jih je, pa hudi, in ne doséshejo dní popótvanja mojih ozhétov.⁴ In je spét kralja blagoslóvil; in nató je vùn shel. Joshef pa je na Faraonovo povelje ozhétu in svojim bratam felíshe dal v' Rámesu v' nar lépshim kraji Egiptovske deshèle. In je preskerbel njih, in vso hisho svojiga ozhéta; ter je všim shivesha dal; sakaj po vši desheli je shita mankalo, in lakota je semljo terla, slasti pa Egiptovsko in Kanansko deshelo . . . Israel je tedaj prebival v' Egipcu, to je, v' Gesenski desheli, in jo je v' lásti imel; ter se je silno naráshal, in mnoshil. In je ondi shivel sédemnajst lét; in vši dnévi njegoviga shivljenja so se nátekli do sto sedem in shtirdeset lét.“

LIII. Jakob blagosloví Efrajma in Manaseta.

I. Mojs. 48, 1 - 22.

„Po tem je bilo Joshefu povédano, de je njegov ozhe sbôlel; torej je seboj vsél svoja dva sína, Manaseta in Efrajma, in se je na pót podal. In stárvku je bilo rezheno: ,Glej! Joshef tvoj sin, je k' tebi prishel.⁴ In (Jakob) si je mózh povsél: in se sklonil na póstelji, ter je djal Joshefu, ki je k' njemu prishel: ,Bog Vfigamogozhni se mi je perkasal v' Luzu, ki je v' Kananski desheli, in me je blagoslóvil, rekózh: Jest te bom rasfhiril in namnóshil, in te stóril ozhéta trum naródov, in bom to semljo v' last dal tebi in tvojimu saródu sa teboj vékoma. Tvoja dva

finá tedaj, ki sta ti bila rojena v' Egiptovski desheli, predin sim lesim k' tebi prishel, bóta moja; Efrajm in Manase mi bota, kakor Ruben in Šimeon. Drugi pa, ki jih bosh sa njima rodil, naj bodo tvoji, in naj se imenujejo v' svojih lastninah po iménu svojih bratov. Sakaj, ko sim is Mesopotamije shel, mi je she na pótu Rahel umerla v' Kanánski desheli, in je bilo spomlad; in sim prishel v' Efrato, ki se po drugim iménu imenuje Betlehem, in sim jo pokópal sravin Efratéjskiga póta.“

„Ko je pa njegova finóva uglédal, mu je djal: „Kdo sta té dva?“ Je odgovoril Joshef: „Moja finova sta, ki mi ju je Bog dal na tem kraji.“ In Jakob je rekel: „Perpélji ju k' meni, de ju blagoslovim.“ Sakaj Israelove ozhí so prevelíke starosti otemnélé, in ni mogel zhlsto vidite. To-rej ju je k' sebi vsél, ju kushnil, in objél, ter je rekel svojimu finu: „Še nisim nádjal she viditi tebe“, in Bog mi je dal viditi tvoje otróke. In ko ju je Joshef is ozhetoviga narózhja doli djal, se je do tál perklónil, in je postavil Efrajma na svojo desnizo, to je, na Israelovo levizo; Manaseta pa na svojo levizo, namrežh na ozhetovo desnizo, ter je obá k' njemu pomaknil. In Jakob je svojo desno rokó stégnil, in jo Efrajmu, mlajimú bratov na glavo polóshil; lévo pa na glavó Manaseta, ki je bil starji; ter je svoje róké krishem djal. In Jakob je Joshefova finova blagoslovil, in rekel: „Bog, ki sta pred njegovim oblizhjem moja ozhéta Abraham in Isak hodila; Bog, ki me je preshível od moje mladosti do danashniga dné; angel, ki me je is vfiga hú-

diga otél: blagoslovi ta mladenzha, in naj se klizheta po iménu mojim, in po iménih mojih ozhétov Abrahama in Isaka, in naj ráseta na semlji do velikiga štěvíla.“

„Ko je pa Joshef vidil, de je bil njegov ozhe désno rokó na Efrajmovo glavo polóshil, se mu je slo sdélo, in je prijél sa ozhétovo rokó in jo je vsdigoval s' Efrajmove glave, jo pološiti Manasetu na glavo, ter je djal ozhétu: ,Takó ní pray, ozhe! sakaj ta je pervénz; njemu polôshi na glavo svojo desno rokó.“ Pa ni hotel, temuzh je djal: Vém, fin moj! vém; uni bo szer ozhe veliko ljudí, in se bo naráshal, ali njega mlaji brat bo vézhji, kot on, in njegov sárod se bo narashal v' ljudstva. In tisti dan ju je blagoslovil, rekozh: ,Po tebi se bodo Israelzi med seboj blagoslovili, ter se bo reklo: Bog ti stori po Efrajmovo, in po Manasetovo.“ Ter je Efrajma pred Manaseta postavil, in je rékel Joshefu svojimu finu: ,Gléj! jest umerjem, pa Bog bo s' vami, in vas bo nasaj peljal v' deshelo vashih ozhétov; tebi dam en delèsh vezh, kot tvojim bratam, ki sim ga Amorèjam vsél, s' mèzhem in lókam.“

LIV. Jakoba smert in pokòp.

I. Mojs. 49, 1. 8-10. 28-32. 50, 1-13.

„In Jakob je sklizal svoje finove . . . , in jím je govóril, in jih blagoslovil sleherniga f' po sebnim hlagoslovam . . . Judetu je reklo: ,Juda, tebe bodo tvoji bratje hvalili; tvoja roka bo

jad satilniki tvojih sovrashnikov; tebi se bodo perklanjali finovi tvojiga ozhéta. Juda je mlad lev; tí, moj fin! si se na róp vsdignil; kadar pozhivash, se uléshesh ko lev, in ko lèvinja; kdo ga bo budíl. Kraljéva paliza ne bo vséta od Judeta, in vójvoda ne od njegoviga ledja, dokler ga ne bo Tistiga, ki je poslan biti naménjen, in narodje bodo upali v' Njega . . .“

„In jím je sapovédal, rekozh: ,Jest se bom spravil k' svojimu ljudstvu; pokopljite me sravin mojih ozhétov s' dvojni jami, ki je na njivi Efrona Hetèja, proti Mambru v' Kananski desheli, ki jo je Abraham s' njivo vréd kupil od Efrona Heteja v' lastne pokopalishé; ondi so pokopali njega in njegovo sheno; ondi je bil pokopan Isak s' svojo sheno Rebeko; ondi leshí tudi Lia pokopana. Ko je bil ukasila, ki jih je svojim sfinovam dal, dogovóril, si je na postelji nogé poravnál, in je umerl, *) ter je bil svojimu ljudstvu perdrúšen. Joshef, to viditi, je padel po obrazu svojiga ozhéta, se je jókal, in ga kushevál. In je sdravnikam, svojim fushnjim ukasal ozhéta premásati s' dishézhimi masili. Med tém, ko so tí povelje spolnováli, je preteklo shtirdeset dní (sakaj navada je bila merlizhe premasati) in sedemdeset dní so ga po Egiptu obshalováli.“

„In kadar je bil zhas shalovanja pretékel, je Joshef rekel Faraonovi drushini: ,Zhe sim pred vami milost doségel, rezíte Faraónu, de me je moj ôzhe s' perségo savésal, rekózh: Gléj! jest umerjem; pokoplji me v' mojim pokopalishi,

*) v' létu 2025 pred Kristufovim rojstvam.

ki sim je v' Kananski desheli skopal. Savolj te-
ga grém gôri svojiga ozhéta pokopat; po tem
bom nasaj prishel.¹ In Faraon mu je djal: ,Poj-
di gôri in pokôplji svojiga ozhéta, kakor si s'
perségo savésan.² Ko je gôri shel, so ga spre-
mili vše starejshíni Faraonove hishe, in vši vik-
shi Egiptovske deshele; tudi Joshefova hisha s'
njegovimi brati, rasun otrók, zhéd in govéd, ki
so jih v' Gesenski desheli popústili. Tudi je se-
boj imel vosów in kojnikov; in bilo jih je veli-
ka truma; ter so prishli na Arádsko planjávo,
ktera je na unim kraji Jordana; ondi so s' ve-
líkim in mozhnim shalovanjem pogrébskino imé-
li in se sédem dní mudili. Prebivavzi Kananske
deshéle, to viditi, so rekli: ,Egipzhani imajo
veliko shalovanje.³ In satorej je bilo imé tistiga
kraja imenovano Abel Mizraim (*shalovanje Egip-
zhanov*). Jakobovi sinovi so tedaj storili, kakor
jim je bil sapovédal. In so ga v' Kanansko de-
shelo nêslí, in v' dvojni jami pokopali, ki jo
je bil Abraham s' njivo vréd v' lastno pokopali.
she kupil . . .⁴

LV. Joshefova smèrt.

I. Mojs. 50, 14 - 25.

„In Joshef je na Egiptovsko nasaj shel s'
svojimi brati, in s' vso drushino, po tem, ko
so bili ozhéta pokopáli. Po ozhetovi smerti pa
so se Joshefov bratje bali, in se med seboj me-
nili: ,De bi se le ne spomnil krivíze, ktero je
terpel, in nam ne povernil všiga húdiga, kar

lj te
tem
,Poj-
si s'
spre-
vik-
ha s'
d, ki
e se-
veli-
jávo,
' ve-
imé-
nske
majo
ftiga
Zgip-
akor
de-
i jo
pali-

el s'
ko
i pa
me-
o je
kar

smo mu storili. Šo mu torej sporozhili rekozh: „Predin je tvoj ózhe umerl, nam je sapovédal tebi rezhi v' njegovim iménu: Prosim, posábi pregréhe svojih bratov, in greha in hudobije, ki so jih nad teboj storili. Tudi mí prošimo, de nam, slushabnikam Boga tvojiga ozhéta, to kri-
vizo odpustish.“

„Joshef, to slíshati, je jókal. In njegovi bratje so k' njemu prishli, so se pred njím na semljo vergli, in rekli: ,Tvoji hlapzi smo. Jim je odgovoril: ,Nikar se ne bojte; ali móremo boshji volji nasprótvtati. Hudiga ste mi naménilí; Bog je pa tisto v' dobro spreménil, ker me je povikshal, kakor sdaj vidite, de bi veliko ljudí v' shivljenji ohránil. Ne bojte se; vas in vashe otroke bom prerétil. In jih je toláshil, in ljubesnivo in milostvo s' njimi govóril.“

„In je v' Egiptu stanovál s' vso hisho svojiga ozhéta, in je shivel sto in desét lét; in je vidil Efrajmove mlajshe do trétičja rodú . . . Po všim tem je rékel svojim bratam: ,Po moji smerti vas bo Bog obiskál, in vas presélil is té deshèle v' deshêlo, ki jo je Abrahamu, Isaku in Jakobu s' perségo obljbibil. In kadar jih je bil savéril, jim je rékel: ,Bog vas bo obiskal; nesite seboj moje kostí is tega kraja* je umerl, *) spolnivši sto in deséto léto svoje starosti. In so ga s' dishézhimi masili premasali, in v' trugo poloshili v' Egiptu.“

LVI. Faraon satéra Israelze.

II. Mojs. 1, 6 - 22.

„Kadar so pa bili (*Joshef*), in vši njegov bratje, in ves tisti ród pomerli, je Israelovih otró zhe dalje vezh bilo; ter so se mnóshili, . . . in mozhni perhajali, in deshélo polníli. Med tem je na Egiptovskim nov kralj vstal, kteri sa Jó shefa ni nizh védel, in je djal svojimu ljudstvu „Gléjte! narod Israelovih otrók je velik, in mozh néji kot mi; dajmo potrímo ga prekanjeno, de se ne mnoshi, in de se, ko bi utegnila vojska nad nas priti, s' nashimi sovráshniki ne stérne nas ne premága, in is deshele potégne.“

„Satorej jím je postávil oblastníkov, de bi jih s' teshkimi déli satérali; ter so sosidali Faraonu dvé mésti sa saklade, Fitom in Ramases. To de, bolj ko so jih tèrli, bolj so se mnoshili in rasli. In Egipzhani so Israelove otroke sovrashi li, terdo iméli in saframovali, in jím shiylijenje grenili s' teshkimi deli v' ilovzi in zeglih, s' vše tlako na polji, ki so jo s' teshavo opravljali.* In Faraon je zlo Hebrejskim babzam ukasal, vše rojeno moshkiga spola med Israelzi v' vodo posmetati; pa niso hotle sluhhati. ,Faraon je teda všimu svojimu ljudstvu ukasal rekozh: ,Vse rojene moshkiga spola (med Israelzi), versite v vodo, karkoli je pa shénskiga, ohranite.“

LVII. Mojses v' bizhnatim jerbaszhiku.

II. Mojs. 2, 1-10.

„Nató je shèl mósh is Lèvjeve hishe, in otró je vsél shenó od svojiga rodú; ter je spozhela in fina rodila; *) in ko je vidila, de je lép, ga ed ten je trí mésze skrivala. Ko ga pa ní mogla dalje sa Jo perkriti, je vséla bizhnat jerbaszhik, in ga je udstvu ... s' smolo samasála; ter je otrozhizhka va-nj mozh poloshila, in ga postavila v' lozhje ob kraji vodé. Njegova sestra pa je od délezh stala in dozha-kovala, kaj se bo godilo. In gléj! hzhí Faraonova je dôli prishla, de bi se v' vodi kopala, in njé dékle so ob kraji vodé hodíle. Ko je jerbaszhik v' lozhji uglédala, je poslala eno svojih dékel; ter ga je vséla in odperla, in v' njem otroka uglédala, ktéri je vékal. Usmilila se ga je, in je rekla: ,Israelovih otrók je ktéri!“

„Otrokova sestra pa ji je djala: ,Ali zhem iti, in ti Hebrejske sheno poklizati, de bo otroka dojila?“ Je odgovorila: ,Pojdi.‘ Deklè je shlo, in je svojo mater poklizalo. In téj je Faraonova hzhí govorila, in djala: ,Vsémi tega otroka, in rēdi ga mi; jest ti bom dala tvoje plazhilo.“ Shena je otroka vséla, in ga redila; in kadar je odrásel, ga je Faraonovi hzhéri srozhila; ter ga je ta sa svojiga fina iméla, in je njegovo imé iménovala Mojsel, rekózh: ,Is vodé sim ga islékla.“

*) 1684 lét pred Kristusovim rojstvam.

LVIII. Mojsef beshí is Egípta.

II. Mojs. 2, 11-25.

„Ko je pa Mojsef srásel, je do svojih bratov shel, in je njih nadlógo vidil“ ter se sa-nje potégnil. „In Faraon je to svédil, in je ifkal Mojsefa umoriti; ta je pa pred njim béshal, in se v' Madjansko deshelo podal; in (ko je tje prishel) se je k' studenzu usédel.“

„Madjanski duhoven pa je imel sédem hzherí, in so prishle po vodó; in kadar so bile koritnálike, so hotle zhédo svojiga ozhéta napojili. Pa pastirji so prishli, in jih odrinili. Mojsef je tedaj vstál, je dekléta branil, in njih ovzé nápójil. Kadar so bile k' Ragvelu, *) svojimu ozhétu násaj prishle, jim je rekel: „Kakó ste hitrejji, ka-kor szer prishlè?“ So odgovorile: „Néki Egipzhan naš je is rók pastirjev otél; in je she s' nami vodo sajémal, in ovzé napájal.“ In ozhe jim je djal: „Kjé je? sakaj ste ga popustile; poklizhit ga, de je s' nami.“

„In Mojsef je perségel per njem ostate, in je Šefóro, njegovo hzhér sa sheno vsél; ter mu je fina rodila, kteriga je imenoval Gersom, rekózh: „Ptujiz sim bil v' ptuji desheli.“ Špet je fina ródila, kteriga je imenoval Eliezer, rekózh: „Bog mojiga ozhéta, moj pomozhnik, me je ote is Faraonovih rók . . .“

„Israelovi otrozi pa so milo sdihovali, in savolj teshkikh dél vpili; in njih vpítje je od dél

*) Ragvel jo bil prav sa prav ozhe Jetronov, tedaj dél tih deklét.

a. k' Bogu sovélo. In Bog je njih sdihovanje slíshal, in se spomnil savése, ki jo je s' Abrahamam, s' Isakam, in s' Jakobam narétil. In Gospod se je na Israelove otroke oserl, in jih je sposnàl.“

LIX. Gorezh gèrm.

II. Mojs. 5, 1-22. 4, 1-17.

„In Mojsel je pasel ovzé svojiga tašta Jetro-
na, Madjanskiga duhovna, in ko je svojo zhédo
delezh v' pušhavo gnàl, je prishel do Hóreba,
boshje gore. In Gospod se mu je perkasal v' pla-
ménú, v' frédi gorézhiga germa, in je vidil, de
gèrm gorí, pa vùnder ne sgorí. Mojsel je tedaj
djaj: ,Naj grém, in poglédam to veliko perka-
sin; sakaj de gèrm ne sgorí.' Ko je pa Bog vidil,
de gré glédat, ga je is fréde gèrma poklizal, in
djaj: ,Mojsel! Mojsel!' Je odgovoril: ,Tù sim.'
In Bog je rékel: ,Ne hòdi bliso; isuj zhevlje s' svo-
jih nòg; sakaj kraj, kjér stojish, je svéta semlja.'
In je govoril: ,Jest sim Bog tvojiga ozhéta, Bog
Abrahamov, Bog Isakov, in Bog Jakobov.' Mojsel
je tedaj svoj obras skril, kér si ní upal proti
Bogu poglédati. In Gospod mu je rékel: ,Sim
vidil nadlógo svojiga ljudstva na Egiptovskim,
in slíshal njèga vpitje savolj neušmiljenih odert-
nikov; in kér njèga révo vém, sim dôli stópil
de ga reshím is rók Egipzhanov, in is tiste de-
shele peljem v' dobro in prostorno deshelo, ki se
mléko in méd po njéj zedí . . . Vpitje Israelovih
otrók je do mene prishlo, in sim vidil njih nad-
lógo, ki jih s' njo Egipzhani tarejo. Idi tedaj;

tebe poshljem k' Faraonu, de moje ljudstvo
Israelove oroke is Egipta péljesh.“

„In Mojses je odgovoril Bogú: ,Kdo si
jest, de bi k' Faraonu hodil, in Israelove oroke
is Egipta peljal?“ In mu je odgovoril: ,Jest bon
š' teboj, in tó ti bodi snamnje, de sim te je
poslal: Kadar bosh moje ljudstvo is Egipta speljal
bosh na téj gori Bogú darovál.“ Mojses je díl
Bogú: ,Gléj! grém do Israelovih otrók, in jin
porezhem: Bog vashih ozhakov me je k' vam
poslal; ako mi pa rekó: Kakó mu je imé? ka
jim porezhem?“ In Bog je djal Mojsesu: ,Je
sim, kteří sim.“ In je rékel: ,Takó povéj Isra
elovim otrokam: On, kteri je, me je poslal do
vas.“ In Bog je dalje govoril Mojsesu: ,To pové
Israelovim otrokam: Gospod, Bog vashih ozhe
tov, Bog Abrahamov, Bog Isakov, in Bog Jakobov
me je poslal do vas; tó je moje imé véko
ma, in takó hozhem imenovan biti od rodú do
rodú. Iди, sklizhi starejshíne Israelove, in ré
jim: Gospod vashih ozhétov se mi je perkasal.
Bog Abrahamov, Bog Isakov, in Bog Jakobov,
in je rékel: Šim vas obískal, in vše vidil, ka
se je vam v' Egíptu godilo. In sim sklénil val
ispeljati is Egíptovske nadlóge v' Kanansko
shelo . . . v' deshelo, ki se mléko in méd po
njéj zedí. In bodo poslughali tvoje beséde; te
pójdete tí in starejshini Israelovi do Egíptovski
ga kralja, in mu porezheshe: Gospod, Hebrejski
Bog naš je poklizal; tri dní delezh pojdemo v
pushavo darovat Gospodu, svojimu Bógu. Tode
jest vém, de vas Egíptovski kralj ne bo druga
zhi iti pustil, kakor (*persiljen*) s' možno rokó

In jest bom svojo rokó stégnil, in Egipt udáril
 s' mnogimi zhudeshi, kí jih bom med njimi dé-
 lal; po tem vas bo spustil. In tému ljudstvu
 bom dal milost najti pred Egipzhani; in ko vùn
 pojete, ne pojete prasni; temuzh vsaktéra she-
 te je na naj od svoje soféde in tovarshize naproši fre-
 speljal bernih in slatih posód, in oblazhil, in naloshite
 je díj jih svojim finovam, in svojím hzhéram, in po
 in jin tem takim bote Egipt obrópali.“

„Mojsel je odgovoril in djal: „Mi ne bo-
 do verjéli, in ne poslughali mojih besedí, te-
 muzh porekó: Ní se ti Gospod perkusal.“ Bog
 mu je tedaj rekel: „Kaj imash v' svoji roki?“ Je
 odgovóril: „Palizo.“ In Gospod je djal: „Na tlà
 jo vèrsi.“ Jo je vergel, in v' kazho se je spre-
 menila; in Mojsel je pred njó béshal. In Go-
 spod je rékel: „Stégni svojo rokó, in prími jo
 sa rèp.“ Je ségel, in jo prijél, in v' palizo se
 je spremenila. „De ti bodo verjéli“ mu je djal
 „de si ti je Gospod, Bog njih ozhetov, Bog Abra-
 hamov, Bog Isakov, in Bog Jakobov perkásal.“

„In Gospod je spet rékel: „Dêni svojo ro-
 kó v' svoje nedrije.“ Ter jo je v' nedrije djal,
 in jo vùn potégnil, in je bila góbova, kakor
 fnég. Gospod rezhe: „Dêni svojo rokó spet v'
 nedrije.“ Jo je djal, in sópet vùn potégnil,
 in je bila, kakor drugo mesó. In Gospod rezhe:
 „Ako ti ne bodo verjéli, in ne poslughali two-
 jih besedí ob pervim zhudeshi, bodo vsaj ver-
 jeli ob drugim zhudeshi. Ako pa tudi ob tih
 obéh zhudeshih ne bodo verjéli, in ne poslughali
 twojih besedí, vsémi vodé is réke, in jo slí-

na súho; in kar jo bosh is réke sajél, se bo
krí spremenila.“

„Je odgovoril Mojsef: ,Prosim, Gospod, n
koli nisim bil sgovôrin, in odsihmal, kar s' sv
jim hlapzam govorish, she tesheji in pozhaš
shi govorím.“ Gospod pa mu je rékel: ,Kdo
zhlovekove usta storil? ali kdo je narétil muti
in gluhibga, vidózhiga in slépiga? ali ne jeli
Idi, jest ti bom v' ustih, in te bom uzhil, k
de govôri.“ (*Mojsef*) pa je djal: ,Prosim, G
spod! poshlji, kogar hozhesh poslati.“ In Gospo
se je nad Mojsefom rasserdil, in je rékel: ,Vém
de je tvoj brat Aron od Lévjeviga redú sgo
rin; gléj! frézhal te bo, in serzhno se bo vele
lil, te viditi. Govòri mu in pokladaj moje he
séde v' njegove usta; in jest bom s' tvojimi ustmi
in vama bom povédal, kaj de storita. On bo
namésti tebe ljudstvu govoril, in bo namésti tv
jih ust; tí pa bosh njemu kakor Bog. Tudi te
palizo seboj v' róko vsemi, sakaj s' njo bosh
zhudeshe délal.“

LX. Mojsef se vèrne v' Egipt.

I. Mojs. 4, 18-31.

„Mojsef se je vernil in shel do Jetrona svoj
ga tašta, in mu je djal: ,Pojdem, in se bom
vernili k' svojim bratam na Egiptovsko, de vi
dim, zhe so she shivi.“ In Jetron mu je od
govoril: ,Pojdi v' miru.“ In Gospod je na Mad
janskim rékel Mojsefu: ,Pojdi, in verni se na
Egiptovsko; sakaj vši so pomèrlí, ki so ti p' in sta

LXI.

shivljenji strégli. Mojsel je tedaj svojo shenó, in svoja sinova vsél, in jih je na osla posadil in se na Egiptovsko vernil, nesózh boshja pali zo v' svoji roki. In ko je na Egiptovsko nasaj shel, mu je Gospod rékel: „Gléj, de pred Faraonam vše zhudeshe storish, ktere storiti sim ti oblast dal; jest bom njegovo serzé uterdil, in ne jel ne bo spustil ljudstva. Ter mu rezi: To pravi Gospód: Israel je moj pervorojeni sin. Jest ti rezhem: Špusti mojiga fina, de mi flushi; in Gospo ako ga ne spustish, gléj! ti bom jest pervorjeniga fina umóril . . .“

„Gospod pa je djal Aronu: „Pojdi v' pušavo, Mojsesu napróti.“ In Aron mu je shel naproti na boshjo goro, in ga je kushnil. In Mojsel je Aronu vše Gospódove besede povédal, f' kterimi ga je bil poslal, in zhudeshe, ki mu jih je narózhil. In sta vklùp príshla, in starejšíne Israelovih otrók sklizala. In Aron jím je vše beséde povedal, ki jih je bil Gospod govóril Mojsesu, in je zhudeshe v' prízho ljudstva délal; in ljudstvo je verovalo. In so sposnáli, de je Gospod Israelove otroke obiskal, in de se je na njih nadlóge oserl, in so ga dotál perklónjeni zhaštili.“

LXI. Mojsel in Aron vpervizh pred Faraonam.

II. Mojs. 5, 1 - 21.

„Nató sta Mojsel pa Aron shla do Faraona, sta mu rekla: „To pravi Gospód, Israelov

Bog: „Ispusti moje ljudstvo, de mi v' pushavi darúje.“ In je odgovóril: „Kdo je Gospód, de bi mógel njegovo besédo poslúshati, in Israela spustíti? Ne posnam Gospóda, in ne bom spustil Israela.“ In sta rekla: „Hebrejski Bog je na jí poklízal, de bi shla trí dni hodá v' puhavo, darovát Gospódu, svojimu Bógu, de kuga ali mèzh nad naš ne pride.“ Egiptovski kralj je djal jima: „Sakaj ví dva, Mojses in Aron, ljudí od njih déla odvrazhújeta. Idite na svojo tláko.“ Faraon je dalje govóril: „Ljudí je veliko v' desheli; vídita, de jih je zhedralje vezh; koliko vezh jih bo, zhe jím daste pozhitka od déla.“

„Torej je tisti dan shupanam ljudstva in per ganjavzam sapovédal, rekózh: „V' prihodnje vezh ne dajájte ljudém flame, de délajo zégel, kakor popréj; temuzh samí naj gredó flame nabérat. Tode ukashíte jim toliko zéglov naréjati, kolikor so jih popréj narejali, in nizh jím ne odjenjajte; sakaj poštópajo, in satorej vpíjejo, in pravijo: „Pójdimo darovát svojimu Bógu! Naj se s' déli tarejo, de se ne bodo sanashali na lashnjive beséde.“

„Shupani in perganjavzi so tedaj shli, in so rekli ljudstvu: „To pravi Faraon: Ne dam vam flame; idite jé nabírat, kjér jé mórete najti; tote od déla vam nizh ne bo odjénjano.“ In ljudstvo se je po vši desheli raskropilo flame pobírat. In perganjavzi so jih perganjali rekózh: „Slédnji dan svoje délo dodélajte, kakor poprédi, ko se vam je slama dajala.“ In tisti, ki so bili zhes déla Israelovih otrok postavljeni, so bili od Faraonovih oblastníkov tepéni, kteří so rekli:

,Sal
ne‘

v' E
svojí
vùn
ze te
jo.
Pójd
lajte
shtet

vidil
Nobo
In sr
na ff
,Gosp
graja
sta m

LXI

kel:
perpr
shel
she h
rékel
Fara
ran)
jih ba

,Sakaj ne dodélate shtevila zéglov, kakor popréj; ne vzhérej, ne danſ?“

„In shupani Israelovih otrók so prishli, in v' Faraona vpili, rekózh: ,Sakaj takó délash s' svojimi hlapzi? Šlame nam ne dajó, in nam vùnder tóliko zeglov nakladajo; gléj! tvoje hlapze tepó, in s' tvojim ljudstvam krivizhno ravna jo.“ Je odgovernil: ,Postópate in torej pravite: Pójdemo Bogú darovàt. Poberíte se tedaj, in delajte; flame vam ne bodo dajali; to de navadno shtevilo zéglov mórete vùnder narediti.“

„Shupani Israelovih otrók so po tem takim vidili, de je húda, kér jím je bilo rezheno: Noben dan se jím ne bo nizh odjénjalo na zégliah. In frézhajo Mojsefa in Arona, ko sta od Faraona shla in jím nasproti stala, ter so rekli jima: ,Gospod naj gléda in sódi, kér sta naš takó pergrajala Faraonu in njegovim flushabnikam, in sta mu mèzh podála, de naš bo pomóril.“

LXII. Bog ponoví obljubo in povelje.

II. Mojs. 5, 22. 23. 6, 1-9: 7, 1-5.

„In Mojsel se je k' Gospodu vernil, in rékel: ,Gospod, pokaj si to ljudstvo v' nadlógo perpravil? Kaj si me poslal? Kar sim k' Faraonu shel v' tvojim imenu govorit, on tvoje ljudstvo she hujshi imá; in jih niši réshil.“ In Gospod je rékel Mojsesu: ,Sdaj sdaj bosh vidil, kaj bom nad Faraonam storil; sakaj, s' mozhno rokó (*permoran*) jih bo ispuštil, s' mozhno roko (*permoran*) jih bo isgnal is svoje deshèle.“ In Gospód je go-

voril Mojsefu, rekozh : ,Jest sim Gospod, ki sim se perkasal Abrahamu, Isaku in Jakobu, hakor Vsigamogozhni Bog, in she nisim povédal svojiga iména Adonaj. In jest sim s' njimi savéso náredil, jím datí Kanansko deshelo, deshelo njih popotvanja, v' kteri so ptujevali. Jest sim slišhal sdihovanje Israelovih otrók (*nad silo*), s' ktero jih Egipzhani tárrejo ; ter sim se spomnil svoje savése. Rézi tedaj Israelovim otrokam : Jest sim Gospód, ki vas bom is Egiptovske jézhe potégnil, in is fushnosti otél, in vas réshil s' vsdigneno rokó, in s' grosnimi sodbami. In si val bom sa svoje ljudstvo vsel, in bom vash Bog, in bote sposnáli, de sim jest Gospod, vash Bog, ki sim vas is Egiptovske deshele potégnil, in val peljal v' deshelo, ki sim svojo rokó vsdignil, jo datí Abrahamu, Isaku in Jakobu ; in jo bom vam v' last prepústil. Jest sim Gospód.‘ Mojsel je vše to Israelovim otrokam povédal, pa se nílo dali potolashiti savolj britkosti ferzá, in savolj takó teshavniga déla.“

„In Gospod je djal Mojsefu : ,Gléj ! sa Bogá te postavim Faraonu, in Aron tvoj brat bo tvoj prerok. Tí mu bosch vše povédal, kar ti bom narózhil ; in on bo Faraonu rékel, Israelove otroke is svoje deshele spustiti. Jest pa bom njegovo ferzé uterdil, *) in veliko svojih snamnjev in

*) Boshje rasodenje naš užhí, de bres boshje gnade nizh Bogú dopadliviga storiti né móremo. Bog dodelí to gndo, ako jo shelimó, in on nam da té sheljé, ako ni nashe ferzé takofhno, de bi se soper to vsdigoválo. Zhe je takofhno, bi od Bogá isbjujene sheljé, kterim bi nasprotvali, nashe sadolshénje svékhale. Zhe Bog to pred

zhu
ne
po
Isra
tovs
sim
stégi

LX

jima
sef
osém
spód
raón
Vsen
v' ka

in sta
In A
ve sl
Fara
je, in
nóstn
lizo
nila ;

v
p

zhudeshev v' Egiptovski desheli storil; in on vaji ne bo poslúšhal; torej bom mahnil s' svojo rokó po Egiptu, in bom svojo vojsko in svoje ljudstvo, Israelve otroke, s' grosnimi sodbami peljal is Egiptovske deshele. In Egiphani bodo svédili, de sim jest Gospod, ki sim svojo rokó nad Egipt stégnil, in Israelove otroke smed njih ispeljal.“

LXIII. Mojsef in Aron vdrugizh pred Faraonam.

II. Mojs. 7, 6 - 13.

„Mojsef in Aron sta tedaj to storila; kakor jima je bil Bog ukasal, tako sta naredila. Mojsef je bil pa osemdeset lét star, in Aron trí in osemdeset lét, ko sta Faraonu govorila. In Gospód je djal Mojsesu in Aronu: „Kadar vam Faraon porezhe: Pokashita snamnjev; rezi Aronu: Vsemi svojo palizo in jo versi pred Faraona; in v' kazho se bo spremenila.“

„Mojsef in Aron sta tedaj pred Faraona fhla, in sta storila, kakor jima je bil Gospod ukásal. In Aron je vergel palizo pred Faraona in njegove sluhabnike, in v' kazho se je spremenila. Faraon je pa poklizal svoje módre in vrásharje, in so nekej s' Egiptovskimi vráshami in skrivnostmi ravno takó storili. In sléhern je svojo palizo na tlà vergel, in v' kazho se je spremenila; pa Aronova paliza je njih palize posherla.

vidi, in torej zhlovéku sheljá in gnade ne da, s. pismo pravi, de Bog zhlovékovo ferzé utérdi.

In Faraonovo serzé je oterpnélo, in jih ni poslušhal; kakor je bil Bog govóril.“

LXIV. Perva ſhtraſinga.

II. Mos. 7, 14-25.

„In Gospod je djal Mojſeu: ,Faraonovo serzé ſe je uterdílo; on nóżhe ljudſtava iſpuſtiti. Pojdi jutri do njega; gléj! on pojde k' vodi; vſtavi ſe mu naſproti ob brégu réke, in vsémi v' roko palizo, ki je bila ſpremenjena, ter mu rēzi: Gospod, Hebrejski Bog me je k' tebi poſlal, rekoz: Iſpuſti moje ljudſtvvo mi v' puſhavi darovat, tote doſlē niſi hotel ſliſhati. Torej praví tó Gospod: Po tému boſh ſpoſnál, de ſim jeſt Gospod; gléj! ſ' palizo, ki jo v' roki imám, hom udaril vodó réke, in v' kri ſe bo ſpreobernila. Tudi ribe, ki ſo v' vodi, bodo kónež vséle, in voda ſe ho vſmradiла, ter ſe bo Egipzhanam ſtudilo vodó is réke piti. Nató je Gospód rékel Mojſeu: ,Rezi Aronu: Vſemi ſvojo palizo, in ſtégni ſvojo rokó nad Egipfovské vodé, in nad njih réke, potóke, mlake, in nad vše jésere vodá, de ſe v' krí ſpremené; in de bo po vſi Egipfovski desheli ſgol krí, v' leſu in kamnu.“

„Mojsel in Aron sta tedaj storila, kakor jima je bil Gospod ukásal; in je vſdignil palizo, in je udaril vodó réke vprizho Faraona in njegovih flushabnikov, in ſe je v' krí ſpremenila. In ribe, ki ſo bile v' vodi, ſo konež vséle, in voda ſe je vſmradiла, in Egipzhan niſo mogli piti vodé is réke; in ſgol krí je bila po vſi Egipfovski

desheli. In Egiptovski vrásharji so s' svojimi vráshami enako storili; in Faraonovo serzé je oterpnelo, in ju ni poslughal, kakor je Gospod rékel. In (*Faraon*) se je vernil, in domú shel, in si tudi takrat ni k' serzu vsél. Vsi Egipzhani so pa sravin réke do vode kopali, de bi jo pili, ker niso mögli piti vodé is réke. In sedem dni je preteklo po tému, kar je bil Gospod réko udaril.“

LXV. Druga in trétja štrosinga.

II. Mojs. 8, 1-19.

„Nató je Gospod rékel Mojsefu: „Idi do Faraona in rezi njemu: To govorí Gospod: Ispušti moje ljudstvo, de mi daruje; ako ga pa nôzhesh ispustiti, gléj! bom vše tvoje pokrajne s' shabami nadlégoval. In shabe bodo is vodé vréle, in se vsdignite, in perskakale v' tvojo hisho, in v' tvojo stanizo, kjér spish, in na tvojo poteljo, in v' hishe tvojih flushabnikov, med tvoje ljudstvo, v' tvoje pezhí, in na ostanke tvojih jedí; in shabe bodo do tebe, in do tvojih ljudí, in do vših tvojih flushabnikov perlésle.“ In Gospod je djal Mojsefu: „Rêzi Aronu: Štégni svojo rokó nad vodé, in potóke, in mlake, in nashêni sháb po vši Egiptovski desheli.“ In Aron je stégnil svojo rokó nad Egiptovske vodé, in shabe so se vsdignite, in so Egipiovsko sêmljo pokrile. In vrásharji so s' svojimi vráshami enako storili, in sháb nagnali po Egiptovski desheli.“

„Faraon je pa Mojsefa in Arona poklizal, in je djal jima: „Profita Gospoda, de shabe vsa-

me od mene in od mojih ljudí; in bom spustil ljudstvo, de Gospodu darúje.“ In Mojses je rékel Faraonu: „Odlózhi mi, kdaj zhem profiti sa tebe, in sa tvoje slushabnike, in sa tvoje ljudí, de bodo shabe odgnane od tebe, in od tvoje hishe, in od tvojih slushabnikov, in od tvojiga ljudstva, in de samó v’ vodi ostanejo?“ Je odgovoril: „Jutri.“ In Mojses je rékel: „Po tvoji besédi bom stóril, de sposnásh, de ga ní, kakor je Gospod nash Bog. In shabe pójdejo od tebe, od tvoje hishe, in od tvojih slushábnikov, in od tvojih ljudí, in bodo samó v’ vodi ostále.“

„In Mojses pa Aron sta shla od Faraona; in Mojses je v’ Gospóda klizal savolj beséde, ki jo je bil Faraonu dal, ga reshitи od shab. In Gospod je stóril po Mojsesovi prôshnji, in shabe so konez vséle po hishah, po vaséh, in po pólji. In so jih pográbili v’ grosno velike safípe, in semlja je bila od njih sašmrájena. Kér je pa Faraon vidil, de je spet per pokój, je svoje ferzé utérdil, in ju ní poslúšhal; kakor je bil Gospod govóril.“

„In Gospód je rékel Mojsesu: „Rêzi Aronu: Vsdigni svojo palizo, in udari po práhu sémldre, in komarji naj bodo po vši Egiptovski desheli. In takó sta storila. In Aron je stégnil rokó, ki je v’ nji palizo dershali, in je udaril po práhu sémldre, in komarji so bili po ljudéh, in po shivini; ves prah semlje se je v’ komarje spreménil po vši Egiptovski desheli. Vrásharji so tudi skushali s’ svojimi vráshami komarjev napraviti; pa niso mögli . . . Ter so vrásharji rekli Faraonu: „Boshji perst je tukej.“ Pa Faraonovo

spustil
rékel
sa te-
ljudí,
je hi-
a ljud-
govo-
ji be-
kakor
tebe,
v, in
ále.“
aona;
de, ki
b. In
n sha-
in po
e saři-
Kér
e svo-
or je
ronu:
mlje,
heli.
ó, ki
ráhu
o shi-
emé-
tudi
raví-
rekli
novo

serzé je oterpnélo; in ju ni poslushal; kakor je bil Gospod govóril.“

LXVI. Zheterita in péta fhtrafinga.

II. Mojs. 8, 20-32. 9, 1-8.

„In Gospod je rékel Mojsefu: „Vstani, ko se dan sasná, in vstavi se pred Faraona, ko pójde k' vodi, ter mu rézi: To pravi Gospod: Ispusti moje ljudstvo, de mi daruje. Ako ga ne ispuštiš, gléj! bom poslal nad tebe, in twoje flushábni-ke, in twoje ljudstvo, in v' twoje hishe vsaktérih múh; in hishe Egipzhanov bodo polne vsakih mnogih múh, in vsa deshela, v' kteri stanujejo. Gesensko deshelo pa, ki je v' nji moje ljud-
stvo, bom tisti dan lózhil, in ondi ne bo múh; de sposnash, de sim jest Gospod v' frédi deshé-
le; in bom stóril raslózhek med svojim ljudstvam in twojim ljudstvam; jutri bo to snamnje.“ In Gospod je takó stóril. In grosno veliko múh je prishlo v' hishe Faraona, in njegovih flushab-
nikov po vši Egiptovski desheli, in semlja je bila od teh múh safmrájena.“

„Faraon je tedaj poklizal Mojsefa in Aro-
na, in je djal jima: „Idite in darújte svojimu Bogu v' téj desheli.“ In Mojsef je odgovoril:
„To ne more biti; sakaj Egiptovske gnušobe bi darovali Gospodu svojimu Bógu. Ako bi tisto, kar Egipzhani zhaſté vprizho njih saklali, bi naſ f' kamni posúli. Trí dní hodá pojdemo v'
pushavo, darovat Gospodu, svojimu Bogu, kakor nam je ukasal.“ In Faraon je djal: „Ispustil

vas bom darovat Gospodu, svojimu Bogu v
pushavi; tote ne hodite dalje, in prosíte same.
In je odgovoril Mojses: „Ko od tebe pridem,
bom Gospoda profil, in jutri bodo vse muhe
prešhlé od Faraona, in od njegovih flushabni-
kov, in od njegoviga ljudstva; tote vezh ne golj-
faj, de bi ne ispuštil ljudstva darovat Gospodu.
In ko je Mojses od Faraona prishel, je profil
Gospóda. In Bog je stóril po njegovi proshnji,
in je odgnál muhe od Faraona, in od njegovih
flushabnikov, in od njegoviga ljudstva, in ne
ene ni bilo vèzh viditi. Faraonovo serzé pa se
je uterdilo, in tudi takrat ljudstva ni ispuštil.“

„In Gospod je djal Mojsisu: „Pojdi do Fa-
raona, ter mu rézi: To pravi Gospod, Bog He-
brejski: Ispusti moje ljudstvo, de mi darúje. Ako
boš she odrékoval, in jih perdersheval, gléj!
bo moja roka nad tvoje poljé (*prishla*), in groso-
vitna kuga nad tvoje konje, in osle, in kaméle, in
vole, in ovzé. In Gospod bo raslózhil med Isra-
elovo lastníno in Egiptovsko lastníno, in zelo nizh
ne bo konez vsélo, kar je Israelovih otrók.“ In
Gospod je dan nasnánil rekožh: Jutri bo to Go-
spod na semlji stóril. In Gospod je drugi dan
to besédo spólnil; in vsa shivina Egipzhanov je
konez vséla; od shivine Israelovih otrók pa ni
nizh konez vsélo. In Faraon je poslal glédat,
in ni bilo nizh mertviga od lastnine Israelske.
Faraonovo serzé je pa bilo oterpnjeno, in ni
ispustil ljudstva.“

LXVII. Šéfta in sédma shtrafsinga.

II. Mojs. 9, 8-35.

„In Gospod je rekel Mojseſu in Aronu: ,Vse-mita períſhe pepéla is pezhí, in Mojsel naj ga vèrſhe pred Faraonam proti nébu; ter bo prah po vſi Egiptovski desheli; in bodo otekline in napéti mehúrji na ljudéh, in na shivini po vſi Egiptovski desheli. In ſta vséla pepéla is pezhí, in ſe pred Faraona vſtavila; in Mojsel ga je proti nébu vergel; in otekline, pa napéti mehurji ſo bili na ljudéh, in na shivini. In vrášharji niso mogli pred Mojsesam stati ſavolj mehurjev, ki ſo bili na njih, in po vſi Egiptovski desheli. In Gospod je Faraonovo ſerze uterdil, in ju ní poſluſhal; kakor je bil Gospod govoril Mojſeu.“

„In Gospod je djal Mojſeu: ,Jutri vſtani, in vſtópi ſe pred Faraona, ter mu rēzi: To govorí Gospod, Bog Hebrejski: Ispuſti moje ljudſto, de mi darúje; sakaj, ſdaj ſdaj bom poſlál vſih svojih ſhtraſing nad tvoje ſerzé, in nad tvoje ſluſhabnike, in nad tvoje ljudſto; de ſpoſnáſh, de ga ní meni enikiga po vſi sém̄ljí; sakaj, ſtég-nil bom ravno kar svojo rokó, in ſ' kúgo udá-ril tebe, in tvoje ljudſto, ter boſh pogínil s' sém̄lje. Sató ſim te pa poſtavil, de nad teboj svojo mózh raskashem, in de ſe moje imé rasglafí po vſi ſemljí. Ali ſhe ſdaj moje ljudſto perder-shújefh, in ga nózhes h ispuſtit? Gléj! jutri ob-lo-rej bom tózho poſlál, kakor ſhine ní bilo, kar je Egipt, doſihmal. Hitro tedaj pôfhli vkùp ſpra-vit svojo shivino, in vſe, kar imash na polji; sakaj ljudjé, in shivina, in vſe, kar bo ſunej,

in ne bo š' poljá spravljeno, bo od tózhe pobito;
 Ktéri Faraonovih flushabnikov so se Gospodove
 beséde bali, so svoje fushnje in shivino domu
 spravili; ktéri pa sa Gospodov góvor niso ma-
 rali, so svoje fushnje in shivino na polji pušili.“

„In Gospód je rekel Mojsefu: „Vsdigni svojo
 rokó proti nébu, de tózha gré po vši Egiptovski
 desheli, na Ijudi, in shivino, in vše sélfsha na
 polji po Egiptovski desheli.“ In Mojsef je palizo
 proti nébu vsdignil, in Gospod je ukásal gromé-
 ti, in tozho iti, in krishem blískati se nad sem-
 ljó; in Gospod je tozho rassúl po vši Egiptovski
 desheli; in tózha s' ognjem vréd se je osipala;
 in je bila takoshna, kakorshne popréj v' Egip-
 tovski desheli nikoli nikjer ni bilo viditi, kar je
 bil tisti národ. In tózha je po vši Egiptovski de-
 sheli vse pobila, kar je bilo na polji; Ijudi in
 shivino, in vse sélfsha na polji je tózha konzhala.
 Samo v' Gesénski desheli, ki so Israelovi otrozi
 v' njéj bili, ní shla tózha.“

„In Faraon je sporózhil in poklizal Mojsesa
 pa Arona, in je djal jima: Tudi sdaj sim gre-
 shil; Gospod je pravizhin, jest pa in moji ljudje
 smo krivizhni. Prošita Gospoda, de bi néhale
 strashno groménje in tózha; ter vas bom ispu-
 štil, in ne bote dalje túkej ostali.“ Je odgovoril
 Mojses: „Ko is mésta pridem, bom svoje roké k'
 Bogu povsdignil; in groménje bo néhalo, in
 tózha ne bo yezh shla; de sposnash, de je sem-
 lia, Gospodova; pa vém, de se ne tí, ne tvoji
 flushabniki she ne bojité Gospoda Boga.“ Tedaj
 je bil lan in jézhmen pobit, kér je jezhmen she
 klasé délal, in lan glavize pogánjal; psheniza

pa in resh, niste bile pobite, kér ste bile posne. In kadar je bil Mojses od Faraona is mesta prisel, je roké k' Gospodu vzdignil; in gromé-nje in tózha ste jenjale, in kaplje deshjá ni bilo vzh na semljo. Ko je pa Faraon vidil, de sedesh, in tózha, in gromenje néhali, je spét greshil; in njemu in njegovim slushabnikam je serzé oterpnelo, in ni spuštil Israelovih otrók; kakor je bil Gospod po Mojsisu govóril.“

LXVIII. Osma shtrafinga.

II. Mojs. 10, 1-20.

„In Gospod je rekel Mojsisu: ,Pojdi do Faraona; sakaj njegóvo in njegóvih slushabnikov serzé sim utérdil, de té svoje snamnja nad njim skáshem, in de bošt svojim otrokam in svojim vnúkam perpovedoval, kolikokrat sim Egipzhané potérl, in svojih zhudeshev med njimi delal; in de hote védili, de sim jest Gospod.“

„Mojses in Aron sta tedaj shla do Faraona, in sta mu rekla: ,To govorí Gospod, Hebrejski Bog: Doklé se mi ne bošt podvèrgel; spúšti moje ljudstvo, de mi daruje. Ako se mi pa soper-stavish, in ga ne ispustish, gléj! bom jutri kobilz nagnál na twoje pokrájne, ter bodo všò semljo pokrile, de se je nizh ne bo vjedilo; in vše bo pojédeno, kar je tózhi ostalo; sakaj oglodale bodo vše drevésa, ki na polji selené. In po hishah twojih in twojih slushabnikov, in po hishah vših Egipzhanov jih bo toliko, kolikor jih niso vidili

ne tvoji ozhétje, ne tvoji dédi, kar jih je bilo na semlji do danashniga dné.“

„In Mojses se je vèrnil, ter shel od Faraona. Faraonovi slushabniki pa so mu rekli: „Dokle bomo to nadlógo terpéli? Ispusti ljudí daroval Gospodu svojimu Bogu; ne videsh, de Egipt konez jamlje.“ In so Mojsesa in Arona k' Faraonu nasaj poklizali, in (*kralj*) je rékel jima: „Idite darovat Gospodu, svojimu Bogu; tote ktéri pojdejo?“ Je odgovoril Mojses: „S' svojimi otrózi in starši, s' svojimi sinovi in hzhérami, ovzami in govédi pojdemo; sakaj prasnik je Gospoda, nashiga Bogá.“ In je odgovoril Faraon: „Gospód bódi s' vami, kakor jest prozh pustim vas in vashe otroke; kdó bi ne sposnal, de vam je hudobija v' mislih. Ne bo takó, temúzh sámó moshjé idite darovat Gospodu; sakaj le tóste profili.“ In per téj prizhi so ju vùn pahnili spred Faraóna.“

„In Gospod je rékel Mojsesu: „Vsdigni svojo rokó nad Egiptovsko deshelo, de kobilze va-njo pridejo, in vse selí pojedó, ki so tózhi ostale.“ In Mojses je vsdignil palizo nad Egiptovsko deshelo; in Gospod je poslal gorák véter tisti zéli dan, in zélo nozh; in ko se je dan sasnál, je smodézh véter kobilze vsdignil. In so prishle nad vso Egiptovsko deshelo, in jih je bilo po vših Egiptovskih pokrájnah, bres shtevila veliko; kolikor jih ni bilo poprej, in jih ne bo v' prihódnje. In so vso semlje pokrile, in vse pokonzhalé. Vše sélisha semlje so bile tedaj pojédene, in kar je bilo sadja na drévji, ki ga ni tózha pobila; in po všim Egiptru nì zlo nizh seleniga

ostalo
raon
kel jí
Bogá,
sdaj, i
morijs
shel,
možha
ze vsd
ne en
Gospo
Israele

LX

,
rokó
sheli,
Mojs
tmá j
Nihz
is mé
vi otr
pokli
„Idite
véda
mi g
in sh
svojir
mi si

ostálo, ne na drévjí, ne na travě. Torej je Faraon hitro poklizal Mojsesa pa Arona, in je rékel jíma: „Greshil sim soper Gospoda, vajniga Bogá, in soper vaji; tote sanesita mi gréh she sdaj, in profita Gospoda svojiga Bogá, de mi to moríjo odvásáme.“ In Mojsel je spred Faraona shel, in je Gospoda profil, in ta je ukasal filno možhan véter od sahóda vlézhi, kteří je kobilze vzdignil, in jih v' rudézhe morjé vergel; in ne ena ní ostala po všich pokrájnáh Egypťanů. In Gospod je Faraonovo serzé utérdil, in ní spustil Israelových otrók.“

LXIX. Devéta shtrafinga in napóvd deféte.

II. Mojs. 10, 21 - 29. 11, 1 - 10.

„In Gospod je rékel Mojsesu: „Stégni svojo rokó proti nébu, in bo temá po Egiptovski desheli, takó gosta, de se bo dála oshlatati.“ In Mojses je roké proti nébu stégnil, in strashna tmá je bila trí dní po vši Egiptovski desheli. Nihzhé ni vidil svojiga brata, in nihzhé se ni is mésta ganil, kjer je bil; kjérkoli so pa Israelovi otrozi prebivali, je bilo svetló. In Faraon je poklizal Mojsesa in Arona, in je rekел jíma: „Idite darovat Gospodu; tote vashe ovzé in govéda naj tū ostanejo, vashi otrozi pa naj s' vami gredó.“ Je odgovoril Mojses: „Tudi klávne in shgávne nam daj, de jih bomo Gospodu, svojimu Bogu darováli. Vše zhéde bodo s' nami shlè, ne parkelj ne bo tukej ostal; všiga je

tréba k' flushbi nashiga Bogá; slasti kér ne v
mo, kaj se bo móglo darovati, dokler na tis
kraj ne pridemo.“

„In Gospod je Faraonóvo serzé uterdil, i
jih ni hotel ispuštiti. In Faraon je rékel Mo
sesu: „Pobéri se spred mene, in váruj se, mi sh
pred ozhí priti; kteri dan koli se bosh dal vi
diti, bosh umerl.“ Je odgovoril Mojses: „Ka
kor si rékel, takó bo; jest ti ne bom vezh pre
ozhí hôdil.“

„In Gospod je rékel Mojsesu: „She s' em
nadlógo bom Faraona in Egipt udaril, in po tis
vaf bo spustil, in pergánjal vùn iti. Rézi teda
vismu ljudstvu, de naj naprósi vsaktéri mós
od svojiga sošéda, in vsaktéra shêna od svoje so
šéde srebernih in slatih posód. In Gospod bo da
svojimu ljudstvu milost najti pred Egipzhani.“ In
Mojses je bil filno zheshten po Egiptovski desheli
od Faraonovih flushabnikov, in od vših ljudi.

„In on je rékel: „To govorí Gospod: O po
nozhi pójdem po Egiptu, in vši pervénzi bodo u
merli po Egiptovski desheli, od Faraonoviga per
vénza, ki bi imel na njëga kraljevim sedeshi
sedéti, do pervenza fushnje, ki je v' mlinu, in
vše pervoversheno shivine. In velik krik bo vstal
po vši Egiptovski desheli, kakor shniga ní bilo
popréj, in ga ne bo v' prihódnje. Per vših Isra
elovih otrozih pa ne bo pes zhehnil; ne od lju
dí, ne od shivine, de svédite, kako zhudno
Bog lózhi Egipzhane in Israela. In vši tí twoji
flushabniki bodo k' meni prishli, in pred-me
popadali, rekoh: Pojdi vùn tí, in vše ljudstvo,
ki ti je podlóshno; po tému pojdemo prozh.“ In

je shel filno jésin spred Faraona. Gospod je pa rekel Mojsefu: „Faraon vaji ne bo flushal, de se zhudeshi v' Egiptovski desheli mnoshé.“ In Mojsef pa Aron sta vše popisane zhudeshe pred Faraonam storila. In Gospod je Faraonovo seré utedril, in ni pustil Israelovih otrók is svoje deshele.“

LXX. Velikanozhno jagnje.

II. Mojs. 12, 1 - 16. 21 - 28.

„In Gospod je rékel Mojsefu pa Aronu v' Egiptovski desheli: „Ta mésez vam bodi sazhé-tík mészov; naj bo pervi med mészi v' létu. Go-vorita všimu sbóru Israelovih otrók, in rezita jím: Deséti dan tega mésza naj vsame ysaktéri jagnje sa svojo drushino in hisho. Ako jih je pa menj v' hishi, kakor jih je tréba, de jagnje snedó: naj pervsáme svojiga soféda, kteri se der-shí njegove hishe, po shtevilu ljudí, kteřih je tréba, de jagnje snedó. Jagnje pa bodi bres madesha, on, léta star, od ovez ali kós vséto. In perhranite ga do shtirnajstiga dnéva tega mésza, in sakólje naj ga vše kerdélo Israelovih otrók na vézher. In naj vsamejo od njegóve kerví, in naj pomáshejo s' njó obá podbója in sgórni dúriz per vratih hish, v' kteřih ga bodo jédli. In naj jedó tisto nozh mesó per ognji pezhéno in oprésne kruhe s' grenkimi selmi. Ne jéjte ga sroviga, ne v' vodi kuhaniga, ampak le per ognji pezheno; pojéjte glavó s' njegovimi nogámi in drobam vréd, in kostí mu ne slomíte. In

nizh naj ga ne ostane do jutra; zhe kej ostane soshgite v' ognji. Jéjtè ga pa takó: Svoje lédje iméjte opasano, in zhévlje iméjte na nogah, dershite palize v' rokah, in jéjtè náglo; ker to je memohòd Gospódov. In pojdem po Egiptovski semlji tisto nozh, in bom pobìl vsè pverorojeno od zhloveka in shivine po Egiptovski desheli; in bom skasal svojih sódeb nad vsimi Egiptovskimi bogóvi; jest sim Gospod. In krí vam bo snamnje na hishah, ki bote v' njih prebivali. In bom krí uglédal, ter bom shel memo vas. In vas ne bo smertna nadlóga sadéla, ko bom Egiptovsko deshelo udaril. In ta dan vam bodi v spomín, in obhájajte ga po svojih rodovinah, kakor velik gód, Gospodu v' zhašt, vékoma ... Od vezhéra shtirnajstiga dnéva pveriga mésza jéjtè opréšni krùh, do vezhéra edin in dvajsetiga dnéva tistiga mésza. Šedem dní naj se kvas v' vashih hishah ne dobí; kdor bo od kvasnega kruha jédel, njega dusha bo smed Israelove drushbe pogínila, bodi si ptujiz ali rojak deshele, ... Pervi dan bôdi svét in prasnizhin, in sédmi dan bôdi po enako prasnovan; té dni nizh ne délajte, memo téga, zhesar je trèba k' jédi."

„In Mojsel je poklizal vsè starejshíne Israelovih otrók, in jim je djal: „Idite in vsemiti jagnjet, sléhern sa svojo drushino, in jih sakoljite sa memohòd; in pomozhíte snopìk hisopa v' krí, ki je na prágu, in pokropíte s' njó sgórni duriz in obá podbója; in nobedin smed vas se ne gani zhes prag svoje hishe do jutra. Sakaj Gospod pojde mémo, ko bo Egipzhane pobijal; in ko bo vidil krí na dúrzu in na obéh podbó-

jih,
pobi
shi
otrol
v' de
oblju
otroz
Klav
tovsk
Egip
se je
otroz
pové

LXX

vsè p
ki bi
vénza
vérsh
in vf
velike
ní je

in Ar
mojig
darov
ovzé
de bl

jih, bo shel mémo vrat hishe, in ne bo pustil pobijavzu v' hishe, in nizh shaliga storiti. Dershí se té sapovdi, kakor poštave tebi in tvojim otrokam (*dane*) vékoma. In kadar bote prishli v' deshelo, ki jo vam bo dal Gospód, kakor je obljudil, se dershíte téh shég. In ko vam vashí otrozi porekó: Kaka shéga je to? jim rezite: Klavna je memohóda Gospodoviga; ko je na Egip-tovskim, gredózh memo hish Israelovih otrók Egipzhane pobil, in nashe hishe otél. In ljudstvo se je perklonilo in (*na tla*) verglo. In Israelovi otrozi so shli in storili, kakor je bil Gospod sa-povédal Mojselu in Aronu.“

LXXI. Deséta shtrafinga, in odhòd is Egipta.

II. Mojs. 12, 29-47.

„O pólnozhi je pa Gospod na Egip-tovskim vše pervorojene pobil, od Faraonoviga pervenza, ki bi bil imel na njegovim sédeshi sedéti, do per-venza sushnje, ki je bila v' jézhi, in vše pervo-vérsheho shivine. In Faraon je vstál po nozhi, in vši njegovi slushabniki, in vši Egipzhani; in veliko vpitje se je saflishalo po Egip-tovskim; sakaj ní je bilo hisho, v' kteri bi ne bilo merlizha.“

„In Faraon je po nozhi poklizal Mojsesa in Arona, ter je djal: „Vsdignita se in idita smed mojiga ljudstva, ví dva in Israelovi otrozi; idite darovát Gospódu, kakor pravita. Vsemite svoje ovzé in govéda; kakor ste profili, in idite; to-de blagoslovíte me.“ In Egipzhani so ljudstvo

perganjali jaderno iti is deshele, rekozh: „Vsí bo
mo umerli.“ Ljudstvo je tedaj vsélo vméšeno mò-
ko, predin se je bila raskvafila, jo je savílo v' plaj-
she in na svoje rame sadélo . . . In Israelovi otro-
zi so storili, kakor jím je bil Mojsej ukasal, in
so od Egipzhanov frebernih in slatih posód, in
filno veliko oblazhíl naprofili. In Gospod je dal
ljudstvu milosti najti pred Egipzhaní, ter so jím
posodili; in so obropali Egipzhane. *)

„In Israelovi otrozi so shli is Rámesa proti
Sokótu, in jih je bilo okoli shest sto tavshent pésh-
zov bres otrók. S' njimi je shel tudi derhál dru-
gih ljudí bres shtevila, in grosno veliko ováz, in
govéd, in mnoge shivine. In so spekli testó, ki
so ga she poprej vméšeniga is Egipta vséli, in
so opresnih kruhov naredili, kér jih niso utegnili
š' kvasam napraviti, ko so jih Egipzhaní perga-
njali vùn iti, in jím niso pustili, dalje muditi se;
tudi niso zhaza iméli, jedí sa pot perpraviti.“

Israelovi otrozi so pa na Egiptovskim sta-
novali shtiri sto in trideset lét. Kadar so bile
leté dopolnjene, je ravno tisti dan vsa mnóshiza
Gospódova is Egiptovske deshèle vùn shla . . . **)
In Gospod je rekel Mojseju in Aronu: „To bodi
postava sa velikonozhno jagnje: Noben ptujz
ne smé jésti od njega. Vsaktéri kupljeni fushinj
pa bodi obrésan; in potém naj jé. Šelák in na-
jémnik ne sméta od njega jésti. Ono se imá v' eni

*) To je bilo plazhilo sa hudo fushnost, in teshavne dé-
la, ki so jih Israelzi tolikanj lét v' Egipcu opravljali;
po někako je tudi naméstilo tisto blagó, ki so ga mógli v'
desheli popustiti.

**) V' létu 1604 pred Kristusovim rojstvom.

hishi jésti, in ne sméte nizh od njegoviga mesá vún něsti: Nobene kosti mu ne stríte. To naj spolnúje vša mnóshiza Israelovih otrók.“

LXXII. Pervénzi Bogú odlózheni.

II. Mojs. 13, 3. 11-21.

„In Mojsel je rekel Ijúdstvu: „Spòmnite se téga dné, ktríiga ste is Egípta, in is hishe fushnosti shli; sakaj Gospod vaf je s' svojo mozhno rokó is tistiga kraja speljal; in ne jéjte kvásni-ga kruha . . . In kadar te bo Gospod v' Kanan-sko deshelo perpeljal, kakor je on tebi in two-jim ozhákam perségel, in jo bo tebi shé dal: od-lózhi sa Gospoda vše pavorojeno moshkiga spola od zhlovéka in (*pervoversheno*) shivine, ,in posváti mu jih. Od ósla *pervoversheno* preménaj sa eno ovzó; ako pa téga ne odkúpis, ga umôri. Všaktériga pavorojeniga zhlovéka pa smed tvojih sinov s' dnarji réshí. In ko te bo dans ali jutri tvoj sin vprashal, rekozh: Kaj poméni letó? mu od-govôri: S' svojo mozhno rokó naš je Gospod is Egíptovske deshele, in is hishe fúshnosti spe-ljal. Sakaj, ko je bil Faraon terdovratin, in našní hotel prozh pustiti, je Gospod vše pavorojeno od zhloveka in shivine v' Egíptovski de-sheli pomóril; torej darujem Gospodu vše pavorojeno, ktrero je on, in vše pervénze svojih otrok s' dnarji réshim. To ti bôdi tedaj kakor snam-nje na tvoji roki, in kakor spomín med tvojimi ozhmi, kér naš je Gospod s' svojo mozhno rokó is Egípta speljal.“

„Ko je tedaj Faraon ljudstvo ispústil, jih Bog ní po blishnji poti skos Filistejsko deshelo peljal; de bi se kjé ljudstvo ne skesalo, ko bi vidilo soper sebe vojske vstatí, in de bi se v' Egipt ne vernilo; temuzh on jih je péljal okoli po póti skosi pushavo, ki je ob rudézhim mórji; in Israelovi otrozi so se oroshèni is Egipcovske deshele vsdignili. Mojsef je tudi Joshefove kostí seboj vsél; sakaj Joshef je bil Israelove otroke savéril, rekózh: „Gospod vas bo obiskál; nesíte seboj moje kostí od tód.“ In so se is Šokota prozh podáli in shtotorje postavili v' Etámu na sadnjih pokrajnah tiste pushave. In Gospod je pred njimi shel, jim pot kasat; po dnévu v' oblazhnim stebru, in po nôzhi v' ognjénim stebru.“

LXXIII. Potòp Egipzhanov.

II. Mojs. 14, 1-31.

„In Gospod je govoril Mojsefu, rekozh: „Rezi Israelovim otrokam, naj se vernejo, in Fihahirótu naspróti shotorje postávijo, ki je med Magdalo in morjem, unkraj Belséfona; ondi shotorje ob morji postavite. Sakaj Faraon porezhe od Israelovih otrók: Šo se sgubili v' desheli, pushava jih obdája krog in krog. Torej bom njegovo serzé uterdil, in se bo sa vami spustil; ter se bom raskasal nad Faraonam, in nad vso njego vojskó; in Egipzhani bodo svédili, de sim jest Gospod.“ In so tako storili.“

„Egipcovskemu kralju pa je bilo povédano, de je ljudstvo sbeshalo, ter se je spremenilo ser-

zé Faraonovo in njegovih slushabnikov do téga
 ljudstva, in so rekli: „Kaj smo mislili, de smo
 Israela is fushnosti spustili?“ On je tedaj ukasal
 vós naprézhi, in je vsè svoje ljudí seboj vsél;
 ter je seboj peljal shest sto sbranih vosóv, in
 kolikor jih je bilo na Egiptovskim, in vójvode
 vojsknih trum . . . In Egipzhani, hité vsléd pred
 njimi gredózhih, so jih v' shtotorji ob morji
 doshli . . . In ko se je Faraon blishal, so Isra-
 elovi otrozi ozhí vsdignili, in sa seboj Egipzhane
 uglédali. Torej so se grosno prestrashili, in vpi-
 li v' Gospoda, in so rekli Mojsefu: „Ni bilo kali
 na Egiptovskim pokopalish? Si naš sató prozh
 peljal, de bi v' pushavi umèrli? Kaj si mislil,
 de si naš is Egipta islékel? Ali ti nismo ravno
 to na Egiptovskim pravili, rekozh: Pušti naš
 Egipzhanam slushiti; sakaj veliko boljshi bi bilo
 njím slushiti, kakor v' pushavi umréti.“ In Mojses
 je djal ljudstvu: „Ne bojte se; stójte in gléjte
 zhúdeshev, ki jih bo Gospod dans délal; kér
 nikoli vezh ne bote vidili Egipzhane, ki jih
 sdaj vidite. Gospod se bo sa vas bojeval, ví te-
 daj le taho bodite.“ In Gospod je rekel Mojsefu:
 „Kaj vpíjesh k' meni? Rêzi Israelovim otrokam
 naprej iti. Tí pa vsdigni svojo palizo, in stégni
 svojo rokó nad morjé, in rasdêli ga, ter pojde-
 jo Israelovi otrozi po suhim v' srédi morjá. In
 jest bom utérdil serzé Egipzhanov, in se bodo
 sa vami vdèrli; ter se bom skasal nad Faraonam,
 in nad vso njegovo vojskó, nad njegovimi vosmí,
 in njegovimi kójniki. In Egipzhani bodo sposná-
 li, de sim jest Gospód, ko se bom skasal nad Fara-
 onam, in njegovimi vosmí in njegovimi kójniki.“

„In angel boshji, hi je hôdil pred vojskó Israelovo, se je vsdignil in sad vernil, in s' njim se je tudi vsdignil oblázhni stebér s' sprednjiga konza, in se vstávil sad med shotóre Egipzhanov in Israelzov; in oblak je bil od ene straní temin, in od druge je nózh rasvetlovàl, in niso mogli zélo nozh edin do drugiga priti. In Mojsef je rekó nad morje stégnil, in Gospod ga je pretergal s' filno velikim in mozhnim vihárjem, ki je zelo nozh vlékel, ter ga je posushil; in voda se je rasdelila. In Israelovi otrozi so shli po frédi morjá po suhim; sakaj, voda jím je bila kakor sténa na déjni in lévi. In Egipzhani so shli in planili sa njimi po frédi morjá, in vsa Faraonova vojska na konjih, in njegovi vosóvi in jésdizi. O jutrenji stráshi pa je Gospod is ognjéniga in oblazhniga stebra na vojsko Egipzhanov poglédal, in je vès njih derhal pokonzhal ...“

„In Gospod je rekel Mojsefu: „Stégni svojo rekó nad morjé, de se voda vèrne proti Egipzhanam, in njih vosóve in kojniké sagérne.“ In ko je Mojsef svojo rekó nad morje stégnil, se je morje o pervim soru na popréjshni kraj vernilo; ter so Egipzhani beshali; tote voda jím je napróti prishla, in Gospod jih je povésnil v' frédi valów. In voda se je vernila; ter je pokrila vosóve in kojniké vših Faraonovih vójsk, ki so sa njimi v' mórje shli; nobedin smed njih ni ushél. Israelovi otrozi so pa v' frédi morjá po suhim naprej shli; in voda jím je bila, kakor sténa na déjni in lévi. In Gospod je tiši dan Israela Egipzhanam is roke otél; ter so vidiли mertvih Egipzhanov ob kraji morjá, in mo-

vojskó
njim
dnjiga
hanov
emin,
mogli
sef je
e pre-
rjem,
voda
o fré-
a ka-
o shli
Fara-
vi in
gnjé-
anov
...“
svojo
Egip-
.. In
I, se
ver-
jim
il v'
po-
jisk,
njih
orjá
ka-
tisti
vi-
mo-

gózhno rokó, ki jo je bil Gospod skasal nad njimi; in ljudstvo se je Gospóda balo, ter so verjéli Gospodu in Mojselu, njegovimu slushabniku.“

LXXIV. Mojseova sahvalná pésim.

II. Mos. 15, 1-21.

„Tistikrat so Mojsef in Israelovi otrozi Gospodu pésim péli, in so rekli:“

„Prepévajmo Gospódu; slò se je raskásal,
Je konja s' jésdizam vréd v' mórje vèrgel.
Gospod je moja mózh, in pésim moja; on me je otél;
On je moj Bóg, zhaštíl ga bom;
Bog mojiga ozhéta, povsdigval ga bom.
Gospód je ko vojshák; Gospód mu je imé.
Faraónove vosé, in njega trume je v' mórje vèrgel;
Njegóvi sbrani vójvodi so potonil' v' rudézhim
mórji;

Pokrili so jih brénsni; na dnò so shli, ko kâmin.
Gospod! desniza tvoja se je raskasála;
Gospod! desniza tvoja je sovráshnika sdrobila.
V' svoj' obilni slavi, si svoje sopernke podèrl;
Poslál si svojo jéso, povshila jih je ko sterníshe.
Na tvojiga sèrda pùh so se vodé sterníle;
Tekózha voda stala kakor jés;
Valóvi se v' fréd' morjá sprejeli.
Podíl ga bom, vjél ga bom' je djal sovrashnik,
Róp bom delil, ohládil svojo jéso;
Svoj mezh bom sderl, konzhala jih bode moja
roka.“

Tvoj pìsh potégne —, pokrije jih morjé;
Ko svinz se utopé v' globôki vódi.

Kdo mózhnih ti je enák, Gospód?

Kdo kakor tí zhaſtitliv v' ſvetóſti,

Štraſhan, in hvale vredin, zhudodélin?

Deſnizo ſvojo ſtégneſh — ſemlja jih poſhrè.

Po ſvoji miloſt' vódiſh ljudſtvó réſheno;

V' ſvoji mózh' ga něſeſh na ſvoj ſvétí dóm.

Narodje ſliſh'jo, trepetajo;

Filiſhzhanе navdája ſtrah;

Edómsk' perváki fo omámljeni;

Moabske vójvode ſprehaja grôſa;

Kananeji vſi ſtermé.

Štrah in trepét naj jih prevsame

Nad velizhaſtvam tvoje désne!

Naj okamné, Gospod! de zhes gré tvoje ljudſtvó;

De zhes gré ljudſtvó, ki ſi ga v' láſt dobíl.

Popéljefh ga, poſádil ga na ſvoji laſtni góri,

V' prav varni kraj, Gospod! ki f' ga naréđil;

V' ſvetíſhe, o Gospód, ki fo ga tvoje roke ſtavile.

Gospod bo kraljeval vekoma in vedno.

Sakaj s' ſvojimi vosmí in kojníki je Faraon v' móř
je planil,

In Gospód jih je s' vodám' morjá ſagérnil.

Israelovi otrozi pa fo ſhli v' ſréđ' morjá po ſúhim.“

„In Marija, peroknja, Aronova ſeſtra, je bobin v' roke vséla, in vſe ſhené fo s' bobni in pétjem sa njó ſhle; ter jím je naprej péla, rekožh:“

„Prepevajmo Gospodu; ſlò ſe je raskasal,
Je konja s' jesdizam vréd v' móřje vèrgel.

ljal,
dní P
ſo pr
pití,
ju p
je, g
ſeſa,
v' G
v' vo
ſtave
ſhal
mu
korin
ne bo
s' nj
tvoj

LX

je b
paln
Ter
Israe
Elin
za,

LXXV. Mojsef popravi vodó.

II. Mojs. 15, 22-26.

„In Mojsef je Israela is rudezhiga morjá spejljal, ter so prishli v' pushavo Šurško; in so tri dní po pushavi hodili, pa niso vodé nashli. In so prishli v' Maro, in niso mogli vodé v' Mari piti, kér je bila grenka; tedaj je on temu kraju pravo imé dal, ki ga je imenoval Maro, to je, grenkota. In ljudstvo je mermralo soper Mojsefa, rekozh: „Kaj bomo pili?“ On je pa klizal v' Gospóda, in ta mu je lés pokásal, in ga je v' vodo vergel, ter se je spremenila v' sládko.“

„Ondi je (*Bog*) dal ljudstvu sapovdi in poslave, in ga je skushal, rekozh: „Ako bošh sluhhal beséde Gospoda svojiga Bogá, in storil, kar mu je prav, in ako bošh njegovim poveljem pokorin, in se bošh vših njegovih sapóvd dershal: ne bom nad tebe nobene nadlóge poslál, ki sim s' njimi Egipt udaril; sakaj, jest Gospod sim tvoj sdravnik.“

LXXVI. Prepelize in nebefshki krùh.

II. Mojs. 15, 27. 16, 1-35.

„In Israelovi otrozi so prishli v' Elim, kjer je bilo dvanajst studenzov vodá in sedemdeset palmovih drevéš, in so shotóre postavili ob vodi. Ter so shli is Elima, in je prishla vsa mnoshiza Israelovih otrók v' pushavo Šinsko, ktera je med Elimam in Šinajem, petnajsti dan drugiga mésza, ko so bili isfhli is Egiptovshe deshele. In

je mermrala vfa mnoshiza Israelovih otrók soper Mojsesa in Arona v' pushavi, in so jima rekli Israelovi otrozi: ,O, de bi bili umerli s' Góspodovo rokó (*udárjeni*) v' Egiptovski desheli, ko smo poséjali per lonzih mesá, in se kruha do fitiga najédali! Sakaj sta nas perpeljala v' to pushavo, de umoritá vso mnóshizo s' lákoto?‘ Gospod pa je djal Mojsesu: ,Gléj! jelt vam bom deshíl kruha s' nebés; naj gré ljudstvo vùn; in naj nabère, kolikor je však dan tréba, de ga poskusim, ali shiví po moji postavi, ali ne. Šésti dan pa naj perprávijo, kar bodo s' hranili, in naj bo dvakrat toliko, kolikor so nabrali sa však dan.‘ In Mojses pa Aron sta rekla všim Israelovim otrokom: ,Svezhér bote svédili, de vas je Gospod ispéljal is Egiptovske deshele, in sjutrej hote vidili slávo Gospodovo; sakaj on je slishal vashe mermranje soper Gospoda; kaj sva midva, de soper naji mermrate?‘ In Mojses je djal: ,Svezhér vam bo Gospod mesá, in sjutrej kruha do fitiga najésti se dal; sakaj on je vashe mermranje slishal, ko ste soper njega mermrali; kér, kaj sva midva? Ne soper naji, ampak soper Gospoda ste mermrali.‘ Mojses je tudi djal Aranu: ,Rézi vši mnoshizi Israelovih otrók: Štopite pred Gospoda, sakaj on je slishal vashe mermranje.‘ In ko je Aron vši mnoshizi Israelovih otrók govoril, so se proti pushavi oserli, in gléj! slava Gospodova se je v' oblaku perkasala. In Gospod je govoril Mojsesu, rekohz: ,Sim slishal mermranje Israelovih otrók; povéj jím: Svezhér bote mesó jédli, in sjutrej

bote
Gospo
,
torje
shoto
po se
v' stóp
elovi
hu?“
li, ka
krüh,
Gospo
kolike
glavó
shtevi
Israel
vezh,
rej ni
ne m
hern
,

ne h
shali
je zh
hudo
liko
ko je
pa po
herni
shize
je Ge
*) C

hote kruha fiti; ter hote svedili, de sim jest Gospod, vash Bog.“

„In na vézher je prepelíz perletélo in shotorje pokrilo; sjutrej pa je rosa leshala okóli shotorja. In (ko je rosa preshla) je bilo viditi po semlji v' pushavi nekej drobniga in kakor v' stópizi stólzheniga, kakor slana po semlji. Israelovi otrozi, to viditi, so rekli med seboj: „Manhu?“ kar se pravi: „Kaj je to?“ sakaj niso védili, kaj de je. In Mojses jím je rekel: „To je krùh, ki ga vam je Bog dal v' jéd. In letó vam Gospod ukáshe: Šlehern nabéri od téga toliko, kolikor mu je tréba jesti; gómer *) sa slednjo glavó po shtevilu svojih ljudí! slehern vsémi po shtevilu njih, ki so v' njegovim shotoru.“ In Israelovi otrozi so takó storili, in so nabrali edin vezh, eden menj; in so na gomer smerili; torej ni vezh dobil tisti, kteri je vezh nabral, in ne menj tísti, kteri je menj vkup spravil. Šlehern je dobíl, kolikor je mógel snéstí.“

„In Mojses jím je rekel: „Nobedin naj nizh ne hrani sa jutri.“ Nekterí ga pa niso poslušali, temuzh so perhranili sa jutri; in Mana je zherviva postala in sognjila; in Mojses se je hudoval nad njimi. In slehern já je sjutrej toliko nabral, kolikor já je bilo tréba v' jéd; in ko je sonze sgrélo, se je stajala. Šhésti dan so pa po dva déla nabirali, to je, dva gomerja slehernimu zhlovéku. In so prishli perváki mnóshize, in povedali Mojsesu. In jím je djal: „To je Gospód govóril: Jutri je Gospodu posvezhéní

*) Okóli poldrugí pôlizh.

pozhitik sabóte. Kar je tréba delati, to (*dans*) storíte, in kar kuhati, (*dans*) skuhajte; kar poštane, perhranite sa jutri.⁴ In so storili, kakor je bil Mojsel ukásal. In Mana ni gnjila, in zherva ni bilo v' njéj. In je djal Mojsel: „Jézte *dans*, kér je sabota Gospodova; sakaj na polijé ne bo najti. Šhéšt dní jo pobirajte; sedmi da pa je sabota Gospodova, torej jé ne bo najti.“

„In sedmi dan je prishel, in éni smed ljudstva so vùn shli pobirat; pa niso nizh našli. In Gospod je rekel Mojselu: „Doklé se ne bodelershali mojih ukasíl, in moje postave? Gléjte. Gospod vam je dal sabóto in torej vam shésti dan dva déla podeluje; vši domá ostanite, nobeden se ne gani sédmi dan s' svojiga kraja.“ Ljudstvo je tedaj prasnovalo sédmi dan. In Israelova hiša je to jéd iménovala Mana; in je bila béla, ko koriandrovo séme, in v' ustih ko medéna potiza.“

„In Mojsel je rekel Aronu: „Vsémi posódo, in dêni va-njo mane; kolikor dershi gomer, in spravi jo pred Gospodam, de se vashim rodovinam perhrani;“ kakor je Gospod ukasal Mojselu. In Aron jo je v' snidni shotor postavil, de bi se ohranila. In Israelovi otrozi so mano jédli shtirideset lét, . . . dokler niso prishli na pokrajne Kananske deshele.“

LXXVII. Voda is skale, vpervizh.

II. Mojs. 17, 1-7.

„Vsa mnoshiza Israelovih otrók se je tedaj vdignila is Šinske pushave, spremenvaje svoje

stanovalsha, kakor jím je bil Gospod ukasoval, in so postavili svoje shotore v' Rafidímu, kjer ni bilo vodé, de bi bilo ljudstvo pilo. Torej so se nad Mojsem hudovali, in rekli: „Daj nam vodé piti.“ In Mojsel jím je odgovoril: „Kaj se hudujete nad menoj? Sakaj skushate Gospoda?“ Ondi je tedaj ljudstvo savolj pomankanja vodé shéjo terpélo, in je mermralo soper Mojseja rekózh: „Sakaj si nas is Egipta spèljal, de umorish nas, in nashe otroke, in shivino s' shéjo.“

„In Mojsel je klizal v' Gospoda, rekozh: „Kaj mi je storiti s' tem ljudstvam? Ravno kar me bodo kamnjali.“ In Gospod je rekel Mojseju: „Idi pred ljudstvam, in vsémi seboj smed Israelovih starejshín; ter primi v' róko palizo, ki si s' njó po vodi udaril, in pojdi tjè. Gléj! ondi bom stal pred teboj na skali Horébski; ter udari po skáli, in voda bo tekla is njé, de pije ljudstvo.“ Mojsel je vprizho Israelovih starejshín takó stóril, in je imé tistiga kraja imenoval Masa in Meriba (*skushnjava in hudovanje*) savolj hudovanja Israelovih otrók; in kér so skushali Gospoda, rekozh: „Ali je Gospod s' nami, ali nè?“

LXXVIII. Amalezhani premagani.

II. Mojs. 17, 8-16.

„In so prishli Amalezhani, ter se bojevali s' Israelam v' Rafidimu. In Mojsel je rekel Jósvetu: „Sbéri si junakov, ter idi in vojskuj se s' Amalezháni; jutri bom stal na vèrhu hriba, palizo boshjo v' svoji roki.“ Jósve je storil, kakor mu

je bil Mojses ukasal, ter se bojeval s' Amalezháni. Mojses pa, in Aron, in Hur so shli na verh hriba. In ko je Mojses roké gori dershala, je premagovál Israel, ko jih je pa malo dôli spustil, je premagoval Amalek. Mojsesove roké pa so bile teshke; oná ſta tedaj kámin vséla, in ga poloshila pod-inj, ter se je na-nj vſédel; in Aron in Hur ſta mu roké od obéh straní podperala; in njegove roké se niso utrudile, doklér ni fonze ſashlò. In Josve je Amáleka in njegove ljudi s' měžhem odpódil.“

„In Gospod je djal Mojsesu: ,Sapíšhi tó v' bukve v' spomin, in isrôzhi Jósvetu; sakaj Amalekov spomín bom potrébil spod néba. In Mojses je altar postavil, in je njegovo imé imenovál Jehova nisí, (*Gospod je moj povikshevaviz*) rekohz: ,Gospod je na svojim sédešti rokó vſdignil, in vojska Gospodova bo soper Amalezhane od rodú do rodú.“

LXXIX. Jetron pride k' Mojsesu.

II. Mojs. 18, 1-27.

„Ko je pa Jétron Madjanski duhoven, Mojsesov taſt vſe ſliſhal, kar je bil Bog Mojsesu in Israelu, svojimu ljudstvu, ſtôril, in de je Gospod Israela is Egipca ispeljal: je vſél Šefóra, Mojsesovo ſhenó, ki jo je bil nasaj poſlal, in njegova dva fina ... in je priſhel k' Mojsesu v' puſhavo, kjér je bil (*Mojses*) pod boshjo goró ſhortorje postavil. In je Mojsesu ſporózhil, rekóz: „Jest Jetron, tvoj taſt, pridem k' tebi, in tvoja

lezhá-
a verh
al, je
i spu-
oké pa
in ga
n Aron
érala;
fonze
judí s'
i to v'
j Ama-
Moj-
meno-
vaviz;
vsdig-
zhane
su.
, Moj-
esu in
e Go-
efóra,
n nje-
v' pu-
ó shor-
kózh:
tvoja

shena, in tvoja dva sina s' njó.“ Mojsel je svojimu taſtu naproti ſhel, ſe je pred njim perklonil, in ga kuſhnil; in ſta ſe med ſeboj s' prijasnimi beſedami posdravila. In ko je bil v' ſhortor priſhel, je Mojsel svojimu taſtu vſe pravil, kar je Gospod Faraonu in Egizhanam ſaſtran Israela ſtóril; in vſe nadlóge, ki ſo ſe jím na póti permerile, in de jih je Gospod réſhil.“

„In Jetron ſe je veselíl ſavolj tolikanj dobrót, ki jih je bil Gospod Israelu ſkasal, ko jih je is rók Egipzhanov otél, in je djal: „Hvaljen bodi Gospod, ki vas je is roké Egipzhanov, in is roke Faraona réſhil; ki je svoje ljudſto is roke Egipzhanov ſtèrgal. Sdaj ſim ſposnál, de je Gospod vézhji, kot vſi bogóvi; kér ſo oní s' Israelzi prevsétno ravnali (*jih kasnuje*). Jetron Mojselov taſt je tedaj Bogu ſhgavnih in klavnih daróv pernésel; in Aron in vſi starejšini Israelovi ſo priſhli, de bi s' njim pred Bogom krùh jéđli.“

„Drugi dan pa ſe je Mojsel uſédil ljudſto ſodit, ki je okrog Mojsesa od jutra do vezhera ſtalo. Ko je njegov taſt to vidil, namrež vſe to, kar je imel s' ljudmí opraviti, je rekел: „Kaj pozhnèſh s' ljudmí? Sakaj ſam ſedíſh, in vſi ljudjé od jutra do vezhera zhakajo?“ Mojsel mu je odgovoril: „Ludjé hodijo k' meni, in po boshjim ſvétu prashajo. In ko med njimi kakí prepir vſtane, pridejo k' meni, de med njimi ſódim, in de jím pokashem boshje ſapóvdi, in njegove poſtave.“ In Jétron je rekel: „Ne délaſh prav; neſpametno ſe trudíſh ſamiga ſebe in ljudſto, ki je ſ' teboj; to opravilo tvojo možh preſhe; ſam ga ne bosh mógel prenèſti. Poſlu-

shaj tedaj moje beséde, in Bog bo s' teboj: Bodí namestnik ljudstva per Bogu, in povéj mu, kar profijo; in pokášhi ljudém shege in boshjo flushbo, in pot, ktere naj se dershé, in opravilo, ktero naj délajo. Isbéri pa smed vše mnoshize ferzhnih in bogabojézih mósh, ki resnizo ljubijeo in lakomnost sovráshijo, in postavi jih poglavarje zhes taushent, in stó, in pétdeset, in desét mosh. Tí naj ob vših zhafih sódijo; kar je pa imenitnishiha, naj tebi povedó, oní naj le manjshi rezhí sódijo; in ti ho loshej, ko bosh tésho med druge rasdélil. Ako bosh to storil, bosh povelje Bogá spolnil, in njegove sapóvdi terditi samógel; in vše to ljudstvo bo na svoje kraje v' miru prishlo.“

„Mojsef, to slíshati, je vše storil, kar mu je bil uni svetoval. In je smed všiga Israela ferzhnih mósh sbral, in jih je postavil oblastnike ljudstva; poglavarje zhes taushent, in sto, in pétdeset, in deset mósh. Letí so mnoshizo ob vših zhafih sodili, in kar je bilo téshjiga, so njemu povédali, in so le manjshi rezhí rasfojevali. In je svojiga tašta odprávil, ter se je vernil, in spustil v' svojo deshelo.“

LXXX. Israelzi pod Sinajem.

II. Mojs. 19, 1-25.

„(Tréti dan) tretjiga mésza po odhodu Israelorih otrók is Egiptovske deshele, so oní prishli v' Šinajsko pushavo . . . in ondi je Israel pod hribam shotorje postavil. Mojsef je pa góri

Bodi
kar
lush-
vilo,
shize
Iju-
po-
t, in
kar
í naj
bosh
oril,
óvdi
svoje
nu je
erzh-
ljud-
étdes-
vsih
emu
. In
spu-
odu
oni
rael
göri

shel k' Bogu, in Gospod mu je s' gore govóril, rekozh: „To povéj Jakobovi hishi, in osnani Israelovim mlájshem: Šte sami vidili, kar sim Egipzhanam stóril, in de sim vas kakor na perú-tah poštójne nosil, in si vas sa svoje vsél. Ako bote tedaj moje beséde poslushali, in se moje savéše dershali, mi bote lastnína smed vfh ljud-stev; sakaj, vfa semlja je moja. In ví mi bote duhovsko kraljestvo, in svéto ljudstvo. Té so beséde, ki jih povéj Israelovim otrokam.“

„Mojses je tedaj prishel, in starejshine ljudstva sklizal, in vse beséde nasnánil, ki mu jih je bil Gospod narózhil. In vse ljudstvo je s' enim glasam odgovorilo: „Vse, kar je Gospod govóril, bomo storili.“ In ko je Mojses beséde ljudstva Gospodu povédal, mu je Gospod rekел: „Sdaj bom prishel k' tebi v' témnim oblaku, de me ljudstvo s' teboj govoriti slishi, in de ti verja-me vékoma . . . Idi do ljudstva, in ozhishuj jih dans in jutri, in naj operó svoje oblazhila, in naj bodo perpravljeni v' tréti dan; sakaj tréti dan bo Gospod vprizho vse mnoshize doli stópil na Šinajsko góro. Ter mejnike postavi ljudstvu krog in krog, in jím rézi: Varujte se na goro stopiti, in njé mèje dotakniti se; kdor koli se göre dotákne, bo umerl. Nobena róka naj se ga ne dotakne, temuzh s' kamni bóni posut, ali s' pshizami prebodèn; bodi si shivina ali zhlo-vek, shiv naj ne ostáne. Ko bo trobenta buzha-ti sazhéla, naj gredó pod góro.. In Mojses je s' gore k' ljudstvu prishel, in ga je ozhisheval. In ko so svoje oblazhila oprali, jím je rekел:

,Bodite perpravljeni v' trétji dan, in ne perbli-
shajte se k' svojim shenám.“

„Trétji dan se je perzhél, in jutro se sa-
snalo, in glej! groménje se slíshi, in bliska se,
in grosno temni oblák pokriva goró, in troben-
tini glas zhe dalje bolj buzhí, in ljudstvo, ki je
bilo v' shotorji, se je balo. In Mojses jih je is-
shotorja Bogu naproti peljal, ter so se vstavili
pod goro. Vsa gora Šinajska se je pa kadila, ko
je Gospod v' ognji na-njo stópil, in dím se je is-
njé valíl, kakor is pezhí, in vsa gora se je trésla.
In trobentini glas je zhe dalje glasnéji in mozh-
néji perhajal. Mojses je govoril, in Bog mu je
odgovarjal. In Gospod se je doli spustil na vèrh
gôre Šinajske, in je poklizal Mojsesa na verh
goré. In ko je gôri prishil, mu je Bog rekel:
„Stopi doli, in opominaj ljudstvo, de se ne pre-
dërsne mejnike prestópiti; de Gospoda ne vidi,
in de njih veliko ne pogine. Tudi duhovni, ki
se k' Gospodu perblíshujejo, naj se posveté, de
jih ne udári.“ In Mojses je rekel Gospodu: „Mnó-
shiza ne bo mògla na Šinajsko goro iti; sakaj
tí sam si ukásal in sapovédal, rekozh: Postavi
mejnike okrog goré, in posvéti jo.“ Nató mu je
Gospod rekel: „Idi in stópi doli, in pridi gori tí,
in Aron s' tèboj. Dohovni pa in ljudstvo naj ni-
kar ne prestopijo mejnike, in naj ne gredó gô-
ri k' Gospodu, de jih kjé ne pomorí.“ In Mojses
je doli shel k' ljudstvu, in jim je vše po-
védal.“

LXXXI. Defét boshjih sapóvd.

II. Mojs. 20, 1-25.

„In Gospod je vše te beséde govóril, rekozh: Ješt sim Gospod tvoj Bog, ki sim te speljal is Egiptovske deshele, in is hishe fushnosti. Ne iméj sravin mene ptujih bogov. Ne naredi si nobeniga srésaniga podóbka, tudi ne nobene druge podóbe, bodi si od tega, kar je sgorej na nebu, ali sdolej na semlji; ne od tega, kar je v' vodi pod semljó. Ne móli jih, in ne zhasti jih; jest sim Gospod, tvoj mozhni Bog, ki nobeniga sravin sebe ne terpím, in ki obíshem krvízo ozhétov nad otrozi do tréjtiga in zhetertiga rodú med njimi, ki me sovrashijo; in skashem usmiljenje taushentim, njim, ki me ljubijo, in moje sapovdi dershé. Ne imenúj iména Gospoda, svojiga Bogá po nemarnim; sakaj Gospod ne bo sa nedolshniga sposnal njega, kteri bo po nemárnim imé Gospoda svojiga Boga, imenovál. Špómní se, posvézhevati dan sabóte. Šhést dni délaj in opravi vše svoje déla. Ali sédmi dan je sabota Gospodu, trojimu Bogu; ne delaj tisti dan nobeniga déla, ne tí, ne tvoj fin, ne tvoja hzhí, ne tvoj hlapez, ne tvoja dékla, ne tvoja shivina, ne ptujiz, ki je snotrej tvojih vrát. Sakaj v' šhestih dnéh je Gospód narédil nebó, in semljo, in morjé, in vše, kar je v' njih; in sédmi dan je pozhival; torej je Bog dan sabote blagoslovil in posvétíl. Šposhtúj svojiga ozhéta in svojo mater, de bosh dolgo shivel na semlji, ktero ti bo dal Gospod tvoj Bog. Ne ubijaj, ne presheshtvaj; ne kradi; ne govóri soper svo-

jiga blishnjiga krivigā prizhevanja; ne sheli svojiga blishnjiga hishe, tudi ne shelji njegove she-ne, ne hlapza, ne dékle, ne vola, ne osla; nizhésar, kar je njegoviga.“

„Vse ljudstvo pa je slishalo gróm in trebentini glaf in je vidilo blisk, in goro s' dimam pokrito, ter so od strahu in trepéta vši prevséti od delezh stali, in rekli Mojsefu: ,Govôri nam tí, in te bomo poslushali! Nikar naj nam ne govorí Gospod, de ne umerjemo!“ In Mojsef je djal ljudstvu: ,Nikar se ne bojte; sakaj Bog je le prishel, de bi vas skušil, in de bi bil nje-gov strah v' vas, in de bi ne greshili.“ In ljud-stvo je od délezha stalo. Mojsef pa je shel v' meglò, v' kteri je bil Bog. In Gospód je Mojsefu she rékel: ,To povéj Israelovim otrokom: ,Vidili ste, de sim vam s' néba govoril. Ne delajte si srebernih in slatih bogóv. Štorite mi altar is persti, in darujte na njem svoje shgav-ne in hvalne darove, svojo drobnizo in svoje govéda na vsakim kraji, kjér bo spomin mojiga iména; ter bom k' tebi prishel, in te blagoda-ril. Ako mi pa kamnén altar postavish, ga ne narêdi is obdélanih kamnov; sakaj, ako le she-lesho nad-inj vsdignesh, bo ognúshen.“

LXXXII. Posamesne sapóvdi boshje.

Bog je Israelovimu ljudstvu po Mojsefu szhasama she vezh sapóvd na snanje dal, in nektere so tu sostavljené:

„Poslushaj Israel, Gospod naš Bog je edíni

Gospod. Ljubi Gospoda, svojiga Bogá is vsliga svojiga serza, in is vše svoje dushe, in is vše svoje mozhí. — Ljubi svojiga blishnjiga, kakor sam sebe. — Švetí bodite, sakaj jeſt sim svét, jeſt Gospod vaſh Bog. — Dershite moje sapóvdi in spolnújte jih; jeſt sim Gospod, kteri vaſ posvezhujem. — Dershite moje sapovdi, in moje pravize; zhlovek, ki jih bo spolnoval; bo shivel. — Ne hodite s' vrásharji in védeſhi, nizh ne popraſhujte, de ne bote po njih ognuſheni. — Ako obljubo storish Gospodu svojimu Bogu, ne odlashaj jo spolniti; sakaj Gospod tvoj Bog jo bo térial, in ako boſh ſhe dalje odlashal, ti bo v' greh ſhtéto. Zhe ne obljuſh, ſi bres greha. Kar je pa ſhé is tvojih uſt priſhlo, spolni in ſtori, kakor ſi Gospodu, svojimu Bogu obljubil, in prostovoljno in s' svojimu uſmi govoril. — Ne perſégaj krivo v' mojim imenu, in ne ognuſi iména svojiga Bogá.“

„Kdor svojiga ozhetata ali mater svojo kólne, naj umerje. — Zhe ima kdo svojoglavniga in rasusdaniga fina, kteri ni pokorin ozhetovimu ali maternimu povélju, in posvarjén názhe pokorin biti; naj ga primejo in pred starejšíne tistiga mésta péljejo, in k' vratam, kjér ſe fódi, in naj jím rekó: Ta naſh ſin je rasusdan in svojoglavin, naſhiga opominvanja ne poſluſha, in ga sanizhuje; on je sanikern in pijanz: naj ga tedaj ljudjé tistiga mésta f' kamni posujejo, ter móra umréti, de hudobijo ſmed vaſ ſpravite, in de vef Israel ſliſhi in ſe bojí.“

„Ne iſhi mashevanja, in ne ſpomni ſe kri-
vize svojih ſofédov. — Ne legajte, in nihzhe naj

ne goljsa svojiga blishnjiga. — Ne delaj krivize svojimu blishnjimu, in ne satéraj ga s' filo; naj ne ostaja plazhilo tvojiga najémnika per tebi do drugiga dné. — Ne iméj v' shaklji dvoje téhtnize (*vage*), vézhi in manjshi; tudi naj ne bo v' tvoji hishi vezhi in manjshi méra; temuzh iméj pravizhno in pravo téhtnizo, éno in pravizhno méro, de bosh dolgo shivel v' desheli, ktero ti bo dal Gospod, tvoj Bog; sakaj Gospodu tvojimu Bogu se gnuši nad njim, kteri to déla, in on sovráshi vso krivizo. — Preklét bodi, kteří prestavi mejníke svojiga blishnjiga.“

„Ne stóri nizh krivizhniga, in po krivizi ne sodi. — Ne glej líz ubogiga, in ne ánaj se obrása mogózhniga; sódi svojiga blishnjiga po pravizi. — Preklét bodi, kdor overshe sodbo ptujza, firóte in vdóve. — Ne kolni gluhibga, in slepimu ne postavlja spodtikljeja; temuzh boj se Gospoda, svojiga Boga. — Ne sovrashi svojiga brata v' svojím serzu, temuzh ozhitno ga posvari, de nimash greha savoljo njega. — Ne bodi opravljin, ne podpihovaviz med ljudstvam; ne preděrsni se soper kri svojiga blishnjiga. — Šodnikov ne opravlja in vikshiga svojiga ljudstva ne kolni. — Pred sivo glavo vstaní, in sposhtuj stariga, in boj se Gospoda, svojiga Boga. — Naj se ne oblézhe shenska v' moshko oblazhilo, in naj ne vsame mosh shenskiga oblazhila; ostudin je namrežh pred Bogam, kdor to stori.“

LXXXIII. Postave ubogim v' prid.

„Vdov in firót ne satérajte; ako jím kej shaliga storitè, bodo k' meni vpili, in jest bom njih vpitje uslifhal; in moj serd se bo vnél, in vas bom s' mèzhem pobil, in vashe shené bodo v dove, in vashi otrozi firóte. — Zhe kdo tvojih bratov, kteří snotrej vrat tvojiga mesta v' desheli stanujejo, ki ti jo bo dal Gospód tvoj Bog, ubósha, ne bódi otérpnjeniga serzá, in nedtegúj svojih rók, temuzh odpiraj jih ubogimu, in daj mu na pósodo, kar vidish, de mu je tréba. Varuj se, de ti ne pride hudobna misel v' glavo, in de ne mislifh v' svojim serzu: Šedmo leto odpuszenja se blisha; in de ne vernesh svojih ozhlí od svojiga ubogiga brata, in de bi mu ne posótil, kar profi; de ne bo vpil soper tebe k' Gospodu, in de ti ne bo v' gréh lhtéto; temuzh daj mu, in ne ravnaj s' njim svijazhno, ko mu v' potrébi pomagash, de te blagodari Gospod tvoj Bog vselej, in v' vših delih tvojih rók. Ubogih ne bo mankalo v' desheli tvojiga stanovanja; in torej ti sapovém svojo roko potrebnimu in ubogimu odpréti, ki stanuje sravín tebe v' desheli.“

„Ako dnarjev posódish ubóginu mojiga ljudstva, ktero sravín tebe prebíva, ga ne náganjaj, kakor tirjaviz, in ne sáteraj ga s' kri-vizhnimi obrésti. Ako dobish v' saštavo svojiga blishnjiga plajsh, mu ga daj nasaj, predin je sonze sa goro; sakaj, to je vše, s' zhimir se (*po nozhi*) odéva; in nima drugiga, pod zhém de bi spal; slifhal ga bom, ako se mi pertó-

shi, sakaj milostiv sim. — Zhe svojimu blishnjimu kaj posódish, ne hôdi po saftavo v' nje-govo hisho; temuzh sunej postój, in sam najti pernese, kar imá.“

„Ptujza ne shali, in ne délaj mu krivize, sakaj tudi ví ste bili ptujzi v' Egiptovski deshe-li. — Ako se bo ptujiz presélil v' vasho deshelo, in bo stanoval med vami, ga ne shalite; temuzh naj bo med vami po rojakovo, in ljubite ga, kakor samí sebe; sakaj tudi ví ste bili ptujzi v' Egiptovski desheli. — Kadar shanjesh shito na svoji semlji, ne poshani do zhi-stiga ob kraji; tudi ne lavkaj popusheniga klasja; in ne paperkvaj v' svojim vinogradu popusheniga grosdja, in osútih jagod; temuzh ubogim in ptujzam jih pusti pobrati. Kadar oljke otréšash, ne hôdi pobirat, kar na drevesih ostane; temuzh popusti ptujzu, siroti in vdovi.“

LXXXIV. Postave fushnjim v' prid.

„Ako tvoj brat ubósha, in se ti prodá, ga ne satéraj kakor fushnjiga; temuzh naj ti bo kakor najémnik in selák; do sabotniga léta naj déla per tebi; in po tém naj gré prozh s' svojimi otrózi, in naj se verne k' sorodovini in nadom svojih starshev. Sakaj oní so moji fushnji, in jest sim jih is Egiptovske deshele speljal. Oní se ne sméjo prodajati, kakor drugi fushnji; ne satéraj ga s' filo, temuzh boj se fushnjiga Bogá. Sushnjev in fushinj si vsemité smed naródov, ki so sravín vas. In smed selákov,

ki sravin vas ptujujejo, ali smed njih, ki so od njih v' vashi desheli rojeni, sméte sa sushnje vséti. In leté sméte svoji rodovini ko dédino (érbskino) sapušiti, in védno v' last iméti; svojih bratov pa, Israelovih otrók ne satérajte s' filo. Ako med vami ptujiz in selák obogatí, in tvoj brat, ki je ubóshal, se prodá njemu, ali kterimu koli njegove sorodovíne: se smé potem, ko se je prodál, reshiti. Kdor koli njegovih bratov bo hotel, ga smé résziti; ali njegov striz, ali strizov sin, ali foródnik, ali déver. Ako samore, se smé tudi sam odkupiti; tode se léta od zhasa, ko je bil prodán, do sabotníga léta v' shtevilo vsamejo; in de se od dnarjev, sa ktére je bil prodan, po shtevilu lét, plazha, ki najemniku gré, odvsame. Ako vezhi lét do sabotníga léta zhés ostane, naj po njih shtevilu vezhi zéno poverne; ako jih je menj, naj se s' njim po shtevilu lét pogodí . . . Ako se pa ne more takó reshiti, bódi ob sabotním létu s' svojimi otrozi isprostèn. Sakaj Israelovi otrozi so moji sushnji, kér sim jih is Egiptovske deshele ispeljal.“

„Ako se tebi tvoj brat, Hebrej ali Hebrejka prodá, in ti slushi shést lét, ga sedmo léto spróšti; in njega, kterimu prostóst dash, ne pushaj prasniga, temuzh daj mu popótnizo od svojih zhéd, svoje mlazhve in svoje tlazhnje, s' ktero te je Gospod, tvoj Bog, oblagodaril. Pomisli, de si bil sam sushinj v' Egiptovski desheli. — Kdor svojiga sushnja ali sushnjo s' palizo udari, de mu v' rokah mertev ostane, je smerti kriv. — Ako kdo svojiga sushnja ali sushnjo na okó

udari, in mu okó isbije, naj jih proste ispušti savolj ozhéša, ki ga je bil isbil. Tudi ako svojimu fushnju ali fushnji sób isbije, naj jih ravno takó proste ispušti.“

LXXXV. Povrazhivna praviza.

„Kdor zhlovéka udari, in ga ubiti misli, naj umerje. — Ako se dva mosha stepéta, in édin svojiga blishnjiga s' kamnam ali s' pestjó udari, in od téga ne umerje, temuzh v' postelji leshi; zhe vstane, in ob palizi vùn iti samóre: si on, ki ga je udaril, ni smerti saflushil; vùnder pa mu more, kar je samudil in sdravnikam isdal, poverniti. — Kdor koga svojih sošédov rani, naj se mu takó poverne, kakor je storil; rano sa rano, okó sa okó, sób sa sób.“

„Ako se soper koga kriva prizha vsdigne in ga pregréhe satóshi: naj se obá, které sodba ti-zhe, pred Gospoda vprizho duhovnov in sodnikov vstávita, ki so tisti zhaſt. In ko vše na tanko preishejo in sposnajo, de je kriva prizha soper svojiga brata lash govorila: naj mu ravno to stóré, kar je on svojimu bratu naménil; in po tem takim správi húdo smed vas: de drugi tó flíshijo in se bojé, in se nikdar nizh takiga storiti ne preděrsnejo.“

LXXXVI. Postave, ki tízhejo premo- shenje blishnjiga, in shiváli.

„Zhe kdo vola, ali ovzo ukrade, in jih sa-kolje ali prodá: naj povérne pét volóv sa eniga vo-la, in shtiri ovzé sa eno ovzó. — Ako se to, kar je ukradil, she shivó per njem najde, bodi si vol, ali ofel, ali ovza; naj poverne dvoje. — Ako kdo prijatlu dnarjev ali posódo f-hraniti da, in bodo te rezhí njemu, kteri jih je f-hráníl ukra-dene; naj tat, ako se své, dvojno povérne. Ako se pa ne své, bodi hishni gospodar pred gospo-sko postavljen, in naj perséshe, de ní roké po blagu svojiga blishnjiga stégnil. — Zhe kdo svo-jimu blishnjimu ofla, vola, ovzó, ali ktero koli shivino f-hraniti da, in konez vsáme, ali ofla-bí, ali zhe bo od sovrashnika prozh gnana, pa nihzhe tega ni vidil: bodi f' perségo potérjeno, de ní roké po blagu blishnjiga stégnil . . . Zhe je pa ukrádeno, naj gospodarju shkodo pover-ne. Ako je od sverine snédeno, naj to, kar se od mertve shivine najde, k' njemu pernese, in ni tréba povrazhevati. — Zhe kdo kej od svo-jiga blishnjiga no pósodo prósi, in se pokasi ali konez vsame, in gospodár ni v' prizho, mora poverniti. Ako je pa gospodar v' prizho, ni tréba povrazhevati; slasti, zhe je bilo sa dnarje v' delo najéto. — Ako vol moshá ali shenó pobô-de, in oni od tega umerjó, bódi vol f' kamni posut, in njega mesó se ne smé jésti; gospodar vóla pa je nedolshin. Ako je pa vol shé popréj rad bódel, in so njegoviga gospodarja téga o-pominjali, in ga ni saperl; in sta mosh in she-

na umerla: bôdi vol s' kamni posut, in nje-
gov gospodar umorjen.“

„Ko v' nôgrad svojiga blishnjiga prideš,
smésh grojsdja jésti, kolikor se ti ga ljubi; to
de vùn ga seboj ne nosi. Ko po njivi svojî-
ga prijatla grésh, smésh klasje osmukovati in
s' rokó ométi; tode s' serpam ne poshani.—
Ako vidish vola ali evzó svojiga blishnjiga sgu-
biti se, ne hôdi mémo, temuzh pelji nasaj
k' svojimu blishnjimu. Ako tvoj blishinj ni
tvoj sôsed, in ne vésh sánj: shêni seboj domú,
in iméj jo per sebi, dokler tvoj blishinj ne
vprasha po nji, in ne vsame nasaj. Ravno ta-
kó stóri s' oflam in s' vsako rezhjo svojiga
brata, která se bo sgubila; ako jo najdesh, ne
pushaj jé v' nemar, ko ptujo. Ako vidish olla
ali vola svojiga brata sôfeti se na poti, ne ho-
di mémo, temuzh pomagaj mu po konzu.
— Zhe kdo poshkoduje njivo ali vinôgrad,
in svojo shivino spustí ptuje popášt, naj povér-
ne, kar ima nar boljiga na svojim polji, ali
v' nogradu po zéni shkode. — Ako oginj ostane
in se tèrnje vname, in pride do kupa snopja,
ali do shita na njivi, naj poverne shkodo tisti,
ktéři je sashgal. — Zhe kdo vodnizo skoplje,
in jo ne sakrije, in vol ali ofel va-njo pade,
naj gospodar vodnize zéno shivine poverne;
mertvo pa je njegovo.“

„Ne ôrji s' volam in s' oflam vréd. — Ne
savésaj volju gobza, kadar na skednu tvoje shi-
to mane. — Ako po poti gredé tizhje gnésdo
najdesh na drevéšu ali na tléh, in starko sedéti
na mladizhih, ali na jajzih, jo ne jemlji s'

mladi-
mesh,
— Ko
in s' n
dobil:
ne po
zhlove
kteri

LXXX

blishn
2
nanejj
sapelj
se sm
in pra
3
se nis
foroda
rim
de je

édin
viga
naj je
imé
nu in
Ako
ktéra
nim v

mladizhi vréd; spusti starko, ako mladizhe vsa-mesh, de ti bo dobro, in de dolgo shivish.
 — Ko dolgo zhasa mésto s' vojsko oblégash, in s' mozhnimi sasípi obdájash, de hi ga v' last dobil: ne posékaj drévja, ktero sadje rodí, in ne pokonzhàj s' sekiro okrajne; sej je lés, in ní zhlovek, in ne more pomnóshiti shtevilo njih, kteri se f' teboj vojskujejo.“

LXXXVII. Nektére sakonske postave.

1) Bog je Israelzam prepovédal sakon med blíshnjimi soródniki.

2) Israelzam tudi ni bilo perpusheno s' Kananeji sarozhiti se, de bi ne bili v' malikovanje sapeljáni. S' shenami drugih ptujih naródov so se sméli sarozhiti, zhe so oné malike popustile, in praviga Boga molile.

3) Ako ôzhe ní imel sinov, ampak le hzhére, se niso sméle sunaj rodú in ne sunej ozhetove sorodovine omoshítí; temuzh so se mógle f' ktem daljnim sorodníkam ozhetovim sarozhiti, de je delèsh v' ródu in sorodovini ostan.“

4) „Kadar bodo bratje vkùp prebivali, in bo édin njih bres otrók umerl, naj se vdova mert-viga ne sarozhí drugimu; temuzh njegov brat naj jo vsame in svojimu bratu sárod obudí; in imé pavorojeniga od njé naj po njegovim iménu imenuje, de njegov imé v' Israelu ne mine. Ako pa on ne bo hotel svojiga brata shené vséti, ktera mu po postavi gré; naj gré shena k' mest-nim vratam, in naj se k' starejshinam vèrne, in

rezhe: Mojiga moshá brat nozhe imé svojiga brata v' Israelu obuditi; tudi ne mene sa sheno vséti. In naj ga prezej poklizhejo, in vprashajo. Ako bo odgovoril : „Jo nozhem sa sheno vséti“ naj shena v' prizho starejshín pred-inj stopi, in zhevvelj s' njegove noge vsame, in mu v' obras plune, in rezhe: „Tako se godí zhlovéku, kteri svojimu bratu ne losida hishe.“ In njegovo imé naj se v' Israelu imenuje: „Hisha is-sutiga.“

LXXXVIII. Snidniza.

V' slushbo boshjo je Gospod ukasal Mojselu narediti shotor, ki je bil Gospodov shotor, snidni shotor, ali snidniza imenovan, in je bil is dvojnih délov, is dvora in svetisha. Dvor je bil podolgast in shtirivogeljnat, od vs-hódnje strani proti sahódnji sto komólzov dolg, in od séverja proti jugu pétdeset shirok. Na vših shtirih stranéh je bil, pet komolzov visoko, s' pregrinjali obdan; na verhu pa je bil raskrit. Perti so viséli na srebernih palizah, ki so na štebréh flonéle; in je bilo štebrov na slednjí dolgi strani dvajset, in na slednji shiroki strani desét.

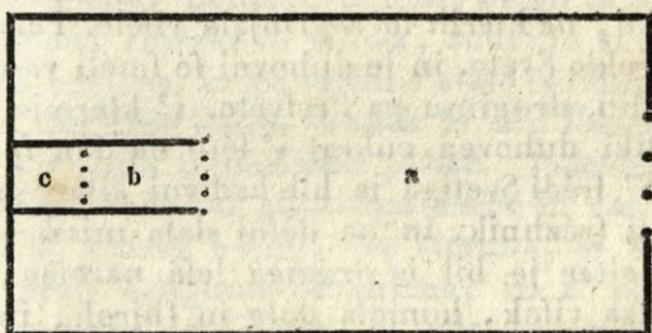
Vrata so bile na jutrenji strani dvajset komólzov shiroke, in tudi s' pèrti pregèrnjene. V' srédi dvora je bil vratam nasproti altar, kteri je bil trí komolze visok, pet komolzov dolg in shirok, lesén in vèf s' medjó (*kufram*) vdélan. Na verhu je bil s' perljo napolnjen, in nad-njó so se daróvi sashigali. Na shtirih vog-

lih,
kusfre
nilí,
bilo
nji t
kusfre
sakla
neko
tarja
kal
zhule
umiv

lih, ki so bili rogovam enaki, so bili shtirje kufréni obrozhki, v' ktere so dvé palize uteknilo, ko so altar prenashali. Sravin altarja je bilo mnogiga oródja, ki ga je bilo ob darovnji tréba. Je bilo kufrénih verzhev sa pepél, kufrénih lopat; nekoliko skedéljz, de so vanje kri saklanih shivál prestregovali; kufrénih vilez, in nekoliko kadilniz i. t. d. Na jushnji strani altarja je bila umivalniza, ktera je bila slita is serkal (*shpeglov*) shená, ki so na vratah shotóra zhule. V' umivalnizi so se duhovní roké in nogé umivali, predin so darovali.

Obzhért stranize.

Vezhérna stran.

a Dvor . b Svéto . c Prefsvéto.

LXXXIX. Svetishe.

Svetishe je bilo na vezhérnji strani Gospodoviga shotóra, in je bilo od vs-hoda proti sahodu trideset komolzov dolgo, od severja proti jugu deset komolzov shiroko, in desét komolzov visoko. Na sprednji strani je bilo rasgernjeno, od drugih straní pa je bilo s'osem in shtiridesetimi

dèskami obdáno, ki so bile desét komolzov dolge in poldrugiga shiroke, s' slatam vdélane, in s' zheternimi sagrinjali ogèrnjene; in so bile s' slatimi obrózhki sklenjene in so na srebernih podpórah slonéle. Na sprednji strani je bilo pet stebrov, ki so bili s' slatam vdélaní, in so slonéli na kufrénih podpórah; sgorej so bili slati káveljni, na kterih so pregrinjala viféle.

Belo pregrinjalo od verha do tál je svetishe na dva kraja rasdelovalo; pèrvi del je bil dvajset komólzov dolg, drugi pa desét. Med pervim in drugim délam ni bilo vrát, ampak shtiri s' slatam vdelani stebri so bili, ki so slonéli na srebernih podpórnjah, in v' stebréh so bili slati káveljni, na kterih so sagrinjala viféle. Pervimu se je reklo Šveto, in le duhovni so sméli va-nj po opravilih, drugimu pa Presveto, v' ktero je smél le véliki duhoven enkrat v' létu na dan sprave.

V' srédi Švetiga je bil kadivni altar, na lévi slati svézhnik, in na désni slata misa. — Kadivni altar je bil is drágiga lesá narejèn, dva komolza vifok, komolz dolg in shirok, in vel s' slatam vdélan. Na verhu je bil s' stato okráj-nizo obdan, in na voglih so bili slati stebrizhki, rogovam enaki, in pod njimi slati krógi, de so va-nje palize vteknil, ko je bilo tréba altar prenèsti. Na tému altarji je duhoven vsak dan dva-krat, sjutrej, ko je lampe na svezhniku pershi gal, in svezhér, ko jih je trébil posébno kadilo sashigal. Slati svézhnik s' sédmimi ròglji, na kterih je sédem svetil ali lamp gorélo, je bil is zéliga vlit, in utrinjala, in skedéljze sa utrinke so bile kakor svézhnik is zhistiga slatá. Slati misa

je bila dva komolza dolga, komolz shiroka, in poldrugiga visoka, is dragiga lesá, in s' slatam vdelana. Na to miso je Bog sapovédal djati dvajst hlébov is pshenízhne móke. Tí kruhi so bili Bogu posvezheni, in se jím je reklo kruhi obližja, predstavljenja, ker so bili pred obližje Gospódovo postávljeni. Le duhovni so jih sméli jésti na svetim kraji. V' fili so jih pa tudi drugi jédli. Sravin njih, so bile tudi slate skedéljze, in slati kélhi. Vsako saboto so se drugi na miso devali, stare se pa duhovni povshili.

V' Presvetim, ktero je bilo grosno temno, je bila skrinja savése, ki je bila is dragiga lesá narejena, poltréjji komolz dólga in poldru- gi komolz shiroka in visoka, sunej in snotrej s' slatam vdélana, in na verhu s' slato okrájnizo obdana: Na dvéh daljih stranéh so bili shtirje krogi, in v' njih poslazhene pálize. Pokrov je bil filno lép, in is nar zhistejiga slatá; in nad njim, ki je bil sédesh boshji, dva Keruba, ki sta bila edin proti drugimu obernjena, in k' pokrovu perklonjena; in slehern je eno perutnizo nad pokrovam skrinje savése rasprostíral, in pokrov obsénzheval. V' skrinjí savése so bile ob našlednjih zhásih dve kamnéne table Mojsefove, in sravin njé slata posóda s' mano napolnjena, paliza Aronova, in Mojsefove bukve.

XC. Sabóta.

Bog je sapovedal sédmi dan ali saboto sleherniga tedna prasnovati, in fizer od vezhéra

petka, do vezhéra sabote, de bi zhlovek Bogu stvarniku vfiga svetá spodobno zhaſt ſkasal, in de bi pozhili Ijudjé in shivina. Kdor je prasnovanje sabote opuſtil, je bil punta soper Boga, tedaj ſmerti kriv.

Šo bile prepovédane vſe déla in opravila, kterih ní bilo prav tréba, ali svoje shivljenje ohraniti, ali ob daritvi. Torej ſhe ni bilo perpuſheno ob sabotah mane nabirati, oginj netiti, in kuhati, temuzh préd ta dan, préd ſonzhnim sahódam ſo mogli ſkuhati, in merslo jéſti ob sabotah.

Druge dní ſo duhovni v' dvoru ſhotóra ſju-trej in svezhér darovali jagnje léto staro, in jédní in pitni dar; ob sabotah pa ſo, mémo vſak danjiga darú dvoje jágnet léto starih, jédní in pitni dar pernesli, in kruhe oblizhja ſpremenjevali.

Šabóta je bila Israelzam dan nedolshniga veselja nad Bogam, ſtvarníkam vfiga svetá, in njih kraljem. Štarſhi ſo uzhili svoje otroke ſtvarnika nebés in ſemlje ſposnovati, in ſo jih opomnili velíkih dobrót in teshkih ſhtraſing, ki jih je Bog poſlal nad njih ozhéte. Kteri ſo ſtanovali bliso ſnidnize, ſo ſhli tjè k' ozhitni ſluſhbi boshji.

XCI. „Sabótno léto.

Sléherno ſémo léto je bilo Šabótno léto, ki ga je Bog někako prasnovati ſapovédal. Šabótno léto nijo ſmeli ſejati, terte in drevés obreſovati, ali ſadja domu ſprávljati; kar je ſamo od ſebe ſraslo, je bilo prepuſtitи ubogim, domazhim

Bogu
l, in
asno-
oga,
vila,
ohra-
erpu-
etiti,
anim
i ob
sju-
jéd-
ysak-
pi-
evali-
niga
, in
tvar-
oom-
ih je
ovali
shji.
éto,
Sa-
bre-
o od
him

in divjim shivalim ; tudi niso smeli dolgov ter-
jati, ker dolshniki niso nizh prihodkov imeli.

Israelzi pa vunder niso postopali, temuzh
so ribe in sveri lovili, zhede in zhebele osker-
bovali, pohishtvo in orodje popravliali i. t. d.
Tudi je bilo perpusheno hishne dela opravljati,
in kupzhevati; sosebno pa jim je bilo sapoveda-
no postavo poslushati, ki so jo to leto v' snidni-
ze o prasniku selenih shotorov brali.

Prasnovanje sabotniga leta je Bog ukasal,
de bi se Hebreji bolj poduzhili v' svojih dolsh-
nostih, kér so pogosto k' boshji flushbi hodili;
in savolj téga, de bi se semlja spozhila, in nove
mozhi dobila.

XCII. Sveto leto.

Sléherno petdeséto leto je bilo sveto leto,
ktero je tedaj nastopilo po sédmih sabotnih léti.
Sveto leto so Hebreji prasnovali kakor Sabotni-
ga; tote sapovedano jim je she bilo vše fushnje
Hebrejskiga rodú sprostiti, in vše prodane ali sa-
stavljené hishe in njive poprejshnim gospodarjem
ali njih déleshem (*érbam*) nasaj dati, in dolgo-
ve sbrisati. De pa ni lakota nastopila, ker dve
leti saporédama niso sejáli, so mogli Israelzi po-
prejshne léta shita perhraniti; in desiravno niso
poljá obdelovali, so vunder rasle grozdje, sádje
in sélisha ubógim v' prid.

XCIII. Novo léto.

Dan slédnjiga mlaja so mógli duhovni vsak-danje daróve, in she dvoje junzhet, ovna in sedem jagnet v' shgavni dar pernesti, in jedni pa pitni gar, in kosla v' dar sa gréh. S' mlajem so Hebreji mésze, tedaj tudi novo leto perzhenjali. To de dnévi mlaja sploh niso bili prásnizhni. Dan noviga leta pa je bil prasnizhin, ter so ga prasnovali kakor saboto; vunder je bilo perpusheno kuhati. Ta dan so darove, ki so bili slehern dan, in ob dnévih mlaja sapovédani, pernesli; in pa she júnzheta, ovna, sedméro létnih jagnjet, moke in vina v' shgavni dar, in kosla v' dar sa greh.

Hebreji so óbzhje léto s' mlajem Tishrita ali kosaperska perzheli; zerkvéno léto pa s' mlajem Nísana ali maliga travna v' spomin odhoda is Egipta, ki je bil petnajsti dan téga mésza. V' spomin odhoda is Egipta so tudi prasnovali velikonozh, kar je bilo shé sgorej (LXX) povédano.

XCIV. Binkeštni prasnik.

Binkeštni gód so Hebreji prasnovali petdeséti dan po pervim dnévu Velikonochniga godú. Drugi dan Velikonochniga prasnika namrežh so darovali pervi snop reshí, in tako so perzhéli shétev, ktera je bila v' sedmih tédnih dokonzhana; torej je bil petdeséti ali Binkeštni (*po greshko*) dan imenovan god shétve ali pervine.

Ta god so Hebreji le en dan, pa prav vesélo prasnovali, in hvalne pésmi Bogu v' zhast

péli; duhevni so pa dva hléba in zvètne móke is novinskiga shita v' hválni dar sa shétev; jumzheta, ovna, in sedméro létnih jagnjet v' shgavni dar; kosla v' dar sa greh; in dvoje jagnjet v' hvalni dar pernëfli.

Ta prasnik bi bil utégnil vpeljan biti v' spomin, de je Bog petdeséti dan po odhódu is Egipta Israelovim otrokam postavo dal na góri Šinajski.

XCV. Prasnik selenih shotórov.

Prasnik selenih shotórov so Hebreji prasnovali v' spomin shtirdefetléniga prebivanja v' puflavi, ko so v' shotorih stanovali; torej so tudi o tem godu v' selénih shotorih stanovati mógli. Je bil tudi gód sahvale sa sadje in tergátev.

Sazhétik je bil petnajsti dan mésza Tishrita ali kosoperska, in so ga osem dní prasnovali; tode le pervi in ósmi dan sta bila prav sa prav prasnika. Prasnik selenih shotorov je bil smed vših prasnikov nar bolj vesélo prasnovan; hvalne pésmi so péli v' zhaft boshjo, in gošti so iméli, in per jédi so gospodarji fushnjim stréigli.

Ta prasnik so mógli tudi veliko vezh darov pernesti, kakor o drugih prasnikih, in szer 1) pervi dan trinajst, drugi dan dvanjašt, tretji dan enajst, zheteriti dan desét, peti dan devét, shésti dan osem, sedmi dan sedem júnzhet, in jedni pa pitni dar; 2) sléhern dan dva ovna, in shtirnajst létnih jágnjet v' shgavin dar, s' jedním in pitnim dáram; 3) osmi dan mémo jedníga in

pitniga darú sédem létnih jagnjet, junzheta in ovna v' shgavin dar, in kosla v' dar sa gréh.

O Velikanozhnim in Binkefhtnim prasniku in o prasniku selenih shotórov so mógli vši Hebrewji moshkiga spôla k' snidnimu shotoru priti.

XCVI. Veliki dan sprave.

Véliki dan sprave je bil deséti dan mésza Tishrita, tedaj pét dni pred prasnikam selenih shotórov. Ta dan so se mógli vši Israelzi pokoriti in svoje gréhe obshalovati, vši — véliki duhoven, drugi duhovni, Levitje, Israelzi visokiga in niskiga stanú. Od vezhéra devétiga dneva do vezhéra desétiga niso sméli nizh jésti; na vézher desetiga pa so vesélo vezherjali.

Ta dan je le véliki duhoven slushbo boshjo opravljal. On je tedaj, v' navádno duhóvsko oblahilo obléžhen, junzheta in dva kosla, k' vratam svetisha peljal; ondi je lósal, kteri koslov imá darovan biti sa gréhe ljudstva, kteri pa spusfen. Po tem je saklal junzheta v' dar sa gréhe svoje, in svoje druhine, in kosla, kteriga je sadélo, sa grehe ljudstva; ter je prestrégel kri junzheta in kosla posebej v' dvé skedéljze.

Nato je vsel v' kadilnizo shiviga oglja s' altarja, je djal dvé pestí nar drajshiga kadila v' posódo, ter je shel, v' eni roki kadilnizo, v' drugi posódo f' kadilam sa pregrinjalo v' Presvéto, ki je bilo le vélikimu duhovnu ta dan va-nj stropiti perpusheno. Stopivshi v' Presvéto je djal

kadilo na oginj, in je s' njim sedesh boshji pokádil; tedaj je dishezh oblak obdal skrinjo savése.

Po tem je vùn shel, in se spet nasaj vernil, skedéljze l' kervjo v' rokah, in je perst v' krí, ki je bila v' obéh skedéljzah pomozhil, in je pokrópil proti pokróvu skrinje savése, in sedemkrat na tla pred skrinjo savése. To storivši je hité sapustil Presveto, in je v' Švetim kadivni altar na shtirih rogovih l' kerjo is obéh skedéljz pomásal, in je spet perst v' krí pomozhil, in sedemkrat proti kadivnimu altarju pokrópil, v' snamnje, de se vši Israelzi gréha ozhishujejo.

Ko je véliki duhoven is Švetischa prishel, je vsél shiviga kosla, in mu je svojo rokó na glávo polóshil, in nad njim sposnál vše gréhe, dolgé in prestópe Israelzov, in jih je, takó rekózh, koslu na glavo sklizal; in s' preghami Israeloviga ljudstva obloshéniga kosla je v' to perpravljen zhlovek v' pushavo odpeljal, de jih je takó rekózh v' pushavo snésel. Nato so drugi moshjé saklaniga junzheta in kosla is shotorja nesli, in ju soshgali l' kosho vréd.

Véliki dukoven je pa slékel navádno oblahilo, in se je oblékel v' prasnizhno, ter je Bogu daroval sa se in sa ljudstvo jédin in pitin dar, junzheta, ovna in sedméro jagnjet v' shgavin, in kosla v' spravin dar.

XCVII. Posvezhene osébe ali perfhone.

Le pervenzi Aronoviga rodú so bili odložheni, pravimu Bogu darovati, in obzhjo slush-

bo boshjo opravljati; tí so bili tedaj nekako duhovni. Po odhodu is Egipta si je Bog v' svojo flushbo v' snidnim shotoru Levjev rod odlozhil. Levjevi mlajšhi so tedaj naméstili pervénze vših drugih rodov, in v' spomin té spremémbe so mógle matere po preteklih dnévih svojiga ozhitovanja vše pervenze moshkiga spola v' snidni shotor pernesti, in dar opraviti, de so takó rekoz hvoje sinove odkupile.

Tode mlajšhi Levjeviga rodú niso iméli všenakih pravíz; Levitje so sploh všakdanje dela opravliali; mlajšhi Aronovi so bili odlóženi v' imenitnishi opravila boshje flushbe; nar imenitnishi pa opravljati je bilo vélikiga duhovna. Drevá klati, vodó pernashati i. t. d. je bilo tudi Israelzam drugih rodov perpusheno.

(Levitje sarod je bil letá: Levi, Jakobov sin je imel tri sinove, ki so bili: Gersom, Kehat, Merári. Kehator sin je bil Amram; in Amramova sinova sta bila Aron in Mojsef. Aronovi sinovi pa so bili Nadab, Abiu, Eleazar in Itamar.)

XCVIII. Levitje.

Levitje so bili v' boshjo flushbo tako posvezheni: 1) So mogli shivot in oblazhilo umiti, in si vše lašé porésati. 2) So pred snidni shotor dvoje junzhet, in moko s' oljem pernelli. 3) Jih je Mojsef pred svetíshem vprizho vših Israelovih otrók s' vodó pokrópil. 4) So starejšini rodov roké na-nje pokladali, in jih potem takim namésti sebe ali svojih pervenzov po-

stavili. 5) Šo se vprizho vélíkiga duhovna Arona in njegovih finov pred svetishem na tla vergli, in se f' tem Bogu in duhovnam v' flushbo darovali. 6) Šo pokladali roké na glavo dvéh junzhet, in so ju saklali eniga v' shgavin, in drugiga v' spravin dar. Posvezhevanje Levitov je bilo tedaj sa vselej vpravljeni, in ga ni bilo treba vezh ponavljati.

Njih opravila so bile: Na strashi biti per snidnim shotoru; ga sjutrej odpréti in svezhér sapréti; na poti po pushavi skrinjo savése, déle in oródje svetiga shotóra nositi; snidnizo zhéditi, in oskerbéti, zhésar je bilo v' svetishi treba: mo-ko, vino, olje i. t. d. Teshji dela so Levitje od tridesetiga léta do petdesetiga opravljeni; loshji dela pa pet in dvajset let stari perzhéle in vezh ko petdeset let stari she opravljeni.

XCIX. Duhovni:

Posvezhevanje duhovnov se je tako godilo: 1) Umiti, in v' duhovsko oblazhilo oblezheni so se pred altar postavili, kjér so bili junzhe, dva ovna, oprésni kruhi i. t. d. perpravljeni. 2) Šo svoje roke junzhetu na glavo pokladali, in Mojses ga je daroval v' dar sa gréh, in je perst v' kri pomozhil, ter rogove altarja pomusal, drugo kri pa pred altar slil. 3) Šo Aron in njegovi finovi roké enimu ovnu na glavo pokladali, in Mojses ga je v' shgavin dar saklal, in je altar krog in krog pokrópil. 4) Šo Aron in njegovi finovi drugimu ovnu roke na glavo

pokladali, in Mojsel ga je v' dar sa posvezhevanje pernésel, in je Aronu in njegovim finovam mézho desniga ushesa, in páviz désne rôke in désne nogé s' kervjo pomusal; drugo kri pa okrog altarja slil. 5) Nato je Mojsel nekoliko kervi s' svétim oljem naméshal, in je s' tem Arona, in njegove finóve in njih oblazhilo pokrópil. 6) Sadnjizh je Mojsel mašt, in rèp, in vso mashobo, ktera drob pokriva, in pézhizo od jéter, in obóje ledize ôvna s' niju mashobo in désno plézhe, tudi oprésin in s' oljem omésen hlepzhik vsél, in jih je Aronu in njegovim finovam v' roke djal, de bi jih Bogu darovali; in vse te kósze so na altarji foshgali. To posvezhevanje je bilo sedem dní ponavljanlo. Naslédnji duhovni pa vezh niso bili posvezheváni.

Duhovni so slednji dan sjutrej in svezher na kadivnim altarji kadilo ushigali; sjutrej tudi svefila slatiga svézhnika trebili, svezhér pa s' oljem napolnovali in pershigali; sleherno saboto kruh oblizhja premenjali. V' dvoru so mogli na altarji oginj netiti, in pepél prozh spravljati, dàritev opravljati, s' trobentanjem ljudstvu prasníke osnanovati i. t. d. Sa vse té posámesne opravila so med seboj lófali.

Slépim, hromovim, in nobenimu, ki je kaki madesh na shivotu imél, ni bilo perpusheno bošho flushbo opravljati; pa so vunder dobivali svoj dél od perhódkov snidniga shotóra.

Duhovni so trideset lét stari flushiti sazhéli. Oni so iméli tudi posébno oblazhilo, ki je bilo bélo, in fizer svítize, ki niso bile drugim Israélzam v' navadi; suknjo, ki je bila bres shiva

od verha szélama tkana; opasilnizo, ki je bila vishnjeva in s' zvetlizami vshita; in kapo, ki so jo na glavo pervesali, de ni doli padla. Ko so duhovske dela opravljeni, niso nosili obutve.

C. Véliki duhoven.

Pervi véliki duhoven je bil Aron, in njega so našledvali njegovi mlajshi po rédu perénstva. Véliki duhoven je bil ravno takó, kakor uni duhovni posvezhèn, pa verh téga tudi na glavi s' svétim óljem masiljen. On je imel dvoje oblazhilo: navadno, v' ktero oblézhen je véliki dan sprave v' Presvéto shel; in prasnizhno, ktero je bilo veliko lépshi, kakor oblazhilo drugih duhovnov; in szer:

1) Šuknjo, ki je bila vishnjeva od verha szélama tkana; spodaj pa so bili krog in krog ko margaranove jábelka in slati svonzhki svérstama naprávljeni. 2) Nadramniza, ktera je bila is dvéh délov; edin je bil na persih, in drugi na herbtu, in sta bila na ramah sapéta. Na sleherni rami je bil dragi kamen oníh, v' kteriga so bile iména Israelovih otrók vrésane; v' kamin na desni rami shést staréjshih, in v' kamin na levi rami shést mlajshih sinov Jakobovih. 3) Napérsnik, kteri je bil péd dolg in shirok; v' njega so bile vstavljené štiri veršté dragih kamnov; in v' sleherni versti so bili trijé; ti kamni so bili s' slatam okováni, in va-nje iména Israelovih rodov vdélane. Napersnik je bil nékaki tòk ali búrsa, in je na dvéh slatih verishizah vísel, ki

so bile na ramah perpéte. V' njem sta bila Urim in Tumim (Uk in Resniza), po ktermina je véliki duhoven od Boga odgóvore prejémal. 4) Kapo, ktera je bila duhovski enaka, le vishi in nazhélnikam osálshana, ki je bil is nar zhilstéjiga slatá, in v' njega so bile vrésane besede: ,Gospodu posvezheno' v' snamnje, de véliki duhoven nöfi vše pregréhe Israelovih otrók.

CI. Darovi.

Dar se imenuje tisto, kar bo Bogu pernefeno in nékako pokonzhano. Hebreji so Bogu kerváve in nekervave daróve pernašali. Kervavi daróvi so bili v' spravne in hvalne rasdeljéni; in spravni v' shgavne darove, v' darove sa gréh, in v' darove sa dolg. Nekervavi so bili jédni ali pitni.

Le na altarji v' dvóru snidniga shotóra je bilo po Mojsejovi postávi perpusheno darovati, de so duhovni loshej zhúli in várvali molikovanja, in de so bili Israelzi opòmnjeni edinosti boshje. Prepovedano je bilo divje shivali, ríbe, in bolno, kruljevo, slepo i. t. d. shivino darovati; sakaj nespodóbno bi bilo, take daróve Bogú, stvarniku vših rezhí, v' dar pernesti.

Shgávni daróvi so bili imenovani tisti, od kterih je bilo vše foshgáno. Shivali, ki so sméle v' shgavin dar pernesti, so bile: Trilétné junzheta, létni kosli in ovni, gerlize in mladi golóbje. Shgavni darovi so bili darovani ali sa vše ljudstvo, kakor sléhern dan sjutrej in sve-

Urim
e vélí-
4) Ka-
i in s'
stéjiga
Gospo-
en nô-

zhér, in o drugih prasnikih; ali pa od posámesnih oséb, od Naziréjev, ako so se nevedama ognusili in po dopolnjeni saljúbi; od góbovih, ko so se osdravili; od máter po ozhishevjanji. Tudi nevérniki so jih sméli po Hebrejskih duhovnih pernesti.

Bogu
Ker-
rasde-
arove
avi so
ra je
ovati,
kova-
inosti
ríbe,
daro-
e Bo-

perne-
Daróvi sa gréh so bili tistim sapovédani, ki so prepóvd Mojsesove postáve vprizho drugih prelomili in tistim, od kterih se je taki preštòp misliti dal. Darovali so jih tedaj: 1) Matere po preteklih dnéh svojiga ozhishevanja. Oné so mógle gerlizo ali mladiga golóba v' dar sa gréh, in létniga ovna, ali zhe so bile ubóge, she eno gerlizo ali mladiga golóba v' shgavin dar' pernesti. 2) Góbovi, kadar so se osdravili; oni so pernesli kosla v' dar sa gréh, ubógi po dvóje gérлиз ali mladih golóbov, in fizer eniga v' dar sa gréh, in drugiga v' shgávni dar. 3) Nazaréji, zhe so se nevédama ognusili. Tí so dvé gerlize ali dva mlada goloba, in fzer eniga v' dar sa gréh, in drugiga v' shgavni dar pernesli. 4) Pernashali so jih tudi sa vše ljudstvo o prasníznhnih dnévih.

, od
smé-
létné
nladi
li sa
sve-

Daróvi sa dolg so bili tistim sapovédani, kteři so sapóvd Mojsesove postave, bres de bi bil kdo svédil, v' némar pustili; ter ga je pernésel: 1) Kdor je opústil resnizo, ki jo je védel, prižhati. 2) Kdor se je nevédama ognúsil, in se ni ozhistil, posnej pa to svédil. 3) Kdor je nepremíslama perfégel, kej storiti, in ni stóril. 4) Kdor je kej is svetisha ukradil, ali blishnjimu kako krivizo storil; je mógel tudi ptuje blago poverniti, in péti dél zéne perdjati. 5) Na-

zarejì, zhe so se nevédama ognufili, in góbovi, kadar so sdravje sadobili.

Hválne daróve so opravliali v' sahvalo sa dobróte. V' hvalne darove so bili odložheni junzheta, krave, kosli, kosé, óvni in ovzé. Tem darovam so tudi jedni in pitni dar perdjali. Le nekoliko mesá so soshgali, drugo pa so v' jéđ perpravili in gošti iméli, in lushnje, vdóve, siróte, ubóge in Levite povabili. De bi se to ne opushalo, je bilo prepovédano, sa drugi dan kej s-hraniti; le kar je od pojednje ostalo, so sméli drugi dan snéstí. Tretji dan pa so vše soshgati mógli.

Nekervavi darovi so bili ali jédní ali pitni. Jedni so bili sploh is zvètne pshenizhne móke, ktera je bila kakor moka darovana, ali pa v' hlepze omésena in spezhena. Jédne darove so le klávnim darovam perdevali; posámesno so se le naslednji darovali: 1) Kruhi oblizhja. 2) Pervi snop reshí, ki je bil drugi dan velikonozhniga prasnika darovan. 3) Dva hleba is novinskiga shita, ki sta bila darovana binkeštni prasnik v' sahvalo dokonzhane shétve. 4) Darovi sa dolg ubogih, kteri zlo dvéh gérлиз ali mladih golobov niso mögli darovati. — V' pitni dar se je vino dalo, in tudi le kadar so se hvalni darovi pernaſhali.

CII. Shege ob daritvi.

1) Kdor je hotel Bogá s' daram pozhaſti, je darovávno shival v' dvóru ſnidnize pred

góbo-
o sa
heni
Tem
djali.
so v'
óve,
se to
dan
, so
vše
itni.
óke,
pa v'
so le
se le
Pervi
niga
kiga
ik v'
dolg
soló-
e je
rovi
asti-
pred

altar postavil, in njé glavo proti vratam sveti-
sha obèrnil.

2) Daríviz je svojo roko shivali na glavo polóshil; ako se je pa sa vse ljudstvo darovalo, so véliki duhoven ali pervaki ljudstva roke shivali na glavo pokladali. Pokladanje rók je poménilo, de je daríviz s' shivaljo sebe naméstil, in de naj shival tisto shtrafingo terpí, ktero si je sam saflúshil.

3) Shivali, ki so se sa ljudstvo darovale, so duhovni in Levitje saklali, druge pa le Levitje, in szer ravno na tistim kraji, kjér so roké na-nje pokladali; namrežh shivali, ki so bile v' shgavin dar, ali v' dar sa greh, ali sa dolg odménjene na polnozhni strani; ktere so bile pa v' druge darove odlozhene, na poldanski strani altarja.

4) Krí so duhovni, v' posódo prestrégli, in jo ali pred altar na tla, ali pa na stran altarja slili; kadar se je pernésel dar sa greh, so tudi rogóvé altarja s' njó pomasali; kadar pa sa vse ljudstvo ali sa vélikiga duhovna, so tudi v' Švétim proti pregrinjalu, ki je bilo pred Presvétim, in na dan sprave v' Presvetim proti pokróvu skrinje savése, in na tla pred skrinjo savése kropíli, in rogóvé kadivniga altarja pomasali.

5) Po tem so shivino is kóshe djali, in na kófze rasfékali. Daróve sa gréh, in shgavni darovi sa ljudstvo in sa vélikiga duhovna, so mógli f' kosho vréd, tode sunej shotórja soshgani biti, po tem, ko so oserzhje is njih pobrali, ktero so na altarji v' dvoru soshgali.

6) Med tem je duhoven drevá na altar na-
nésel in oginj narétil, in drugi duhovni so

tisto na altar poloshili, kar se je moglo foshgati; namrežh vse mesó shgavnih darov samotéřih ljudí; od shgavnih darov sa ljudstvo in velikiga duhovna, in od vſih drugih darov so le maſt, maſhobo, která drób pokriva, obé ledize, s' níju maſhobo, pézhizo od jéter in rěp óvez foshgali. Mesó so mógli poprej ſ' zhistro foljó osolíti.

7) Drugo mesó hvalnih darov so darivzi v' jéd perpravili in gostí iméli, rasun déſniga plezha in persí, kar je bilo sa duhovne odlozhiti; meſo pa od darov sa dolg in sa gréh, zhe ſe ni darovalo sa ljudstvo ali sa velikiga duhovna, je bilo duhovnov, kteri ſo ga v' dvoru povshili.

CIII. Prepovédane jedí.

Hebrejem ſo bile naſlédnje jedí prepovedane; in ſzer I. ognúſene: 1) Mesó tiſtih ſhtirinogatih ſhival, které ne preſhvékvajo, ali ni majo prav raspózhenih parkljev. 2) Vſaktéra laſnína; in obádi, kteri nimajo kakor kobilize dvéh daljnih nóg sa ſkozhit. 3) Nektéri tizhi. 5) Vſe řibe, které nimajo plavút in ſhpér. 5) Vſaka jéd in vſaka pijazha je bila ognúſena, zhe je mertva ognúſena ſhival noter padla. 6) Vſaka jéd in vſaka pijazha, zhe je bila raskrita v' ſhotóru ali ſtanízi, kjér je bil umirajozh ali merlizh. 7) Vſaka jéd in pijazha, ktero je kdo malikam daroval. 8) Štegno od ſhival.

Prepovedane ſo jím pa tudi bile II. posvezhe-
ne jedi: 1) Kři. 2) Šhival, ki je bila od sveríne
vjédena. 3) Vſe, kar je bilo v' daritev odloženo.

CIV. Ozhishevanje ognúsenih in góbovih.

Kdor se je merlizha dotaknil ali mertve shivali, kostí, groba i. t. d. je bil ognusen. Nekterim ognusenim je bilo le oblazhilo opráti, in kopati se treba, ter so bili ozhisheni; nektére pa so mógli drugi ozhishevati, in sicer takó: Zhisti je vsél posódo s' vodó, je djal va-njo pepéla od rudezhe krave, in je trétji in sédmi dan sedemkrat s' hisopam ognúseniga pokrópil; nató je ta svoje oblazhilo opral, in je bil ozhishen.

Pepel rudezhe krave se je takó dobilo. Krava, ki je bila bres graje in she nikoli ne podjármjenjena, so sunej shotórja vprizho duhovna saklali; in duhoven je f' perstam sedemkrat krí kropil proti snídnemu shotóru. Nató so jo soshgali, in s' njo vréd zédroviga lesa, hisopa in rudezho nit. In pepel so na zhilstim kraji sunej shotorja s-hranili.

Gobovi so mogli sunej shotorja shivéti; ako se je pa kdo smed njih osdravil, se je mogel duhovnu skasati. Je duhoven poterdl, de je osdravljen, mu je ktéri drugi dva zhista in shiva ptizha, zedroviga lesá, hisopa in rudezho nit pernésel, in eniga ptizha saklal, in kri v' posódo, ki je bila s' vodó napóljena, prestrégel. In duhoven je shiviga ptizha, zedrovi lés, hisop in rudezho nit v' posodo pomôzhil, osdravljeniga sedemkrat pokrópil, in ptizha spustil v' snamnje, de je góbovi osdravljen. Nato je mógel ozhishen svoje oblazhilo oprati, vse lasé porésati, se kópati, in to skosi osem dni ponavljati; in potem je she le smèl v' shotorje nasaj priti.

CV. Pervína in desetína.

Pervina je bila pervi sréli sad sam na sebi, kakor snop reshí; na slédnja pervína pa je bila, zhe je bil pervi sad nekako spremenjen, postavim perva hleba. Pervi snop reshí in perva hleba sta se darovala v' iménu všiga ljudstva. To pervíno so mógli k' snídñizi pernêsti. Memo te pervíne se pa Hebreji tudi pervino posemljiskiga sadú, sadja, vólne in medú pernašali; pa ne na altar, temuzh duhovnam; torej se jim jo isrozheváli, kjerkoli so utegnili.

Hebreji so mogli tudi opravljeti desetino govéd, ovaz, kós, všakiga sadú poljiskiga in vèrt-niga, in szer pervo in drugo; pervo so odrajtovali Levitam; is druge so pa mógli gostí napraviti, in Levite, vdove, sirote, fushnje in druge uboge povabiti. Levitje so pa deseti dél desetíne, ki so jo prejeli, duhovnam dajáli.

CVI. Saljube ali obljuhé.

1) Israelzi so Bogú saljubili in darili sami sebe ali druge osébe, shivali, dnarje, njive, hišhe; kar ni bilo szer v' navadi darovati, so smeli odkupiti.

2) Posebna saljuba je bila saperséga, s' ktero so Israelzi mesta, ljudstva i. t. d. v' vojski Bogú tako saljubili, de je móglo vše shivo pomorenjo, mesta rasdjane, in vše drúgo pokonzhano biti. Od sapersége se ni dalo odkupiti, in nihzhe ni smel nizhésar vséti. Kdor je kej vsél,

je bil preklét. Le savolj kake velike pregréhe je bila saperséga vpeljána.

3) Nekteri so saljubili prijétnih, pa vunder perpushenih rezhí, sosebno vina sdershati se. Tako saljubo so storili Nazareji; saljubili so laf ne porésati, sdershati se vina in vsake mozhne pijazhe, tudi grojsdja, in varvati se vsakiga ognuštenja. Ta saljuba je bila storjena ali sa nekoliko zhasa, ali pa sa vse shivljenje. Moshki in shénske so saljubili samí sebe, pa tudi starshi svoje otróke.

CVII. Savésa.

II. Mojs. 24, 3-8. V. 1. 2. 9-11.

„In Mojsej je prishel (*s'gôre*), in je mnóshizi vse beséde Gospodove in poštave povédal; in vse ljudstvo je s' enim glasam odgovorilo: ,Vse beséde Gospodove, ki jih je govóril, bomo spolnili.' In Mojsej je vse góvore Gospodove sapišal; ter je sjutrej všál, in altar pod goró postavil, in dvanajst snamnjev po shtevilu dvanajst Israelovih rodov. Ter je poslal mladénzhev smed Israelovih otrók, in so darovali Gospodu shgavnih daróv, in saklali telét v' hvalin dar. In Mojsej je vsél pòl kerví, in jo v' verzhe djal; drugo je pa na altar slil. In je vsél bukve savése, in je bral vprizho ljudstva, ktero je reklo: ,Vse, kar je Gospod govóril, bomo storili, in se pokórne skasováli.' In Mojsej je vsél kerví in je ljudstvo pokrópil, rekozh: ,To je krí savése, ki jo je Gospod s' vami sastran vših teh besedí narétil.'"

„In (*Bog*) je rékel Mojsefu: „Pridi góri k' Gospodu tí in Aron, Nadab in Abiu, in sedemdeset starejshín Israelovih, in molite ga od délez; in sam Mojsef stópi k' Gospodu; drugi pa naj se ne perblishajo; tudi ljudstvo naj ne gré góri s' njim.“ Ter so shli góri Mojsef in Aron, Nadab in Abiu, in sedemdeset starejshín Israelovih, in so vidili Israeloviga Bogá, in pod njegovimi nogámi je bilo délo, ko safir, in ko jašno nebó. In nad pervake Israelovih mlajshev ni stégnil svojih rók; ter so vidili Bogá.“

CVIII. Table poštave.

II. Mojs. 24, 12-18. 31, 18.

„In Gospod je rékel Mojsefu: „Štópi k' meni na góro in ostáni ondi; in ti bom dal kamnéne table, in poštavo, in ukasíla, ki sim jih sapisal, de jih njih uzhish.“ In sta se vsdignila Mojsef pa Josve, njegov slushabnik; in ko je Mojsef na góro shel, je starejshinam rekel: „Požhakajte tukej, doklér k' vam nasaj ne prideva. Imate sraven sebe Arona in Hura; zhe kaki prepir vstane, se k' njemu vernite.“

„In ko je Mojsef góri prishel, je oblák pokril goro. In slava Gospodova je stanovala na góri Šinajski, in oblak jo je sakrival shéft dni; sédmi dan pa je Mojsefa is fréde oblaka poklizal. In podóba slave Gospodove je bila ko shgézh oginj na verhu góre pred ozhmí Israelovih otrók. In Mojsef je shel po frédi oblaka, in na góro stópil, in je ondi bil shtirdesét dni, in shtirdesét

nozhí. V' téh dnévih je Bog dal po njem Israelzam mnogih ukasíl in sapóvd. In Gospod je Mojsefu, kadar je bil té góvore dokonzhál na góri Šinajskí dvé kamnéne table postave dal, ktére so bile pisane s' boshjím perstam.“

CIX. Slato tele.

II. Mojs. 32, 1-14.

„Ko je pa ljudstvo vidilo, de Mojsef oprésuje s' gore priti, se je k' Aronu snídilo in reklo: ,Vsdigni se, naredi nam bogove, de pred nami gredó; kér ne vémo, kaj se je permérilo Mojsefu, njemu, ki nas je is Egiptovske deshele ispeljal.“ In Aron jím je odgovoril: ,Vsemite slatih uhánov is ushésf svojih shená, sinov in svojih hzheri ter mi jih pernesíte. In ljudstvo je storiло, kar je bil Aron ukasal, in je Aronu perneslo uháne. In jih je prejél, in rastópil, ter slil is njih teléta. In so rekli: ,To so tvoji bogovi, ki so te is Egiptovske deshele sprostili.“ Aron, to viditi, je pred inj altar postávil, in je po osnanovavzu oklizati ukasal, rekozh: ,Jutri je prasnik Gospodu.“ In ko so sjutrej vstali, so darovali shgavnih in hvalnih darov; in ljudstvo je sédlo jest in pit, ter so vstali rajat.“

„In Gospod je govoril Mojsefu, rekozh: ,Pojdi s' gore; sakaj greshilo je tvoje ljudstvo, ktero si is Egiptovske deshele ispeljal. Hitro so stropili s' pótá, kteriga s' jím pokasal, in so si slili teléta, in so ga molili, in mu darovali, rekozh: ,Tí so tvoje bogovi, Israel! ktéri so te ispeljali

is Egiptovske deshele.^c In Gospod je spet rekel Mojselu: ,Vidim, de je to ljudstvo terdovratno; pusti me, de se vname moja jesa nad njimi, in de jih potrébim; in bom storil tebe v' velik národ.“

„Mojses pa je molil k' Gospodu, svojimu Bogu, rekozh: ,Gospod! sakaj se je tvoj serd vnél soper twoje ljudstvo, ktero si ispeljal is Egiptovske deshele s' veliko krepostjo in mozhno rokó? Naj ne rekó Egipzhani: Svijazhno jih je ispeljal, de bi jih pomóril v' gorah, in istrébil is semlje! Ulési se twoja jesa, in bodi milostiv hudobiji svojiga ljudstva. Špomni se Abrahama, Isaka in Israela, svojih hlapzov, kterim si perségel sam per sebi, rekozh: Bom namnóshil vash sárod, kakor svésde na nebú, in vso to deshelo, od ktere sim govoril, bom dal vashimu sarodu, in jo bote v' last iméli vékoma.^c In Gospod se je dal potolashiti, in ní poslal svojimu ljudstvu nesrézhe, od ktere je bil govoril.“

CX. Malikovávzi kasnování.

II. Mojs. 32, 15 - 35.

In Mojsel je s' gore prishel, in v' svoji róki néfil dvé table postáve, ki so bile popisane na obéh stranéh, in od boshje roké sdélane; tudi pisanje je bilo va-nje od boshje roke vdóblieno. In Josve, slíshati hrup vpijožhiga ljudstva, je djal Mojselu: ,Vpitje, kakor v' boji, se slíshi v' shotorji.^c In (*Mojsel*) je odgovoril: ,Ni vpitje spodbadánja v' boji, tudi ne vpitje pergananja v' bég, temuzh vpitje njih, ki pojó, slíshim.“

„Ko se je pa shotorju perblishal, je ugledal teléta in rajanje; ter se je filno rasserdil, in table is rók vergel, in jih rasbil pod goró. In je sgrabil teléta, ki so ga naredili, ga je rastópil, in v' prah storil; in je (*prah*) strésel v' vodo in piti dal Israelovim otrokom. In je rékel Arounu: „Kaj ti je ljudstvo storilo, de si mu nar vezhi pregrého nakópal?“ Mu je odgovoril Aron: „Ne jesi se, gospod moj! kér to ljudstvo posnash, de je k' hudimu nagnjeno. Šo mi rekli: Naredi nam bogóve, de pred nami gredó; kér ne vémo, kaj se je permérilo Mojsefu, njemu, ki nas je ispéljal is Egiptovske deshele. In sim jím rekel: Kdo smed vas imá slatá? Ter so ga pernesli in mi dali; in sim ga vergel v' oginj, in prishlo je vùn to tele . . .“

„In Mojsej je stópil med vrata shotorja, in je djal: „Kdor je Gospodov, se k' meni perdruši.“ In so se sbrali k' njemu vši Lèvjevi mlajšhi, in jím je djal: „Opásaj se slédinj s' mězhem okoli svojiga lédja; idite semtertje od vrat do vrat po srédi shotorja, in slehern umôri svojiga brata, priatla in blishnjiga.“ In Lèvjevi mlajšhi so po Mojsejovi besédi storili; in tisti dan je bilo okoli tri in dvajset tavshent ljudí pomorjenih. In je rekel Mojsej: „Dans ste svoje roké Bogu posvétili; slehern nad svojim finam in nad svojim bratam, de se vam da blagoflòv.“

„Drugo jutro pa je Mojsej rekel ljudstvu: „Nar vezhi pregrého ste storili; torej bom góri shel k' Gospódu, zhe se mi bo kjé dal sprofisiti sa vasho pregrého.“ In se je k' Gospodu vernil, in rekel: „Prosim, to ljudstvo je nar vezhi

gréh storilo, in so si slatiga bogá naredili; tote, odpusti jim to hudobijo; zhe pa ne, me sbrishi is svojih bukev, ki si jih spisal.⁴ Gospod mu je odgovoril. Kdor se je soper mene pregréshil, téga bom is svojih bukev sbrisal. Tí pa idi, in pélji to ljudstvo, kamer sim ti ukašal; moj angel pojde pred teboj. Jest pa se bom na dan mashevanja masheval tudi savolj téga gréha.⁵ Gospod je tedaj ljudstvo udaril savolj pregresenja s' telétam, kteriora je bil Aron narétil.“

CXI. Boshji serd se vléshe.

II. Mojs. 33, 1 - 23.

„In Gospod je govoril Mojsešu, rekožh: Idi, vsdigni se is tega kraja, tí in tvoje ljudstvo, kteriora péljesh is Egiptovske deshele v' deshelo, ki sim jo Abrahamu, Isaku in Jakobu dati perségel, rekózh: Tvojimu saródu jo bom dal, in angela pred tabo poslal; ter bom isgnál Kananeje . . . , in bosh prishel v' deshelo, ki se mléko in méd po njí zedí. Sakaj, jest nozhem s' teboj iti, kér si terdovratno ljudstvo, de te kjé na póti ne pokonzham.“

„Ljudstvo, to húdo govorjenje flishati, je shalovalo, in nobedin se ni po navádno oblekel. In Gospod je rekel Mojsešu: „Povéj Israelovim otrokam: Terdovratno ljudstvo ste; ravno kar bom med vas stópil, in vas pokonzhal. She sdaj versi od sebe svojo lepotijo, de vém, kaj mi je storiti s' teboj. Israelovi otrozi so tedaj

svojo lepotijo od sebe vergli pod goró Horebsko.
(*Horeb je bil en verh Sinajske gôre*).“

„In Mojses je vsél shotor, in ga je raspél delezh sunej shotorja, in je njegovo imé imenoval snidni shotor. In slehern smed ljudstva: ki je kako toshbo imel, je shel vùn do snídniga shotóra, ki je bil sunej stána. In ko je Mojses shel v' shotor, se je vsa mnoshiza vsdignila, in slehern je stal med durmi svojiga shotóra, in so gledali sa Mojsesam, de je v' shotor prishel. In ko je Mojses v' snídni shotor stópil, se je oblazhni steber dôli spustil, in stal pred vratmi; in Gospod je govoril Mojsesu. In so vidili, de je oblazhni steber stal pred vratmi shotóra. Ter so stali in molili med durmi svojih shotórov. Gospod pa je govoril Mojsesu oblihzje v' oblihzje, kakor govorí zhlovek s' svojim prijatlom. In kadar se je v' stan vernil, se njegov flushabnik Josve, Nunov sin, mladenzh, ni ganil od shotóra.“

„In Mojses je rekel Gospodu: ,Mi ukashefh vùn peljati to ljudstvo, in mi ne povésh, koga bos s' menoj poslal, slasti, kér si rékel: Po imenu te posnam, in milost fi sadóbil pred menoij. Ako sim tedaj milost sadóbil pred tvojim oblizhjem, mi pokáshi svoj obras, de te posnam in milost doséshem pred tvojimi ozhmí; osrì se na to ljudstvo, na ta ród.‘ In Gospod je rékel: ,Jest pojdem pred teboj in ti bom dal pôkoj.‘ In je djal Mojses: ,Zhe sam pred nami ne grésh, naš ne pêlji is tega kraja. Sakaj po zhém móremo véditi, jest in tvoje ljudstvo, de smo milost sadóbili pred tvojim oblizhjem, ako ti ne grésh

s' nami; — ter bomo slovéli med všimi narodi,
kteri na semlji shivé.“

„In Gospod je rekel Mojsesu: ,Tudi to be-fédo, ki si jo govoril, bom spólnil; sakaj milost si dosegel pred mano, in te posnam po iménu. In je rekel: ,Pokashi mi svojo slavo.‘ Gospod je odgovoril: ,Vso svojo dobroto ti bom pokasal, in klizal pred teboj v' imenu Gospodovim; in se usmilil, kogar se bom hotel, in bom milostljiv, komur se mi bo ljubilo.‘ In je she djal: ,Ne bosh mógel viditi mojiga obrasa; sakaj noben zhlovek ne móre shivéti, ako me je vidil. In je dalje govoril: ,Glej! kraj je per meni, ter se vstavi na skalo. In ko moja slava memo pojde, te bom postavil v' votlino skale, in te pokril s' svojo dešnizo, dokler memo ne pridem; ter bom svojo rokó odmaknil, in bosh vidil sa menoj; mojiga obrasa pa ne bosh mogel viditi.“

CXII. Savésa ponovljena.

II. Mojs. 34, 1 - 10. 28 - 35.

„In Gospod je dalje rekel Mojsesu: ,Sréši mi dvé kamnéne table, pervim enake, in bom sapisal va-nje beséde, které so bile na tablah, které si rasbil. Bódi perpravljen jutri; ter idité na goro Šinajlko, in bódi per meni na verhu góre. Nihzhe ne hódi s' teboj, in nihzhe naj se ne da viditi po vši góri; tudi vòli in ovzé naj se ne pásejo v' góri.“

„Tedaj je srésal dvé kamnéne table, kakoršne so bile popréjshne; ter je vstal po nôzhi, in

shel na góro Šinajsko, kakor mu je bil Gospod ukasal; in je vsél table seboj. In ko se je Gospod v' oblaku dôli spustil, se je Mojses pred-inj vstávil, in je klizal imé Gospodovo. Ko je memo njega shel, je Mojses rekел: „Oblašnik, Gospod in Bog, usmiljeni in milostivi, poterpeshlivi, velikiga usmiljenja in svestobe; kteri svojo milost skasujesh távshentim; kteří odvsamesh krivizo, hudobije in gréhe, in pred kteřím ni nihzhe sam od sebe nedolshin; kteri povrazhujesh krivizo ozhétov otrokam in vnukam do trétjiga in zhetertiga rodú.“

„Nato se je Mojses hitro do tal perklonil, in molil, in rekel: „Gospod, ako sim milost doségel pred tvojim oblizhjem, te prosim, de grésh s' nami (sakaj to ljudstvo je terdovratno), in de nam odvsamesh krivize in pregréhe, in nas sa svoje imash.“ Gospod je odgovoril: „Savéso bom naredil vprizho vših, in zhudeshe delal, ki jih she ni bilo viditi na semlji, in med nobenim nárádam, de vidi ljudstvo, ki si v' sredi med njimi, grosno délo Gospodovo, ktero bom storil . . .“

„In (*Mojses*) je bil ondi s' Gospodam shtirdeset dni in shtirdeset nozhi; ní jédel krúha, in ni pil vodé; in Gospod je sapísal na table desét besedí savése. In Mojses je nésel gredé s' Šinajské góre dvé table postave, in ní vedil, de je nje-govo oblizhje s' sharki obdano savolj pogóvora s' Gospodam. Ko so pa Aron in Israelovi mlajši Mojsesovo oblizhje s' sharki obdano vidili, so se bali k' njemu perstopiti. In Mojses jih je poklizal; ter so se k' njemu vernili Aron in pervači mnoshize. In kadar jim je bil dogovó-

ril, so tudi vši Israelovi mlajšhi k' njemu prishli, in jim je vše sapovedal, kar je od Gospoda na Šinajski gori slíhal. In kadar je bil svoj govor dokonžhal, je sagrinjalo djal na svoje oblizhje. In ko je do Gospoda shel, s' njim govorit, ga je prozh djal, dokler ni vùn shel; po tem je Israelovim otrokam vše pravil, kar mu je bilo narožheno. In ko je vùn shel, so vidili Mojseovo oblizhje s' sharki obsfijano; in on je svoj obras spet pokril, ko jím je govoril.“

CXIII. Popotvanje Israelzov po pušhavi.

II. Mojs. 40, 31-36 IV. 9, 23. 10, 35. 36.

„Kadar je bilo vše dodelano (*kar je bil Bog k' flushbi boshji narediti ukásal*), je oblak pokril snidni shotor, in slava Gospodova ga je napolnila. In Mojsef ni mógel v' snidni shotor; sakaj vše je bil oblak pokril, in slava Gospodova ga je napolnila. Kadar se je oblak od shotóra vsdignil, so se Israelovi mlajšhi trumama na pot podali; in kadar je nad njim visel, so ostali na tistim mestu. Sakaj oblak Gospódov je po dnévu nad shotóram leshal, po nozhi pa je bil oginj pred ozhmí vših Israelovih rodov, dokler so popótvati . . . Po Gospodovi besedi so shotore raspéli, in po njegovi besédi so se na pot podali . . . In kadar so skrinjo vsdignili, je Mojsef rekel: „Vsdigni se, Gospod, in naj se raskropé troji sovrashniki, in naj beshé pred teboj, kteří te zherté.“ Kadar so jo pa doli po-

stavili, je rekel: „Verni se Gospod k' mnoshizi Israelove výjske.“

CXIV. Nadab in Abiu.

III. Mojs. 9, 23. 24. 10, 1 - 11.

Po tem, kadar so bili Aron in njegovi sinovi blagoslovljeni „sta shla Mojsel in Aron v' snidni shotor; in sta spet vùn prishla, in ljudstvo blagoslovila. In slava Gospódova se je vši mnoshiži perkasala. In glej! oginj je vùn shel spred Gospoda, in je poshgal shgavni dar in mast, ki je bila na altarji. *) Trume, to viditi, so Gospóda hvalile, in se na svoj obras vergle.“

„Nadab pa in Abiu, Aronova sinova sta kadilnize vséla, in va-nje djala ognja, na verh pa kadila; in sta pred Gospoda ptujiga ognja pernesla, kar jima ni bilo narožheno. In oginj je prishel od Gospoda, in ju je poshgal, in sta umerla pred Gospodam. In Mojsel je rekel Aronu: „To je, kar je Gospod govóril: „Posvezbeván hozhem biti po njih, kteri se meni perblishujejo; in bom zheshen vprizho vfiga ljudstva.“ Aron, to slihati, je umolknil. In Mojsel je poklizal Misaéla in Elisafána, sinova Oziela, kteri je bil striz Aronov, in je rekel jima: „Idita in vsemita vaju brata spred svetisha, in ju nefita vùn is shotorja.“ In sta sdajzi shla, in ju vsela, kakor

*) To je bil svéti oginj, ki so ga vún in vùn netili, in ob zhasu Babilonske lúshnosti duhovni v' néki jami perkili, in ktériga je Nehemija po selílu is lúshnosti soper nashel.

sta leshala v' platnene suknje oblezhena, in sta ju vùn vergla, kakor jima je bilo sapovedano.“

„In Mojsel je djal Aronu in njegovima sínovama Eleázaru in Itamáru: ,Ne odkrite svojih glav, in ne rastergajte svojih oblazhlí, de kjé ne umerjete, in se ne vnáme sèrd nad vso mnošizo. Vashi bratje, in vsa Israelova hisha naj shalujejo nad gorénjem, ktero je Gospod poslal. Vi pa se ne ganite skos vrata shotora, szer bo te umerli; sakaj olje svetiga masila je nad vami.“ In so storili vse po Mojsesovim povelji. Gospod je tudi rekел Aronu: ,Vino in kar bi koli utegnilo vpijaniti ne pí, ne tí, ne tvoji sinovi, kadar greste v' snidni shotor, de ne umerjete; (to bodi vézhna sapóvd po vashih rodovinah): de snate raslozhiti med svétim in nesvétim, med ognúsenim in zhistim, in de uzhitè Israelove mlajshe vse moje sapóvdi, ki jim jih je Gospod po Mojseisu nasnanil.“

CXV. Preklinjevaviz boshjiga imena kamnjan.

III. Mojs. 24, 10 - 16. 25.

„In Israelske shêne fin, ki ga je iméla s' Egiptovskim moshem med Israelovimi otrozi, je vùn shel, in se prepiral s' nékim Israelzam v' shotorji, in kér je Šveto imé preklinjal in rotíl, so ga k' Mojseisu peljali . . . In so ga vergli v' jézho, doklér ne svéjo, kaj de bo Gospod ukasal. In Gospod je rekел Mojseisu: ,Pélji preklinjevavza vùn is shotorja, in naj mu vši, kteri so

ga slishali, roké na glavo poloshé, in vše ljudstvo naj ga kamnja. Israelovim otrokam pa rēzi: Zhlovek, kteri bo svojiga Boga preklinjal, bodi savolj svojiga gréha pokorjen; in kdor bo Gospodo vo imé rotil, naj umerje; vsa mnoshiza naj ga s' kamni posuje; bodi si rojak, ali ptujiz . . .“ In Mojses je povedal Israelovim mlajshem; ter so peljali njega, ki je preklinjal, is shotorja, in so go kamnjali. In Israelovi otrozi so storili, kakor je bil Gospod Mojsesu ukasal.“

CXVI. Prepelize; vdrugizh.

IV. Mojs. 11, 1-6. 10-25. 30-34.

„In mermranje ljudí se je saflishalo, ko de bi se bili soper Gospoda savolj truda, pertoshili. Gospod, to slishati, se je rasferdil, in oginj Gospodov se je vnél nad njimi, in je poshigal konetz shotorja. Ko je pa ljudstvo v' Mojsesa vpílo, je Mojsel molil k' Gospodu, in oginj je pogásnil. In je imenoval imé tistiga kraja Tabéra (*pogorisse*); sató, kér se je bil oginj Gospodov nad njimi vnél. Sakaj, mnoga derhal, ki se je s' njimi na pot podala, je filno sheléla, in sedé jokala, in je tudi Israelove otroke pregovarjala, rekozh: „Kdo nam bo dal mesá jésti? Še spòmnimo ríb, ki smo jih na Egiptovskim sastonj jédlí, in na misel nam hódijo búzhe, in dinje in luk, in zhebula, in zhesen. Vsi suhi smo; nashe ozhi ne vidijo drugiga, kakor mano . . .“

„Mojses je tedaj slishal ljudí jokati po druhinah, sleherniga med vratmi svojiga shotóra.

In serd boshji se je silno vnél; tudi Mojsesu se je nemogozhe sdélo, to prenesti; in je rekel Gospodu: „Pokaj sháliš flushabnika svojiga? sakaj ne sadobím milost pred teboj? in sakaj si tésho všiga tega ljudstva méní nalóshil? Ali sim jest spozhél vso to mnoshizo! ali sim jo jest rodil, de mi pravish: Nôsi jih na svojim narozhji, kakor nôsi pésterna déte, in nêsi jih v' deshelo, ktero si njih ozhakam s' perségo obljúbil. Od kod bom mesá vsél, de bi ga dal tóliko ljudém? Jókajo nad menoj, in pravijo: Daj nam mesá jésti. Ne morem sam prenesti všiga téga ljudstva; sakaj preteshki so mi. Ako pa drugazhi mislîsh, prósim, me raji konzhaj, zhe sim milost doségel pred trojimi ozhmi, de ne bom toliko terpèl.“

„In Gospod je rekel Mojsesu: „Šklizhi mi sedemdeset mósh smed Israelovih starejshín, kteri so ti kakor staréjshi in uženiki ljudstva snani, in pelji jih k' vratam snídniga shotóra, in postavi jih sravin sebe; ter bom dôli stópil, in ſtabo govoril, in ti odysel dubá, in ga njim dal, de bodo ſ' teboj tésho ljudstva nosili, in de ne bosh sam oblošhen. Ter povéj ljudstvu: Ozhistite ſe; jutri bote mesó jédli; sakaj ſlifhal sim val rézhi: Kdo nam bo dal mesá jésti? V' Egiptu nam je bilo dobro. Gospod vam bo tedaj mesá dal, in ga bote jédli; ne en dan, ali dva, ali pét, ali desét, ali le dvajset dni; ampak zél méfiz, dokler vam ne pojde is nôsa, in ſe vam ne gnuſi nad njim; sató kér ſte Gospoda savergli, kteri je v' frédi med vami, in kér ſte ſe ſe pred njim jokali rekozh: Pokaj smo ſhli is Egipta? In je djal Mojses: „Šhesíkrat ſlo tauhent jih je

téga ljudstva, in tí pravish: Zél mésiz jím bom dal mesá jésti. Še bo kali toliko ovaz in volóv saklalo, de jih bo dosti v' jéd? Ali se bodo vše ribe morjá snídile, de jih bodo nasítile? Gospod mu je odgovoril: „Je kali roka Gospodova preslaba? Sdaj sdaj bosh vidil, zhe se bo moje govorjenje spolnilo.“

„Mojsej je tedaj prišel, in je ljudstvu povédal beséde Gospódo; ter je sklizal sedemdeset mósh smed starejšin Israelovih, in jih je postavil okoli shotóra. In Gospod je v' oblaki dôli stópil, in mu je govóril, in je duhá, ki je bil v' Mojseju vsél, in ga je dal sedemdesetim moshém. In duh je nad njimi ostál, ter so prerokováli... In Mojsej in starejshini Israelovi so se vernili v' shotórje. In je prišel véter spred Gospoda, in je od uniga kraja morjá prepelíze na kvíshko vsdignil, in jih je v' shotórje rasfúl, dan hodá delezh okoli shotorja; in oné so po sráku (*luftu*) letale dva komolza visôko nad semljó okoli shotorja. Ljudstvo je tedaj shlo tisti dan in tisto nozh, in she drugi dan, prepelize lovit; (*in so jih nabolili*) kteriori malo desét starjev; ter so jih okrog shotorja sushili.“

„Mesó je bilo she v' njih sobéh, in to jéd she niso pojéddli, in gléj! serd boshji se je vnél nad ljudstvam, in ga je vdaril s' silno veliko morijo. In tisti kraj je bil imenovan Kibrót hataavà (*Pokopalishé posheljenja*); sakaj ondi so pokopali ljudstvo, ki je bilo poshelélo. In so shli od Pokopalisha posheljenja, in so prišli v' Háserot, in so tam ostali.“

CXVII. Marija in Aron mermrata soper Mojsefa.

IV. Mos. 12, 1 - 15.

„In Marija in Aron sta govorila soper Mojsefa . . . in rekla: ,Ali je Gospod le po Mojsesu govoril? Ali ní tudi s' nama govóril?‘ Gospod, to slíshati (sakaj Mojsef je bil nar krotkéji mosh med všimi ljudmí, ki so bili na svetu) je sdajzi govoril njemu, in Aronu in Mariji: ,Idite samo ví trijé k' snidnimu shotóru.‘ In kadar so prishli, je Gospod v' obalzhnim stebru doli stópil, in se vstavil med vrata shotóra, in je poklizal Arona in Marijo. In ko sta perstopila, je rékel jima: ,Pušlujhajta moje beséde: Ako je Gospódov prerok med vámi, se mu v' perkasni pokáshem, ali mu v' sanjah govorím. Ni tako s' mojim flusabnikam Mojsesam, kteri je nar svestéji v' moji zéli hishi; sakaj jest s' njím usta v' usta govorim, in on gléda Gospoda ozhitno, ne pa po skrivnóstnih besédah in podobah. Sakaj se teďaj nista bala govoriti soper mójiga flusabnika Mojsesa?‘“

„In se je rasferdil nad njima, in prez h podal. Tudi oblak, ki je bil nad shotóram se je vsdignil, in glej! Marija je bila běla od gób, kakor snég. In Aron jo je poglédal, in jo vidil s' gobami obsuto, ter je djal Mojsesu: ,Prosim te, gospod moj! nikar nama ne vsemi sa slo ta gréh, ki sva ga nespametno storila, de ona ne bo kakor mertva . . . Glej, pol njé mesá je she od gob snédeno.“

„In Mojsef je klizal v' Gospoda, rekozh: ,Bog!

profim te, osdravi jo.‘ In Gospod mu je odgovoril: . . . Šédem dni bodi odlózhena is shotórja, in potem nasaj poklizana.‘ Marija je bila tedaj v’ sédem dni is shotorja odlózhena; in ljudstvo se ni ganilo is tistiga kraja, de je bila Marija nasaj poklizana.“

CXVIII. Oglédniki.

IV. Mojs. 13, 1 - 4. 18-34. 14, 1-5.

„In ljudstvo je shlo is Haseróta, in je shtóre raspélo v’ Paranski pushavi, in ondi je Gospod govóril Mojsefu, rekózh: ,Poshlji mósh ogledovat Kanansko deshelo, ktero bom dal Israelevim otrokam, od vsákiga rodú eniga pervákov.‘ In Mojsef je stóril, kar mu je bil Bog ukásal . . . , in jih je poslal oglédat Kanansko deshelo, in jim je rékel: ,Idite gori na jushnjo stran, in ko pridite na goré, ogléjte deshelo, kakshna de je; in ljudí, ki v’ nji prebivajo, zhe so mozhní, ali slabí, zhe jih je veliko, ali malo; zhe je semlja dobra, ali ne, kakshne so mésta; zhe so obsidane, ali bres osidja; zhe je perst mašna, ali pusta; zhe je dosti drévja na nji, ali je bres drévja. Šerzhni bodite, in pernesite nam sadú deshele . . .“

„In (oglednike) so góri gredé ogledovali deshelo od Šinske pushave do Rohóba . . . in so prishli do grojsdjiga potóka, in so odrésali mladíko s’ njé grojsdam, in sta jo nesla dva moshá na kôlu. Tudi so vséli margaranovih jábelk in fig tistiga kraja . . . In ogledniki deshele so se

nasaj vernili zhes shtirdefet dní, kadar so bili vso deshelo obhodili; in so prishli k' Mojsefu in Aronu, in k' vši mnóshizi Israelovih otrók v' Paransko pushavo, ktera je per Kádesu; in so govorili njima in vši mnoshizi, in kasali sadje semlje, in pravili rekohz: „Smo prishli v' deshelo, ki si naš vanjo poslali in sareš se mléko in med po nji zedí, kakor se da sposnati po tém sadji; tote ona jmá filno mozhné prebivávze, in velike in obsidane mésta. Mi smo tam Enákov sárod vidili. Amalek stanuje na poldanski strani, Heteji in Amoreji na gorah, in Kananeji ob morji in ob réki Jordánski.“

„In Kaleb je toláshil mermranje ljudstva, ki je soper Mojsesa vstalo, in je djal: „Idimo in polastímo se deshele; sakaj lohka jo bomo dobili.“ Drugi pa, kteri so bili s' njim, so rekli: „Ne móremo iti nad to ljudstvo; sakaj mozhnéji je, kot mí.“ In so grájali Israelovim otrokam deshelo, ktero so bili ogledali, rekohz: „Deshela, ki smo jo preglédali, svoje prebivávze poshéra; in ljudjé, ki smo jih vidili, so filno velike postave. Ondi smo vidili poshasti Enakovih sinov od rodovine velikanov; njim permérjeni smo bili, kakor kobílize.“

„Vsa mnóshiza je tedaj vpila, in jokala tisto nozh; ter so mermrali Israelovi otrozi soper Mojsesa in Arona rekózh: „De bi bili le v' Egiptu pomèrli, in de bi le v' ti velíki pushavi konez vséli, in de bi naš Gospod ne péljal v' uno deshejo; de bi ne bili s' mezhem konzhani, in de bi ne bile našhe shené, in otrozi vjéti prozh peljani. Ali ni bolje vernite se na Egiptovsko?“ In so rekli

èdin drugimu: „Postavimo si vójvoda, in ídimo nasaj v' Egipt.‘ Mojsel in Aron, to slishati, sta se na semljo vergla vprizho vše mnóshize Israelovih otrók.“

CXIX. Josve in Kaleb.

IV. Mojs. 14, 6-45.

„Josve pa Nunov fin, in Kaleb, fin Jefonov, ktera sta tudi deshelo ogledvala, sta rastergala svoje oblazhila in govorila vši mnoshizi Israelovih otrók: „Deshela, ki smo jo obhodili, je prav dobra. Ako nam bo Gospod milostiv, naš bo va njo peljal, in nam bo dal semljo, pa kteri se mléko in méd zedí. Ne soperstavite se Gospodu, in ne bojte se ljudí té deshele; sakaj kakor kruh jih pojésti samóremo; vsaktéra bramba jih je sapustila; Gospod je s' nami, nikar se ne bojte.“ In ko je vsa mnoshiza vpila in ju hotla s' kamni posúli, se je perkasala slava Gospodova všim Israelovim otrokom verh snidniga shotóra.“

„In Gospod je rekel Mojselu: „Doklé me bo she to ljudstvo sametovalo? Doklé mi she ne bodo verjéli po vših zhúdeshih, ki sim jih délal med njimi? Š' kugo jih bom udáril in pokonzhál; tebe pa hozhem postaviti poglavarja vézhiga ljudstva in mozhnéjiga, kakor je tó.“ In Mojsel je rekel Gospodu: „Ter bodo svédili Egipzhani, ki si smed njih to ljudstvo speljal, in prebivávzi té deshele, kteři so she slishali, de si tí, Gospod! v' srédi téga ljudstva, in de tebe gléda-jo oblizhje v' oblizhje, in de jih tvoj oblak po-

kríva; in de v' oblazhnim stebru pred njimi hódešh po dnévu, in v' ognjénim stebru po nôzhi: de si takoshno mnoshizo pomóril, kakor eniga famiga zhlovéka; ter porekó: Ni mogel ljudstva v' deshelo perpeljati, ktéro jím je (*dati*) persegel; torej jih je v' pushavi pomóril. Naj se te-daj skashe Gospodova mózh, kakor si perségel, rekozh: Gospod je persanesliv in velíkiga usmiljenja, odvsame krivizo in pregréhe, in povérne vsaktérimu krivizhnimu; ktéri obishe gréhe ozhétov na otrózih do trétjiga in zhetértiga rodú; profim te, odpústi gréh tega ljudstva pa svojim velíkim usmiljenji, kakor si jím bil milostiv od is-hoda is Egípta do téga kraja. In Gospod je rekel: ,Odpustím, kakor si govoril; kakor réf jest shivím, bo vesóljni svét poln slave Gospodove. Vunder pa nobedin ljudí, ki so vidili mojo flavo, in zhudeshe, ktére sim délal v' Egíptu in v' pushavi, in ki so me shé defétkrat skusali, in niso bili pokorni moji besédi . . .; nobedin vših vas, ki ste bili dvajsetiga léta in zhes shtéti in ste mermrali soper mene, ne bo prishel v' deshelo, ki sim svojo rokó vsdignil, jo vam dati v' prebivalishe, rasun Káleba Jefónoviga finú, in Josveta Nunoviga. Vashi otrozhizhi pa, ki ste mi rekli od njih, de bodo v' róp sovrashnikam, bom tjè peljal, de vidijo deshelo, ktéra vam ní dopadla. Vashe mèrtve trupla bodo leshale po pushavi. Vashi otrozi se bodo shtirdesét lét po pushavi klatili, in se pokorili savolj vashe pregrehe soper mene, dokler ne strohné mertve trupla njih ozhétov po pushávi; po shtevilu shtirdeset dní, ki ste deshelo ogledvali, léto bo sa en dan shtéto.

In shtirdefet lét bote po svojih gréhih prejémali, ter pòmnili moje mashevanje. Sakaj, kar sim govóril, bom stóril vši ti hudobni mnoshizi, ktéra se je vsdignila soper mene; v' ti pushavi bo obnemagala in umerla.“

„Vši moshjé tedaj, ki jih je bil Mojsef poslal deshelo ogledvat, in kteri so, kadar so nasaj príshli, všo mnoshizo v' mermranje sapeljali soper njega, kér so deshelo grájali: so bili udarjeni pred Gospodam, in so umerli. Josve pa Nunov sin, in Caleb sin Jefonov sta shiva ostala od vših, kteri so shli ogledvat seimljo. In Mojsef je govoril vše té beséde všim Israelovim otrokam, in ljudstvo je slô shalovalo.“

„In gléj! drugi dan sgodej so vstali in shli na verh góre, in rekli: „Smo perpravljeni góri iti na kraj, od kteriga je Gospod govóril; sakaj greshili smo.“ In Mojsef jim je djal: „Sakaj prestopate boshjo besédo; tó vam ne bo teknilo v' prid. Ne hodite góri, kér Gospod ni s' vami; de ne padete pred svojimi sovrashniki. Amalezhani in Kananeji so pred vami; pod njih mezhem bote padli, kér niste bili pokorni Gospodu, in Gospod ne bo s' vami.“ Oni pa, vši oslepljeni, so shli na verh góre. In skrinja savése Gospodove, in Mojsef se nista ganila is shotórja. In Amalezhani in Kananeji, ktéri so stanovali na gori, so doli perderli, jih pobili, in posekali, ter jih podili do Horme.“

CXX. Nesposhtovává fabóte kamnjan.

IV. Mojs. 15, 32-41.

„Ko so bili Israelovi otrozi v' pušhavi, se je pergodilo, de so nashli zhlovéka, kteří je drevá pobíral Šabótne dan, in so ga postavili pred Mojsefa in Árona, in pred vso mnóshizo, ter so ga sapèrli v' jézho, ker niso védili kej s' njim storiti. In Gospod je rekel Mojsesu: ,Ta zhlovek móra umréti; vsa mnoshiza naj ga s' kamni posúje sunej shotórja.' Ter so ga vùn peljali in s' kamni posúli; in je umerl, kakor je bil Bog ukásal.“

„Gospod je tudi rekel Mojsesu: ,Govôri Israelovim otrokom in rēzi jím, de si naredé na vógliah plajshev robóve, in jih prevéshejo s' višnjovo prevóso; de jih vidijo in se spomnijo vših sapóvd beshjih; de ne ravnajo svojoglavno, in s' svojimi ozhmi ne sijájo po mnogotéřih rezhéh; temuzh de bolj na sapóvdi Gospodove mislijo, in jih spolnújejo; de bodo svéti svojimu Bogu. Jest sim Gospod vašh Bog, ki sim vas is Egipcovske sêmlje ispeljal, de bi bil vašh Bog.“

CXXI. Kore, Datan in Abiron mermrajo.

IV. Mojs. 16, 1-19.

„In gléj! Kore sin Isarov, kteří je bil sin Haatov, in ta Levitov; in Datan pa Abiron finova Eliabova; tudi Hon, sin Feletov smed Rubenovih mlájshev, so se vsdignili soper Mojsefa s' dvésto in péťdesetimi drugimi Israelovih otrók, kteří so bili imenítñishi mnoshize . . . In so se snídili k'

Mojsefu in Aronu, ter so rekli: „Dosti vaji je; sakaj vsa mnoshiza je mnoshiza svétih, in Gospod je med njimi; sakaj se povsdigújeta soper Gospodovo ljudstvo?“ Mojsef, to slishati, se je na svoj obras vèrgel, in je govóril Kóretu, in vši mnoshizi, rekozh: „Jutri bo Gospod na snanje dal, kteri de so njegovi, ter bo svéte k' sebi vsél; in se bodo k' njemu perblishali, které si bo sbral. Štorite tedaj to: Šleheren vsemi svojo kadilnizo; tú Kore in vsa twoja drushba; in jutri vsemite ognja in denite na-nj kadila pred Gospodam, in kteriga koli bo isvôlil, tisti bodi svét; slò se povsdi-gujete, Levjevi otrôzi!“ In je spet rekel Koretu: „Poslughajte otrozi Lévjevi: Ali se vam malo sdí, de vas je Israelov Bog smed všiga ljudstva lózhil, in sebi perdrúshil, de mu slúshite v' stréshbi shotóra, in de stojtè pred všim ljudstvam, in stréshete njemu? Ali je sató sebi perdrushil tebe in twoje brate, Lévjeve mlajshe, de si she du-hovstvo perlastujete? in de se twoja zéla drushba vsdiguje soper Gospoda? sakaj, kdo néki je Aron, de bi mermráli soper njega.“

„Mojsef je tedaj poslal, in poklízal Datana in Abirona, finova Eljabova, in sta odgovorila: „Ne gréva. Ali se ti malo sdi, de si nas is deshele speljal, po kteri se mléko in méd zedí; de bi nas pomóril v' pushávi; hózhesk kali tudi gospodovati s' námi? Pazh si nas perpeljal v' deshelo, po kteri potóki mléka in medú tekó, in si nam dál v' last njive in nôgrade? Ali nam hózhesk tudi ozhi iskopati? Ne gréva.“ In Mojsef se je filno rasfèrdil, in je djal Gospodu: „Ne poglej na njih daróve; vésh, de jim nisim

ne eniga oflízha vsél, in de nisim nobenimu smed njih nizh sháliga stóril. In je rekel Kóretu: „Tí in twoja drushha se jutri posébej postávite pred Bogá, in Aron posébej; in vsémi slehern kadilnizo in deníte va-njo kadila, ter darujte Gospodu dvé sto in pétdeset kadílniz; tudi Aron naj dershí svojo kadilnizo. In kadar so bili storili vprizho Mojsesa in Arona, in soper nju vso mnóshizo sklizali pred vratmi shotóra, se je všim slava Gospodova perkasála.“

CXXII. Semlja poshrè Koreta, Dátana in Abirona.

IV. Mojs. 16, 20-50.

„In Gospod je govóril Mojsesu in Aronu rekózh: „Lozhita se od té-drúshbe, de jih na náglím pokonzhám. In sta se vèrgla na svoj obrás, in rekla: „Narmozhnéjshi Bog vših duhov in všiga, kar shiví! ali se bo tvoj serd nad všimi snófil savolj gréha eniga samiga?“ In Gospod je djal Mójsezu: „Ukashi všimu ljudstvu lozhiti se od shotórov Kóretoviga, Dátanoviga, in Abíronoviga. In Mojsel se je vsdignil in shel k' Dátanu in Abíronu, in s' njim so shli staréjshi Israëlovi; ter je djal mnóshizi: „Odstopíte od shotórov hudobnih, in ne dotaknite se nobene njih rezhí, de se ne sapletetè v' njih gréhe. In kadar so od njih shotórov odstopili, sta Datana in Abiron vùn shla, téř se vstavila med vratmi svojih shotórov s' svojimi shenámi, in otrôzi in s' vso drushino. In Mojsel je djal: „Po térm bo-

te posnali, de me je Gospod poslal, vse storit,
 kar vidite; in de si nisim nizh sam smislil.
 Ako bodo umerli smerti med ljudmí navádne,
 in ako jih shtrafinga sadéne, kakorshina sadé-
 va tudi drúge: me ni poslal Gospod; ako bo pa
 Gospod kej nôviga stóril, de se bo semlja od-
 pèrla, in jih posherla, in vse, kar je njih; in
 ako se pogrésnejo shivi v' bresen; vedite, de so
 sanizhevali Gospoda. Kakor hitro je tedaj go-
 voriti néhal, se je semlja raspozhila pod njih
 nogami, se rasgernila, in jih poshèrla s' njih
 shotóri, in s' všim njih premoshénjem vréd.
 Ter so se shivi pogrénili v' brésen, in so bili
 pokrítí s' semljo, in so poginili smed mnóshize.
 Vsi Israelzi pa, ki so okoli stali, so besháli na
 krizhanje pogrénjenih, rekozh: „De kjé tudi
 nas ne poshré semlja.“ Prishel je pa tudi ôginj
 spred Gospoda, in je pokonzhal dvésto in pet-
 deset mosh, kteri so darováli kadílo.“

„In Gospod je govoril Mojzesu rekozh: „Sa-
 povéj Eleázaru, sinu Aronovimu, duhovnu, de
 naj vsame kadilnize, které leshé na pogoríshi,
 in naj stréše oginj sem ter tjè; sakaj posvezhè-
 ne so bile s' smertjo greshnikov; in naj jih sku-
 je v' plêhe in perbije na altar, . . . de jih ima-
 jo Israelovi otrozi pred ozhmi v' snamnje in
 spomín.“ Duhoven Eleazar je tédaj vsél bron-
 zhéne kadílnize, v' kterih so s' ôgnjem pokon-
 zháni darovali, in jih je skovál v' plêhe in per-
 bil na altar; de bi Israelovi otrozi sa naprej
 v' spomin iméli, de se ne predérsne kaki ptuji
 in kteri ni Aronoviga rodú darovati kadílo Go-

spódu; de ne terpí, kar je terpel Kore in vša njegova drúshba; kakor je Gospod govoril Mojsesu.“

„Drugi dan pa je vša mnóshiza Israelovih otrók mermrála soper Mojsesa in Arona, rekozh: „Vi dva sta pomorila ljudstvo Gospodovo. In kér je pùnt vstal in hrum rásel: sta Mojses in Aron beshála k' shotóru savése. In ko sta va-nj prišla, ga je pokril oblak, ter se je perkasala slava Gospodova. In Gospod je rekel Mojsesu: „Beshita smed té mnoshize, sdajzi jih bom pokonzhal.“ Ter sta se na obras vèrgla, in Mojses je rékel Aronu: „Vsémi kadilnizo, sajmi ognja s' altarja, in dêni gori kadila, ter tèzi hitro k' ljudstvu, in môli sa-nj; sakaj jésa je she vùn shla od Gospoda in shtrasinga se she perzhénja.“ In Aron je to storil in tékel med mnóshizo, ktero je she oginj popádal, in je darovál kadilo, in stojé med mertvimi in shivimi je profil sa ljudstvo, in shtrasinga je nehála. Pokonzhaní pa je bilo shtirnajst tavshent in sedemsto mósh bres unih, ki so konez vséli v' Koretovim púntu. In kadar je moríja nehála, se je Aron vèrníl k' Mojsesu pred vrata shotóra savése.

CXXIII. Aronova paliza oselení.

IV. Mojs. 17, 1 - 13.

„In Gospod je govoril Mojsesu rekozh: „Govôri Israelovim otrokam ín vsémi pálico od sleherniga rodú, dvanajst pály od vših pervakov rodov, in vlastériga imé sapishi na njegovo pálico. Aronovo imé pa sapishi na Lévjevo pa-

lizo ; sleherna paliza bo ród pomenila; in jih polôshi v' shotor savése pred skrinjo (*savése*), kjér bom s' tabo govoril. Ktériga smed njih bom isvolil, tega paliza bo oselenéla, in bom potásil toshbe Israelovih otrók, s' kterimi mer-mrajo soper vaji. In Mojsef je govóril Israelovim otrokom, in vši poglavariji slehernih rodov so mu dali, in je bilo dvanajst paliz memo Aro-nove palize. In Mojsef je polóshil pálize pred Gospoda v' snidni shotor.“

„Drugi dan pa je tje shel, in glej! paliza Arona, ki je bil od Lévjeviga rodú, je oselenéla, in pognála, in zvetéla in mandelne dosoríla. In Mojsef je vše palize spred Gospodoviga oblizhja k' všim Israelovim otrokom pernésel, in slehern je svojo palizo uglédal, ter jo vsel. In Gospod je djal Mojsefu : „Nefi nasaj Aronovo palizo v' snidni shotor, de se ondi hrani v' snamnje nepokójnih Israelovih otrók, de nehajo njih toshbe soper mene, in de ne umerjó.“ In Mojsef je storil, kakor je bil Bog ukasal. Israelovi otrozi pa so rekli Mojsefu : „Gléj umíramo in vši konez jemljémo. Kdor se koli perblisha shotoru Gospodovimu, umerje. Ali nam je všim umréti?“

CXXIV. Voda is ſklale; vdrugizh.

IV. Mojs. 20, 1-13.

„In Israelovi otrozi in vſa mnoshiza so pri-fhli v' Šinsko pushavo . . . in ljudſtvo se je vſtanovilo v' Kádesu. In ondi je umerla Marija, in ondi je bila pokopána. In ljudſtvo ní vodé

imélo; ter so se snídili soper Mojsesa in Arona, in se spuntali in rekli: „De bi bili pažh umerli s' svojimi brati vréd pred Gospodam! Sakaj sta mnoshizo Gospodovo v' to pušhavo vùn peljala, de konez jemljemo mí, in našha shivina? Sakaj sta naš speljala is Egipta, in na ta nesrézhni kraj, kjér se ne móre sijáti, ki ne rodí fig, in nima nogradov, ne margaranovih jabelk, in zlo vodé ne v' pijazho.“

„In Mojses in Aron sta mnoshizo odpravila, in shla v' snidni shotor, in se na semljo vergla, ter sta k' Gospodu vpíla, in rekla: „Gospod Bog, uslisihi vpitje tega ljudstva in odpri jim svoj saklad, studeniz shive vodé, de se napijó in néhajo mermrati.“ In velizhastvo Gospodovo se je perkasalo nad njima. In Gospod je govoril Mojsesu, rekozh: „Vsémi palizo in sklizhi ljudstvo ti in tvój brat Aron, in govoríta skali pred njimi, in ona bo vodé dala. In bošh vodó is skale perpravil, in bo pila vsa mnoshiza in njena shivina.“

„Mojsel je tedaj vsél palízo, ktera je bila pred Gospodam, kakor mu je bil sapovédal. In je sklizal mnoshizo k' skali, in jim je rekel: „Poslušhajte, puntarji in nevérni! Ali vam bova mogla is te skale vode dobiti?“ In je vsdignil Mojsel rokó, in f' palízo dvakrat udáril na skalo, in je penvrélo veliko vodé is njé, takó, de sta se napíla ljudstvo in shivina. In Gospod je rekel Mojsesu in Áronu: „Kér mi nista verjela, de bi me bila povelizhala pred Israelovimi otrozi: ne bota peljala téh ljudí v' deshelo, ktero jim bom dal.“ To je voda Meriba (pre-

rekanja), kjér so Israelovi otrozi Gospodu prekali, in je bil povelizhan med njimi.“

CXXV. Edomljani sovráshni.

IV. Mojs. 20, 14-21.

„Med tém je poslal Mojses od Kádesa do Edomskiga kralja sporozhnikov, de bi rekli: ,To sporozhí tvoj brat Israel: Vésh vše nadloge, ki so naš sadéle; de so našhi ozhétje v' Egipt shli, in de smo ondi stanováli dolgo zhasa; in de so Egipzhani peklili naš in našhe ozhéte, in de smo vpili v' Gospoda, in de naš je uslifhal, in angela poslal, ki naš je is Egipta ispeljal. Glej, v' Kadesu smo, ktero mesto je na tvojih sadnjih pokrajinah; prosim, de smémo iti skos tvojo deshelo. Ne pojdemo po njivah, tudi ne skos nögrade; ne bomo pili vodé is tvojih vodníz; temuzh po véliki zhésti pojdemo, in se ne bomo ganili, ne na désno, ne na lévo, dokler ne pridemo zhes tvoje pokrajne.“

„In Edomjan mu je odgovoril: ,Ne hôdi skos mojo deshelo, sfer ti pridem s' oroshjem naproti.‘ In Israelovi otrozi so rekli: ,Po vglajenim potu pojdemo, in zhe bomo mí, in našha shivina od tvojih vodá pili, bomo plazhali, kar gré; kar plazhilo tizhe, se ni tréba batí; de le hitro skosi pridemo.“

„On (*Edomski kralj*) je pa odgovoril: ,Ne pójdesh skosi.‘ In sdajzi se je vsdignil naproti s' mnoshizo breshtevilno, in s' veliko mozhjó, in ni hotel pervoliti profijozhim, de bi bili shli

skos njegovo deshelo. Torej so se mu Israelzi umaknili.“

CXXVI. Aron umèrje.

IV. Mojs. 20, 22 - 30.

„In so vsdignili shotórje od Kadesa, in so prishli na Horskó goro . . . in ondi je Gospod govoril Mojsefu, in je rekel: ,Naj se spravi Aron k' svojim ljudém; sakaj on ne pojde v' deshelo, ktero sim dal Israelovim otrokam, kér ni verjél mojim besédam per vodi prerékanja. Vsémi Arona in s' njim njegoviga finú, in pelji ju na Horskó goro. In slézhi ozhétu njegovo oblazhilo, in oblázhi va-nj Eleázarja njegoviga fina. Aron se bo správil, in ondi umerl.“

„Mojsef je stóril, kakor je bil Gospod ukašal; ter so shli na Horskó goro vprizho vše mnoshize. In je slékel Aronu njegovo oblazhilo, in je va-nj oblékel Eleazarja njegoviga fina. In Aron je umerl na verhu góre, in Mojsef je doli shel s' Eleazarjem. Vsa mnoshiza pa, ko je vidila, de je Aron umerl, ga je obshalovala trideset dní po vših svojih drushinah.“

CXXVII. Bronasta kazha.

IV. Mojs. 21, 1 - 9.

„Ko je pa Arádski kralj, Kananej, kteri je na poldanski strani stanovál, slíshal, de Israel po Atarímskim pótu pride, se je s' njim bojevál, ga

premagal, in mu rop vsel. Israel pa se je s' saper-ségo savésal Gospodu, ter je djal: „Ako mi dash to ljudstvo v' róko, hozhem njegove mésta ras-djati.“ In Gospod je uslithal Israelove proshnje, in mu je dal Kananéja; in jih je pobìl, in njih mésta rasválil, in je imé tistiga kraja imenoval Hórma (*Preklénstvo*).“

„(*Israelovi mlajšhi*) so se pa tudi od Horske gore spustili na pot, ktera dershí proti rudezhi-mu morju . . . ; in ljudstvo se je navelizhalo pót-a in terpljénja, ter je govorilo soper Bogá in Mojsesa, in reklo: „Sakaj si naš ispeljal is Egipa“, de nam je v' pushavi umréti? Ni ne kruha, ne vodé; nam se she gnuši nad to prasno jedjó?“ Torej je Gospod poslal ognjénih kázh med ljud-stvo, in ko je od njih veliko ljudí pizhenih bilo, in umorjenih, so prishli k' Mojsisu, ter so djali: „Smo greshili, ker smo govorili soper tebe; prôsi, de nam odvsame kazhe.“ In Mojsel je mólil sa ljudstvo. In Gospod je rékel njemu: „Narèdi ka-zho is brona, ter jo postavi v' snamnje; kdor koli pizhenih bo poglédal va-njo, bo shivel.“ Mojsel je tedaj narétil bronasto kazho, in jo je v' snamnje postávil; in ko so pizheni va-njo po-glédali, so bili osdrávljeni.“

CXXVIII. Sehon in Og premagana.

IV. Mojs. 21, 10-13. 21-26. 33-35.

„In *Israelovi mlajšhi* so dalje shli in shotórje postavili v' Obótú; od tod so se vsdignili, in shotó-re naredili v' Jeabarímu v' pushavi, ktera je Mó-

abu na jutrenji strani. In so se od ondod vsdignili, in so prishli k' Zarédfkimu potóku; ter so prez hli, in se vštavili poleg Arnóna, ki tezhe v' pushavi, in od Amorejskih pokrájn pride; sakaj Arnon je na Moabski pokrajni, ktera lózhi Moabljáne in Amoréje . . .“

„In Israel je sporozhnikov poslal do Šehona Amorejskiga kralja, rekozh: ,Prósim, de smém skos twojo deshelo; ne bomo se ganili, ne na njive, ne na nógrade, in ne bomo pili is vodníz; po véliki zhésti pojdemo, dokler ne pri demo zhes twoje pokrajne.“ In on ni perpústil, de bi Israel shel skos njegovo deshelo; temuzh je zlo vojsko sklizal, in v' pushavo na protí shel; in ko je v' Jášo prishel, se je bojeval s' Israelam. Tode Israel ga je s' mezhem premágal, in se polástil njegóve deshele od Arnóna do Jáboka, in do Amonjánov; sakaj na pokrajnah Moabskih so bile mozhne branisha. Israel je tedaj vše njih mésta v' svojo last spravil, in je prebival v' vših mestih Amorejskih; namrežh v' Hesebónu, in v' tergih njegovih. Hesebonsko mesto je Amorejski kralj Šehon v' lasti imel; sakaj bojeval se je s' Moabskim kraljem, in mu je vsel vso deshelo, ki jo je posédel do Arnóna . . .“

„In so se vernili, in so gori hli po potu Basánskim; in Og Basanski kralj jim je naproti shel s' všim svojim ljudstvam, de bi se bojeval na Edréjskim. In Gospod je rekел Mojisu: ,Ne boj se ga, sakaj v' last ti bom dal njega, in vše ljudstvo, in deshelo njegovo; in storí s' njim, kakor si storil s' Šehonam, Amorejskim kraljem, ki je v' Hesebónu prebival.“ Pobili so tedaj

tudi téga, s' njegovimi otrozi in s' vsim ljudstvam vréd do sadnjiga, in so se polaštili deshele.“

CXXIX. Balak in Balaam.

IV. Mojs. 22, 1 - 7. 12 - 20.

„In Israelovi mlajshi so dalje shli, in shotoré postavili na Moabskih planjávah . . . Ko je pa Balak, Šeforov sin, vše vidil, kar je Israel storil Amorejem . . . je djal starejshinam Madjanskim: ,To ljudstvo bo vše, kar je po naših pokrajnahn takó pokonzhalo, kakor vol pomúli travo do koreníne.“ Ta je bil takrat kralj Moabski. On je tedaj poslal sporozhnikov do Balaáma, Beórjeviga sinú, védesha . . . ga poklizat, in murežh: ,Gléj! Ljudstvo je prishlo is Egipta, ki je pokrilo vso semljo, in se vštavilo meni naspróti. Pridi tedaj in prekólni to ljudstvo; sakaj možnejshi je, kot jest, de bi ga kjé mogel pobiti in pregnati is svoje deshele . . .“

„In starejshini Moabski in Madjanski so shli, in nesli seboj plazhilo sa vedeshevanje . . . In Bog je rekel Balaamu: ,Ne hôdi s' njimi, in ne preklinjaj ljudstvo; sakaj blagoslovljeno je.“ Ter je sjutrej vštál, in je rekel pervákam: ,Idite nasaj v' svojo deshelo, sakaj Gospod mi je prepo-védal s' vami iti.“ Pervaki so se tedaj vernili, in so rekli Baláku: ,Balaam ni hotel s' nami iti. Balak jih je soperet she vezh in plemenitnishih poslal, kakor popréj. In ko so prishli do Balaama, so rekli: ,To pravi Balak, Šeforjev sin: Ne odláshaj k' meni priti; perpravljen sim te zha-

stiti, in kar bosch hotel, ti bom dal; pridi in pre-klinjaj to ljudstvo.“ Je odgovoril Balaam: „Ako bi mi Balak dal svojo hisho polno sebrá in slatá, bi ne mógel premeníti besedo Gospoda, svojiga Boga, de bi govóril vezh ali menj . . .“ Bog je tedaj prishel k' Balaamu po nôzhi, in mu je reklo: „Ako so ti ljudjé prishli tebe klizat, vstani in idi s' njimi; tote stóri, kar ti bom sapovédal.“

CXXX. Osliza Balaamova.

IV. Mojs. 22, 21-35.

„In Balaam je sjutrej vstal, je osedlal svojo oslízo, ter je shel s' njimi. In Bog se je raserdil. In angel Gospodov se je na potu postávil, Balaámu naspróti, kteri je na oslizi jésdel, in dva hlapza per sebi imel. Ko je osliza angela vidila, kteři je s' nagim mezhem na poti stal, se je ognila s' pota, ter je shla po njivi. Ko jo je pa Balaam tépel, jo spet spraviti na pot: se je angel postavil v' tesnizo med dve ográje, s' kterima so bili nógradi ograjeni. Osliza, ga viditi, se je pertisnila k' sténi, in je vtisnila nogó jesdiza. On jo je pa spet tépel. In angel je shel na she tesnéji kraj, kjér se ní móglia ogniti, ne na désno ne na lévo, in se je postavil naspróti. In ko je osliza vidila angela stati, je padla pod Balaamam; on se je pa rasèrdil, in jo je she bolj s' palizo po rebrih tolkel. In Gospod je odperl oslizi usta, ter je rekla: „Kaj sim ti storila? sakaj me tepefh? in gléj! she trétji pót?“ Balaam je odgovoril: „Kér si saflushila, in me saframo-

vála; de bi le mezh imel, de bi te mahnil.“ Osliza je rekla: „Ali nisim tvoja shivina, ktero si vselej jespáril do danashnjiga dné? Povéj, kdaj sim ti kej takiga storila?“ On pa je rekel: „Nikoli.“

„In Gospod je beresh ozhi odperl Balaamu, ter je vidil angela na potu stati s' nagim mèzhem, ter se je vèrgel na semljo, in ga mòlil. In angel mu je djal: „Sakaj she tretjizh tèpefsh svojo oslizo? Jest sim prishel tebi nasprotvat, sakaj tvoj pot ni prav, in je meni sopern; in ako bi se ne bila osliza s' pota ognilo, in ne odjenjala nasprotvajózhimn, bi ti bil umóril; ona pa bi bila shiva ostala.“ Balaam je rekel: „Greshil sim, ker nisim védel, de si se ti vstavil meni nasproti; torej, zhe ti ní prav, de grém, se bom vernil.“ In angel je djal: „Pojdi s' njimi in varuj se, kej drugiga govoriti, kakor kar ti bom ukasal.“ Ter je shel f' perváki.“

CXXXI. Balaam blagosloví Israelovo ljudstvo.

IV. Mojs. 22, 36-39. 23, 1 - 26. 24, 17. 25.

„Balak, to slíshati, je shel Balaamu naproti . . . in mu je rékel: „Sim poslal sporožníke, te poklizat; sakaj nisi prezej prishel k' meni? ti kali ne mórem plazhati póta?“ Balaam mu je odgovoril: „Glej! tukej sim; pa ne bom mógel govoriti nizh drugiga, kakor kar mi bo dal Bog v' usta.“ Tedaj sta vkup gredé prishla v' mesto, ktero je bilo na sadnjih pokrajnah njegoviga kraljéstva . . . In Balaam je rekel Balaku: „Na-

rêdi mi tukej sedem altarjev in perprávi ravno toliko telét in toliko ovnov. In je storil po Balaamovi besédi, ter sta poloshila na altar téle in ovna vkupej . . . Gospod pa je (*Balaamu*) beséde polóshil v' ušta . . . , ter je govoril: „Is Arama, is jutrovih gorá me je rekel poklizati Bálak, kralj Moabski, ter je djal: Pridi, in preklinjaj Jakoba; hiti, iu preklinjaj Israela. Kakó bom preklínjal njega, kteriora Bog ni preklél? Kakó bom rotíl njega, kteriora Gospod ni rotíl? S' verh hribov ga vidim, s' gorá ga ugledam. Ljudstvo stanuje posebej, in ni shtéto med naróde. Kdo móre rashtéti prah Jakobov, in shtevilo Israeleve rodovíne? Moja duša naj umerje smerti pravizhnih, in moj konez bodi nihovimu enak.“ In Balak je rekel Balaamu: „Kaj délash? Šim te poklizal, de bi preklinjal moje sovrashnike; in ti jih namesti téga blagoslovish.“ In mu je odgovoril: „Ali mórem govoriti kej drugiga, kakor kar mi je Gospod ukásal?“

Potem je Balak peljal Balaama na verh góre Fasga in mu je ukasal preklinjati Israelovo ljudstvo. In Balaam je daroval, in rekel: „Vsdigni se, Balak! in poslushaj; poslushaj Šeforjev fin; Bog ni kakor zhlovek, de bi legal; tudi ne, kakor fin zhlovékov, de bi se spreménil; tedaj, ker je rékel, ali ne bo storil? kér je govoril, ali ne bo spolnil? Šim perpeljan Iesem blagoslovit, blagoslová ne morem sadershevati.“ V' Jakobu ní malika, in v' Israelu ni viditi podobe; Gospod Bog njegov je s' njim, in trobentanje kraljeve smáge je v' njem. Bog ga je ispeljal is Egipa, in njegova mózh je enaka nosorógovi.

V' Jakobu ni vrashe, ne vedeshvanja v' Israelu. Ob svojim zhasu se bo právilo Jakobu in Israelu, kar je Bog storil . . . ‘ In Balak je rekel Balaamu : ,Ne blagoslôvi ga, in ne preklinjaj ga.’ In Balaam je djal : ,Ali ti nisim rekel, de bom storil, kar mi bo koli Bog ukásal.“

Po tém ga je Balak peljal na goro Fogórjevo ; pa Balaam je spet blagoslovil Israelovo ljudstvo : „ . . . Svésda bo is Jakoba góri shla , in paliza se bo od Israela vsdignila ; ter bo Moabiske vójvode udáril, in vše Šetove finóve pokonzhal . . . ‘ In Balaam se je vsdignil, ter se spustil na svoj kraj; in tudi Balak se je vernil po pótu, kodar je bil prishel.“

CXXXII. Fineesova gorézhnošt.

IV. Mojs. 25, 1 - 18.

„Med tem je Israel shotôril v' Šitímu , in ljudstvo je greshilo s' Moabskimi hzhérami, ki so jih k' svojim daritvam vabile. In so jélli, in njih bogóve molili. In Israel je Belfègorjevo véro na-se vsél. Gospod se je tedaj rasfèrdil, in je rekel Mojsefu : ,Vsémi vše perváke ljudstva , in obéfi jih proti sónzu , de se moj serd vérne od Israela.’ In Mojses je rekel Israelovim sodnikam : ,Vsaktéri pobí svoje blishnje, ki so Belfègorjevo véro na-se vséli.’ In glej! eden Israelovih otrok je vprizho svojih bratov k' Madjanski nezhistnizi shel ; in je vidil Mojses in vsa mnošiza Israelovih otrók , ki so jokali pred vratmi shotóra. Finees, sin Eleazara , sinú Arona , vélikiga duhovna , to viditi , se je vsdignil smed

mnoshize, je popádel fulizo . . . in je oba prebódil. In nadlóga je nehala med Israelovimi otrozi; pobitih pa je bilo štiri in dvajset tavshent.“

„In Gospod je rekel Mojsefu: ,Finees, fin Eleazara, finú Arona, vélíkiga duhovna, je odvèrnil moj serd od Israelovih otrók s' svojo gorézhnostjo, ki jo je sa-me raskasal med njimi, de nisim potrébil Israelze v' svojim sérdu. Torej mu rezi: ,Gléj! saveso mirú naprávim s' njim. On in njegóvi mlajši naj duhovstvo imajo povézhni savési; sakaj, sa svojiga Bogá se je vnél, in ozhištيل hudobijo Israelovih otrók. Imé pa Israeloviga moshá, ki je bil s' Madjanko vréd umorjèn, je bilo Zambri, ki je bil Šábatov fin, pervak ene rodovine, Šimeonoviga rodú. In Madjanska shena, ki je bila umorjena, se je imenovala Kozbi, hzhi Šúrja, nar imenítnishiga perváka Madjanskiga. In Gospod je govoril Mojsefu, rekož: ,Napovéj vojsko Madjanzam, in pobí jih. Sakaj, vojsko so vam napovédali, in vas goljufno sapeljali po maliku Fêgorji, in po svoji sestri Kozbi, hzhéri Madjanskiga vójvoda, ktera je bila na dan nadlóge umorjena savolj malikovanja s' Fegorjem.“

CXXXIII. Israelzi bodo shtéti.

IV. Mojs. 26, 1-4. 51-56. 62-65.

„Ko je bila krí hudodélnikov prelita, je Gospod rékel Mojsefu in Eleazaru duhovnu, Aronovimu finu: ,Preštejta vso mnoshizo Israelovih otrók, od dvajset lét in vezh, po njih hishah in sorodovinah; vše, ki samorejo na vojsko iti.

Mojsef tedaj, in Eleazar duhoven sta na Moabski planjávi, ob Jordanu, Jerihi nasproti govorila njim, ki so bili dvajset lét in vezh stári, kakor je bil Gospod ukasal, in sta jih shtéla po rodóvih, in njih shtevilo je bilo . . . (*bres Levjevih otrók*) shestkrat sto tavshent, tavshent, sedemsto in trideset. In Gospod je govoril Mojsefu, rekozh: „Med té naj se deshela po shtevilu imén v' deléshe rasdelí. Tém, kterih je vezh, daj vézhi delèsh; in tém, kterih je manj, manjschi; slehernim, kakor so bili sdaj rashtéti, naj se da delèsh. Tode s' lósam naj se deshela rasdelí rodovam in sorodovinam; s' losam naj se rasdelí delèsh méd-nje, po tem, kakor jih je ali vezh ali manj.“

(*Levjevih otrók pa*), „je bilo tri in dvajset tavshent moshkiga spola, kar jih je bilo mesez starih in vezh; sakaj niso bili med Israelovimi otrozi shteti, in ni jím bil dan delèsh s' unimi vréd. To je shtevilo Israelovih otrók, kteri so bili popisani od Mojsesa in Eleazarja na Moabski planjavi ob Jordanu, Jerihi nasproti. Med njimi ni bilo nobeniga od tistih, ki so bili popréj v' Šinajski pushavi od Mojsesa in Arona shtéti. Sakaj Gospod je pred povédal, de bodo vši v' pushavi umerli. In savolj téga ni nobedin ostal smed njih, kakor Kaleb, Jefonov fin, in Josve, Nunov fin.“

CXXXIV. Josve, Mojsefov naslednik.

IV. Mojs. 27, 12-23.

H' konzu shtirdejetiga léta, ki ga je Israe-lovo ljudstvo v' pushavi shivélo, in ko je bilo

imélo ravno iti zhes Jordan, „je Gospod rekel Mojsesu: ,Pójdi na goro Abarimsko in oglédaj od ondod deshelo, ktero bom dal Israelovim otrokam; In kadar je bosh oglédal, pojdeš tudi ti k' svojimu ljudstvu, kakor je shel tvoj brat Aron; kér sta me rasshalila v' pushavi Šinski, ob prerékanji mnoshize; in me nista povelizhala prizho njé savolj vodé. Ta je voda prerékanja v' Kadesu v' Šinski pushavi.“ In je odgovoril Mojsel: „Naj Gospod, Bog vſih duhov, vſiga mesa, moshá poštavi zhes to mnoshizo de bo hodil pred njimi, in jih vódil, de ne bo Gospodovo ljudstvo, kakor ovzé bres pastirja.“ In Gospod mu je djal: „Vsémi Josveta Núnoviga sinú, moshá, v' kterim je Duh, in polóshi na njega svojo rokó, ter ga poštávi pred Eleazarja, vélikiga duhovna, in pred vſo mnoshizo; in mu daj vprizho vſih poštave in dél svoje zhaſtí, de bo nje mu pokórna vſa mnoshiza Israelovih otrók. Sa té, kar bo storiti, naj vprasha Eleazar, véliki duhoven sa svet Gospoda. Po njegovi besédi naj délajo on in s' njim vréd vſi Israelovi otrozi, in vſa druga mnoshiza. Mojsel je storil kakor mu je bil Gospod ukasal. In je vsél Josveta, in ga je poštavil pred Eleazarja, vélikiga duhovna, in pred vše sbirálo ljudstva. In mu je polóshil svoje roké na glavo, in mu je vše povédal, kar je bil Gospod ukásal.“

CXXXV. Madjánzi premágani.

IV. Mojs. 31, 1-17.

„In Gospod je govóril Mojsesu rekozh: ,Mashúj se poprej savolj Israelovih otrók nad Ma-

dianzi, in po tem se boš perdrúshil k' svojimu ljudstvu.⁴ In Mojses je sdajzi rekel: ,Naj vsáme nékej mósh smed vas oroshje sa vojsko, de se bodo namésti Gospoda mashevali nad Madjanzi. Tavshent mosh naj se jih sbére od sleherniga rodú Israeloviga, in naj bodo posláni na vojsko. Tedaj so dali tavshent mósh od sleherniga rodú; to je, dvanajst tavshent, ki so bili na boj perpravljeni. In Mosjes jih je poslal s' Fineesam, ki je bil sin Eleazarja duhovna; mu je tudi svétih posód in trobént isrzózhil. Ter so se bojevali s' Madianzi, in jih premagali, in vše, kar jih je bilo moshkiga spola pobili; . . . tudi pet pervakov ljudstva in Balaama, Beorjeviga finú so s' mezhem pomórili. In so vjéli njih shené, in otroke in vso shivino, in vse blagó. Karkoli so mogli so ropali, in njih mesta, vasí in gradóve so s' ognjem poshgali. In so vséli róp, in vše vjeto od ljudí in shivine, ter so perpeljali k' Mojsesu in Eleazarju duhovnu, in k' vši mnoshizi Israelovih otrók; drugo oródje pa so nefli v' shotorje, ki je bilo na Moabskih planjavah poleg Jordana, Jerihi naproti. Mojses pa, in Eleazar duhoven, in pervaki mnoshize so jim is shotorja naproti shli. In Mojses se je rasferdil, . . . ter je djal: ,Sakaj ste shené shive pustili? Ali niso one Israeleve otroke po Balaamovim svetovanji goljsale, in vas sapljale, de ste savolj Fêgorja od Gospoda odstopili; ki je tudi savolj 'tega nadlóga prishla nad ljudstvo. Pobíte tedaj vše, kar jih je koli moshkiga spôla, tudi otroke; pokonzhájte tudi shené, ktére so se s' moshmí spezhale.“

In so storili takó. Rop pa je bil rasdeljén med Israelze, kteri so se vojskovali, in med njih, ki so domá ostali; tudi so od ropa Bogu hvalin dar pernesli. In so preshteli ljudstvo, in nihzhe ni konez vsél v' vojski.

CXXXVI. Rubenovi in Gadatovi mlajši, in pol Manasetovih dobé lastníno.

IV. Mojs. 32, 1 - 33.

„In otrozi Rubenovi, in Gadátovi so iméli veliko drobnize, in grošno veliko premoshenje shivine; in so vidili, de je Jáserska in Galaadska deshela perlóshna sa réjo shivine: ter so prishli k' Mojsezu, in k' Eleázarju duhovnu, in k' pervákam mnoshize, in so rekli: . . . , Deshela, ki jo je Gospod pred oblizhjem Israelovih otrók udaril, imá všiga obilno sa pasho shivine; in mí, tvoji hlapzi, imámo veliko shívine. Prósimo tedaj, zhe smo pred tabo milost nashli, de jo nám, tvojim slushabnikam, v' last dash, in de naš ne péljesh zhes Jordan.“ In Mojsej jím je odgovoril: „Bódo kali vashi bratje na vojsko shli, in ví bote tukej sedéli. Sakaj stráshite Israelove otroke, de se ne upajo zhes iti v' deshelo, ki jo jím bo Gospod dal? Ali niso ravno tako vashi ozhétje ravnali, ko sim jih od Kadesbárne poslal deshelo ogledovat. In so shli do potóka Eskol (*Grojsda*) in so vso deshelo ogledali; ter so serzé Israelovih otrok odvernili, de niso shli na pokrajne, ki jím jih je bil Gospod dal; kteri je v' svoji jési perségel, in rekel: Nobedin njih,

ki so is Egipta gôri shli, kar jih je dvajset lét, in vezh starih, ne pojde v' deshelo, ki sim jo Abrahamu, Isaku in Jakobu s' perségo obljbibil; kér me niso hotli slúshati; rasun Kaleba, Jefonoviga finú, Kenejza, in rasun Josveta, Nuno-viga finú; ta dva sta mojo voljo dopolnila. In Gospod se je nad Israelam rasserdil, in ga je shtir-deset lét po pushavi okoli vodil, dokler ni ves tisti rod pomèrl, kteri je pred njegovim oblizhem húdo délal. In glejte! je djal Mojsef, ví ste se vsdignili namésti svojih ozhétov, vi sárod in otrôzi pregréshnih ljudí, de bi serd Gospodov nad Israelam she bolj podkurili. Ako ga ne bote poslughali, bo on ljudstvo v' pushávi popústil, in vi bote krivi smerti vših.“

„Oni so pa blishej stopili, in so rekli: „Ov-zhake bomo postavili, in hléve sa shivino, in terdnjave sa svoje otróke: mí pa bomo oroshje vséli, ter pojdemo opasani na vojsko pred Israelovimi otrozi, dokler jih na njih kraj ne perpéljemo. Nashi otrôzi, in nashe premoshenje bodo v' terdnjavah savolj salesovanja prebivavzov. Ne pojdemo na dom, dokler Israelovi otrozi svoje dédine v' last ne dobé. Tudi ne bomo nizh iskali na uni strani Jordana, sakaj she imamo svojo lastnino na vs-hódni strani.“ In Mojsef jim je djal: „Zhe bote storili, kar ste obljbili, se perpraviti, ter idite na boj pred Gospódam; in vši vojshaki naj gredó s' oroshjem zhes Jordan, dokler Gospod svojih sovrashnikov ne podére; in dokler se mu ne podvershe vsa deshela; ter bote nedólshni pred Gospodam, in pred Israelam, in bote v' lásti iméli okrajne, ki jih shelitè vprizho Gospoda.

Ako pa ne bote storili, kar pravite, védite, de soper Boga greshitè, in de bo vash gréh le vas sadèl. Sidajte tedaj mésta sa svoje otroke, ovzhake in hléve sa ovzé in shivino, in spolníti, kar ste obljubili.“

„In Gadátovi in Rubenovi mlajšhi so rekli Mojsefu: ,Mí smo tvoji sluhabniki; kar nash gospod sapové, bomo storili. Svoje otroke, in shené, malo in véliko shivino bomo popustili v' Galaadskih mestih, mí pa tvoji hlapzi pojdemo vši perpravljeni na vojsko, kakor tí gospod govorish.' Mojsel je tedaj sapovedal Eleazarju, duhovnu, in Josvetu Nunovimu finu, in pervakam Israelovih rodów, in jím je djal: ,Ako vši Gadatovi in Rubenovi finóvi s' oroshjem na vojsko pojdejo zhes Jordan pred Gospodam, in si ví deshelo podvèrshete: dajte jím Galaad v' last. Ako pa ne bodo hotli s' vami vréd iti s' oroshjem v' Kanansko deshelo, naj dobé med vami prebivalisha. In Gadatovi, pa Rubenovi finovi so odgovorili: ,Kakor je Gospod svojim hlapzam govóril, bomo storili. Mi pojdemo s' oroshjem pred Gospodam v' Kanansko deshelo, in sposnamo de smo svojo lastnino she na uni strani Jordana prejeli.' Mojsel je tedaj dal Gadatovim in Rubenovim finovam, in polovizi rodú Manaseta, finú Josphoviga, kraljestvo Šehona, Amorejskiga kralja, in kraljestvo Oga, Basanskiga kralja, in njih deshelo s' všimi mesti vréd.“

CXXXVII. Bog ukashe pokonzhanje Kananejev.

IV. Mojs. 33, 50-56.

Gospod je tudi sasnamnjal pokrajne Kananske deshele, in je odlózhil Eleazarja, vélikiga duhovna, in Josveta, in desét drugih mósh, od sleherniga rodú eniga, de bi rasdelili Kanansko deshelo med devet rodów, in med polovizo Manešetoviga.

„Tiste dní je Gospod govoril Mojsesu: „Sapovéj Israelovim otrokam, ter jím rézi: Kadar se bote zhes Jordan spravili, in v' Kanansko deshelo prishli, pokonzhajte vše prebivavze tiste semlje, rasbite snamnja, rasdrobite malike, in rasdenite njih vishave; potrebíte deshelo, ki bote v' nji stanovali; sakaj jest sim vam jo v' last dal... Ako pa ne bote prebivavzov deshele pomorili; vam bodo oni, ki bodo ostali, ternje v' ozhéh, in sulize v' stranéh, in vam bodo nasprotvali v' desheli vashiga stanovanja, in karkoli me je bila misel njim storiti, bom vam storil.“ *)

CXXXVIII. Mésta satekálisha.

IV. Mojs. 35, 1-34.

„Gospod je tudi to govoril Mojsesu na Moab-skih planjávah...: „Sapovéj Israelovim otrokam,

*) Bog je to ukasal 1) savolj strashnih pregréh Kananejev; 2) Bog je tudi Abrahamu to deshelo obljudil, in Abraham se je nje polastil, ter svojimu saródutu sapustil; in Abrahámovi mlajšhi niso sgubili pravize do deshele, desiravno so shli v' Egipt; 3) Kananski prebivavzi so se tudi lohka pogubljenji odtegnili, ker so beshali.

de od svojih lastní dajó Levitam mésta v' prebivanje, in njih predméstja kroginkrog; de oní v' méstih prebivajo, predméstja pa sa drobnizo in shivino imajo. Predméstja naj séshejo sunej méstniga osidja tavshent stopín delezh kroginkrog ... Shest mést pa od njih, ki jih bote Levitam dali, odlozhite v' satekalishe ubéshnih, de va-nje beshí, kteři bo kri prelil; memo tih pa she druhých dvé in shtirdesét mést. Vsih mést, ki jih Levitam dajte, jih bodi osem in shtirdefet, s' njih predmestji. In od mést, které bodo od lastní Israelovih otrók dane, se jih bo vezh dalo od tistih, ki vezh imajo; in manj, od tistih, ki manj imajo; sleherni (*rodóvi*) bodo po méri svojiga delésha Levitam mést dali.“

„In Gospod je rekel Mojsesu: ,Govôri Israelovim otrokam: in rēzi jim: Kadar bote zhes Jordan v' Kanansko deshelo prishli, odlozhite mesta v' satekalishe ubéshnih, ki so nevédama kogá ubili; de ga soródnik umorjeniga (*mashlevaviz kervi*) ne bo mógel ubiti, kadar bo tje perbéshal, dokler se ne postávi pred vso mnoshizo, in se njegovo djanje ne rasfódi. Tih mést pa, ki bodo v' satekalishe ubéshnih odlózhene, naj bodo trí na letim kraji Jordana, in tri v' Kananski desheli; de se satezhe va-nje, kdor bi utégnil neradovoljno kri preliti. Zhe kdo koga s' shelesam udári, in udarjeni umerje, je uboja kriv; ter mora umréti. Ako lámin saluzhi, in udarjeni umerje; bodi po enako kasnován. Ako bo kdo s' lésam udarjen, in umerje; bodi mashevan s' kervjo tistiga, kteri ga je udaril. Soródnik ubitiga, naj ubijavza umorí; sdajzi, ko ga dobí,

ga smé umoriti. Zhe kdo is sovrashtva kakiga zhloveka pahne; ali salesváje kaj na-nj vèrshe; ali ker je bil njegov sovrashnik, njega s' roko udári, de uni umerje: je on, kteri je udaril, uboja kriv. Soródnik ubitiga ga smé umoriti, sdajzi ko ga najde. Ako pa po nakluzhji, in ne is sovrashtva, in hudobniga serza, kej takiga storí; in se to vprizho ljudstva skashe, in med ubijavzam in mashevavzam kerví rasfódi: bodi nedolshni is roke mashevavza otét, in po sodbi v' mesto nasaj peljan, v' ktero se je satékel; in naj ostane ondi, dokler véliki duhoven ne umerje, ki je bil s' svetim oljem masiljen. Ako se ubijaviz sunej pokrajn tih mést, ktere so sa ubéshne odlozhene, najde; in bo ubít od mashevavza kerví, ne bo nizhésar kriv ta, ki ga umori. Sakaj ubéshin bi bil mogel do smerti vélikiga duhovna v' méstu ostati. Po njegovi smerti pa naj se ubijaviz v' svojo deshelo vérne. Té postave naj bodo vézhne sa vse vashe prebivalisha. Ubijaviz bodi na sprizhevanje prizh shtrafan. Na sprizhevanje eniga samiga naj se nizhhe ne obfódi. Od njega, ki je kriv prelite kerví, ne vsemitre odkúpe, temuzh sdajzi naj umerje . . . Ne ognusite deshele svojiga prebivanja, ktera bo s' kervjo nedolshnih omadeshvana, in ne more drugazhi ozhishena biti, kakor f' kervjo njega, kteri je drugiga kri prelil. In tako bo vashe lastnína ozhishena, ko bom jest s' vami prebival. Sakaj jest sim Gospod, ki med Israelovimi otrozi prebivam.“ *)

*) Gléj Matevsh. 5, 38-41.

CXXXIX. Mojsefovi poslédnji ogóvori.

Pred svojo smertjo „je Mojsef govoril Israelovim otrokam vse, kar mu je Gospod ukasal.“ Mosh boshji je opomnil isvóljeno ljudstvo prezhudnih narédeb boshjih; jih je islagal postavo boshjo, jih je opominjal sveste biti Gospodu, kteri je narétil savéso s' njimi, in jih je isvolil sa svoje ljudstvo; „kteri jih je nosil, kakor nosi mosh svójiga majhniga otroka. Nizh ne dodajte nemu jim je rékel, kar vam govorim, in nizh mu ne odvsemite. Dershite se sapóvd Gospoda svójiga Boga, ki jih vam sapovém.“ V. 1, 3. 31. 4, 2.

„Tudi ga ni nobeniga drúgiga ljudstva naj bo she tako veliko, kterimu bi bili bogovi tako bliso, kakor bliso je našh Bog nam, per vših nashih molitvah. Sakaj kje je takó imeniten narod, de bi imel shege in pravizhne sapovdi, kakor je postava, ktero danš prizho vas raslagam? Varuj tedaj skerbno sebe in svojo dusho, de ne posabish rezhi, ktere so twoje ozhi vidile, in de se ne odtegnejo trojimu serzu vse dni tvojiga shivljenja. Perpovdaj jih svojim otrokam in vnučkam; od dné, kadar si stal pred Gospodam svojim Bogam pod Horebam, in kadar mi je Gospod govoril:, Šklizhi mi ljudstvo, de slíshijo moje besede in se uzhé, bati se mene vse svoje shive dni na semlji, in de uzhé svoje otróke. In ste se perblíshali in stali pod goró, která je goréla proti nébu; in na-nji so bili temota, oblaki in mrak. In Gospod je vam govoril is frede ognja. Glas njegovih besedí ste slíshali, podobe pa niste zlonobene vidili . . .“ V. 4, 7-12.

Mojsej je dalje ljudstvo opominjal, sdershati se malikovanja; in ne po boshje zhasiti shival, podób, sónza, lune in svesd; mu je tudi pre-rokoval, de bo raskropljeno med vse naróde, ako bo sapustilo Gospoda. „Ako bosh ondi iskal Gospoda svojiga Boga, ga bosh nashel; vunder le ako ga bosh iskal is vsga serzá, in is vse svoje dushe. Po tem, ko bo prishlo nad-te poslednji zhaf vse, kar je pred povédano, se bosh vernil k' Gospodu svojimu Bogu, in bosh flushal njegov glas; sakaj Gospod tvoj Bog je usmiljen Bog; on te ne bo sapustil in ne vsga pokonzhal, tudi ne posabil savése, ktero je persegel tvojim ozhétam. Vprashuj od nekdajnih zhasov, ki so bili pred teboj, od dné, ki je Bog stvaril zhlovéka na semljí, od eniga konza néba do drugiga, zhe se je kdaj kej takiga godilo ali slishalo, de bi bilo kako ljudstvo slishalo glas govorézhiga Boga is fréde ognja, kakor si ti slishalo in shivish; ali je Bog kej takiga storil, de bi si bil vsél ljudstvo smed narodov s' skushnjo, snamnjem in zhudešhem s' bojem, s' mozhno rokó, in s' vsgdignjeno ramó, in s' stráshnimi perkasnami, kakor je vse to storil sa vas Gospod vash Bog, v' Egiptu pred tvojimi ozhmí; de bi ti védil, de Gospod je pravi Bog, in de ni drugiga, rasun njega . . . sato, ker je ljubil twoje ozhéte, in si isvolil njih sarod sa njimi. In pred tabo gredé te je is Egipta ispeljal s' svojo veliko mozhjó, de bi pokonzhal pred teboj vezhi ljudstva in mozhnejshi, od tebe; de bi peljal tebe v' deshelo, in ti jo dal v' last, kakor vidish danashnji dan. Védi tedaj dans in premisli v' svojim serzu, de Gospod je Bog

v' nebesih sgorej, in na semljì sdojej; in de ni nobeniga drugiga . . .“ V. 4, 29-39.

„Slushaj Israel, Gospod nash Bog je edin Gospod. Ljubi Gospoda svojiga Boga is vfiga svojiga serza, in is vse svoje dushe, in is vse svoje mozhí. In te beséde, ki ti jih jest dans sapovem, naj bodijo v' tvojim serzu, in jih perpovduj svojim otrokam, ter jih premishljuj, ko sedish v' svoji hishi, ko grésh pe pótu, ko grésh lézh, in ko vstanesh. In jih pervesuj na svojo rokó, kakor snamnje, in naj ti bodo (*spominki*) med ozhmí, in jih sapisuj na podbóje in vrata svoje hishe . . .“ V. 6, 4-9.

„Torej Israel! kaj drugiga hozhe od tebe Gospod tvoj Bog, kakor de se bojish Gospoda svojiga Bogá, in hódish po njegovih pótih; de ga ljubish, in slushish Gospodu svojimu Bogu is vfiga svojiga serza, in is vse svoje dushe; in se dershish sapóvd Gospoda in njegovih shég, ktére ti jest dans sapovdujem, de se ti dobro godí. Glej! nebó, in nebesa nebés, in semlja, in vše, kar je v' nji je Gospoda, tvojiga Boga. In vunder se je Gospod sklenil s' tvojimi ozhéti, in jih je ljubil, ter je isvôlil njih sarod sa njimi, to je, vas, smed vfig naródov; kakor je danashnji dan ozhitno. Obrésajte tedaj svoje serzé, in ne bodite terdovratni. Sakaj Gospod vash Bog je Bog bogov in Gospod gospodov; vêlik, mogózhin in strashan Bog; ktéri ne gléda, ne na osébo, ne na darí. On storí pravizo firóti in vdóvi, in ljubi ptuza, in nju da shivesh in oblazhilo. Ljubite tedaj tudi ví ptujze; ker tudi ví ste bili ptujzi v' Egipcovski desheli. Gospoda svojiga Bo-

ga se boj, in njemu samimu slushi; njega se dershi in per njegovim iménu perséga. On je troja hvala in tvoj Bog, kteri je stóril nad teboj té velíke in grosovítne rezhí, ki so jih tvoje ozhí vidile. Tvojih ozhétov je doli shlo v' Egipt sedemdeset duš, in gléj! sdaj te je Gospod, tvoj Bog namnóshil, kakor svésde na nébu . . .“ V. 10, 12 - 22.

„Gospod tvoj Bog ti bo obúdil preroka smed tvojiga naróda in tvojih bratov, kakor mene; njega poslughaj; kakor si prófil Gospoda svojiga Boga pod Hórebam, ko je bila vsa mnoshiza sbrana in si rekel: „Jest vezh nózhem slushati glasú Gospoda, svojiga Boga, in yezh ne gledati tega silno velíkiga ognja, de kjé ne umerjem. In Gospod je rekel meni: Prav so govorili vše. Preróka, tebi enakiga, jim bom obúdil smed njih bratov, ter bom polóshil svoje beséde v' njegove usta, in jim bo govóril vše, kar mu bom ukásal. Kdor pa ne bo hotel poslughati njegovih besedí, ki jih bo govóril v' mojim imenu, nad témi se bom jest mashevál. Prerok pa, kteri se bo prevsétno predérsnil govoriti v' mojim iménu, kar mu nisim ukásal govoriti, ali ktéri govorí v' iménu ptujih bogov, bodi umorjen . . .“ V. 18, 15 - 20.

„Kadar bote tedaj prishli zhes Jordan, postávi kamne na góri Hebalski . . ., in pobéli jih s' apnam, in narédi ondi altar Gospodu svojimu Bogu is kamnov, kterih se sheléso ni dotaknilo . . ., in darúj na njem shgavne darove Gospodu, svojimu Bogu, in daruj hvalne darove, in ondi jájte in se goštite vprizhó Gospoda svojiga Bogá; in na kamne sapishi raslozhno in

ozhitno vše beséde té postáve.“ Po tem naj se ljudstvo rasdelí; rodovi Šimeonov, Levjev, Judatov, Isaharjev, Joshefov in Benjaminov naj se vstavijo na Garizimski gôri, de bodo blagoslovili; rodovi Rubenov, Gadatov, Aserjov, Zabuilonov, Danov in Nestaljev naj se pa vstavijo na Ebalski gôri de bodo protíli hudobnim. Levitje naj govoré prihodnje shtrafinge hudobnih, in ljudstvo naj odgovorí: Amen; Levitje naj tudi govoré prihodne blagoslove pravizhnih, in ljudstvo naj odgovorí: Amen. V. 27, 1-26.

„Kadar bo tedaj prishlo vse to nad tebe, ali blagorſlovi, ali preklétja, ki sim ti jih postavil pred ozhí; tí pa se boš keſal v' svojim serzu med vſimi naródi, med ktere te bo Gospod tvoj Bog raskrópil, in se boš vernil k' njemu, in boš pokórin njegovim ukasílam s' svojimi otrózi vréd is vſiga svojiga serza, in is vše svoje dushe, kakor ti danſ sapovedujem: bo tebe Gospod tvoj Bog nasaj peljal is luhnosti, in se te bo usmilil, in te sbral smed vſih naródov, med ktere te je poprej raskrópil. Ko bi bil páhnjen do konza nebá, te bo vunder od ondod nasaj potégnil Gospod tvoj Bog, in te vsél ter perpeljal v' deshelo, ktero so tvoji ozhétje v' last iméli, ter jo boš posédel; in on te bo blagoslovil, in te namnoshil bolj ko tvoje ozhéte. Gospod tvoj Bog bo obréſal tvoje serzé in serze trojiga saróda, in boš ljubil Gospoda svojiga Boga is vſiga svojiga serza, in is vše svoje dushe, de shivish...“ V. 30, 1-6.

„Ta sapóvd, ki ti jo danſ dam, ni viſhi od tebe, in ne predelezh; tudi ni na nébu, de bi

rekel: Kdo smed naš samore iti do nebá de bi
 jo nam dôli pernésel, de jo slíshimo in spolnu-
 jemo v' djanji; tudi ni unkraj morjá, de bi se
 isgovarjal rekozh: Kdo smed naš bo samógel pre-
 peljati se zhes morjé, in jo pernesti do naš, de
 bi slíshali in storili, kar je sapovedaniga? Temuzh
 ta sapóvd je prav bliso; v' tvojih uſtili in v' two-
 jím ſerzu, de jo dopòlnesh. Premifli, de sim
 ti pred ozhi postavil shivljenje in dóbro, in na-
 sproti smert in húdo; de ljubish Gospoda, svo-
 jiga Bogá, in hódish po njegovih pótih in se der-
 shish njegovih sapóvd, shég in postav; de shivish;
 in de te on pomnóshi in blagofloví v' desheli, ki
 jo grésh v' laſt prevsét . . . Jeſt poklizhem danſ
 na prizho nebó in semljo, de sim vam pred ozhi
 postavil shivljenje in smert, blagoflov in preklé-
 je. Isbéri ſi tedaj shivljenje, de shivita tí in twoj
 sárod.“ V. 30, 11-19.

CXL. Mojſef srozhí poſtavo.

V. Mojs. 31, 1-30.

„In Mojſef je ſhel, in govoril vſe te be-
 ſede vſimu Israelu, in jim je rekel: ,Danſ ſim
 ſtar ſto in dvajſet lét; jeſt vaſ vežh ne mórem
 vládati; verh téga mi je ſhe Gospod rekel: Ti
 ne pojdeſh zhes ta Jordan. Gospod twoj Bog pojde
 tedaj pred teboj; on bo ſam pokonzhál té na-
 róde pred twojim obližhjem, in jih boſh poſédel.
 In Josve pojde zhes pred teboj, kakor je Gospod
 govoril . . . Bodite bres ſkerbí in ſerzhni; ne
 bojte ſe jih, in ne bódi vaſ gróſa pred njimi;

sakaj Gospod, tvoj Bog, sam te bo sprémil, in te ne bo sapustil, in ne odstópil od tebe.“ In Mojsej je poklizal Josveta, in mu je djal vprizho vfiga Israela: „Bódi bres skerbí in serzhan, sakaj tí popéljesh to ljudstvo v’ deshelo, ki jo je dati Gospod njih ozhetam perségel, in jo bos med-nje rasdélil; in Gospod, kteri vas bo spre mil, bo sam s’ teboj; on te ne bo sapustil, in ne odstópil od tebe, ne boj se in ne prestrashi se.“

„Mojsej je tedaj sapisal to postavo, in jo je dal duhovnam, Levjevim sinovam, kteri so nafili skrinjo savése Gospodove in vsim starejshinam Israelovim, in jim je ukasal rekozh: Vlako sédmou léto, ob létu odpuszenja, o prasniku selenih shotórov, ko se snidajo vši Israelzi, perkasat se pred oblizhjem Gospoda svojiga Boga na kraji, kteriga bo Gospod isvôlil, béri beséde te postave vprizho vfiga Israela . . . , de slishiyo in se uzhé, bati se Gospoda svojiga Bogá, dershati se vših besedí té postave, in jih spolnovati; de tudi njih otrôzi, kteři so sdaj she nevédni, slishiyo, ter se bojé Gospoda svojiga Boga vše dni, ktere bote stanovali v’ desheli, ki greste va-njo zhes Jordan, jo v’ last vsét.“

„In Gospod je rekел Mojsefu: „Glej! dan twoje smerti se je perblishal; poklizhi Josveta in všavita se v’ shotóru savése, de mu dam povělje. Mojsej in Josve sta tedaj shla, ter se všavila v’ shotóru saveze. In Gospod se je ondi perkasal v’ oblazhnim štebru, in oblak se je všavil med vrata shotóra. In Gospod je rekel Mojsefu: „Glej! tí bos saspaš s’ svojimi ozhetí, in to ljudstvo se bo vsdignilo, in se ognusilo s’ ptujimi bogovi v’

desheli, v' ktero gré ondi stanovat; in me bo sa-pustilo, in bo sanemáriло savéso, ktero sim s' njím narédil. In moj serd se bo vnél nad njimi takrat; ter ga bom sapustil, in mu perkril svoje oblizhje, in ono bo v' rop; in prishle bodo nad-nj vše teshave in nadloge, ter porézhe takrat: Resnizhno so té nadloge sató nad-me prishle, ker Bog ni s' menoj . . . Torej sapihite to pésim, in jo uzhite Israelove otroke, de jo is glave snajo in s' ustmi pojó; in de mi je ta pésim prizha med Israelovimi otrozi . . . Mojsel je tedaj vprizho vfiga sbóra Israeloviga govóril beséde te pésmi do sadnje.“

CXLI. Mojsesova poslédnja pésim.

V. Mojs. 32, 1 - 47.

Saflísh' nebó, kar govorím,
In semlja flísh' beséde mojih ust.
Moj uk naj kaplja, kakor desh;
Moj góvor tézi, kakor rosa;
Ko désh na trávo,
Ko vlága na selí.

Kér klizal bom imé Gospódovo.
Škasujte hvalo nashimu Bogú.
Popólnama so déla boshje,
Pravízhne vše njegove póta;
Gospód je svéšt, in bres krivíze,
Pravízhin in resnízhin.

Greshíl' so soper njega;
Otrôzi niso vezh njegovi; ostúdni!
Hudobin ino spriden rod!

Takó vrazhújesh tí Gošpodu,
 Neúmno ljudstvo, in nespámetno?
 Ni on tvoj ôzhe, ki te je v' last' imel?
 Ki te je sobrásil ino stvaril.
 Le spòmni se nekdajnih zhasov,
 Premisli léta rodovín,
 Popráshaj svójiga ozhéta, ter ti bo nasnáníl,
 Staréjshi svoje, ter ti bodo pravili.
 Ko je Narvishi lózhil ljudstva;
 Ko je raskrópil mlajshe Adama;
 Je ljudstvam mēje stávil,
 Po Israelovih otrók shtevílu.

Gospódov dél pa je njegovo ljudstvo;
 Delèsh njegóv je Jakob.

V' pústi desheli ga je náshel,
 Na strashnim kraji vélike pushave;
 Ga vòdil in uzhíl,
 Ko serklo svojiga ozhésa várval.
 Kakor postójna svoje gnjesdo drami,
 Nad svojim' mladim' léta,
 Perute rasprostíra, jih vsame, *)
 Jih nós' na svoji rami:
 Ga je Gošpod sam vòdil,
 Ni bilo s' njim noben'ga ptujiga bogá;
 On ga je peljal zhes vishave semlje,
 De b' jédel sad poljá,
 In serkal méd s' skale,
 In olje s' kámina nar terjiga;
 Sméteno govéd in mléko dróbnize;
 Mashôbo jagnjet, ino mladih ovnov Bášanskikh;
 Koslizhe ino zvét pshenize;
 De b' shlahtne terte vino pil.

*) Po hebrejskim.

Pa Israelzhik se je srédel, in je sdivjal,
 Postál je dêbel, maštin in shirok;
 Bogá je on sapustil, svoj'ga štvárnika,
 Gospóda je savèrgel, svoj'ga pomozhnika.
 Drashili so ga s' ptujimi bogóvi;
 Jesili ga s' gnušôbo;
 Hudizhem darovali, ne Bogú,
 Bogovam, k' jih posnali niso;
 Nesnanim, is loséske,
 K' jim njih ozhétje niso zhaſt skasvali.
 Sapustil si Bogá, ki ti je dal shivljenje,
 Posabil na Gospoda svoj'ga štvarnika.
 Gospód je vidil, ter se je raserdil;
 K' so ga drashil' finovi ino hzhére.
 Je djal: ,Perkril jim bom oblizhje svoje,
 Bom vidil kak' jim bo na sadnje,
 Ker spriden ród je, in nesvésti so otròzi.
 Drashil' so me s' maliki,
 Jesili me s' nizhemarnostmi svojimi
 In jest bom drashil njih s' tém, kar ni ljudstvo,
 Jesíl s' néumnim ljudstvam.
 Unél se bo v' mojim serdu oginj,
 In górel bo do dná peklá,
 Poſmodil semljo s' všim' selmi,
 Gorá podpórne bo poshgal.
 Nadlög bom nàd-nje ſklizal,
 In svoje pshize v' njih strelił,
 De lakote jemljejo konez,
 De jih potreb' vrozhina ino nagla smèrt. *
 Poſlal bom méd-nje sób sverín,
 In ſtrup po ſemlji lasijozhih kazh;
 Mezh jih bo pokonzhal od syunej, in od snotrej
 ſtrah;

Mladenzha ino deklizo, dojénza ino sivzhika.
 Šim rekel: Raskropit' jih zhem, *
 Potrébit njih spomín.

Tode savolj sovrashnikov serditih sim odloshil,
 De b' se kjé ne hvalili njih nasprotniki,
 Ne rekli: Nasha mozhna róka
 Je vše letó storila, ne pa Bog.

Ne dá si svetovat' to ljudstvo
 In nima pameti.

De b' b'li pazh pametni, in de b' uméli,
 Poslédnje pred sposnali;
 Kakó jih édin taushent shene,
 De deset taushent dva podítá.

Al' ne sató, k' jih je njih Bog prodal?
 Perperl njih Gospod?

Kér njih bogovi niso, ko nash Bog;
 To nash' sovrashniki sami sposnajo. *

Njih vinograd je Šodomski,
 In od Gomorske semlje;

Njih grojsdje sholz,
 In jágode so filno grénke.

Njih vino kazhji sholz
 Je strup serdit'ga gada. *

Ni to per meni sklenjeno?
 V' moji s-hramb' sasnamjano?

Mashvati se, gré meni; jest povernem.
 Ob zhasu jim bo nôga spodletéla;

Dan pogubljenja jim perhája;
 Prihodnje se jim blisha.

Sakaj Gospod bo sodil svoje ljudstvo,
 In svojih hlapzov se usmilil;
 Bo vidil, de njih roka je oslabéla,
 De so obvarvani in sapušheni konz vséli.

In on porezhe: Kjé so njih bogovi,
 K' so se na-njé sanáshali?
 K' so ushivali mašt od njih daritve,
 In vino pili pitnih darov?
 Naj se vsdignejo, in vam pomagajo.
 In naj vam varstvo bodo v' potrébi.
 Poglejte! jest sim sam,
 Ni drugiga Boga mem mene.
 Jest umorím in jest oshivljam,
 Udárim in osdravim;
 In ni ga de b' otél is mojih rók.
 Vsdignil bom prot' nébu svôjo rôko,
 In djal: Jest vékoma shivím.
 Ak' blísk nabrusím mězha svojiga,
 Po sodbi seshem s' svojimi rokámi:
 Se bom masheval nad svojimi sovrashniki,
 In bom povernil svojim nepriyatlam;
 S' kervjo napolnil pshize;
 Moj mezh bo sherl mesó,
 Pobitih krí ino vjétih,
 In gologláv'h sovrashnikov.

Naródje! povikshujte njèga ljudstvo,
 Sakaj, on bo mashval kri svojih hlapzov;
 Nad njih sovrashnikam'raskasal mashevanje svoje,
 In sémiji svoj'ga ljudstva bo on milostliv.

„Mojses je tedaj prisel, in je vse té hé-
 séde té pésmi vprizho ljudstva govóril, on in
 Josve, Nunov sin. In kadar je bil vse te besé-
 de k' všimu Israelu dogovoril, jím je djal: ,Utis-
 nite si v' serzé vse te beséde, ktere vam dané
 na snanje dam; de svojim otrokam sapoveste
 tiste dershati, in storiti, in vse spolniti, kar je
 v' ti postavi sapisaniga. Sakaj, to vam ni bilo

sastojn sapovedano, temuzh de bi vñ po tem ravnali; in de bi vi, ako to storitè, dolgo zhasa shivéli v' desheli, v' ktéro greste, si jo v' last spravit, kadar zhes Jordan pridete.“

CXLII. Mojsesova smèrt.

v. Mojs. 32, 48-52. 34, 1-12.

„In Gospod je Mojsefu ravno tisti dan govoril rekozh: ,Pojdi na letó Abarimsko goró, na góro Nêbo, ktera je v' desheli Moabski, Jerihi nasproti; in oglédaj Kananskó deshelo, ktero bom jest Israelovim otrokam v' last dal, ter bosh umerl na góri. Kadar bosh góri prishel, se bosh spravil k' svojimu ljudstvu, kakor je Aron tvoj brat na Horski góri umerl, in je bil k' svojimu ljudstvu perdjan; sató, kér sta se soper mene pregreshila v' srédi Israelovih otrók sravin vóde prerékanja v' Kádesu Šinske pusháve; in me nista povelizhala med Israelovimi otrozi. Pred seboj bosh deshelo vidil, ktero bom jest Israelovim mlajshem dal, tode va-njo ne pojdesh.“

Nató je Mojsef Israeleove rodóve blagoflo-vil, „in je shel is Moabskiga poljá na góro Nêbo, na verh Fasga, Jerihi nasproti; in Gospod mu je vso Galaadsko in Kananskó deshelo pokásal, in rekel: ,Ta je deshela, ktero sim dati persé-gel Abrahamu, Isaku in Jakóbu, rekozh: Tvojimu saródu jo bom dal. Vidil si jo s' svojimi ozhmí, pa va-njo ne pojdesh.‘ In ondi je umerl Mojsef, *) sluhabnik Gospodov, v' desheli

*) 1563 lét pred Kristusam.

Moabski, po Gospodovim povelji. In on ga je pokôpal v' dolini Moabske deshele, nasproti Fógora; in noben zhlovek she ni svedil sa njegov grob do danashnjiga dné. Mojsel je bil sto in dvajset let star, ko je umerl; njegove ozhi niso otemnele, tudi njegovi sobjé se niso omajali. In Israelovi otrozi so ga trideset dni objokovali na Moabškim polji; ter so bili dnévi shalovanja po Mojsefu dokonzhani.“

„In Josve Nunov sin, je bil napolnjen s' Duham modróšti; sakaj Mojsel je bil na-nj svo-se roké polóshil. In Israelovi otrozi so mu bili pokorni, in so storili, kakor je bil Gospod uka-sal Mojsefu. In noben prerok ni vezh vstal v' Israelu, kakor shin je bil Mojsel, kteriga je Go-spod posnal od oblizhja do oblizhja; v' vših snam-njih in zhudeshih, ktere ga je Bog poslal délat v' Egiptovski desheli nad Faraonam in všimi nje-govimi hlapzi, in vso njegovo deshelo; de bi se skasale mogozhna roka in velike déla, ki jih je Mojsel stóril vprizho všiga Israela.“

KASALO.

	Stran.
1. Stvaritev svetá	1
2. Perva zhlovéka	3
3. Raj	5
4. Pervi gréh	5
5. „Shtrafinga perviga gréha	6
6. Kajn in Abel	8
7. Adamov sarod	9
8. Sprida perviga svetá	10
9. Vesoljni potop	12
10. Noe otét	13
11. Noefov hvalni dar	15
12. Noetovi sinovi. Nemrod.	16
13. Babilonški turn	17
14. Pokliz Abrahama	18
15. Abrahamova mirnost	19
16. Abrahamova pravizhnoſt. Melkisedek	21
17. Abrahamova véra	22
18. Bog naredi savéso s' Abrahamam	23
19. Abrahamova poſtréhnoſt	25
20. Abrahamovo uſmiljenje	26
21. Spazhenoſt po „Sodomí	28
22. Pokonzhanje „Sodomskiga města	29
23. Isak in Ismael	31
24. Abrahamova pokorfhina	32
25. Sara umerje	34

	Stran.
26. Abrahamova skerbljivost	36
27. Rebeka in Labau	37
28. Rebeka vsame Isaka	38
29. Esav in Jakob	41
30. Jakob blagoflovljen	43
31. Esav blagoflovljen	45
32. Jakob beshi pred Esavam	46
33. Jakob per Labanu	48
34. Jakob gré domú	51
35. Jakob sverstuje svojo drushino	54
36. Jakob se spravi s' Esavam	57
37. Joshef pastir	59
38. Joshef v' vodnizi	60
39. Bratje prodajo Joshefa	61
40. Joshefovo zhifstvo	62
41. Joshef v' jézhi	64
42. Joshef is jézhe réshen	66
43. Joshef povikshan	68
44. Joshefovi bratje pridejo v' Egipt	69
45. Bratje gredó domú	71
46. Bratje gredó v' Egipt	73
47. Benjamin pride v' Egipt	74
48. Joshefova freberna kupa	76
49. Lepo Judetovo ferze	77
50. Joshef se da sposnati	79
51. Jakobovo veselje	81
52. Jakob pred Faraonam	83
53. Jakob blagoflovi Efrajma in Manafeta	84
54. Jakoba smert in pokop	86
55. Joshefova smert	88
56. Faraon satéra Israelze	90
57. Mojsef v' bizhnatim jerbažhiku	91
58. Mojsef beshi is Egipta	93
59. Gorezh germ	95
60. Mojsef se verne v' Egipt	96
61. Mojsef in Aron vpervizh pred Faraonam	97
62. Bog ponovi obljubo in povelje	99
63. Mojsef in Aron vdrugizh pred Faraonam	101

	Stran.
64. Perva fhtrafiga	102
65. Druga in trétya fhtrafiga	103
66. Zhetera in péta fhtrafiga	105
67. Šhésta in sédma fhtrafiga	107
68. Osma fhtrafiga	109
69. Devéta fhtrafiga in napóvd deséte	111
70. Velikanozhno jaguje	113
71. Deséta fhtrafiga in odhod is Egipta	115
72. Pervéni Bogú odlózheni	117
73. Potòp Egipzhanov	118
74. Mojsefova sahvalna pésim	121
75. Mojsef poprávi vodó	123
76. Prepelize in nebéfhki kruh	123
77. Voda is skale, v' pervizh	126
78. Amalezhani premágani	127
79. Jetron pride k' Mojsefu	128
80. Israelzi pod Sinajem	130
81. Desét boshjih sapóvd	133
82. Posamesne sapóvdi boshje	134
83. Postave ubógin v' prid	137
84. Postave fushnjim v' prid	138
85. Povrazhivna praviza	140
86. Postave, ki tizhejo premoshenje blishnjiga in shivali	141
87. Nektére sakonske postave	143
88. Snidniza	144
89. Svetishe	145
90. Sabota	147
91. Sabotno léto	148
92. Svéto leto	149
93. Novo leto	150
94. Binkefhtni prasnik	150
95. Prasnik selenih fhotorov	151
96. Véliki dan sprave	152
97. Posvezhene osébe ali perfhone	153
98. Levitje	154
99. Duhovni	155
100. Véliki duhoven	157

Stran.

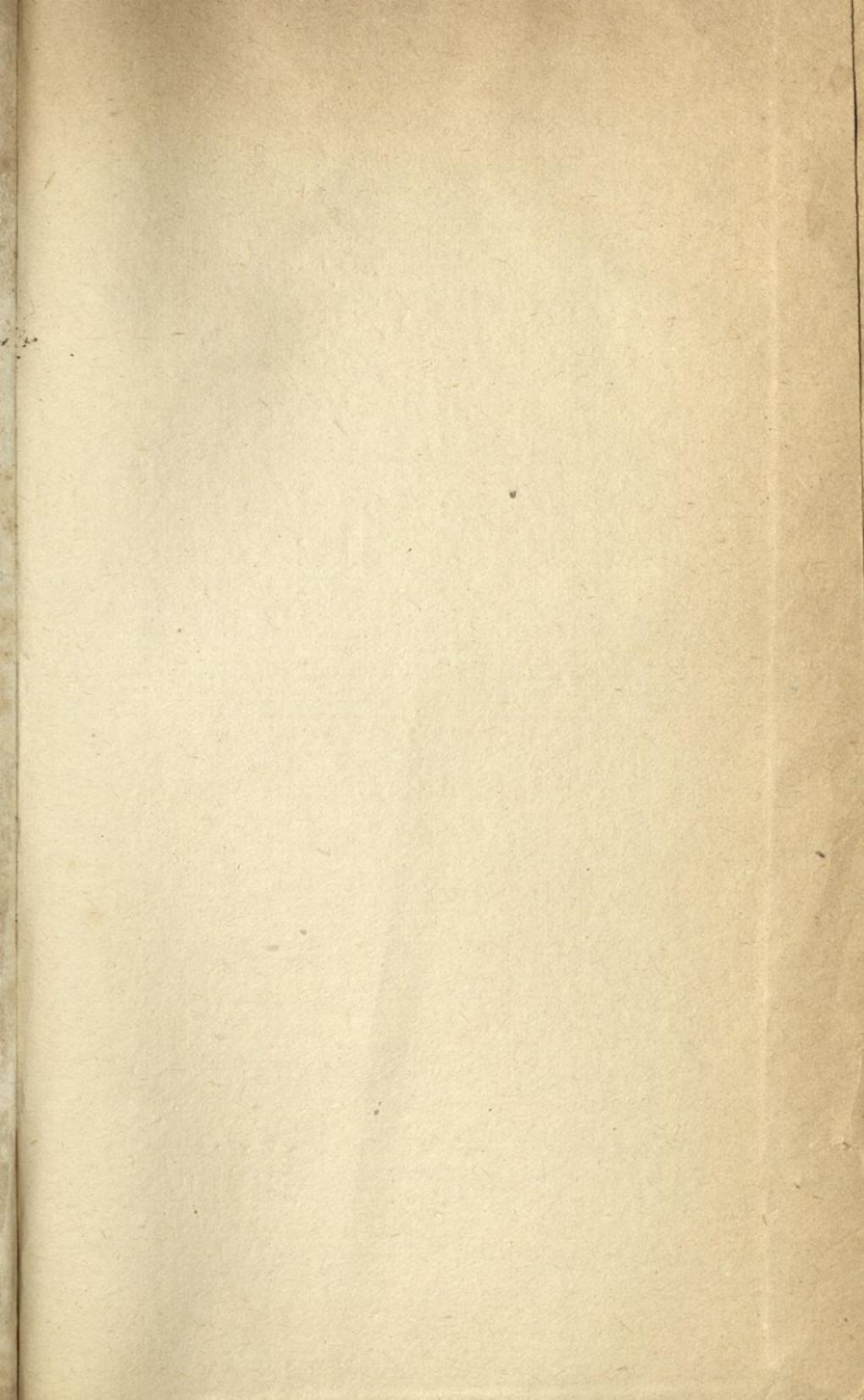
101.	Darovi	158
102.	Shege ob daritvi	160
103.	Prepovédane jedí	162
104.	Ozhishovanje ognúsenih in gobovih	163
105.	Pervina in defetina	164
106.	Saljube ali obljube	164
107.	Savésa	165
108.	Table postave	166
109.	Slato tele	167
110.	Malikovavzi kasnovani	168
111.	Boshji ferd se vléshe	170
112.	Savésa ponovljena	172
113.	Popotyanje Israelzov po puhávi	174
114.	Nadab in Abiu	175
115.	Preklinjevaviz bošnjiga iména kamnjan	176
116.	Prepelize; vdrugizh	177
117.	Marija in Aron mermrata soper Mojsefa	180
118.	Oglédpuki	181
119.	Josve in Kaleb	183
120.	Nesposhtovaviz fabóte kamnjan	186
121.	Kore, Datana in Abiron mermrajo	186
122.	Semlja poshre Koreta, Datana in Abirona	188
123.	Aronova paliza oseleni	190
124.	Voda is fkale; vdrugizh	191
125.	Edomljani sovrashni	193
126.	Aron umerje	194
127.	Bronasta kazha	194
128.	Sehon in Og premagana	195
129.	Balak in Balaam	197
130.	Ofliza Balaamova	198
131.	Balaam blagoflovi Israelovo ljudstvo	199
132.	Fineesova gorézhnost	201
133.	Israelzi bodo shteti	202
134.	Josve, Mojsefov našlednik	203
135.	Majdanzi premágani	204
136.	Rubenovi in Gadatovi mlajshi, in pol Manase-tevih dobé lastnino	206
137.	Bog ukashe pokonzhanje Kananejev	209

	Stran.
138. Méfta satekalifha	209
139. Mojsejovi poslédnji ogóvori	212
140. Mojsej srozhi poftavo	217
141. Mojsejova poslédna pésim	219
142. Mojsejova smert	224

Hujšhi pogréshki.

<i>Stran.</i>	<i>Versta.</i>	<i>Bêri.</i>
5	15	vfo
9	23	mnogo
12	22	shivál
39	1	govéd
51	19	vajnimu
56	4	seboj
65	3	oshél
71	22	po
88	6	vſí
93	5	gorézhi
128	25	Seforo
144	14	dvéh
147	11	fo
149	8	fnidnizi
155	7	opravljeno
161	27	daróvi
167	28	fi
191	25	fkale
193	17	zésti
211	17	ubéshni
216	13	blagoflóvi
221	2	fhirok

COBISS 2042280

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000428968

